Sprać - lavare

Ociszczoni sodmego dnya sperze rucho swe BZ Num. 19, 19.

y omige syó

lavabit et se et vestimenta sua

7357

Proś przy użyciu wody doprowadzić bieliznę, odzież, do stanu czystości, lintea lavare

spragły

Szudzeў bўadi zalowanўe ~~ў wszmo-~~
~~zenўe pod[1]uk mocki~~, zalezi w sўedmў
vczinczech mylossyerdzўa: ... spraglego
napogicz

~~1/2~~ XV, R. XXII, 240.
med.

potare sitientem

spragły

Blogoslaveny, gysch są laczny a spragli spravyedliwoscy, ~~bo ony mylosyerdzye posczygna~~

Ks XV R. XXII, 233.

med.

sim ib. 239

qui... sitiunt iustitiam

Mat 5, 6

Spragnąć się

Od chcienia picia już się były spragli-
i ich dobytek [ipsi magnam et iumen-
ta sitim tolerabant] Rozm. 83.

A. Spragły

Sprawa regimen

tey tho

swogich....

Pakli w opyecze albo sprawye dzyatek schkodna
... nalezyonabi bila ... tatho opyeka ma bicz oddalyona
Sul. 107.

(... od ney)

V in ipso regimine puerorum

B432 Articulus dotalitii

Sprawa

Ł i Puł: w ręku

Jako oczi czorky szlurebney sza w szprawye panyey szwey, thako oczi me nyechay bądą pylne sluszby thwoiey. MW. 91b.

sicut oculi ancillae in manibus dominae suae

Psal 122, 2

Sprawa

instificatio ~~alias~~ sprawa coram magnifico Johanne Castellano Halicensi.

1439 AGZ. XII. 71.

Archiwum bernardyńskie. T. XII
Najd. zapiski sądów hal
R 1439 str 71

209

Sprawa

Johannes.. fecit se iustificatum, prout ipsum Johannes Nyeczeczky... inculpaverat, quia sibi furre de molendino furatus fuisset ... Nos... iudices recepta iustificacione d. zprawy a prefato Johanne... Johannem Nyeczeczki... in tribus marcis condempnavimus

1441 17 Sz. XI 151

Sprawa

Nicolaus .. contra Alexandrum ..
attemptavit terminum, quem citaverat
ad iustificandum al. cu sprawe, quat
ipsum inculpaverat

1446 A 92 XIII 219

sprawa ?

Ministerialis recognovit, quia neque dominum castellanum ... neque dominum Johannem ... citavit o sprawu ex parte domini Nicolai iudicis

1458 Ag2 XI 431

Sprawa ad ostendendum suam innocentiam

dlywie dzeczkowany, kromye szkodi y obrasze-
nya ma wroczycz a dacz na rakoymye, rok pewny
gym poloszywszy na sprawą abo dokonanye swey
nyewynnoscky. Paknyali dokonayą swey nyewynnos-
czy, tedi sadza albo podsądek za kaszda perso-
ną albo kmyecza tako dzeczkowane, panowy tych
kmyeczy pokvpy abo przepadnye vini rzeczone
pyacznadzesscza.

/36/. Powod ma pozwacz sampyercząą.

/P/owod ma pozwacz sapyercząą, a gdy na

bulp

Sprawa

Błaszowsky iussit citare obictum Mlodowsky se volens expurgare ad. sprawiz et penam decerni... sed ex quo se petivit Johannes de Mlodowicze remitti ad dominum capitaneum, datus est terminus... cum sprawa et cum pena, ut ent

1468 AGZ XII 565

Sprawa

Ad ... iudicium veniens laboriosus Myksza ... postulavit circa dominum scultetum per suum tutorem, ut sibi daret , al. na szprawa, ad istum sutorem ..., ad quem sutorem est vocatus, et super hoc scultetus dedit ipsum ad sex fideiussores 1470 St PP XI 252

nr 2445

Sprawa

Et iterum Iudex per eundem Ministerialem tetigit et dedit terminum Iacobo, ut audiret iustificacionem alias sprawi

~~Archiw. XV.~~
~~Archiw. XIV.~~
1486 AGZ. XV. 242.
sim. 1487 ib. 243

Archiwum bernardyńskie. T. XV
Zap. sadów LwoWskich
R 1486. str 242.

Sprawa
Judex.. Jacobo..
v ad iustificacionem alias ku sprawye
pro monicione terminum dedit

1487 A 9 2 XV 243

Sprawa k m s

Et doms. Iudex sedens pro tribunali suo dixit ministeriali Luce: Luca, des eidem dom. Johanni terminum ad dom. Captm. tercia die post eius adventum ad repurgandum alias ku sprawye mey, prout me movit de tribunali meo. 1490 AGZ. XVII, 260. ~~Archiw. XVII,~~

Archiwum bernardyńskie. T. XVII
Zap. sądów Przemyskich
R 1490 str. 260

184

Sprawa = satisfactio
Quod ceci pagani ... sciunt

Dare rationem et aliqualem satisfaccionem sprawą. XV R XXII 320.
med.

k. 119 b

Sprawa. dispositio

sic et nos...

√ Videntes in sacramento

√ Disposicionem; sprava, panis, creda-

1477 MPRy. II, 324. mus esse carnem

non mortuam sed vivam

k. 110 r

Sprawa

Otkoya...

Przystapąya do czyala svyatego boga...,

kthore szya poczalu sprava dvcha svyatego

SKJ.

XV ~~Sp. Kon. Sez.~~ I 151

ex.

Sprawa
Sprawa

Domine index, .. tu te iustificasti coram domino paletino, ideo eandem tuam iustificacionem non habeo za sprawa, quia ibidem locum non habui iustificare

1458 AQ2 XI 431

Sprawa
Otho ya...
V Przystapąya do czyala svyateho,.. ktore czya poczalo sprawą ducha
svyatego Mac. Dod. 89.

wg Sky I 151

Sprawa

Facta est composicio iuridica ~~alias~~ zprana .... inter generosum Nicolaum Panchowski ...

~~Arch. D. XI.~~

1442 AGZ. XI. 190.

Archiwum bernardyńskie. T. ~~XVI~~ XI
Zap. sadów sanockich
R 1442 str 190

192

Sprawa k s

Nos domini dedimus eis ad reformationem a~~tus~~ cu sprawye 1444 AGZ. XII, 134.

Nobilis Anna... Johanny... partem terciam suam hereditariam.. resignavit.. Nobilis Nicolaus.. interdixit... premissa bona dicens quod ego meliora habeo iura quam ipsa et me plus dicta hereditas spectat quam ipsam.

Archiwum bernardyńskie T. XII.

Najd. zapiski sądów hal.

R. 1444. str. 134.

(chodzi o sprawę pierwszeństwa do dóbr)

Sprawa

~~Paulus~~... Wenceslao ius dedit ad concordiam vulgariter na ssprawa

1449 RJH. III nr 122

Sprava

od reparacionem, ku sprave;
mine angelice

pro ku sprave (min)?

XV med. RRf XXIV 360
k. 880

Sprawa - lex
Smoję twą zachowali,
(Sądy twe, o Jakobye, a sprawa twa, o Izrael! BZ
Deut. 33,10.

legem tuam

7358

Sprawa

Ich swere... Meyn gewerbe, sprawy, was mir von

XV ~~Estr Wilk~~. 47
Wilk Knes

den herren befolen wirt, getrewlich
vnd recht werben wil

f. P

Sprawa

~~692. Item nota, quia Martinus de Gosnewicze~~ agebat super Nicolaum dictum Ghoska, cum haberem secum condictamen pro XV grossis, tandem ~~misi ad ipsum meum nuncium; exinde~~ ipse surgens metquintus cum bellistis do sprawy et gladiis evaginatis voluit ipsum interficere; ~~si non dedisset fugam interfecisset ipsum silo moco et in hoc ego habeo dampnum quasi XXX.~~ 1408 Czrs. 133.

Ksiega ziemi czerskiej str 133

Zap.sad. WARECKIE r 1408

169

Sprawa cf. Wsprawa

Sprawca -

Jan y Jędrzey...

Obrzondzyly szwego wyernego ... y sakōngo procuratora actorem sprawcza, factorem vczynczą + ca 1428 Profil. I, 479.

322

u. 40 b

(quanto tempore heres parvulus est.., sub tutoritus et actoritus est fol 4,2)

~~t~~ sprawca

sprawcze vel samperze

1434

actores

PrFil.V,31.

~~Prsb. I N 50~~

Br. śr. l. p. Str. 31.

Brückner Prfil 5 31 r 1434

e XXV 269: poth sprawyczmy

VRRp XX IV 374: czincza y sprawcza

1268

Sprawca

Quanto tempore heres paruulus est, nihil differt a seruo, cum sit dominus omnium, sed sub tutoribus et auctoribus est (Gal 4,2)

na marg.: czincza y szprawcza (inną ręką?)

XV ex. RRp XXIV 374

k. 15va

Sprawca

Piscatores isti, qui lauabant rethia, possunt dici omnes rectores, → ecclesie, prelati, pastores, predicatores

Sprawcze = ~~rectores~~ R. XXIV, 367. XV med.

k. 102

Sprawca

Azaly wam wszitkim sin Ysay da roley...
a ~~xrix~~ vczinÿ cas wlodarzmy a sprawczamy?

BZ I Reg 22,7

tribunos et centuriones

Sprawca

Gydzi ku Elchiaszowy..., acz zgromadzi pyenyądze,... a dadzą ge dzelnykom prze sprawce domu boszego

BZ IV Reg 22,65

per praepositos domus domini

Sprawca

Ale sprawce lyuczscy nye wyedzely tego,

*dokod bich otszedl

BZ Neh 2,16

magistratus autem nesciebant, quo abissem

Sprawca

Sprawczie = magistratus

~~Ps = Sprawcze~~

1471 (MPEJ. V 105)

fornicata est ... Oolla et insanivit in amatores suos, in Assyrios propinquantes, vestitos hyacintho, principes et magistratus, iuvenes cupidinis

Czech 23, 6

sprawca

villicus sprawcza rzaczcza,

~~Brückner Kaz. Ś w. 3~~

~~Rozpr. Tom 25 str. 200~~

~~Pet. Łac I F №449~~

~~ze Skałki w XV~~

XV R. XXV. 200.

(p. post.

3115

Sprawca

Sprawca = fabricator | 1444 | R. XXIII, 306.

Jesu, ... tu fabricator omnium
discretor atque temporum

Jesu redemptor seculi

Sprawca.

5 7 3 7 11

~~Mo | dlythwa |~~ Panye | Jezu Criste, szynu | ~~(97 a.)~~

1 13 2 8 10 9 12

boga zywego, yenzesz | szye sztal szprawczą | zbawyenya

6

naszego |

~~2 3 4~~ M. W. ~~[illegible]~~ 97a.

Sprawca

Dyabolus est mali auctor, slego sprawcza, nequicie origo

XV ex. RRp XXIV 374

k. 195vb

Sprawca ᶜ executor

executōres, sprawcze

c. 1500 Erz. ~~Lexx~~ 99

Sprawca

jedynia f-a d. pl.

6

...Induite vos armaturam Dei, ut possitis stare adversus insidias dyaboli, quia non est nobis colluctacio adversus carnem et sanguinem, sed adversus principes et potestates, adversus mundi rectores, sprawczam, tenebrarum harum, contra spiritualia nequicie, in celestibus.
(Eph 6, 10-14)

h — Wydawnictwo.
ier offs. kl. III, 120 g
ograficzne, Wrocław.
23

(Colluctatio) adversus mundi rectores, sprawczam, tenebrarum ~~harum~~ (Eph 6, 12) 1403 Gl Jag 102;

1403 Gl Jag 102

Sprawca – praepositus

Sprawce lyuczscy (magistratus) nye wyedzely tego BZ Neh. 2,16. ~~Dadzą ge dzetnykom prze sprawce domu boszego ib. IV Reg. 22,5. Azaly... sin Ysay... vczyny vas wlodarzmy a sprawczamy ib. (centuriones) ib. I Reg. 22,7.~~

~~227 6 22~~

290 6 26

~~188 6 28~~

7359

Sprawiacz

Johannes

Sprawiacz bozy = precursor domini | 1444 | R. XXIII, 303.

clarum dem,

Sprawiacz

~~S W~~

Wysszy sprawyanez - architector

S 1455. JA..14 .496.

ok. r. 1455

737

~~ARCHTOMXIV str. 198r~~

Sprawić

Weselcze se..., bo... pogani na zemi sprawasz

Puł: sprawysz

Fl 66,4

~~iudices~~ dirige

Sprawiać = dirigere

Sędzia lud... a pogani na ziemi sprawasz Fl. 66,4.

Sprawiać = regere V quam, sc. ecclesiam,

Yeesz

~~Yeesz~~ (Pospolstwo upokoycz, ostrzedz, zyednacz y sprawyacz raaczysz ~~wszym~~ ~~okrogem zemskym~~ ~~Mac. Dod. 51.~~

(pacificare, custodire, adunare et regere digneris) 1424 Msza ~~3.~~ III s. (51; sim. ~~Msza 7.~~ VII. XIV

sprawowacz ~~6, 2~~ VI, II

sprawicz ~~9~~ IX

rządzicz ~~1, 1, 8~~ IV, I, VIII

opyekacz zachowacz ~~5, 11~~ V

zachowacz ~~11~~ XI, XII.

Acsbi.. nyenyastha dzyatkiy myala porodzone, ...

Sprawiać - regere

(trzimani i

Przes ... matkan (alysz) do lyath rozumu mayan bicz sprawyani, (ale za tuo) gdi matka thitho dzyatky swe vziteeznye sprawyacyz (! regat) Sul. 107. ~~Gdi kole barthnyk nyechcyalbi barey, ktorgo sprawyal, sprawyacz, barez ma...~~ 95.

teneantur et regantur

B 432 Articulus do talici

Sprawiàć = guberno

Gubernare } Sprawyacz. XV Lab. 521.
(med.)

Sprawiać

Y rzecze Gezabel... k nyemu: Wyelykey slawȯtnoscy gesz a dobrze sprawyasz krolewstwo israhelske

BZ III Reg 21,7

regis regnum Israel

Sprawia!

Ja, pan bog twoy,...

Sprawuyam cyę podrodze, wnyeysze to chodzisz

(gubernans te) [Lesp. sprawuię]

PZ Iz. 48, 17

ego... gubernans te in via

sprawiać

Panye, ... sprawiay sini gich

Mk 15 b

(Psal 89, 16)

dirige, Fl i Pul: spraw

Sprawiać

Vorwesen = sprawyacz

~~XV Ost. Wilk.~~ 49

XV p. post. Wilk. Krek

Sprawiać - regere Secundo ostenditur Xpus tamquam bonus pastor comendabilis ex ~~omnis~~ ouis cognicione, quam habet ipsas gubernando, gb.

Regendo - Sprawyaiąc

ex XV ONPKY. I, 326.

k. 324v

Sprawa!

Vstawyam, że gdikole... niektori barthnyk
... vimawal syąn barcy, ktorąn przetthim
sprawyal, dzirzal i myal P sprawyacz F
i dzirzeecz ..., tegoli... rzeczonąn barcz
ma... wsdacz

Sul 95

P per ipsum tenta et habita
F regere

B 425 De resignatione

Sprawiać

Ale Ioatan... sprawyal syen a sȯdzil lyud zemski

BZ IV Reg 15,5

gubernabat palatium

Sprawiać

Potem Ioathan... sprawyal dom krolyow a sędzil lyud zemski

BZ II Par 26,22

rexit domum regis

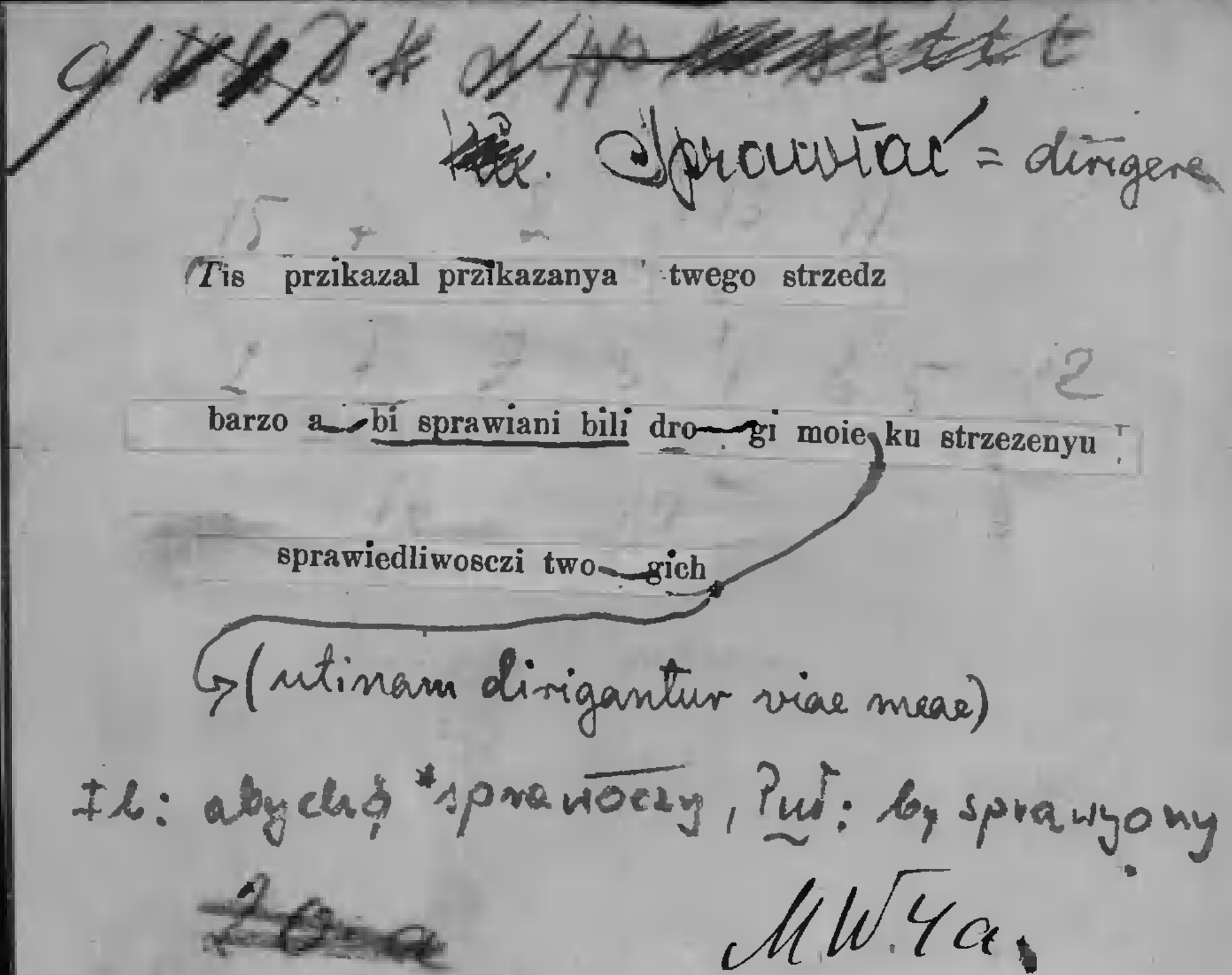

Sprawiać = dirigere

Tis przikazal przikazanya twego strzedz

barzo a bi sprawiani bili dro gi moie ku strzezenyu

sprawiedliwosczi two gich

(utinam dirigantur viae meae)

Ib: abychó *sprawoczy, Puł: by sprawyony

MW.Ya.

Psal 118, 5

Sprawiać = dirigere

[illegible]

sprawiay nad namy [et opera manuum nostrarum dirige super nos]. y dzia-
lo ranku twoyu szprawi
M W. 16 a.

V Fl i Put: sprawi

Psal 89, 17

Sprawiać = praeparare

Thoczy yesth ona vyara, kthorasczy drogą y sczyczką zrządza y spravya

1484 ~~Rafrl.~~ R.eg. IV 705

Sprawiać się

~~XLIII~~:

Sprawiają sobie = iustificant (~~justificentur~~)

MPKJ:V/94

1471 (sim. lub.)

dent testes eorum, iustificentur et audiant et dicant: vere

Is 43, 9

Panye, Sprawiać!

Podpomoż mye w sządny dzen
<p>
sprawyayó (~~xc~~) duszą mwia.

143 b.

Sprawiać

Dirigite viam domini szprawaycze drogą bozą

ca 1420 RRp XXIV 82

k. 19v

Jo 1,23

Sprawiać

Parate, sprawiaycze, viam venienti domino

XV p.post. GlDom 69

Gl Wroc 108 r: * getnaycze

Sprawiać

Sprawyayczye drogą boszą.

~~Ev. ex. XI AT XIII~~ 299

Ew Zam

to samo miejsce z ewangelii jest w
Rkp XXIV 82 (k. 19 v) ca 1420

dirigite viam domini

Jo 1, 23

Sprawiać

Panye Jerzu Cristе...

V Day, byszmy szercza nasze sprawyaly ku wy-
slawyenyu thwey chwaly. MW. 73a.

Sprawiać

Qui (sc. Ioannes) veniens, voce clamando predicavit et viam domino preparavit, sprawyal XV p. post. GlDom 41

Sprawiać drogę = viam (dirigere, parare

Rekt: ja głos wołający na puszczy, sprawiający drogę Bożą, jako mówi Izajasz prorok [ait: ego vox clamantis in deserto: Dirigite (parate) viam Domini, sicut dixit Isaias prophetæ] Rom. 184.

~~[illegible]~~ Sprawiać

(Judasz) bieżał do żydow... a wszedszy w radę ich i rzekł im darsko przez wszego strachu: Ja wiem dobrze, co wy sprawiacie

Rozm. 570.

Sprawiać

Boż ja wiem, wam powiedam, abyście poznali, boż oni sprawiają potajemnie Rozm. 545.

Sprawiać

Sprawiacz ryby squamare pisces

ca 1500 R XLVII 354

Sprawiać –

Zastawyamy dzedzini nassze... ze wszit-
kimi wodami... mlynmy wodnymy albo
*wetzrzynimi szpwonimi albo spwoyoczimy
~~[constructio et construendio]~~ + ca 1428. Pfl. 1481.

PF

Cum... molendinis aquaticis sine ventilibus
constructis et construendis

323

= a ?

K. 40 b

Sprawiać

Jeslyby thes kthori thowarzis chesial sobye ... odsienye sprawyez aby thaki nye smyal sprawyacz asby bylo dopusczenye czech-mistrzow

1491 RKJŁ VII 58

Sprawiać

A thak gdy moyą dziewką poyął, thedyszmy gyey sprawyały rzeczy potrzebne. kr. 1493 Pr. Fil. IV. 664.

~~s~~ Sprawiać

~~sprawę, sprawić, sprawić~~

sprawyacz comparare

XV ex. PrFil.V,26.

~~jag. N 20 36 7. Garl. compr. v.~~

Pr. śr. sł. p. str. 26.

Brückner Prfil 5 26 kon XV

992

Sprawiać

W bodze nowy zakon przygymaya albo schobye gynny sprawyaya albo z ewangeliey schą vczą aut wsyawyeny myecz krolestwo nyebyeskye aut oswyeczaya schią wnątrz przesch ducha swyantego — pauperes ewangelisantur

1471 MPKJ V 118

war. lub.: vbodzy nowy zakon przymvyą aut gynny sprawayą

(Mat 11, 5)

Sprawiać = dispono

Gdy sprawyasz tesstament albo vrząnd possledny przed thwą smyerczyą, radząncz, aby pirwye placzyl slugam, nesszly caplanom.
~~II 1/2~~ XV, R. I, XLVII.
p. post. 1.

V (disponis legata)

Sprawiać

969 Thako mÿ pomoſy bog † ÿakom |
poſtawÿl ſwerzepÿcza dzÿchne tego |
dną wÿeÿ domu kedÿ mą mal |
poſtawÿcz ſprawąÿaczſą rakoÿem-
ſthw V

V leg. rękojemstwo

1427 Kal nr 969

Rękojemstwo: dosyć uczynić rękojemstwu (wypełnić zobowiązanie wynikające z poręczenia

- tj. (po)pełnić rękojemstwo
- (spuścić prozno rękojemstwa, wyprawić z rękojemstwa... (uwolnić poręczyciela od zobowiązań

Jul 24: kv sandzenyv rzeczy.

Sprawiać ad causas veniebant pertractandas

8b

sądzą vloszonego, to gest cracowsky gednego a sądomyrsky drugego; y tesz starosti mogą myesz kaszdi swego sadzą.

/21/. O godzynye syedzenya.

/P/yrwey ten byl obyczay, ysze any godziny any czasv trzymane przy sądzech, a cząstokrocz czy, ktorzy myeli czso sprawyacz w sądze, alysz po obiedzech obszarwszy syą a opywszy syą, przychodzili, ktorzi czastokrocz stolecz sadowy nagabali a sprawyedlywoscz owszeyky zatraczali. Przeto aby czas y godzyna sadom byla sprawiedlywa

Dział.12

Sprawiać

Czy, którzy mieli czas sprawiać w sądzie, alyż po obiedzie przychodzili Dział. II.

na zaklad pyenyadzy dawa a zasyą zyskvge, a tako ziemyanye czastokrocz konye, na ktorychby nam ryczerstwo myely sprawyacz, straczayą, y tesz dzedzyny za takym zasszenym zastawyayą a potem w vbostwo wpadwszy, kv gorszemv przychodzą abo zbygyayą, dla ktorych wyn po sąnd nasch radzy przychodzą, przeto aby naszy poddany czczyą 37/ tym szyrzey slynaly, vstawyamy, aby od/tychmyast szadny ziemyanyn naszs z nyszadnym czvdzoszemcem na zaklad nye gygral, ale tylko za gotowe pyenyądze. Paknyaly kto nadto vczini a na

Dział. 36-37

Toc. in.
Jud. in.

/81/. Kostek nye mayą gygracz na zaklad.

/Y/sze chytroscz kosteczna slyachtą mye-

dzy sobą spywszy syą geden drvgemv na kosthkach

Dział. 36

Sprawiać –

Sprawiać rycerstwo – iść na wojnę

Ziemianie czasokrocz konie, na których by nam rycerstwo mogły sprawiać, stracają Dział. 36.

~~[illegible]~~

sprawiać

yusz nye poyedze na roky..., co

Szandza... ~~[illegible]~~ przewradzal szady vyerne, ... byerzacz oth szloszthny-kow dary, szpravyayancz gych *nyevyery

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ 340.

De morte w.

Sprawiać

Gdze czszny szedzy, kaszdygy sluga nawedzy

wszytko yego dobre sprawa!

~~Arch. XIV. 500, odp. c. 1410.~~

~~Słota.~~

~~1410. JA. 14. 500.~~

Słota w. 37

v lepsze mysy przeden stawe

Sprawiać

Maria

/Panno czysta, nasze zbawienye sprawiayącza!

MW. 57a.

Sprawiać

W kthorem krol nyeba y zyemye odpocznął,
gdi zbawyenye nasze sprawyał. MW. 73 b.

Sprawiać. Vsc. Jesus 7.0

kthory tako baranek nyewynny
zbawyenye massze sprawyacz [?]

M.W 77.b.

trzeczi godzyny na dzyen byl
vplwan.

V tu coś brak?

Sprawiać Nem qui facit peccatum,
servus est peccati

(Et per consequens, ~~a po gotowu,~~ diaboli,
qui procurat, sprawya, peccatum XV p.post
Gl Dom 47

Sprawiać

Qui (sc. diabolus) in talibus conculcat veritatem et ministrat, sprawya, mendacium et falsitatem XV p.post. GlDom 51

~~[illegible]~~

Sprawiać.

causa

efficiens przyczyna sprawyayacza

~~pol.~~ XV, R.XXV, 154.

med.

~~Pol. I. 475. l. 70.~~

~~Brückner Kaz. Ar. w. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 154~~ 1141

~~połowa w. V.~~

Spraviać sig = se disponere in iure

(sc. hominem)

Quem Vego ante cautionem rittavi, alias za-
posval, et post cautionem se disposui, alias
spravyalem, secum in iure meo

1454 Tym Sąd. 152

Sprawiać

Dum... Michael... citaverat pro proventibus Johannem... extunc domini cittacionem in nichilum verterunt predicti Michaelis...,

Quia sibi dominus dux non recommisit ab~~ius~~ nye polyeczyl disponere ab~~ius~~ sprawyacz pro hereditate

1466 Ks Maz 114

Warsz. z. gr., 4, 18

Sprawiać

Czin aut sprawyay (~~sprawyą szą B.~~) = exerce

~~B. czyn aut sprawyą szą~~

exerce autem teipsum ad pietatem

1471 MPKJ.V 180

I Tim 4,7

Sprawiać się – agere

(rodzeni są

go (Kthorzykolye duchem sprawuyaysza, czysz
szynoovye bozy szą – quicunque enim spiritum
Dei agunt, hii filii Dei sunt AKH. VI, 44 b

XV p post

Rom 8 14

Sprawiać: pactare, peragere, dicere, perficere

Pątrata, gł. 3 1 2

~~Pactata~~ peracta, dicta, perfecta –

+ sprawyany, cx XV MPKJ. II 312.

sunt hec mistice pasche peracto tempore, sacro dierum numero quo legem fit remissio.

K. 94 r (mitr. 87)

Sprawiać = dispono

A ja sprawiam wam stałym królewstwo
wiecznie, jako sprawił mnie ociec mój
[et ego dispono vobis, sicut disposuit mihi
pater meus, regnum] Rotm. 559

vortmon

----------168c

/4/ PRzyszasznyczy ma/5/
yą szyedzecz nala/6/wy-
czy y wsandze /7/ kv pra-
wu o swelkye rze/8/czy o
cz sand zagayą po/9/ko
kto czo ma sprawya/10/cz
podług prawa a woy/11/
th mą szyedzecz sprzysza
/12/sznyky zaddnyą spraw
/13/yedlywosczy podlug
pra

Sprawiać

OrtOssol 89,2,w.4-13

scabini sedere debent
in iudicio a tempore, quo
iudicium benitum st

Sprawiać

Przyszyasznyczy mayą szyedzyecz na lawyczy w szadzye ku praw wszelkyey rzeczy, ocz szad zagaya, poko ktho ma czo przed nyemy szprawyacz

Ort Mac 121 (d)

Sprawiać

bo (mi[lo]sierni gich sprawy(a)cz ~~g[illegible]~~
g(e bóde)
BZ Iz. 49,10

(Leop. ten co im lubściw bydzie ie rozdzić)

cf. Sprawicz

quia miserator eorum reget eos

Biblia taborska: neb smilownik gich
zprawowati ge bude

Sprawiać - regere

Dobrze sprawyasz krolewstwo israhelske BZ III Reg. 21, 7.
Sin gego sprawyal dom krolyow ib. II Par. 20, 21.
Sin krolyow sprawyal syen (gubernabat palatium) ib. IV Reg. 15, 5.

205 b 4

268 b 24

217 a 24

7360

Sprawianie

Nichilominus Iwasko obligatur sibi Vice-cpto. homines suos de Cozycze, si ad medium Quadragesime exemeret villam ad comparandum a~~lias~~ kv sprawyanyv seminacionem dare. 1470 AGZ. XV. 108.

~~Archiw. XV.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XV
Zap. sadów LwoWskich
R 1470. str 108.

151

~~[illegible]~~

sprawianie.

refeccionis nasyczenye →

albo spravyane R.XXV. 176.

XV p.p ost.

~~Brückner Kaz. Srw. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 176~~

2209

~~Ossol. 414. k. k. 180.~~

Iste panis figuratus designat nobis
corpus domini nostri Ihu Xpi, qui est
cibus angelicus et habet iste reffectio-
nes nasyczenye albo sprawyane

Sprawianie 'practica'

practica sprawyanye

cu 1500 Ex ~~Sloo~~ 99

Sprawiciel

Wielebni sprawiciela = rector alme (1444) R. XXIII, 306.

huius, Christe, rector alme, plebis
vota suscipe

Rex sanctorum angelorum

~~a b c ć~~ d e f g h ch i j k l ł m n ń o p r s ś t u w z ż ź

Sprawicz? ~~[illegible]~~ ~~Sprawicz~~

33 ~~finaliter konyeczne~~, ~~osądzon~~; 35 ~~navyseph, namarach~~; 37 sub tutoribus et actoribus usque ad prefinitum tempus *pothzasczyczelmy ypoth sprawyczmy alysz do wsdanego czaszu*, ~~calvario sczelbathk~~, ~~nysze miser homo~~;

1462 R. XXV, 269

~~[illegible] 25 287~~

~~[illegible] 25 287~~

Br. Dr. zab. jez. pol. Rpr. t. 25

s. 269 GLOSY Pet. Łac. I F nr. 460 r. 1462

Gal 4, 2

PF V 31: sprawcze vel sampeze

RRp XXIV 374: czincza y sprawcza

Cf. Sprawiacz 174

5

(Quamdiu tempore heres parvulus
est, ... sub tutoribus et auctoribus
est usque ad praefinitum tempus
a patre fol 4, 2)

Sprawić

Spraw sini gich

Fl 89,18, sim. Puł

dirige filios eorum

Mł 15b: sprawiay

Sprawić

Semǫ gich (sc. synow) na wyeky sprawono bǫdze

Fl 101,29, sim. Puł

semen eorum... dirigetur

Sprawić

orolinare al. sprawicz

1430 Arch Ier Crac CCCXII 413, 19

1430.

Lel. II: 413, 19.

Sprawić V quam, sc. ecclesiam,

<Jeosz>

Pospolstwo vpocoycz, strzedz, slonczycz y sprawicz raczy (pacificare, custodire, adunare et regere digneris)

XV p.pr. Susza ~~9 s.~~ IX s. 259

rządzycz I. IV, VIII

sprawowacz ~~6, 2~~ VI, II XIV

sprawyacz ~~3, 7~~ III, VII

~~rządzicz 4, 4, 8~~ IV, I, ~~VIII~~

opyekacz zachowacz ~~5, 44~~ V

zachovacz ~~44~~ XI. XII

Sprawić

Wyesszyelczye szye..., bo... pogany na zyemy sprawysz

Puł 66,4

Fl: sprawasz

dirigis

Sprawić

Boże, wiem, iż wszytki rzeczy są w tobie podobne. Tegodla możesz ten świat podług dobrowolństwa twego sprawić Rorm. 597.

mansionem suam... intra et extra trahi, id est dare et vendere posse ~~et bona sua~~ ~~quae~~ ~~reditarie~~ -------206c

/21/ Tho szlubowanye /22/ czo ge czynyl ten /23/ czlowyek wya/24/cztwye w-thakyem na/25/czyskv podlug prawa /26/ nyema stacz a nyetrz/27/ebą mv placzycz tych /28/ dwu tysszaczv grzyw/29/yen podlug prawa /30/ Gdy by ten czlow/31/yek vpewnyon /1/ Slowie dano mv myr, /2/ przydz y odydcz, swe /3/ sprawycz

y przedacz wolno agdy by nyeprzyszedl any foldrowal swego gymyenya stoyaczego wrok y dzen

Sprawić

OrtOssol ~~103,4~~,w.21-31 -

Sim. OrtMwc 141 104,1,w.1-3

Szam. nawadzon

----------18a

/26/ GEden zyd zalowal
/27/ na krzeszczyyana ysz
/28/ mv layal y wyznal
/29/ ysz nazwal gy kurwym
synem /33/ GEden czlowyek
wna/1/sszem myesczye nawa-
czon /2/ panv lszywy tako
asz /3/ szye pan nayn ro-
szgnye/4/wal y kazal gy
yącz /6/ GEden czlowyek w-
na/7/sszem myesczye vpew
/8/nyon slowye dano /9/ mv
myr przydcz y ody/10/cz
swe sprawycz y prze/11/
dacz wolno

lszywy(e)

Sprawić

OrtOssol 22,3,w.26-33 -
22,4,w.1-11

(sc. jimienie)

Sprawić

Człowiek zapewniony. Szlachcie dano mu mój swe sprawy
y posadzić wolno Ord. Mar. 141.

Sprawić

V gospodna chod czloweczi sprawon bȩdze

Fl 36,24, sim. Puł

gressus hominis dirigentur

Sprawić

ŻP: utwierdź dzieło naszych rąk, utwierdź dzieło naszych rąk
V: sprawy rąk naszych prostuj ...

Dzała rąk naszich spraw nad nami V, a działo rąk naszich spraw (dirige)

Fl 89,19, sim Puł, MW 16a

Puł: spraw na nas

V dirige super nos

MW 16a: sprawiay nad namy

Sprawić = dirigere
vczinki ranku twoiv sprawiay nad na-
my
y Białoranku twoyu [!]
szpraw [et opus manuum nostrarum dirige]

M.W. 16 a.

Psal 89, 17

Sprawić

f. 4

Abych̨ sprawoczy (pro sprawony)

droghy moge na ⟨o⟩strzegane prawot twogych

Fl 118,5

Puł: by sprawyony

MW 4a: abi spraviani bili

utinam dirigantur viae meae

Sprawić

Chody moge spraw

Fl 118,133, sim. Puł

Gressus meos dirige

Sprawić - dirigere

Prosz gego acz drogy twe sprawy BZ Tob. 4,20.

~~Przebi Uczyn sobye kosab... a klygem gy s wnętrz a swnu sprawyasz (b. lumine linies) ib. Gen. 6,14.~~

V sz. gospodna

ut vias tuas dirigat

7361

Sprawić

Przywiodłem go a
(sprawiona jest droga jego (directa est)

· BJZ Iz. 48,15
(Leop. náprostowaná)

directa est via eius

Sprawić

Przesz ymyą thwe szprawy drogy me ku otrzymanyu chwały thwoiey. NW. 98b.

propter nomen tuum deduces me
Psal 30, 4

Sprawiony sprawić 37: mich wzrosła w doświadczenie

Sprawyone rzeczy = gubernacula

~~B. Sprawowanye a. wlodanye~~

war. lub.: sprawovanye aut wlodanye

1471 MPKJ. V, 66

audiens sapiens sapientior erit et intelligens gubernacula possidebit

Prov. 1, 5

Sprawić

Sȩdi bosze spraweni sami w sobe

Fl 18,10

Puł: sprawyone

molicia - iustificata in semetipsa

Sprawić

Zle przed tobǫ czinil iesm, bi sprawon w molwach twogich

Fl 50,5, sim. Puł

ut iustificeris

Sprawić = iustifico

Tobe samemv zgrzeszyl gesm y zlie, ~~y~~ zly grzech przed tobą czynyl gesm, by sprawion, eszby syą wyprawyl w molwach thwoych, y ~~pomscysz, gdi sądzycz bądzesz~~ XIII Mac. ~~Dod.~~ Kart. Swidz.

[Tibi soli peccavi et malum coram te feci, ut iustificeris in sermonibus tuis et vincas, cum iudicaris].

Psal 50,5

ks. Fl. Pul

Sprawić

Tegodla przez wini sprawil iesm sercze moie

Fl 72,13, sim. Puł

iustificavi cor meum

Sprawić

Czimhego y vbogego sprawcze

Fl 81,3, sim. Puł

iustificate

Sprawić

A ne wchodzy w sȹd se slvgȹ twogy. bo ne sprawon bȹdze przed oblyczym twogym wszelky szywy

Fl 142,2, sim. Puł

quia non iustificabitur... omnis vivens

sprawić

Berzemÿ tho kuſweÿ[4] duſzÿ | ÿ kuſwey[5] czczÿ. ÿzeſzmÿ[6] bylÿ | poſzlÿ. ot pana. Jana. do Olbrach|ta. Cro[m]nowa. abÿ prziÿal[7]. | przetpana Jana. ÿpoſzluſzen[8] | Jako[9] ſtaroſcze abÿſze ſprawil | wczembÿ[10] mu[10]. winą[11] dal

.1418 Kościan ms 706

Nos Paschkonem

Sprawić (się) fecimus emundatum,

quia

(Est iustificatus ab sprawil

1444 / AGZ. XIV ~~ArchB. XIV~~, 156

Sprawić

Johannes iuridice coram nobis se iustificavit al. sprawyl, sicut bonus homo nobilis

1455 Ag2 XIV 456

Sprawić

Jacobus..., capitaneus Premisliensis, nobilem Nicolaum..., quem moverat nobilis Allexander, iustificavit ol.

sprawył

1471 Aqz XVII 54

sim. ib. 50

Sprawić Stankonem ..., Dobek ... tetigit

quia sibi familiam eius vituperasset, quod essent fures

~~2109.~~ (Et Dobek voluit familiam suam iustificare alias sprawycz

~~1448~~ AGZ. XIV. 270.

~~Arch. XIV.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XIV
Zap. sadów LwoWskich
R 1448. str 270.

520

Sprawić

Błaszowsky - iussit citare dictum Młodowsky se volens expurgare ab.

Sprawicz

1468 AG2 XIII 565

Sprawić 'expiare'

Jacobus, ... , expiauit alias sprawił
Mathiam ... a culpa

1448 Sizem. II/nr 357

Sprawić się

925. (124 r. 1452) — — nolens habere ipsum in testem wlgariter (wsfyethka) < zaszvyethka > — — »quare ipsum intercipis alias wspyerasch?« — — quia est periurus wlgariter krzywoprzysząnszcza et — — non purgavit se alias nyespravil schyą — — Et hanc intercepcionem alias wspyercye — — suspendimus.

1452 Zap Warsz nr 925

innocens erit super reliquiis

---41b

a mogl ly gy oszan/20/dzy-
cz gego prawo vczynycz /21/
a owynyly gy Stara al/22/
bo mloda rada wysznaly /23/
szye tego czo przed starą
/24/ rada mowyl ywysznal
/25/ tho gemv gydze o ge-
go /26/ szywoth a przyly
szyą /27/ tedy moze szye
sprawicz /28/ na krzyszu
yako prawo /29/ yest a
stara rada

yvsz nyemosze nayn szwya-
thczycz bo ony Jusz nye-
szedzą wradzye

OrtOssol 35,4,w.19-29

Sprawić się

Sprawić się na krzyżu - ~~odprzysięgą~~ usprawiedliwić się przysięgą.

Zaprzyły, może szyę sprawycz na krzyżu Ort. Mon. 38.

Ort Mac 100: thedy moze szye on themu szprawycz

---131c

Stanyelyszyą to awysznaly kto to albo zaprzyly szyę ktho tego a bandzely to nayn dokonano

Tedy on muszy /21/ za to czyrpyecz czo gest /22/ prawo a Szandzą sz/23/lowye woyth to mą /24/ szandzycz a przylyszą /25/ kto tego anyemoga /26/ nayn tego dokazacz /27/ Tedy on moze szye /28/ o tho sprawycz Na /29/ krzyszv podlug zalo/30/by yako gesth prawo

Sprawić

OrtOssol 74,2,w.20-30

ipse facti innocens esse potest

innocens fieri sua unica manu
potest...

----------138c

a thym szyath szwyathkom
czo sznym mayą przyszancz
moze myecz /9/ dzen ku
drugyemv y /10/ ku trze-
czyemv szando/11/wy a ba-
ndzely na /12/ nye wymye-
nyono /13/ po vmarley ra-
ncze /14/ wzalobye a na-
kogo /15/ czo koly zaluge
albo /16/ zaluyą mvszy
sznacz /17/ albo przecz a
nyeszna/18/ly [mvszy szye
tego /19/ sam szwa ręką
spra/20/wycz
szlowye przyszacz]

Sprawić się

OrtOssol 77,2,w.8-20

Sim. Ort Moc 104

innocens fieri volo

----------200a

potem nayn zalowal przed gayonym sandem thymy szlowy

zalvya na/21/yn ysz on mego brata /22/ albo gynego przyya/23/czyela geden noszem /24/ besz prawa szgyal szw/25/yatha szlowye zabyl /26/ Then yąthy czlowyek /27/ od powyedzal rzekącz /28/[czo on mnye wyną /29/ dagye wthem nyewyn/1/nyenem y chczą szye te/2/go sprawycz]

yako prawo naydze agdysz on prosto namya zalowal

OrtOssol ~~101,2~~,w.20-29 - 101,3,w.1-2

Sprawić się

Sim. Ort Moc 138

ex quo sibi filia eius prius
iusta facta est occasione
pecuniae

----------89b

/11/ A zaly nyema o tho sz
/12/lubowanye od powye/13/
dacz Tedy od powyedzal/14/
panyey rzecznyk panye /15/
woycze puscz na prawo /16/
Gdysz gey dzewka o thy
/17/ pyenyadze gemv szye
/18/ sprawyla acz thą pany
/19/ gescze ma otho czyrp-
yecz?/20/ albo od powyedz-
ecz czyly /21/ nyema albo
czo gest prawo /22/ Tha
Stara pany /23/ anna ma
Jano/24/wy szlubyenye /25/
od powyedzecz

Sprawić się

OrtOssol 57,2,w.11-25

Sprawić się

panye woyczye, puszczy ne prawo, gdysz
yey dzyewka o tky pyenyadze gyemu
szye pyrwey szprawyla, acz ta pany
ma yescze o nye czo czyerpyecz albo
odpowyadacz Ort Mee 72 (sr)

----------123d

/5/ Gdy by czlowy/6/ek
masz albo /7/ zona nale-
zon nyewm/8/alszenstwye
szlowye ysz/9/by zona sz-
gynym maz/10/em Czso ony
o tho ma/11/yą czyrpyecz
a kako ma/12/yą nanye do-
kazacz al/13/bo doszwya-
thczycz albo /14/ [kako o-
ny tego szye ma/15/yą sp-
rawycz] Agdy by /16/ gedna
stroną sznych
szlowye geden wysznal szę
tego przed szandem vczynka

OrtOssol 71,2,w.5-16

Sprawić się

Tr. in.

OrtMoc 98: yako moze szye thamo themu sprawycz

----------128a

Kyedy by wnasznym mye myeszczye czlowyeka zatwerdzono... albo ytesz gdy szwan ku prawu A nye przyszedl

a /9/ oth banthowan szlowie /10/ szkazan ten czlowyek p/11/rzyszedl do gynnego m/12/yastą czo by tesz wnyem /13/ bylo nyemyeczszkye pravo /14/ [kako tego czlowyeka ku /15/ prawu mogą dobycz al/16/ bo kako on ktemv moze /17/ szye sprawycz albo szbicz /18/ podlug prawa] prawego] ?

Sprawić się

OrtOssol 73,1,w.8-18

quomode se innocentem dicere possit vel quid iuris

Sprawić się - se justificare

Ony sprę tego mają sprawyce Ort. Mac. 96.

coram his, qui iuris vellet respondere, istud iurare ipsum non posset

----------205d

GEden czlowyek wnaszym myescze nawadzon pamv krzywye tako asz szye pan nayn rozgnyewal

y kazal gy yancz /20/ Ten czlowyek wolal /21/ szye na prawo ktore /22/koly by pan chczal czo /23/ ma wszwey zemy ysz /24/ szye chcze gemv przed /25/ prawem sprawycz to /26/ wszyczko mv nyepo/27/moglo ale nathym /28/ zostawyon daly dwa /29/ tysszanczą grzywyen

Tedy moze wynycz stego yanczstwa

OrtOssol 103,3,w.19-29

Sprawić się – usprawiedliwić się

~~Pan gy yąt~~

Pan kazal gy yącz, a ten człowyek, yako kolwyek szye chcze yemu prawem szprawycz, tho mu wszythko nye pomogło Ort. Mac. 141.

Spravić sig = iustificari

Scabinos predictos dominus ipsorum inculpasset, alias obvinyl, quomodo iniuste iudicassent ... et quomodo eciam idem scabini scabini nondum iustificati, alias nye spravivschi ssxa

1457 Tym Lgd. 141

Sprawić się Dixit, quod nunquam fuit inculpatus pro honore, velitis invenire, quomodo debet iustificari alias kakoszą ma sprawicz

1457 A 9 2 XV 11

Sprawić

Anna dedit culpam filio Goril, Alberto, ... et ipsa veniens ad banitum iudicium non admisit ipsum iurare et hoc Gregorius misit ad ius et ius ipsum sprawglo

1475 Trzesn. 95

Sprawić się

s s

~~77~~ .. ego nolo cum dom. Predborio in ius procedere, sed ibo ad dominum et volo rogare ~~alias~~ spravyczszye eidem pro eadem pena.

1490 AGZ. XVII, 258.

~~ArchB. XVII,~~

Archiwum bernardyńskie. T. XVII

Zap. sadów Przemyskich

R 1490 str 258.

177

Sprawić = expurgare

Nobilis Albertus...

V Debet se expurgare alias oczyszczycz y spravycz

.. ex tribus clenodiis

1490 MiesHer. XIV 161

n o p s w

Sprawić

~~veniens al przyyechawszy~~

~~valvam al. wrotha~~

Nicolaus...

dixit se velle bonis hominibus expurgare al. Sprawycz,

quod istam violenciam non fecit, 1495

~~non contradixit al. nye odmowyl~~

1616

Stopp.

~~Holcel~~ II № 4443

~~Krak 1495.~~

1178

Sprawić

Znyn literam acceptavit alias spra-
vil, quam prius increpavit, dicens,
quia est bona litera.

1441 AGZ. XIII. 103.
~~ArchB. XIII.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XIII
Zap. sądów przem. i przeworsk
R 1440 str 103

124

Sprawić s

Xmethones..

V agros laborare, arare et formare ~~alias~~ zprawicz debebunt

1432 Slppp

~~Kancel~~ Il № 2409

~~Krak 1432~~

~~545~~

Sprawić

Ipsegue Predborius eadem

~~In campo~~

Frumenta in campo parare ab Sprawicz / 1433 /

Stppp. II, № 2471. ... debebit

Sprawić

Kmethones... predicta semina pro ipso Paulik procurare tenentur ab

~~Semina procurare alias~~ Sprawicz

~~1601~~

1434 Stypp.

~~Holoni~~ II № 2523

~~Krak 1434.~~

~~598~~

Sprawić

A ti

Uczyn sobye korab, a klygem gy [s]wnątrz a swnu sprawysz ~~BZ Gen 6,~~ (bitumine linies) BZ Gen. 6, 14.

a spogysz

7362

Sprawić

ex tunc ... Nicolaus et Johannes debent illam seminacionem totam quam ipse Michno seminaverit hominibus eisdem de Conyoschky fato Michno conlaborare alias sprawicz y zrobicz

14 77 ff 92 XVIII 147

Sprawić

Boze, ktori iesz przesz niepokalana dzewicze poczancze sprawylesz dostoyny a swiątj przibitek twoiemu synowi milemu. MW. 31 b

habitaculum praeparasti

Sprawić.

Anna szwyatha nyebem y zie—mya szobye szpra-

wyl, szkthorey szobye przeby—thek obracz raczil

87

M.W. 76a.

Sprawić

Piotr, dawno obyczaj, iże rycerze mieli
jąć miłego Jesusa i gotował sie, dawno
i sprawił sobie miecz Rom. 640.

Sprawić = aedificare

Verzin gospodne ... abi sprawoni muri ierusalemske
Fl. 50,19 (ut aedificentur).

(muri Jerusalem)

Sprawić - aedificare

Sprawyę* mury Yeruzalem Pul. 50,19.

Puls

*) Nehring Ps. fl. str. 50. uw. b.
- pro sprawyą
50.19.

Sprawić –

Zastawyamy dzedzini nassze ... ze wszit-
kimi wodami ..., mlynmy wodnymy albo
*wetrzynimi ~~x~~ szprawonimi albo szprawo-
yomczimy [constructis et construendis] + ca 1428.
PF ~~Ff~~ l. I, 481.

cum ... molendinis aquaticis sine
ventilibus constructis et construendis

324

K. ~~44~~ K 41a

Sprawić

O kthori polap Anna na męża szalowała, ten ją sprawił przeth posłem, ~~a a~~ 1437

Ks. M. III nr. 2795.

Sprawić

Sprawą {faciam} Kp. XV. R. XVI, 347.

Sprawić

Ustawyamy, abi z gymyenya tich to wmyerayączich... kyelych za poltori przywiny...

sprawyon bil

Sul 40

quod... calix... comparetur

H 52

30/ rey przysluchal, sprawyono / a ostatek przіaczelom gego blyszszym dano.

/60/. O konyv zdrowem poszyczonem.

/M/icolay szalowal na Pyotra, ysze gemv konya poszyczyl na drogą zdrowego, ale Pyotr obgechawszy drogą, wroczyl konya Mykolayowy chromego. Tedy Pyotr odpowiedzal, podlug wiari konya przyglądal y tesz karmyl, yaco swego wlosnego, a nye wyem, skąd ma vraz. Tedy my na tą rzecz przysądzylysmy Pyotrowy konya na strawie

szalował na Indrzycha, yszby gego mlinarza sądzył y zdał. Tedy my vszrzawszy rostargnyenye, przysądzylismy Indrzychovy, ysz podług prawa vczynył.

/58/. O pvsczynye kmyeczskyey.

/N/yezgodny obyczay wszały myedzy sobą zemyanye, ysze gdy ktori kmyecz vmrze nyemayącz dzeczy any ktorego przyrodzonego, pvszczyną gego dobr. ksobie przygmvyą. Vstawiamy, aby z gymyenya tako vmarlego, gestly takye gymyenye, kyelych za poltory grzywny do czyrekwie, do kto-

Sprawić - comparere

Ustawiamy, aby z gymyenya tako vmarlego kyetych do czyrekwie, do ktorey przysluchal, sprawyono Dział. 30.

Sprawić – comparare

Kelych (do cirekwye) za połthory grzywni) sprawicz maya Sul. 13.

Ostatki, yez rzeczoni puscyni kmyecze, paanom przyc nye maya, gyz z nych

calicem ... debent comparare

It 18

Sprawić

Sprawyonhy = comparantur | R. xxiv, 359.
| XV med.

Sprawić - facere

Sprawył rozmaytą broń y sciti Bz. II Par. 32, 5.

fecit universi generis armaturam

V sc. Ezechijasz

7364

Sprawić

Ten iest dom panyenskiey mocznye sprawiony, dobrze vstawiony na mocznem opocze. MW. 30 b.

haec est domus domini firmiter aedificata bene fundata super firmam petram

Sprawić

Jeslyby thes kthori thowarzis chczial sobye ... odzienye sprawycz aby thakinye smyal sprawyacz, aszby bylo dopuscze-nye czechmistrzow.

1491 RKJL VII 58

Sprawić

Koschulky, czo na on czan zalyeschalo na dryeweczky, thom sprawil...

1493 Pr. Fil. IV. 664

Sprawić

Maya vdzielaczy testamentho
...thedyz zrządzycz y spraviczy, a tho
aby ktory z nych nye zczedl (!) z s tego
svyata nye vdzielaw testamētu

1484 ~~Rafit~~ Reg. IV. 715

ordinent et disponant

Sprawić

Sprawono (et sic dicta (?) est hec legacio)

Gn. gl. 52, b.

dehta emovere

---177c

/8/ Pytalyscze tesz /9/ nasz oprawo /10/ Gdy czlowyek zdo/11/wyerzenyą szwym dze/12/czam y zenye wybye/13/rze zdobrey woley op/14/yekaldnyka ktorego /15/ swego przyrodzonego /16/ przyyaczela albo obcze/17/go szgego przyszwolenym /18/ y to zapyssą przed pra/19/wem powynyen ly ten /20/ opyekaldnyk sprawycz /21/ dlugy tych dzyeczy ytey panyey a maly albo mozely szobye wząncz zyszk albo vrobek za szwoy trud!

OrtOssol 92,3,w.8-21

Sprawić -

Gdy człowyek sz dowyerzenya szwym dzyeczyom y zenya wybyerze z dobrey woley opyekadlnyka, powynen ly then opyekadlnyk szprawycz dlugy thych dzyeczy? Orl. Mac. 127.

Sprawić

Panye, w gymye twe naszwyathsze raczy szprawycz zbawyenye nasze. MW. 67 a.

Fl i Put: zbawona me vcsin

salvum me fac

Psal 53, 3

Sprawić.

Vsc. Anna

kthora nam wzywoczye szwem
zbawyenye nasze szprawila
przez Marią panna czistha,
kthorą porodzyla.

M.W.

f. 4 b.

Sprawić

Ktory człowiek na tem stoi, aby jego tłuszcze naśladowały, ten człowiek łacno swady sprawi Rozm. 586.

BP: wspomagał Dawida
W - zachował

Sprawić - salvare

Y sprawił pan Dawida we wszitkem, k czemuszkole
syą przyczinył BZ I Par. 18,13.

salvavitque dominus David in
cunctis, ad quae pervexerat

7363

Sprawić

3P: nie rzuci się temu, kto się grzechy ukrywa

Nye bandzie sprawyon = non dirigetur

1471

MPKJ. V, 70

sim. lub.

qui abscondit scelera sua, non dirigetur

Prov. ~~XXVIII~~ 28, 13

Sprawić = dispono

A ja sprawiam wam stałym królewstwo wieczne, jako sprawił mnie ociec mój [et ego dispono vobis, sicut disposuit mihi pater meus, regnum] Łuk. 559.

Sprawić

Michael cum... Muzilo debent ~~=~~ insti-
ficari al. spravycz sya maya unus
alteri pro eisdem bonis

1444 AGZ XIV 149

Sprawić się

Mikołaj już porozumiał się „alias spra-
vyl schą" z ojcem parobka

1454 Tym ~~[illegible]~~ Wol. 77

Sprawić się

Jako ya Vrbana czlowyeka panu Pyotrowy Gyedeychowy nye zbyl silą, ale kyedy byl Wysznye, tedy ten czlowyek pana nye mayącz, tedim ssyą s nim sprawyl, o czom mu byl wynyen

1466 Tym Sąd. 162

Sprawić

Sprawono gest (1447) R. XXII, 41.

~~[illegible]~~

Sprawić.

protulit sprawyl

~~pot.~~ XV, R. XXV. 151.

med.

~~Petr. I. 475. k. 27.~~

~~Brückner Kaz. sr w. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 151~~

~~połowa w XV~~

814

sprawić

Jaco mi Pyotrasz mial koczel / cz[t]ir[z]ech nedzelach sprawicz, a ya mu pyenądzy ne dal 1393 Leksz. I, № 1438.

Pozn. nr 142: oprawicz

Sprawić się o co lub czego.

on może szy o tho sprawycz na krzyszw,

~~2. fol. XV~~ Ost. Br. VII 557

– so mag her des unschuldig werdin

musszy szye tego sprawycz ib. 557

Sprawić — fordern

sprawycz dlugy - yn czu vordirn

~~2. pt. XV~~ Ord. Br. VII 565

Sprawić = justificare

Czichego y vbogego sprawcze Fl. 81,3 (justificate)
Tęga dla przez wini sprawil ięsm sercze moie Fl. 72,13.
Ne sprawon bądze przed obłyczym twogym wszelky szywy
Fl. 142,2 (non justificabitur). Zle przed tobą czinil
ięsm, bi sprawon w molwach twogich Fl. 50,5 (ut
justificeris). Sądi bosze sprawen i sami w sobe
Fl. 18,10.

Sprawić

Pecata... sunt eciam vilés, quia naturam faciunt vilem,... affectiuam suam dant mundo, operatiuam, vczinyona, sprauona, suam dant dyabolo

XV in. RRp XXIV 69

k.298v

Sprawić = dirigere

Dzało rąk naszich spraw Fl. 89,19 (dirige). Abychą spra-
~~Sprawiący = directus~~ woczy (pro: sprawączy? sprawony?)
drogy moge Fl. 118,5 (utinam dirigantur viae
meae). U gospodna chod człoweczi sprawon bądze
Fl. 36,24 (gressus hominis dirigentur). Semą gich
na wyeky sprawono bądze Fl. 101,29 (dirigetur).

~~to~~ Sprawić - justificare

Sądy boże sprawujące samy w sobie Pul. 18,10.

~~18,10~~

~~50,12.5~~

~~66,4~~

~~72,13~~

~~89,18.19~~

~~118,13.3~~.5

~~81,3~~

~~36,24~~

~~101,29.28(2)~~

~~142,2~~

~~50,5~~

Pul.

18.10.

Sprawić cf. Usprawić

Sprawie cf. Wsprawie

Sprawie cf. Niesprawie

Sprawiedliwiać cf. Usprawiedliwiać

Sprawiedliwie' cf. Usprawiedli-

wie'

a b c ć d e f g h ch i j k l ł m n ń o p r s ś t u w z ż ź

Sprawiedliwie = recte

Rectene agitur circa te ?...

~~sprawiedlne~~ sprawÿedlywÿe sprawÿedlne; Quae respondit recte

~~327(25)b β.;~~ II 1 XV, Spr I 310.

p.pr.

~~Spr 1,310 : I pol. XV~~

Quadr.

205

IV Reg 4,26

k.3276

Sprawiedliwie

Abhy ye ~~drogi~~ szradzyl (~~i.e.~~ ('zrządził') sprawyedlywye

R. XXIV, 363.

XV med.

(Ut vias tuas dirigat prosto vczinił czusz

Tob 4,2

Sprawiedliwie

Ne felsivym svecze tyłh kladlam

...

e nygdym svych grzechow spravedlive ne spovedal

XV ~~p. post.~~ ~~Sob. III 345~~ Skarga Wrocł/ w. 23

Skarga 61 ~~ox~~ ~~o~~

Sprawiedliwie

My przyszangamy... sszwe* rzemisło* sprawy-
dliwe czalacz. ~~I~~ ~~II~~ XV Zab. 539.

p. post.

Sprawiedliwie

Wykładamy przerzeczonego Hermana
sprawyedliwye a dobrze szadzycz
mlinarza przerzeczonego fol 40

iuste

Dział 29: ysz podług prawa uczynyl

H 91

sprawiedliwie

Szandza... doswyathczisz <ma>, ysze sprawyedlywye a sprawne szadzyl

Sul 55

iuste et legitime

1+ 130

rzecz zle skazal abo gemv przyganyl rzekącz, ysz my krethke vczynyl, tedy sadza swey sprawiedlywosczy ma dokonacz tymy wszemy, kterzy s nym na sądze syedzely, kterzy poznaya, ysz sprawiedlywie osądzyl. Aczlyby ten, kteri take przyganyl, chczalby dokonacz, tedy ma dokonacz szesczą swiathkow takyey czoczy, yake sądza. Aczlyby nye megl dokonacz swiathky, abo by syą sadza wywiedl, tedy ew, kteri take przygany, ny o szadną rzecz ma bycz sluchan, alysz sądzy zaplaczy trzy grzywny abo terlop kvny a podsadkowy trzy wierdunky abo terlop lysy, o te acz podsadek dokona

y z gynszymy przy nyem na sądze syedzaczymy sądzy, przyiąwsz- potem rzecz chczal osadzoną wztrączycz, tego nykt nye mosze vczinicz; to wyiawszy, aczby kto wztecz do sądzey syą pvsczyl, kako osądzyl, tedy sadza acz pamyata, ma nytychmyast powyedzecz abo do yvtra respamyatanye odleszycz.

/126/. Kto przygany sadzy, yszby kretko vczynyl /V/stawiamy tesz, acz ktoby przed namy abo naszymy riczerzmy skarszyl na sadzą, yszby gego

tesz, ysze sprawiedlywie sskazal. A czse sadzam skazalysmy, to tylesz panv.tey wlesczy sadzam panyskym, acz syą wywiodą o naganyenye, kocz abo terlop barany przepadnye.

/127/. O rakogemstwie.

52/ /V/stawyamy, aczby kto za kogo rączyl a ten, / za kogo raczą, zaprzy syą, aby zan raczono; sedi gestly dlug dwadzesscżą grzywien, sam wlosną raką, a gestly czterdzesscży grzywien samewter, a kaszdy wyszschy dlug na to samotrzecz ma przysyądz swey sprawiedlywosczy.

/128/. O zastawie szydowskiey.

Dział. 51-52

rzecz zle skazal abo gemv przyganyl rzekącz, ysz mv krothke vczynyl, tedy sadza swey sprawiedlywosczy ma dokonacz tymy wszemy, ktorzy s nym na sądze syedzely, ktorzy poznayą, ysz sprawiedlywie osądzyl. Aczlyby ten, ktori take przyganyl, chczalby dokonacz, tedy ma dokonacz szesczą swiathkow takyey czczy, yako sądza. Aczlyby nye mogl dokonacz swiathky, abo by syą sadza wywiodl, tedy ow, ktori take przygany, ny o szadną rzecz ma bycz sluchan, alysz sądzy zaplaczy trzy grzywny abo torlop kvny a podsadkowy trzy wierdunky abo torlop lysy, o to acz podsadek dokona

Sprawiedliwie - juste

Sprawyedliwye sądzi swemu bliźniemu BG
Lev. 19, 15.

iuste

7365

Sprawiedliwie – secundum jus.

Sicut spravedliwe terminum ~~astitissi~~ astitissi ~~[illegible]~~ 402 Piek. VI 102

~~[List] sprawidliwe wissedł 1443 AGZ. XII, 108~~

... Iurani solus, sicut "spraniedlewes bil

Pyzdr

astitissi

Sprawedliwe

yſſz wyſſzotha [newſzal *centum*]
764 ten rok ſprawedliwe ſtal | Jaſka
Ralewſkeko czſo gÿ | wxãgach ma

1420 Kal nr 764

Sprawiedliwie

353 Jacofzm przitem bil Jaco ten lift fprawedliwe wyffed pafkowi otpyotraffa

Ceteri ad testimonium.

[1] *Hube 84*: Chrzastowa.
Ul. 123.

1411 Kol nr 353

~~Sprawiedliwy~~ Sprawiedliwie

Jaco to swathczimi, czszo Olbracht przigany l lystowy, czszo gi na szø dal Michalowi, ten list sprawyedliwye v pÿszedl, s gego volø pÿsan

1415 Pyzdr nr 394

Sprawiedliwie

1181 Jaco ſmy wydzeli yſſliſzeli liſth ſtaroſcz | ſky wſzdawnÿ ñapol peſka y ſprawe | dliwe wyſzedl ſkanczelarye Staroſczÿ | ney cſzo cupila hanka Jagwiga Mÿ | colaÿ y Nyſza w helſczÿnego y Ja | gneſczynego oczcza ale gim ſgynął | wſzameſcze kedi Medzyrecz gorzal | *Alii in testimonium:* Jaco tho ſwaczczą |

1424 Pozn 1181

Sprawiedliwie

1389

Taco nąm pomoſz bog † Jaco to
ſwaczi | my Jſze ten liſt wſdwawnẏ
pana ſtaro | ſcẏn ktoremuſch pan
dobrogoſth popo | wſky narzekl ten
yeſd wiſchedl ſpra | wedliwe ſkan-
czeleriey ſtaroſczineẏ | — — —

1432 Poznań nr 1389

Sprawiedliwie

Then list *gehest * sprawidliwy gy

*sprawidliwe wissedl

1443 AG2 XII 108

Sprawiedliwie

1653 quia generosa domina...
iusticionaliter alias sprawiedlywe
prysanglа

1435 Poznań 1653

Dział 8: lubo sprawnye lubo nyesprawnye zachod będze wząt

Sprawiedliwie - juste

→ Sprawyedlywye począndzani bily, Sul. 22.
lyobo nyewynnye drepyeństwo... szę sstalo

Vstawyami, abi kedi... sąndzaa... slyachczycza alybo prostego począdza..., czanzza... oszm dny... ma bicz chowana, lyobo

juste

H 50

Sprawiedliwie

Taky pan (dowyedzyeca) vspawyedly syą u dwyema lawnykoma, eze tho sprawyedlywye podlug.. vstawyenya takąu summa pye-nyandzi.. wzyąd

fol 10 g

iuste

p. 4 33 quantitas poene

Sprawiedliwie

Rzecznik... na y naprzeczywko negtoremu Johannem... y naprzeczywko gy[n]szemv cloveku zany vel yego gymenyem [w] waszem sądze sprawedlive zastąpayączego dicit. 1474 Zab. 540.

Sprawiedliwie

originarius corzenijsti videlicet a duobus auis paternalibus et a duabus ~~bus~~ maternalibus auis et ex patre suo legitime natus sprawijedlijwijc vrodzon ~~Hoz. Iac. pot. Cel.~~

Ori. Cel. 9 Ori. Lel. 234

Sim.

Sprawiedliwie

Nasprawiedliwiej

Ja przysenpam ..., ysz ja ... sprawyedlywy

(Ortel znacz chcze y then przyschensnyczy stolecz W bronycz,

yako nasprawyedlywye wyem Wisł. Nr. 168.

ex. XV

W podlug nyemyeczkiego prawa

Sprawiedliwie

Ten list sprawiedliwe wyszed paskowi ot pyotrassa

wg Kal nr 353

14 11 Hube. Kat. 56.

Sprawiedliwie cf. Niesprawiedliwie

Sprawiedliwość

~~(Sprawiedliwość)~~

61 kr (genocz waſſza Sprawedlywocz creſcēka[1] nebodze opphilſtwa V nyz Sprawedlywocz wcze"nykow luczem[2] nyczſka)[3]

Nisi habundaverit iusticia vestra plus quam scribarum et phariseorum, non intrabitis in regnum celorum.

XV med. Gl Wroc 61r

Vpr opphitsza (Mat 5,20)

Sprawiedliwość

Exxxx Szyadlesz na stoylczu, yensze sądzisz sprawyedlywocz

Puł 9,4

Fl: prawdǫ

qui iudicas iustitiam

Sprawiedliwość

gospodnye, kto bydze myeszkal w przebitcze twoyem?... /Gen wchodzy bez wyny y czyny sprawyedlywocz

Puł 14,2

Fl: prawdę

qui ... operatur iustitiam

Sprawiedliwość

Tesz sya davam vynyen Deo omnipotenti ze dvanascye *czlongow vyary *svyateg krzescyanskyey, acz bych tesz grzesny czlovyek vstąpylem, vyerząc w czary,... blvsznyl... naprzecyvo povyetrzv, przecyvyavczy sya vyerney spravyedly[e]voscy ~~ex XV Spr. I 149.~~

Spow 3.

Sprawiedliwość

Uslysz glosz gego (sc. pana boga), spelnisz przikazanya y sprawyedliwosci, gesto ya przikazuyo tobye

BZ Deut 27,10

mandata atque iustitias

Sprawiedliwość

A gestlybiscye syǫ odwrocyly y opuscylybiscye me sprawyedlywoscy a przikazanya ma,... wirzuczǫ was z zemye mey

BZ II Par 7,19

iustitias

sprawiedliwości

Myłoscyw bądź nam, pan bog, nye
gest vsziteczno nam opusczycz za-
kon a sprawyedlywoscy bosze (relin-
quere ~~iustitiam~~ legem et iustitias
dei)

BZ I Mach 2, 21

Sprawiedliwość

Czemu ty wypowyadasz sprawyedlywoszczi moye?

Puł 49,17

Fl: sprawedlnosci

iustitias

Sprawiedliwość

Uczinil sprawyedliwosci boze a sądd swoy swoy z Israhelem

BZ Deut 33,21

iustitias

Sprawiedliwość

A ti będzeszly chodzicz przede mną...,
a sprawyedlywosci mich a sądow będzeszly posluchacz, wzbudzą tron krolewstwa twego

BZ II Par 7,17

iustitias

Sul 28: przeczywya szą przykazanyv Bozskemv

Sprawiedliwość

/30/. Zlosnyk podlvg [redacted] ma czyrpyecz.

/P/rzydawa syą cząstokrocz, ysz gdy nye-
torzy bywayą pozwany przed naszą oblycznoscz
nyektore vini, tho gest o gwalt abo zlodzey-
two, wziąli sobie obyczay, ysz tho nye swą
olą, ale przykazanym swych panow abo starszych
zynyą, ktorąszto wymową od zlosczy y od smyer-
zy czastokrocz byli wyzwoleny. Czso szesmy vznali,
[redacted], ysz tho bylo przeczywko sprawiedlywosczy
oszey, przeto boyazny boga mayącz przeczyw te-

contrariatur precepto divino

Sprawiedliwość Complet insticie tam bone, tam proprie

≠ (Jako wyelky sprawethly woszczy) 1466 R. XXII, 19.

qui, gl. sc. homo, bone conatur

K. 253

Sprawiedliwości

Jis przikazal przikazanya twego strzedz barzo, abi sprawiani bili drogi moje ku strzezenyu sprawiedliwosczi twogich

MW 4a

sim. ib. 4b

Fl i Pul: prawot

ad custodiendas iustificationes tuas

Psal 118,5

i j j [illegible] = iustificatio

Sprawiedliwość.

7 3 2 9 4 1 5 8

| Twoy iestem, ia; zbaw mię, yze sprawiedly—wosczi twogich

6

szuka—lem (quoniam iustificationes tuas exquisivi).

Ił i Puł: prawot

Psal 118, 94

[illegible] M. W. 35a.

Sprawiedliwość = iustitia

Dziakowacz bandą tobie ..., yze nauczilem se szandow sprawiedliwosczi twoiey (iudicia iustitiae tuae). MW.4b.

Fl i Puł: prawoty

Psal 118, 7

Sprawiedliwość = iustificatio

We sprawiedliwosczach twogich roszmislacz bandac (in iustificationibus tuis meditabor). MW. 5b.

sim. ib. 6b-7a

Fl: w prawotach (Ind φ)

Psal 118, 16

Sprawiedliwość = iustificatio

Rada moia sprawiedliwoscri twoie (consilium meum iustificationes tuae). MW. 7a.

fl i Ruf: prawoty

Psal 118, 24

Sprawiedliwość = iustitia

Kaplany twogi nyechay sie obleko we sprawiedlywoscz [induantur iustitiam]. MW. 11b.

Fl i Puł: w prawotę

Psal 131, 9

Sprawiedliwość = iustificatio

Dobrze mnie, iże poniziłeś mnie,

abich se vesil ssprawiedli=

wosciam twogim [ut discam

iustificationes tuas]. 28 b.

Fl i Pur : prawoty

Psal 118, 71

Sprawiedliwość

Nye wnydǫ w sprawyedlywoszcz twoyę

Puł 68,32

Fl: ne bǫdǫ chodzicz w zprawedlnosczy twoiey

in iustitiam

Sprawiedliwość -

~~Tam~~ Thamoch nye mogla nycz w ~~sp.~~ z)
bye zosthawycz, s czegobych mogla lyczba
dacz, wspomynawschy na okruthna maka
twa y nawyszscha sprawyedlywoscz Naw. 89.

819

Sprawiedliwość – iustitia

Gdy grzech panował wasz

√ Proszny [s]cze były sprawyedlywosey AKH. VI, 445.

liberi fuistis justicie XV p. prost.

Rom 6, 20

(2)

Sprawiedliwość

Yako my Bog pomoszy z gego sprawedliwoszcz.
XV Zab. 539.
(p. post.)

Sprawiedliwość Były (sc. Zacharyjasz i Elżbieta)...

pochodzący ve wszystkym przykazanyv y w sprawyedlyv oszczyach bożych przes skargy (ex. XV Br. XXIV, 95.

EWZam 287

Zam. O. №1119

Br. Kaz śrw 1 str 58

Rozpr 24 95 kon XV

in omnibus mandatis et iustificationibus

3575

Luc 1, 6

Sprawiedliwość

szluszylybysmy mu w szvyąthoszczy ~~wszvyąthoszczy~~
y wsprawyedly wosczy przed nym
wszysthkych dnyow naszych.

~~Ev. ex. XV PF XIII~~ 290

EwZam

in sanctitate et iustitia

Luc 1, 75

Sprawiedliwość

justitiam

przepuscz nynye bo thako
slusza *nasz napelnycz wszel.
kna spravyedlyvoscz ex. XV R. XXII, 96.

Zam. O. №1119 Ew Zam 300

Br. Kaz śrw 1 str 59

justitiam

Rozpr 24 96 kon XV

3769

Mat 3,15

Sprawiedliwość

Prawda nauki na świecie była zaćmiona a prawda sprawiedliwości była zastawiona, czuż łakomstwu była obwiązana Rozm. 787.

Sprawiedliwość =

Popełnić sprawiedliwość = implere iustitiam

A to rekł święty Jan. na mowę onego słowa, ktorej był rekł [dominus]: podobno jest wam [pro: nam] popełnić wszytkę sprawiedliwość zakona [hoc autem dixit chrisostomus occasione illius verbi quod dixit dominus: sic decet nos implere omnem iustitiam] Rom. 188.

Sprawiedliwość humilitas est origo omnium virtutum,..

instrumentum iusticie przi-
czina sprawedliwoszczy /ca 1420/

R. XXIV, 86.

~~Jag. nr. 1299. K. 84.~~

Br. Kaz. śrw. I. 49.

Rozpr. 24 str. 86 pocz. w. XV

3051

sprawiedliwość

ale kto czyny sprawiedlywost (qui facit veritatem) – venit ad lucem – aby była zgewona gego dzała (

ca 1425 EdKReg 43 (Joh 3, 21)

sprawiedliwości

sam szebye od ~~sprawiedliwości~~ sprawiedliwości rozdzięla,

szwodny 1449 R. XXV 166

nam si quis existimet se aliquid esse,
cum nihil sit, ipse se seducit Gal 6,3

(taką Tow. i kontekst dano pod rozdzielać)

sprawiedliwości

Blogoslaveny, gysch są łaczny a spragli sprawyedliwoscy

XV med. R XXII 233
sim. ib. 239

sitiunt iustitiam

Mat 5, 6

sprawiedliwość

Blogoslavyeny, gisch przesladnoscz czyrpyą prze spravyedliwoscz, bo gich gest crolestwo nyebyeskye.

Pew

Nr XV, R. XXII, 233.

med.

propter iustitiam ~~Kraków 1736~~

Mat 5, 10

~~Rozpr. t. 22. str. 233.~~

8

sprawiedliwość

~~Wschitczim~~, ÿako nÿeczisti, a Nasche wschitkÿ sprawÿedliwosczÿ, ÿako plat nÿewÿasti mÿessÿączneÿ

Ik XV med. R. XXII, 239.

iustitiae

BT - nasze dobre czyny

BP - sprawiedliwość

Is 64, 6

Sprawiedliwość

(sc. centos)

congaudet autem veritati

raduje ssze z sprawiedlywosezij

(Ny. I, 70. ~~X~~ XV uned.)

(I Cor 13, 6)

Sprawiedliwość

Caritas ..., non gaudet super iniquitate nye wyeszeli sze ze slosczi, gaudet autem veritati radvge sze ze sprawyedlywosczi (I Kor 13,6) XV p. post. GlDom 46

Sprawiedliwość

Fructus autem lucis est in omni bonitate et iusticia we szprawijedlij~~wosczij~~ woszczij

Tkg. I, 77. ~~X~~ XV med.

(Eph 5, 9)

Sprawiedliwość - iustitia

orietur in diebus eius iusticia

(Sprawyedlywoszcz - ~~iusticia~~

n?

~~XV~~ XV med. SKY V 253.

Fl i Puł: sprawedlnoscz

Psal 71,7

K. 74r

Sprawiedliwość

Y weszrzal Abram ku bogu a (w) sprawyedly-
woszcz gemu obroczono

BZ Gen 15,6

reputatum est illi ad iustitiam

Sprawiedliwość

Ale wroczisz (sc. rucho) gemu... y bo-
dze to tobye za sprawyedliwoscz przed panem
bogem twim

BZ Deut 24,13

et habeas iustitiam coram domino

Sprawiedliwość

Uczynysz se mną miloszerdze y sprawyedlywoszcz, abi myą nye pogrzebl w Egipczye

BZ Gen 47,29

misericordiam et veritatem

Sprawiedliwość

A bog otplacy kaszdemu podle gego sprawyedliwoscy a wyari

BZ I Reg 26,23

secundum iustitiam tuam

Sprawiedliwość

Sędzy mye, gospodnye, podlug sprawyedly-
woszczy moyey

Puł 7,9

Fl: podlug prawdy

secundum iustitiam meam

Sprawiedliwość
(sz. Stanisław)

Then ... wyodacz z swoy szywoth we cznoscy, ~~[illegible]~~ w swey sprawyedliwoszczy (R. XIX, 110.

1455-1460

Then (sz. Stanisław) ... wyodacz szwoy szywoth we cznoscy wytrual w swey szprawyedlivoszczy

nye bylo sklonyono, tedi zgoda y pokoy myedzi lvdzmyby zgynaly, a kaszdy, czsoby syą gemv lvbylo, vczynyl; ale yszę nawiączsza dobrocz gest od lvdzi na swiecze sprawiedlywoscz mylowacz, czvdzego nye drapacz opczego, a swego podlvg boszey woley y mylosczy vszywacz, przeto aby nyezgodny vczychnali a zgodny przespyeczności myeli, vkladi y prawą są przez rącze boszę vst wyony.

Kazimirz z Boga mylosczy krol polsky, wyznawyamy thymto pysmem, chcząc aby poddany

H. 44

Sprawiedliwość = aequitas

Poznalem, panye, ize sprawiedliwoscz sądi twoie [cognovi, domine, quia aequitas iudicia tua].

MW 29a.

Fl i Pust : prawda

Psal. 118, 75

Sprawiedliwość = iustitia

Iusticie et equitatis - sprawyedly=
voscy a dobroczy vel dostoynoscy
PF
~~ex XV~~ ~~[illegible]~~. IV 748.

ca 1500

Sprawiedliwość

Phynees mszcząc nad kacerzmi, wziął odpłatę sprawiedliwości i kapłaństwa na wiek wiekom Rozm. 637.

Sprawiedliwość

Być z prawdy, to jest podług miłości, czyli podług niektórego daru, danego od Boga, tu sprawiedliwości Rom. 785.

Sprawiedliwość

Svyati krzyszv,... pomosz dobrym spravyedlyvoscz. [½] XV Mac. Dod. 102.

(p. pr.)

wg JAX ca 1500!

O cnix ove!

Sprawiedliwość

Sprawiedliwość = iustitia | 1444 | R. XXIII, 308.

O crux ave, spes unica, hoc passionis
tempore, auge piis iustitiam, reisque
dona veniam

Vexilla regis

Sprawiedliwość

Pomnoszy dobre wespra=
wyedlywosczy.

1493 \ R. XXV. 234.

Zawiłaj o krzyszv

Ossol nr 1589

sprawiedliwości

Ustawyamy,... abi biollo... ~~wyesz~~ szgndza...
wyesznyczam... myenyęczym sza *nyespra-
wiedliwe a przeciwko * sprawiedlywosci bicz
poczędzamy,... wroczyc maya

fol 21

indebite et contra iustitiam

Dział 19: nyesprawyedlywie
H 69

Sprawiedliwość

Gdyż w pothocze rzeczy sądowich v sprawyedliwich sządzy nye ma... mytho sprawyedlywosci wywroczycz

/sul 54

iustitiam

Dział 4
H 128

Sprawiedliwości

By przeczywko gych sampnyenyv y sprawyedlywosczy... przes dari czso czynigli (sę sędzie) stronyę drugey na vczęszenyę Jul 55

contra... iustitiam

Dział 47: gdy sędzia vkazuje sprawiedlywosci

4 128

Sprawiedliwość

Przes then czasz then tho wojewoda
v nasz alybo v naszych namyasthkow...
sprawyedlywosczy gemv (sc. zbiegowi)
szvkay

Sul 60

institiam

it 145

abo na naschego starostą przed byskvpem poznanskym abo preboszczem, yszesmy gego abo nasz starosta kv oczysczenyv nye chczeli przypusczyczc.
61/ Starosta tesz /temv abo takiemv zbiegowy mosze dacz myr vpewnywszy gy za szesczs nyedzel; tento starosta przed namy abo naszymy namyestnyky abo naszymy wogewodamy sprawiedlywosczy gemv mayą schvkacz. Aczlyby tego nye mogl myecz, yzzby mv dano dzen kv oczysczenyv, tedy starosta ten ysti abo wogewoda tego zbiega gleytowacz swą moczą y przewieszcz asz na granycze zemye.

Dział. 61-61

Sprawiedliwość. Isze gdy oblycze nasze oth thich person, sz gych sąd szą składa, by va vydzano,

~~Czynienie sprawiedliwości~~

Sądza szą vkazuge ko czynyenyo sprawyedlywosczi tim rąthsny (iustitiam ad reddendam promtiorem)

Sul. 63.

Dział 0

H 151

Sprawiedliwość - justitia

Pan...

(Szprawyedlywoscz s nymy ma vezynycz Sul. 81.

institiam

K 324

Obaczywschi rosnoscu...

Sprawiedliwość - judicium prow...

Zandayąnez, abi (sandzye w gich virzekanyu skazawanya ve sprawyedlywoszczy (in eorum pronuntiationibus et judicio) bili ... ~~yednego~~ ~~himmu~~ Sul. 106. ... ostawyani

B 431-2

sprawiedliwość

Eze Sprawijedliwoscz przes mijloscz gest verutnoscz, a mijloscz opijącz przes sprawijedliwosczy gest rospu<sz>czenye

Ok XV R. XXII, 240.

med.

sprawiedliwość

Sprawyedliwoscz przes mÿloscz gest verutnoscz

1/2 XV R. XXII, 240.

Sprawiedliwość

Ocropnosez bozskyey sprawyedlywosczy.
ca. 1450 Pr. Fil. IV 579.

Sprawiedliwość

Ale wam nye dzalu any sprawyedlywoscy any pamyćcy w Ierusalem

BZ Neh 2,20

nonest.. iustitia

Sprawiedliwość

Sprawyedlywosca (iustitia) twa iako oplwytosca wod morskich

BZ Is 48,18

Sprawiedliwość relinquere legem et iustitias Dei

Nye gest vżitecrno nam opuszczycz zakon a sprawyedlywosy boże (iustitias Dei)

I Mach. 2,21 quaerentes.. iustitiam

szuka[ią]cz s[ą][du]a sprawyedlywoscy

B2 I Mac. 2,29

sprawyedlywoscza ~~twa~~ iako opływaiącze vod ~~mor~~ morskich

V iustitia tua ib. Is 48,18

Sprawiedliwość

Then ortel, czo nynye wyrzeczon, then ya layą y chczą szprawyedlywoscz nadz Ort Mac 67(g)

Ort Ossol 54,1: chczą szobye sprawyedlywszy noydz

iustiorem, rc. tententiam, invenire volo

Sprawiedliwość

1/ Poczinayą syą statuta krola Kazimira w gymyą bosze. A tho napyrwey: Gdysz podlvg pysma navky wszelky czlowiek w mlodosczy gest podobrycyszy kv zlemv, y wszelkye stworzenye swyąta /s/ gest nyetrwayącze samo w sobie, ale przyrodzenye czlowiecze rychley syą sklony podlug swiata kv grzechv, nysz podlvg swiathlosczy kv bogv; aczkoly podlvg zrządzenya bosskyego stworzeny myelibi bycz czsry, wierny, sprawyedliwi, spokoyny, a ysze rospvsczone lakomstwo, aczby sprawiedlywoscza

Dział. 1

iustitia

14 44

nye bylo sklonyono, tedi zgoda y pokoy myedzi lvdzmyby zgynaly, a kaszdy, czsoby syą gemv lvbylo, vczynyl; ale ysze nawięczsza dobrocz gest od lvdzi na swiecze sprawiedlywoscz mylowacz, czvdzego nye drapacz opczego, a swego podlvg boszey woley y mylosczy wszywacz, przeto aby nyezgodny vczychnali a zgodny przespyeczności myeli, vkladi y prawa są przez rącze boszo vst wyony.

Kazimirz z Boga mylosczy krol polsky, wyznawyamy thymto pysmem, chcząc aby poddany

Sprawiedliwość 1a

krolestwa naszego a na ymyą polskyego o ogego stadla, geden z drvgym poczesnye byl, a geden drvgego nye vraszal, ale sprawiedlywosczy 2/ dopomagal, przetho,/ z osobney rady wyelebnego oczcza, ksyądza Yaroslawa gnyesznyenskiego kosczola iarczybiskvpa, y tesz prelatow y stolnykow, woyewod, ryczerzy y pospolstwa sylachty naszey y ziemye polskyey, kv wieczney pamyączi vklad albo statuta vstawylismy, ktoresz podpysmy chcząc, aby ge wziąli w zemy polskyey wszytczy zachowali pod narvszenym naszey mylosczy.

Dział. 1-

Iul 6: prawa kaszdemv zyczancz a vdzelyayącz

Aby poddany...

ius unicuique tribuatur

H 45

Sul 55: bzgwdzo... dosuyathczica

sprawiedliwość (ma) 40c

rzecz zle skazal abo gemv przyganyl rzekącz, ysz mv krothko vczynyl, tedy sadza swey sprawiedlywosczy ma dokonacz tymy wszemy, ktorzy s nym na sądze syedzely, ktorzy poznayą, ysz sprawiedlywie osądzyl. Aczlyby ten, ktori tako przyganyl, chczalby dokonacz, tedy ma dokonacz szesczą swiathkow takyey czczy, yako sądza. Aczlyby nye mogl dokonacz swiathky, abo by syą sadza wywiodl, tedy ow, ktori tako przygany, ny o szadną rzecz ma bycz sluchan, alysz sądzy zaplaczy trzy grzywny abo torlop kvny a podsadkowy trzy wierdunky abo torlop lysy, o to acz podsadek dokona

Dział.51

probare debebit

/126/. Kto przygany sadzy, yszby kretko vczynyl.
/V/stawiamy tesz, acz ktoby przed namy abo naszymy riczerzmy skarszyl na sadzą, yszby gego

Sprawiedliwość

Acz ktoby skarżył na sądzą, y szby gego rzecz źle skazał, tedy sądza swey sprawiedliwości ma dokonać Dział. 51.

Sprawiedliwość

Myloszyerdzye szprawyedlywoszczą taczi otrzimayą. MW. 69.b.

1 leg. z sprawiedliwością

Sprawiedliwość

On będzye sądzyl okrąng zyeme w spra-
wyedlywoszczy

Puł 9,8

Fl: w prawe

in aequitate

Sprawiedliwość

Zwyastuyą nyebyossa sprawyedlywoszcz yego lyudu

Puł 21,34

Fl: sprawedlnoscz

iustitiam

Sprawiedliwość

Przyszągam... *sprawydlywosczy vszyczacz yako wdowam tako syrotam, goszczowy yako szansadowy w temto prawe. ~~II~~ XV Zab. 539.
p. post.

(6)

Sprawiedliwość

My przyszangamy bogu... pomoczny bycz ku wszeliky sprawedliwoszczy. ~~II~~ 4 XV Zab. 539.

p. post.

Sprawiedliwość

a thak ya vyerza, ysz ~~[illegible]~~ raczy my vczynycz
spravyethlywoszcz

ex. XV Sl. Arch. I, příl. 23

H V⟨ana⟩ M⟨iłość⟩

tesz, ysze sprawiedlywie sskazal. A czso sadzam skazalysmy, to tylesz panv tey wlesczy sadzam panyskym, acz syą wywiodą o naganyenye, kocz abo terlop barany przepadnye.

/127/. O rakogemstwie.

52/ /V/stawyamy, aczby kto za kogo rączyl a ten, / za kogo raczą, zaprzy syą, aby zan raczono, tedi gestly dlug dwadzessczą grzywien, sam wlosną raką, a gestly czterdzessczy grzywien samowtor, a kaszdy wyszschy dlug na to samotrzecz ma przysyądz swey sprawiedlywosczy.

/128/. O zastawie szydowskiey.

Dział. 51-52

Inc. m. Toc. m.

Sprawiedliwość

tho sza stalo przeth pany radczyamy, tha <u>spravyedlywoscz</u>

Przethosz tho vydzacz szynowya szwe stryowe uszkarszyly sza, tho yest przeth slachethnim panem Janem y przet panem woythem przet Delka y

1478 RKJŁ VII 59

3

Sprawiedliwość

Przysagamy Bogu..., ysz my chczemy *sprawydlywoszcz mnoszycz. ~~II~~ XD Zab. 539.
(p.post.)

Sprawiedliwość

Oddal pokuszy y mocz nyeprzyiaciela dusznego, roszprosz w szprawyedlywoszczi y w myloszyerdzyu moczi iego. MW. 67 b.

sprawiedliwość

Sul 54: "sprawyedlywye skazanye kasdemo maya vczynyc (?)

/115/. O sadzach. Capitulum.

/G/dysz przy sadzech wierny sądze nye maya myecz any baczycz gnyewow any lasky any darow, gedno podlug prawdy y sprawiedlywosczy sądzycz skazowacz,] a to od tych, ktorzy na naszem stolczv są posadzeny; bo gdy sądza vkazuge sprawiedly

Dział.47

Tor. n.

woscz, tedy wsporcze odstąpvyą od pothwarzy. V-
stawiamy, aby kyedy my s swym dworem krolewskym
do Poznanya abo Gnyezna wgedzemy, sadza kromye
wszego zamyeszkanya do naszege dworv ma bycz y
syescz na sadze a poznacz o wszythky rzeczy dze-
dzynne przed namy abo kromye nas z naszego przy-
kazanya; ale gdy my s tych zemy wygedzem, reky
pospolite podlug obyczaya o dzedziny mayą bycz
trzymany y chowany.

/116/. O pysarzv ziemskem.

/V/stawiamy, aby pysarzowie przy sądowych

Sprawiedliwość

Czy wszythczy take czynyączi, tą viną mayą
bycz potąpyony.

/35/. O dzeczkowanyv zemyan.

/A/le vbostwo czastokrocz naczysk y szko-
dy nyemale czyrpyą przeto, ysze nye podlug
sprawiedlywosczy ale wyączey wspori swą mocz
vkazvyącz, kv dzeczskowanyv yako na woyną gya-
dą, na the nyemayącz przyzwolenyą od sądzey ny
przeparwszy zadną viną ziemyanyna albo gego
kmyecza, drapystwo czynyącz. Przeto chczemy,
aby sądza abo podsądek kv dzeczskowanyv nye

Dział. 19

Sul 31: nye obyczayem sądowey mocy (?)
non per modum iusticiarie potestatis

Sprawiedliwość [illegible] 8b

sądzą vloszonego, to gest cracowsky godnego a sądomyrsky drugego; y tesz starosti mogą myecz kaszdi swego sadzą.

/21/. O godzynye syedzenya.

/P/yrwey ten byl obyczay, ysze any godziny any czasv trzymano przy sądzech, a cząstokrocz czy, ktorzy myeli czso sprawyacz w sądze, alysz po obiedzech obszarwszy syą a opywszy syą, przychodzili, ktorzi czastokrocz stolecz sadowy nagabali a sprawyedlywoscz owszeyky zatraczali. Przeto aby czas y godzyna sadom byla sprawiedlywa

Dział.12

Sprawiedliwość

rzeczy dzedzynne daley trzech nyedzel rekv nye mayą dacz. Ale gdy bądze szaleba o dzedzinę, tedi sadza abo podsądek przerzeczoną szalebą przed namy ma wypowiedzecz, a my z ryczerstwem naszego dworv thą ysta rzecz rozgodzimy, precz byzmy bili nyektorym nagabanym pylnym ogarnyony, tedy szeszczy abo przynamnyey cztyrzem kv sadzy y podsadkowy poleczymy, ktorzy taką rzecz dzedzynną podlug sprawyedlywosczy rozgodzą.

/20/. W kaszdem powyacze ma bycz sądza./

12/ /V/stawyamy, abi kaszdy wogewoda myal swego

Dział.11-12

Sulinowy. Tow. M.

Sprawiedliwosc 1d

a chczącz wyny w tych ksyągach vloszoney, bo czastokrocz zly acz acz/s/ nye bądze syą bal grozy, ale syą bądze bal wyny.

/1/. /N/a początkv sądow sądzącz strony, tylko mayącz Boga przed oczyma, aby zlomcze prawdy a przedawcze swego samnyenya y czczy naleszeny nye bili a chytrosczą swą sprawiedlywoscz opvsczywszy, kv gedney stronye, drvgą opvsczywszy nye przystali, vkladamy, aczby nyektory sądza wybrany moczą naszą albo gego namyestnyk, opvsczywszy boyaszny Boga, dzerszącz

Dział.2

H 128 inaczej
Sil 55 inaczej

----------168c

/4/ PRzyszasznyczy ma/5/
yą szyedzecz nala/6/wy-
czy y wsandze /7/ kv pra-
wu o swelkye rze/8/czy o
cz sand zagayą po/9/ko
kto czo ma sprawya/10/cz
podlug prawa a woy/11/
th mą szyedzecz sprzysza
/12/sznyky zaddnyą spraw
/13/yedlywosczy podlug
pra

pro swyatlosczy

OrtOssol 89,2,w.4-13

circa solis splendorem

OrtMac.121: za dnya szwatlosczy

[Sprawiedliwość]

Sprawiedliwość

(*Sprzawelywo*)[4]

38 pr Corde creditur ad iusticiam, ore autem fit confessio ad salutem

XV med. Gl Wroc 38 r

4 Wyraz zniekształcony i nie dokończony = Sprzawelywo°⟨ść⟩ – 'sprawiedliwość'

Sprawiedliwość = iustitia

w sprawedli[wość]

(in iusticiam) =

1461 – 7. Serm. 90. r.

1424/108 Mns. K. 90 r.

Et est ista mutacio *paulatem, sz[nenagla, procedens a culpa in graciam, a gracia in maiorem iusticiam w sprawedli ⟨wości⟩

Sprawiedliwość = iustitia

rospacz w ⟨sprawie⟩dliwoszi
desperacio iusticie
~~ex~~ 1461-~~8~~ 7. Serm. 100. r.

Vinculum lingue timor est et pudor etc., que confessioni (-em?) impediunt (-iunt?), ut... desperacio diuine iusticie rospacz w ⟨sprawie⟩dliwoszi

Sprawiedliwość

ideo debet se quilibet timere lakacz
boszey szpravyedly ⟨wości⟩

ca 1500 R X L VII 368

k. 17

Sprawiedliwość = justitia

Według szwy sprawyedlywosczy nye raczyl gych szandzycz Gn. ap. 4, 6.

XVI w.

Sprawiedliwość - justitia

Y weszrzał Abram ku bogu, a sprawyedlywoszcz gemu obroczono BZ Gen. 15,6. Ale wam nye dzalu any sprawyedlyvosy any pamyęcy w Jerusalem ib. Neh. 2,20. Sprawyedlywości mich a sądow będzeszly posluchacz ib. II Par. 7,17.

~~16 6 33 etc.~~

~~4 1 D 11~~

7366

Sprawiedliwość - justitia

Zwyastuyą nyebyossa

Sprawyedlywoszcz yego lyudu Puł. 21,34. Sędzy mye, gospodnye, podług sprawyedlywoszczy moyey 7,9. Czemu ty wypowyadasz sprawyedlywoszczi moye? 49,17. Będzye sądzyl okrąng zyeme w sprawyedlywoszczy (in aequitate) 9,8.

~~7,9~~ ~~68,32~~

~~9,4.8~~ ~~49,17~~

~~14,7~~

21,34

Puł

~~21,34.~~

Sprawiedliwość cf. Sprawiedliwoć

Sprawiedliwość cf. Niesprawiedliwość

Sprawiedliwszy
of. Sprawiedliwy

Sprawiedliwy

Yako

Przygyamnye myecz raczyl yesz (dary... dzeczaczą thwego) sprawyethlyvego Abla (accepta habere dignatus es munera pueri tui iusti Abel) ~~VII~~

1413-4 Msza ~~1 s.~~ I 1. 262; sim. ~~Msza 9~~

~~sprawedliwego 3, 4, 6, 8~~ III, IV, VI, VII, VIII, XII, XIV

Sprawiedliwy = iustus

~~Yako~~ Przyąthe ymecz raczyl yesz obyatą, dari, offyari dzeczancza twego sprawedliwego Abel ~~Abel y obyathą pirzwe-go oczcza naszego Abrama~~ ½ XV ~~Mac. Dod. 60.~~ ~~I ½ XV Mac. Dod. 60.~~

(accepta habere dignatus es munera pueri tui iusti Abel)

1424 Msza ~~3 s.~~ III 60; sim. ~~Msza 4, 6, 8~~ IV, VI, VIII

Sprawyethlyvego ~~1, 7~~ I, VII

Sprawiedliwy

Sicuti accepta habere dignatus es, yako przyemno ymecz raczyl yesz, munera, pueri tui iusti, sprawyedliwego, Abel, et sacrificium, y swothoscz, patriarche nostri, Abrahe ca 1431 Msza XII s. 218

Sprawiedliwy

Sicuti accepta habere dignatus est munera pueri tui iusti Abel, yako przygyatho ymecz raczylesz dary, obyatha, offyara dzeczyaczą twego sprawyedliwego 1446-7

Msza XIV s. 184

sprawiedliwy

Aby skodna gygra kostek odrzvcona
byla, przes ygrz cząstokrocz spra-
wyedlini oczczovyć vyną szynow sgy-
myenya bywayą pądzeny

Sul 45

insti patres

Dział 36. oczczowie nyewynny

H 105

(1

sprawiedliwy

Czlowyek slunye sprawyedliwi a dobri przes dobre a sprawyedlne vczinky

1/2 XV R. XXII, 239.
(med.

Błogosławieni, gdyż są łaczni (2
sprawiedliwy y sprawy sprawiedliwością, bo oni będą nasdziczeni.. Z

Tocz gest tako rzeczono, abichom
nÿgdi sÿą doschlimÿ a sprawÿedli-
wimÿ nÿe czi(ni)li

Wk XV R. XXII, 239.
(med.

(tak cytat pod Dorty 'doskonały, walny od wad

sprawiedliwy

Ktorzi kole sącz sprawyedliwy, są milossyerdny, blogo gim, bo ssyą nat nimy tele bog smiluge

XV, R. XXII, 240.

med.

Sprawiedliwy

Noe bil mąsz sprawyedlywi

BZ Gen 6,9

vir iustus

Sprawiedliwy

sc. Jesusowi

. a yszby przeczyw yemu sądu nye wydal
bocz yest czlowyek sprawedlywy a nyewynny

Ap. XV Rozm. Pam. 475-II

p. post.

Sprawiedliwy A otko człowyek był w Jerusalem, któremu gymya Symeon,

A człowyek then był sprawiedliwy.

~~Ev. ex. XV~~ Ewzom ~~XIII~~ 294

~~A były sprawiedliwy oba przed bogiem.~~

~~ib. 286~~

~~Ewzom~~

iustus

Luc 2, 25

Sprawiedliwy

Ti a twa czyelacz wnydze w korab, yzesm gednego czyebye sprawyedlywego we wszem tem to pokolenyu wydzal

BZ Gen 7,1

te enim vidi iustum

Sprawiedliwy

Aza, myli panye boze, sprawyedlywi
a nyewynni lud zagubysz?

BZ Gen 20,4

nunquidtum .. iustam interficies

Sprawiedliwy

Pozegnay cyebye pan bog israhelski, bo gesz ti sin mȯza dobrego a sprawyedlywego a boiȯcego syȯ boga

BZ Tob 9,9

optimi vini et mst

multos usus et alios probos

dzerszano, ysz acz kthe raczy za przyaczela swego pewne pyenyadze, a gdyby nye zaplaczyl a czas abo rok przydze, dla tego nye ma gemv stacz na schkodze any na sskasye any na gospodze na zawadze staczs ale gestly maly dlvg, ma mv dan bycz zaklad, a gestlyby wyelgy, tedy rakoymya mą syą mv wwyazacz w gymyenye yake dlug gest wyelgy, a onemv dacz, komv wynyen.

/158/. O gygranyv kostek.

/A/lye ysz gygranye kostek wyele sprawvedly:

wych y gynszych lyvdzy dobrych schkodzy y ganyby, dla czego ma bycz dzerszane, ysz gygranye kostek o pyenyadze gotowe ma bycz a nye na dlvg. A zwykle tesz wyele lyvdzy w gnyew sya zaszegacz, a chczacz syą pomsczycz, naprzeczywe onym, czso zyskvyą, gygraya nad gymyenye albo nad pyenyadze gotowe, be nyetak ge vczaszayą gotowe pyenyadze, yako gymyenye, a przeto nye ma 65/ bycz gygrane, gedno o gotowe. /

/159/. Szydowye nye mayą na zapysy pyenyądzy

Sprawiedliwy

Gdiscżi onyk

Duchem sprawiedliwi, czyalem slachetny sbawicziela naszego... zasluzili bicz krewnimy.

Ps. Jakub mniejszy i więcszy

M.W. 54 b.

Sprawiedliwy

Był... kapłan... a żona jego... a były sprawiedliwy oba przed bogiem

Ew Zam 287

iusti

Luc 1, 6

Sprawiedliwy

Anna, nyevyasła nyeplodna,
*sprawydlywa y naboszna,
czysta panna porodzyla
ca 1500 Spr. NW V 9

Sprawiedliwy

Sprawiedliwszy

Nasprawiedliwszy

Nasz zbawiciel jęt jako łotr ..., sądzą (sądzya) ji jako złego, gdyż on jest nasprawiedliwszy

Rozm. ~~728.~~ 729.

sprawiedliwy

najsprawiedliwe — super iustos

1449 R. XXV 166

faciat bonum ...,

Quia oculi domini super iustos

I Pet. 3, 12

sprawiedliwy

Thedi on, komu oczyecz... przes nye-
kogo bilbi zabith, schvkacz czywego... ma,
ale sprawyedlivego nye ma gabacz

Sul 86

instum

H 271

Sprawiedliwy – iustus

Sprawyedlywych dro(ga) yako
Szwyathloszcz – Iustorum
semita quasi lux.

~~1/2~~ XV SKY V 263.
(med.

Prov 4,18

k. 97v

Sprawiedliwy

Bądz gymyą twe w lyczbye swyątich a sprawyedlywich

BZ Judith 10,8

in sterum

Sprawiedliwy

Ten psalm powyada, yze Xpus yest gora, na yeyze wyssokoszczy dusze wszech sprawyedlywych odpoczywayꝺ

Puł 14 arg.

Sprawiedliwy

Ten psalm powyada, yze Xpus wszech sprawyedlywych w szyę pwayȩczych zbawyenye yest wyekuye

Puł 36 arg.

Sprawiedliwy = iustus

Nye byerz darow, bo oszlepyaya oczy mandrych y przewraczaya szlowa sprawyedlywych [~~Ex. XXIII 8~~] ~~Ex~~ XV katwżn. 286.
p. post.

~~Bog nye chcze szmyerczi grzesznego czlowyeka, ale wyaczey sprawyedlywego luby 242 XV katwżn. 288.~~

verba iustorum Ex 23,8

sprawiedliwy

justorum

aby nawroczyl szyercza oyczow-
szkye na szyny a nyevyerne
kv madroszczy spravyedlyvych

~~ex. XV / R. XXIV 126~~

Zam. O. №1119

Br. Kaz śrw 1 str 59

Ew Zam 287

Luc 1, 17

Rozpr 24 96 kon XV

od prudentiam iustorum

On (sc. Jan) * vpaeydey... Elyasza

3617

Sprawiedliwy

Azaly zatraczysz sprawyedlywego z nye-
sprawyedlywim?

BZ ~~D~~ Gen 18,23

sim. ib. 18,25

iustum

Sprawiedliwy

Bǫdzely pyǫczdzesyǫt sprawyedliwich v w tem myeszczye, azaly nye odpuszczysz temu myastu prze pyǫczdzesyǫt sprawyedlywich? p

BZ Gen 18,24

sim. ib. 18,26. 28

V quinquaginta iusti

p propter quinquaginta iustos

sprawiedliwy
Sprawiedliwszy
Nasprawiedliwszy - rectissimus

Y będze v nasprawyedliwszego krol BZ Deut. 33, 5.

apud rectissimum

4018

Sprawiedliwy = iustus

W pamyaczi wiekuistey bąda sprawiedliwi [s.] [in memoria aeterna erit iustus]. MW. 20a.

Fl: prawy, Puł: praw

Psal 111, 7

Sprawiedliwy

Bo ty przezegnasz sprawyedlywemu

Puł 5,14

Fl: prawemu

iusto

Sprawiedliwy

Nye da (sc. bog) na wyeky nyevstawycztwa sprawyedlywemu

Puł 54,25

Fl: prawemu

iusto

Sprawiedliwy

Zgladzeny bǫdzcze ze kszǫg zywych y s sprawyedlywymy nye bǫdzcze napyssany

Puł 68,33

Fl: s prawimi

cum iustis

Sprawiedliwy

Angyol... nyechay sthanye przy mnye,
zeby mye sthrzegl a pothem dal
myescze myedzy sprawyedlywymy

Naw 182

Sprawiedliwy

O krzyżu, ...

V Pomnoż łaski sprawyedlywym

ex XV Kałużn. 2 90.

k. 4r

Sprawiedliwy

kwyathku polnemv schyą rownasch;
a do wschythkych lyvdzy wolasch;
rzekącz: podzczye kumnye wschyszczy,
sprawyedlywy y grząsznyczy:

ex. ~~Kon~~. XV. Pr. Fil. V. 104.

Sprawiedliwy.

pastyrsu dobry, szprawyedlyve za=
choway, ius tos conserua grzeschne uszpra=
vyedlyw

XV ex.
~~po 1479~~ / R. XIV. 243.

kot. k. 386

Sprawiedliwy

Tem psalm powyada, ysz Xpus... rozlęcza sprawyedlywe od nyesprawyedlywych

Puł 49 arg.

Sprawiedliwy

O panye ~~Jezu Kryszczye~~ Ihu Xpe, chwalye czye na sząd przychodzącego, z pra-wyedliwe do raya, wzywayączego

Ex. XV Katwin. 291.

cf. R XXV 243

L. 49r-v s. 97-8

Sprawiedliwy

Nye zabyay blysznyego
thwego procz szadu spra=
vyedlyvego

Dek VI.

sprawiedliwy

Gdysz w pothocze rzeczy sądowich
o sprawyedliwich sądzky nye ma
ryskowacz zawysz

Sul 54

apud iustos iudices

Dział 47: wierny sądze nye maya... baczycz
gnyewow

H 128

Sprawiedliwy

Bog wyerni a przes wszey nyeprawosci,
sprawyedliwi a prawy

BZ Deut 32,4

sim. ib. Ex 9,27. ~~Deut 32,4~~

lat justus

Sprawiedliwy

Panye bosze israhelski, sprawyedlyvisz xyx ti

BZ I Esdr 9,15

iustus es tu

Sprawiedliwy

Spelnylesz (sc. panie boże) slowa twa,
bo gesz sprawyedlyvi

BZ Neh 9,8
sim. ib. 9,33 . Tob 3,2

iustus es

Sprawiedliwy

Bog wyerny..., sprawyedlywy y prosty

Puł Deut 5

iustus et rectus

Deut 32,4

a b c ć d e f g h ch i j k l ł m n ń o p r s ś t u w z ż ź

Sprawiedliwy = iustus

~~sprawedliwy:~~ na sąnda sprawÿdliwich raÿcz, et declinaverunt oculos suos ut non viderent celum neque recordarentur iudiciorum iustorum ~~922(20)b.β.~~; ~~I 1/2~~ XV, Spr. I 310.

p.pr.

~~Spr. 1, 310; I poł. XV~~

204

Quadr.

Dan 13,9

Sprawiedliwy

war. lub.: sprawyedlywy mszczyczel

Sprawyedliwy = emulator

1471)

~~Sprawyedlywy mszczyczel~~

MPKJ. V. 28

quoniam deus aemulator

Deut. ~~VI~~ 6, 15

Sprawiedliwy.

Day nam, szadzya szpra=
wiedliwy, .. wysłuchanye.

M.W. f 2.a-72 b.

Sprawiedliwy

Psalm Dawydow... za octawę, to iest za boyaszn dnya sądnego, yen będze barzo okrutny, straszlywy y sprawyedlywy

Puł 6 arg.

Sprawiedliwy

Blogoslawyon bądz, panye,boze,...

genze nye odyął swey sprawyedlywey myloszczy

od mego pana

BZ Gen 24,27

Pan non abstulit misericordiam et ve-
ritatem

Sprawiedliwy

Ia przysengam..., ysz ja... sprawyedlywy ortel znacz chcze y them przyschensnyczy stolecz podlug nyemyeczkego prawa bronycz, yako nasprawyedlywye wyem

XV ex. Wisł nr 168

Sprawiedliwy

~~szthoyące natharyw~~ czszo ~~justum~~ szpra„

(weliwo (XV) bandze) ca 1420 R. XXIV, 83 ~~szlyszą abierunt~~,

Jag. nr. 1299. k. 26

Br. kaz. śrw. I. 46

Ite et nos in vineam meam, et quod iustum fuerit, dabo vobis

Rozpr. 24 str. 83 pocz. w. XV

2533

Mat 20, 4

Sprawiedliwy

Jesz (sc. trzy grzywny) then tho sądka
szobye... odzyszy, acz swe skazanye
doswyadczy bicz sprawyedlywe

Sul 55

Dział 51: ysze sprawiedlywie sskazał

sententiam ... iustam

L 130

Sprawiedliwy

Obyknyono gest, abi layąncz... szkaza-
nie... trzy grzywni themv przepaatl,
acz skazanye swoye doswyathczy
bicz sprawyedlywe

Sul 18

si sententiam suam approbaverit fore instam

14 ²d

Sprawiedliwy

Bȯdzeszly posluchacz glosu pana boga twego, a czso gest sprawyedlywego przed nym bȯdzesz czynycz?

BZ Ex 15,26

quod rectum est

Sprawiedliwy

Sluchaycze gich, a czso sprawyedliwego

bodze, *sodzicze

BZ Deut 1,16

quod iustum est

Sprawiedliwy.

Day nam wthem duszye roszu=
myecz

Czszo gyest sprawyedlywego mylosz
szwoyą

R. ~~XV~~. 23 b.

XV p. post.

Veni sancte spiritus?

absque iusta contradictione

Ten ortel...

----------71d

A [ma o/8/stacz przesz wsz-
ey sprawy/9/edlywey odmowy]
pod/10/lug prawa maydborsz
/11/ Pytalyscze nasz /12/
o prawo thym/13/y szlowy
Gdy by /14/ ktho koko za-
byl wmyescz/15/kyem prawye
albo gyne /16/ czo nyesp-
rawnye vczynil /17/ y szl-
osczywe albo czo szle /18/
go atego szabytego czlo/19/
wyeką albo temv szye /20/
stalo nyeszprawnye czo /21/
szlego przyyaczyel nye
/22/ chczalby tego fordro-
wacz

Sprawiedliwy

OrtOssol 49,3,w.7-22

Sprawiedliwy

then orthel, czo gy wyrzekly vasy
przyszyasznyczy sz drugymy przyszyasz-
nyky, then dobrze wyrzeczon, a ma
szye ostacz przesze wszey szprawyedly-
wey othmowy Ort Mac 60(d)

Ort Moc 67: chcą szprawyedlywosci nadz

----------81d

/15/ ortel wyrzecz na szwe
/16/ prawo acz on prawy
/17/ nyeszgodlywye choczą
/18/ on ku prawu nyeprzi-
szagl /19/ Kthorymy szlo-/
wy ortel lay/20/acz mayą
ktho /21/ gy chcze layacz
ortel Ten /22/ ma stoyacz
tako rzecz /24/ Ten ortel
czo mnye wy/25/rzeczon ten
ya layą y /26/ chczą szob-
ye sprawyed/27/lywszy nay-
dcz a proszą /28/ tego pr-
zyszasznyka w/29/stacz czo
ten ortel wyrzegl

OrtOssol 54,1,w.15-29

iustiorem, sc. sententiam
Sprawiedliwy invenire volo'

vsc. świadków
an... testimonium... rectum sit

192a

Maly woyth y przyszasznyczy kaszdego Szwyathka ossobno pytacz

o to czo ma/22/yą szwyatczycz czo ge/23/mv othym gesth wya/24/domo a thego szyą do/25/wyedzecz odnych [gestly /26/ gych swyadeczstwo pra/27/we y sprawyedlywe /28/ albo czso gesth prawo?/29/ Czchą nyektore /30/ rzeczy czo ony o /31/ them wyedzą czo /1/ Swyathczą

yako o zaplaczony dlug albo o gyne takye rzeczy a szą drvgye rzeczy czo nyetrzeba onye pytacz

---

OrtOssol 98,1,w.21-31 - ~~98,2~~,w.1

Sprawiedliwy

Sprawiedliwy

Kyedy czlowyek ma szwyadczycz szamo-
szyodm albo samotrzecz, maly woyth
y przyszyasznyczy kaszdego szwyathka
oszobno pytacz, o tho, czo mayą szwyad-
czycz, ... yestly gych szwyądecz thwo
prawe y szprawyedlywe Ort Mec 135(g)

Sprawiedliwy

Bore, od ktorego swiate rządze y prawe radi
y sprawiedlywe rzą vczinki. MW. 43b.

Sprawiedliwy -

~~Dał myescze myedzy sprawyedlywymy Naw.~~
~~182~~ Vzycz czelestne zdrowye a w cznotkach
dobrych przemyeskawanye a sprawyedly-
wa rzecz mylowacz | Naw. 178.

820

Sprawiedliwy

skrót

Spravedli(ve)go

~~ron sa~~ * ~~spravedligo~~ vcinic=

Ille autem volens insti-

ficare se ipsum dixit; R. XXIV, 75.

XV. w.

~~Jag. nr. 1297~~ ~~A. 62~~

Br. Kaz. Siw. I 37.

Rozpr. 22 str. 75 pocz. w. XV 38

1473

Luc 10, 29

Sprawiedliwy

Gdi nyektere xanzęn nyektorego człowyeka okradzesz... obvynilbi,... thedi yemu rok... ma bicz dan. Pakli sprawyedliwi syąn nye vczini, thedi xanzęn w gymyenye yego... ma syan wrzuczicz

Jul 87

si... iustum se non fecerit

H 272

Sprawiedliwy

Jakk przed sądem vstawyw syąn o to iste przestąnpyenye – sprawyedlyych syąn nye vczinyy, tegdi ~~rzeczone winy~~ ... tego istego w vynach rzeczonich skazuyem

Sul 97, sim. 16.

si se iustum nos fecerit

D, 426 Diffugium

Sprawiedliwy

Acz kmyeczye - gwalt... vczinilibi..., acz
syąn sprawyedlywi s ~~tho~~ tego tho gwaltu...
nye vczinyą, mayąn bicz karany

Sul 97

si se iusti de eadem violentia... non
fecerit

Pr 4 i 6 De repulsa

Sprawiedliwy

Bądzeli prza myedzi nyektorima a viproszi sobye sądzą, ktoregosz s nich sprawyedliwego usrzą, temu z nich prawdy x szviczęzenya dadzą

BZ Deut 25,1

quem iustum esse perpekerint

~~[illegible]~~ e, a

sprawiedliwy.

sprawyedlyve vel →

nyevynne R.XXV, 181.

XV p. post.

~~Brückner Kaz. św. 3.~~

~~Rozpr 25 str. 181~~

2791

~~Ossol. 414. k. 296~~

Nos innocentes, spravyedlyve
vel nyevynne, absoluere decet,
nocentes perotere non decet

Sprawiedliwy

Wagǫ sprawyedliwyǫ rownǫ bǫdzecze myecz, wagǫ a sprawyedliyi corzecz

BZ Lev 19,36

statera iusta et ~~ae~~ aequa sint pondera, iustus modius

pro sprawyedliwǫ y ? (14)

Sprawiedliwy

Wagy bądzesz myecz sprawyedlive y prawe

BZ Deut 25,15

pondus habebis iustum

Sprawiedliwy

Dobrą vyarą na thyszacz V slothich czystego slotha y sprawedlivey vagy volalby y volj: 1474 Zab. 540.

V leg. nad tysiąc

Sprawiedliwy

Pilnosczom doglendacz chczemy, sze wselky thowar y kupya, chtorem pod kromy przedayom, ... po latwem, rownem, sprawietlywem targu przedano, myerzono, wazono

~~XV~~ ~~bstr Wilk~~. 47
Wilk Vnek

XV p. post.

Sprawiedliwy

Ludzi ku gorze przizowǫ, tamo bǫdǫ obye-
towacz obyati sprawyedliwye

BZ Deut 33,19

vichmes iustitiae

Sprawiedliwy - legalis

Sprawiedliwe przegabanye - legale impedimentum
in XV, JA. XXVII, 266.

Sprawiedliwy

Jako[2] tho[2] fwatczą. ÿz Jafek[3] Cra|-
yewfki[4] Janufzew[5] Oczecz. vkupil |
dzedziną[6] pudlifzcowicze. p[ra]wim
vku|penÿ[m][7]. ÿ lifth[8]. dzedzicznÿ
naną[9] mal (211 v) fp[ra]wedlywÿ[10],

10) sprawydliwy

1420 Kodex nr 767

sprawiedliwy

Jacoto ſwatczą yaco to lÿſt ÿeſt
ſprawÿe|dliui pana Maczcow yſgego
wolą wyſze|dſ

1426 Kościan m/1175

Sprawiedliwy

Then list *gehest* sprawidliwy 1443 AGZ. XII, Nr 108.

gy sprawidliwe wissedl

Sprawiedliwy

Tako gym pomosz bog yswanthy krzisz Jako tho swatczimi Jsze lyst | wsdawny panyey. katherziny wyanny *que canit super medietatem | advocacie in Pczewo, quam literam nobilis Martinus, wlgariter* naganyl *quia iuste, vulgariter* sprawydlywy *de cancellaria domini capitanei exit* — — —

1609

1443 Poznań 1609

Sprawiedliwy

<1>

legale impedimentum ~~sprawijedlij~~ sprawijedlywa przekaza uel przegabanye

~~Stow. łac. pol. Lel.~~

Ost. Cel. 7

Sprawiedliwy = legalis

Legale impedimentum vlg. sprawyedlywa przekaza vel nagabanye ex. XV Zab. 526.

Profitemur, quod ... villam ... vendi(di)mus ... heredi... suisque heredibus et legitimis successoribus

Sprawiedliwy

~~Prawem dzyedzyczny(m) dzyerszawa~~

~~przedaliszmy~~ sprawedlywym

*nyamastkom (X.)

1460, PrFil.V,38.

fot. 1 118

Sprawiedliwy Brunello veniet pontificale decus, gl. honor. Ingrediar simplex et sana mente secundum (?) at (?) presul' mentuum (?) non ero, crede michi, ordine legitime,

Spravyedlyvim rządem, ~~II~~ XV Pr. Fil. III 287.

gl. sc. ego Brunellus p. post

gradiar clerogue vocante, ingrediar, gl. in episcopatum, ne quis me repró-bare queat (?)

k. 170 b

Sul 24: pewnych godzyn alybo czassow

Sprawiedliwy

sądzą vloszonego, to gest cracowsky gednego a sądomyrsky drugego; y tesz starosti mogą myecz kaszdi swego sadzą.

/21/. O godzynye syedzenya.

/P/yrwey ten byl obyczay, ysze any godziny any czasv trzymane przy sądzech, a cząstokrocz czy, ktorzy myeli czse sprawyacz w sądze, alysz po obiedzech obszarwszy syą a opywszy syą, przychodzili, ktorzi czastokrocz stolecz sadowy nagabali a sprawyedlywoscz owszeyky zatraczali. → Przeto aby czas y godzyna sadom byla sprawiedlywa.

Dział. 12

certis temporibus sive horis

→ vstanyamy, aby... sądze. Kaszde sady ... sądzili począwszy ode zzaranye asz do dzenyatey godzyny.

8b

sądzą vloszonego, to gest cracowsky gednego a sądomyrsky drugego; y tesz starosti mogą myesz kaszdi swego sadzą.

/21/. O godzynye syedzenya.

/P/yrwey ten byl obyczay, ysze any godziny any czasv trzymane przy sądzech, a cząstokrocz czy, ktorzy myeli czse sprawyacz w sądze, alysz po obiedzech obszarwszy syą a opywszy syą, przychodzili, ktorzi czastokrocz stolecz sadowy nagabali a sprawyedlywoscz owszeyky zatraczali. Przeto aby czas y godzyna sadom byla sprawiedlywa

Dział.12

Sprawiedliwy – odpowiedni

Aby czas y godzyna sądom była sprawiedliwa,
ustawiamy, aby sądze roky sądzili do połudnya Dział. 12.

Sprawiedliwy

Pomowil gy bycz slodzegya, abi gemu(s ~~nechgktho~~
~~rey skrzynky~~ vcradl dzesącz cop groszow cu-
snie praskey[...]dobre y sprawyedlywe zacho-
wane (conservacionem) 1474 Zab. 540.

Sprawiedliwy

Decem talenta demeretur uel legale impedimentum, sprawyedlyw przekaza uel nagabanye

XV p.post. GlKórn II 203

wiesprr.

Sprawiedliwy Ja przysięgam ... , ysz ...

√ Ludzom ubogym y bogathym sprawyedliwy
ortel prace chcze ex. XV Wisł. nr 168.

Sentencia ... est iusta

----------196d

/1/ PRzyszasznykow /2/ gest ortel spra/3/wyedly-wy]a /4/ tho strofowanye nye /5/ mą moczy podlug prawa /6/ yako gest prawo mayd /7/ PJtalysczye /8/ nasz o praw/9/o thymy szlowy geden /10/ czlowyek goscz przysze/11/dl do myastą Tego cz/12/lowyeką Burgraby /13/ prze gego rzeczy odmy/14/any slowie ysz mye/15/szal rzeczą

Sprawiedliwy

Ten czlowyek zobowyazal szyą wyątcztwe lysth vkazanyą od myastą kkryburgkv

---

OrtOssol 100,1,w.1-15

Ortus d

----------17b

/1/ DOrotha zalowala /2/ szwym rzecznykyem na /3/ barbarą rzekacz panye /4/ woycze Ja zaluya na /5/ Barbarą o geden dom /6/ czo doroczye /8/ Przyszasznykow ortel /9/ gesth prawy albo spraw/10/yedlywy atho thako /14/ Pytalysczye nasz opra/15/wo Geden czlowyek go/16/scz przyszedl domyasta /17/ tego czlowyeka burgra/18/bya przesz gego rzeczy odmawyą

Sprawiedliwy

OrtOssol 22,2,w.1-18

Sprawiedliwy

A thaka vyącz przyssyąga ma byczi z dozvolenym rzymzkyego kossyczola vyąwszy thy przydcze tho yesth dla pokoyu... albo dla połhvarzy albo svyadczeny ⟨a⟩ spravyedlyvego.

1484 Reg. 717

pro... testimonio prohibendo

Sprawiedliwy

Sprawyedliwye V rzeczy prosó dzewki Salfaad,
day gim gymyenye

BZ Num 27,6

instam nem postulant filiae

V pro sprawyedliwey (14)

Sprawiedliwy f. Φ

Gdysz ... v sprawyedliwych szqndzy nye
nie zyskowacz zawyscz ..., czye.. sprawye-
dlywye skazanye kasdemv maye
vczynycz

Sul 5-4

Dział 47: jedno podług prawdy y sprawiedly-
wosczy sądnycz skazowacz

H 12.8 Tac. Φ

Sprawiedliwy

Bog sędza sprawyedlywy

Puł 7,12

Fl: prawi

index iustus

Sprawiedliwy

Chleb twoy y wyno twe nad pogrzebem sprawyedlyvego ustaw

BZ Tob 4,18

super sepulturam iusti

Sprawiedliwy

Niewinnego i sprawiedliwego nie zabijaj!

Rom. 771.

Tor. 6

Sprawiedliwy

Umrzi, duszo moya, smyercza sprawyedliwich

BZ Num 23,10

morte iustorum

Sprawiedliwy

Bog nye chcze szmyerczi grzesznego człowyeka, ale wyaczey sprawyedlywego luby

XV p. post. Kałużn 288

Jura... (epilog)

Sprawiedliwy 1a

1/ Poczinayą syą statuta krola Kazimira w gymyą bosze. A tho napyrwey: Gdysz podlvg pysma navky wszelky czlowiek w mlodosczy gest podobnyeyszy kv zlemv, y wszelkye stworzenye swyąta /s/ gest nyetrwayącze samo w sobie, ale przyrodzenye czlowiecze rychley syą sklony podlug swiata kv grzechv, nysz podlvg swiathlosczy kv bogv; aczkoly podlvg zrządzenya bosskyego stworzeny myelibi bycz czsny, wierny, sprawyedliwi, spokoyny, a ysze rospvsczone lakomstwo, aczby sprawiedlywoscza

Dział. 1

pudici, pacifici et modesti

H 44

Sprawiedliwy

Nad gednym hominem pokutą *strogączemu (!), nyszly nad *czevączczeszącz *czevącza *szravedlwymi (!) ~~ne potrzebuyoczemu (!) [iustis, qui non indigent poenitentia]~~ ca 1450 Pr Fil. IV 578.

(Quam super nonagintanovem iustis

Luc 15,7

Sprawiedliw(y) - justus

Acz syąn sprawyedlyw nye vczinyą, w viny vpadnye Sul. 97. ~~Pakli sprawyedliwi syan nye vczini, thedi xanząn w gymyenye~~ yego ma syan ~~wrzuczicz 87.~~ ~~Sprawyedlivego nye ma gabacz~~ 86. ~~Skazanye swe doswyathczy bicz sprawyedlywe 18.~~ Sprawyedlini ~~oczczovye~~ vyną ~~szynow s gymyenya~~ bywayą pądzeny 45.

Sprawiedliwy - justus, rectus

Panye boze israhelski, sprawyedlyvisz ti BZ I Esdr. 9,15. Bądzeszly posluchacz gloru pana boga twego, a czso gest sprawyedlywego, przed nym bądzesz czynycz? ib. Ez. 15,26. Sądowye twoy sprawyedlywy sąą ib. Job. 3,2. Nye odyął swey sprawyedlywey wyloszczyst mego pana ib. Gen. 24,27. Tamo bądą obyetowacz obyati sprawyedliwye ib. Deut. 33,19. Sprawyedliwye rzeczy prosą dzewky ib. Num. 27,6.

7367

Sprawiedliwy

Bog sędzya sprawyedlywy Pul. 7,12.
Ty przezegnusz sprawyedlywemu 5,14.
Dusze wszech sprawyedlywych odpoczywayą 14,arg.
Xpus... rozlącza sprawyedlywe od nye=
sprawyedlywych 49,arg.
S sprawyedlywymy nye bądzcze
napyssany 68,33.

~~6 arg~~ ~~[illegible] 15~~ ~~14 arg~~ ~~68,33~~
~~7,12~~ ~~5,14~~ ~~36 arg~~
~~54,25~~ ~~49 arg~~

Sprawiedliwy cf. Niesprawiedliwy

Sprawiedliwy cf

Przesprawiedliwy

Sprawiedlnie = recte

(Rectene agitur circa te?...)

Sprawyedlywye, sprawyedlne, Quae respondit recte F 4 XV spr. I 310.

(p.pr. SKJ)

IV Reg 4, 26

k. 327 b

Sprawiedliwe

972 yaco to ſwaczczą iſz ten liſt czſzo
gy pan poz|nanſky Moſczycz dal.
naſzą yandrzeyewy Crup|cze yeſt
Sprawedlniwy y ſprawedlniwe | wy-
ſzedł Oweczka yaco bil przytem

1419 Poz. nr 972

Sprawiedliwy

yaco to ſwaczczą iſz ten liſt czſzo
972 gÿ pan poz|nanſkÿ Moſczÿcz dal.
naſzą yandrzeyewÿ Crup|cze yeſt
Sprawedlniwÿ y ſprawedlniwe | wÿ-
ſzedl. Oweczka yaco bil przÿtem

74 19 Pozn m 972

Sprawiedlność

Ziawil iesm sprawedlnoscz twoią w koscze-
le welikem

Fl 3/29,12, sim. Puł

iustitiam

Sprawiedlność

Acz zaiste owszem sprawedlnoscz molwicze

Fl 57,1, sim. Puł

iustitiam

Sprawiedlność

Sprawedlnosci twoiey ne scril iesm w serczu moiem

Fl 39,13

Puł: sprawyedlnoszczy twoye

iustitiam tuam

Sprawiedlność

Czemu ti wipowadasz sprawedlnosci moie?

Fl 49,17

Puł: sprawyedlywoszczi

iustitias

Sprawiedlność

Ne bądź chodzicz w zprawedlnosczy twoiey

Fl 68,32

Puł: nye wnydź w sprawyedlywoszcz twoyę

in iustitiam

Sprawiedlność

Gospodne, pamięczen bądź sprawedlnosczi twpiey samego

Fl 70,17

Puł: sprawyedlnoszcz twoye samey

domine, memorabor iustitiae tuae solius

Sprawiedlność

Acz sprawednosci moie pobeszczinili

Fl 88,32 1/

Puł: sprawyedlnoszcz

iustitias

Sprawiedlność

Bych̨ strzegly prawot ymxmrax albo sprawedlnosty yego

gloss.

Fl 104,44

Puł: prawot

iustificationes

Sprawiedlność

A ęzyg moy przemyslyacz będzye sprawyedlnoszcz twoyę

Puł 34,32

Fl: prawdą

sim. Fl i Puł 70,26

iustitiam

Sprawiedlność

Sprawyedlnoszcz twoya yako gory boze

Puł 35,6

Fl: prawda

iustitia

Sprawiedlność

Odwodl me po stdzach sprawedlnosci

Fl 22,3, sim. Puł

super semitas iustitiae

Sprawiedlność

Wznidze we dnoch iego sprawedlnoscz

Fl 71,7, sim. Puł

orietur... iustitie

Sky V 253: sprawyedlywoszcz

Sprawiedlność

Ia sprawedlnosci (iusticias) bȯdȯ sȯdzicz

Fl 74,2, sim. Puł

Sprawiedlność

Tu powyada, yze Kristus wszelykyego czlowyeka podlug yego sprawyedlnoszczy y prawoty rossądza

Pół 10 arg.

Sprawiedlność

Tegdi przymesz ofar♀ sprawedlnosci, modly y offari

Fl 50,20, sim. Puł

sacrificium iustitiae

Sprawiedlność = iustitia

Tegdy vezmesz, przymesz modli sprawiedlnosci, poklad y modli. ~~tegdy nakladóó na ołtarz twoy cielóót. Sława~~ Mac. Dod. Kart. Świdr.

Psal 50, 20

Sprawiedlność

Zwyastowacz bądą nebossa sprawedlnoscz
iego ludu

Fl 21,34

Puł: sprawyedlywoszcz

iustitiam

Sprawiedlność

I wzwastuią nebossa sprawedlnoscz iego, bo bog sądzą iest

Fl 49,7, sim. Puł

iustitiam

Sprawiedlność

Roszirzi, gospodne, miloserdze twoie wedzǫczim cze y sprawedlnoscz twǫi tym, gisz sǫ prawego sercza

Fl 35,11, sim. Puł

iustitiam

Sprawiedlność

Y weselicz bǫdze iǫzyk moy sprawedlnoscz twoiǫ

Fl 50,15, sim. Puł

iustitiam

Kartówka: sprawedlnosca

sprawiedlność

Sprawiedność - iustitia

~~Szbaw mię othe krwy bosze bosze zbaue-~~
~~naa mego, i~~ ~~Neschcz~~ veselika... będze ydzyk moy
sprawednoscz twoyą, w prawoczetwogey.
~~XIV Mac. Dod.~~ Kart. Widz.

Psal 50, 15

Sprawiedlność

Mocz twoią y sprawedlnoscz twoią, bosze,
asz w wisoke, ~~iesz ies vczinił welicosci~~

Fl 70,21, sim. Puł

iustitiam

Sprawiedlność

Bosze, sąd twoy crolowi day a sprawedlnoscz twoią sinowi crolewskemu

Fl 71,1, sim. Puł

sim. Fl i Puł 71,3

iustitia

Sprawiedlność

Sądzy lud twoy w sprawedlnosci

Fl 71,2, sim. Puł

in iustitia

Sprawiedlność

Wyesszyelczye szye... pogany, bo sądzysz lyudze w sprawedlnoszczy

Puł 66,4

Fl: w prawocze

in aequitate

Sprawiedlności

sprawedlnosci s neba wesrzala iest

Fl 84, ~~14~~ 12

iustitia

Puł: ~~sprawiedlnoszcz~~ sprawyedlnoszcz

Sprawiedlność

Azali poznani b[illegible]d[illegible] we czmach dziwi twoie
a sprawedlnoscz twoia w zemy zapomnena

Fl 87,13, sim. Puł

iustitia

Sprawiedlność

Sprawedlnoscz y sąd , nagotowane stolcza twego

Fl 88,14, sim. Puł

iustitia

Sprawiedlność

Sprawedlnoscz y sȩd, oprawane stolcza

iego

Fl 96,2, sim. Puł

iustitia

Sprawiedlność

We sprawedlnosci twoiey powiszoni bodoo

Fl 88,16, sim. ~~Puł~~

in iustitia tua exaltabuntur

Puł: sprawyednoszczy

Sprawiedlność

I wywyedzye yako szwyatloszcz sprawyedl-
noszcz twoyę

Puł 36,6

Fl: prawdǫ

iustitiam

Sprawiedlność

Gospodne,... wysluchay mye w twoyey sprawyedlnoszczy

Puł ~~xx~~ 142,1

Fl: w twogey prawocze

in tua iustitia

Sprawiedlność

Sprawedlnoscz a pocoy całowalesta se sȹ

Fl 84,11, sim. Puł

sim. ~~Fl i Puł 84,12~~, 84, 14

iustitia

Sprawiedlność - justitia

Sprawedlnoscz przed nim chodzicz będze Fl. 84,14. Zwestowacz będąc nebossa sprawedlnoscz iego ludu Fl. 21,34. Odwodl me po stdzach sprawedlnosci Fl. 22,3. Sądzy lud twoy w sprawedlnosci Fl. 71,2. Czemu ti wipowadasz sprawedlnosci moie? Fl. 49,17. Bychą strzegly prawot albo sprawedlnosty (!) yego Fl. 104,44.

Sprawiedliwość - justitia

Kristus wszelykyego człowyeka podług yego sprawyedliwoszczy y prawoty rossądza Puł. 10, arg.

~~35, 6. 11~~
~~71, 7. 1. 3. 2~~
~~84, 11. 12. 14~~
~~87, 13~~
~~88, 14. 21. 16~~
~~86, 2~~
~~10 arg~~

~~22, 2~~
~~36, 13. 12~~
~~50, 20. 15~~
~~70, 17. 21. 26~~
~~34, 32~~
~~36, 6~~
~~[illegible] 88, 14~~

~~49, 7. 17 (?)~~
~~57, 1~~
~~66, 4~~
~~142, 1~~
~~74, 2~~
~~21, 34~~
~~104, 44~~

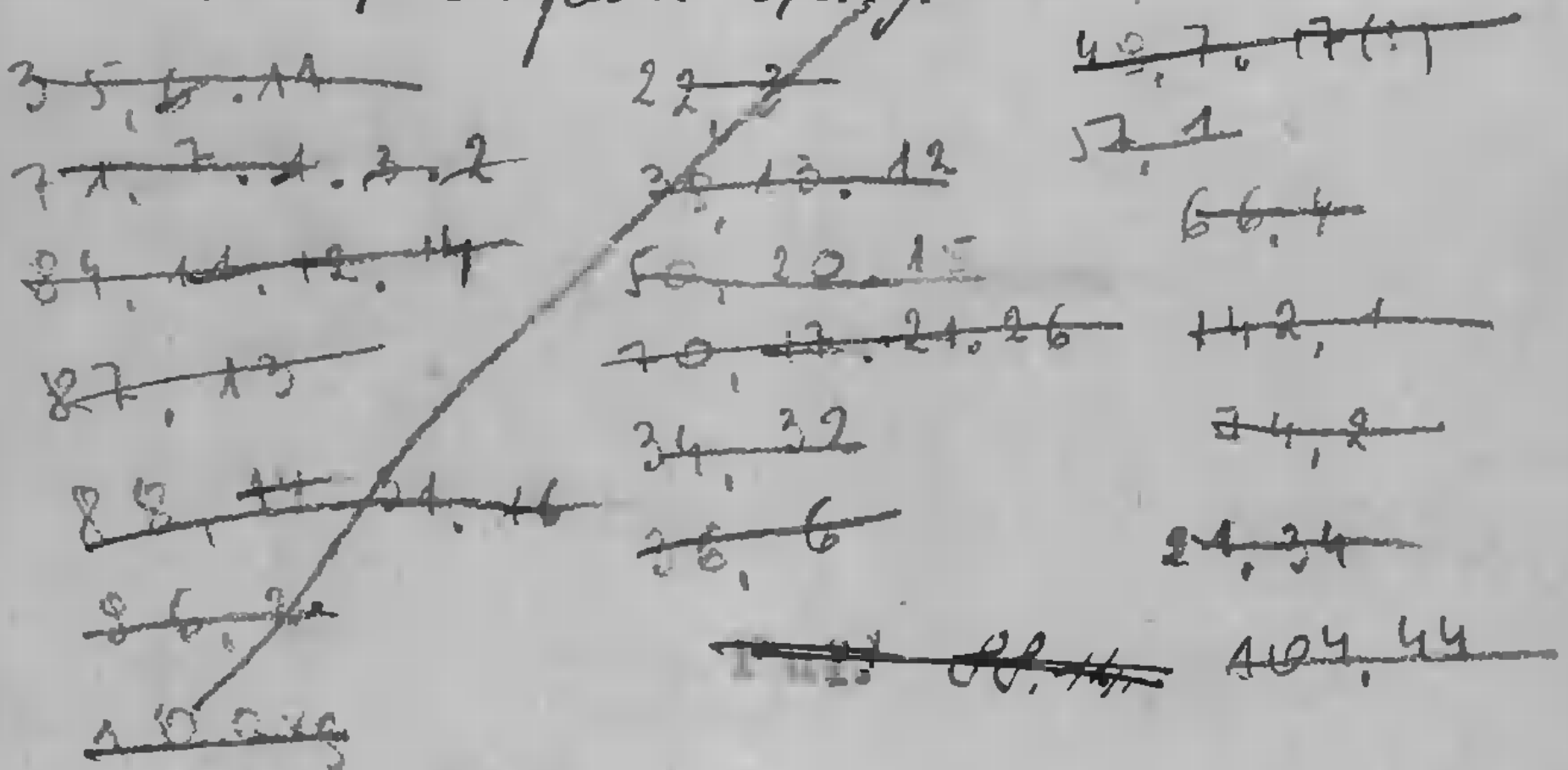

sprawiedlny

Człowijek slunije sprawijedliwi a dobri przes dobre a sprawijedlne vczinkij

XV, R. XXII, 239.

(med.)

spr. fot. k. 221a (góra) +

Sprawiedliwy

862 Tako gim pomozi bog ÿ fwã | tÿ crziz Jako tho fwatczø Jako | ten lifth dzelnÿ *domini* *Sandi|uogÿ* genfze mowÿ pechnowi | ÿ gnewofzewÿ ÿeft lifth fpra|widlny ÿ poprawdze vifzedl.

1415 Poz. w. 862

sprawiedlny

Tako gim etc. Jako the liſth dzel|n
pana *Sandziwogii* gen ſze|mowi pech
nowy ÿ *Gnewossio* (191 v) ÿeſt liſtl
ſprawidlnÿ ÿ poprawcze wiſzedl

1415 Kościan m 560

Sprawiedność cf. Sprawiedliwość

Ten, gen wsdowe (n. barć)...
ma polozicz rąnkoyemstwo
otho, ze wygdi ... ma ... ga-
bacz człowyeka...

Sprawienie - regimen

~~Człowyekowi~~, (którego) pan ku sprawyenyu (swogich)
barczy (vstawy, rzeczone ~~barczy wsdacz ma~~
Sul. 96.

pro regimine... mellificiorum

P) 425 Resignans

Nye bądzely mocz odrzyczeny,

Sprawienie esz

Przypuszczon ku sprawyenyu (ad ostendendam)

swogey nyewynnosczy Sul. 60.

alybo ku vkazanyu

Dział 60: ku oczysczenyu

H145

dan sąd na sprawienye. A gdyby nye chczal stacz
kv sadv, ale kryiącz syą po stronam zemyanom
schkody bądze czynyl, tedy gego grody y myasta
y wsy nam mayą bycz przyłączony, a gynsze gy-
myenye pospolite myedzy namy y ryczermy naszy-
my na poli ma bycz rozdzelono. A gdyby byl yąt
przez kogo naszego a nam wydan, tedy ten ma bycz
na naszey lascze, telko przyaczele tako yatego
temv, czso gymye a nam vyda, nygedney lsczywos-
czy nye mayą czynycz any nyeprzyiasny tagemney

Dział. 61

Ktoryszto zbieg w rocze od swego wyssczą s kro-
lestwa abo z zemye na graniczach badącz kro-
lestw, any zemyanom schkody ma nye czinicz, ale
szona gego w tem rocze spokogem w gymyenyv ge-
go nyeporvszona ma myeskacz; a gdy ten rok my-
nye, aczby tento zbieg w noczy abo we dnye ze-
myanom skody czinil, za to swey czczy nye stra-
czy; a tesz aczby yąth, nygodney smyerczy za to
nye ma czyrpiecz, ale yąty ma bycz nam abo na-
szym starostam postawion a y za to przez nas
szadną wyną nye ma bycz karan, ale gemv ma bycz

Sprawienie - justificatio

Gomu ma być dan tąd na sprawienie Dział. 61

Sprawienie

Ipse (sc. proconsul) noluit querelam audire vel respondere querele, sed recepit terminum ad consules ad Jarocino et sibi civitas dedit ad expediendum al. na szprawienye, et debuit secum accipere duos scabinos vel juratos pro isto testimonio.

XV OrthSp M 24

Sprawienie - exercitio
Rozum tho wkazvye, ysz
V Sąndzee kv sprawyenyv swogych sandoow
maya myeecz... woznee Sul. 28.

pro exercendis suis iudiciis

1+ 65 Dnieł 4

----------178c

Tedy woyth Szradzą przy-
yaczol tych dzyeczy y s-
przyswolenym tych dzyeczy
ma dacz

y po/27/stawycz gym opye-
kal/28/dnyką y gych gymye
/29/nyv akako ly sznym
/30/ odmowyą woyth y /1/
Przyyaczele tych dzyeczy
/2/ o sprawyenye dlugw y
/3/ od vrokow zgych gyda
/4/czym gymyenym tako /5/
on tho ma myecz y dzer/6/
szecz podlug prawa pra

Sprawienie

OrtOssol ~~92,4~~,w.26-30 -
93,1,w.1-6

Toc. 14.

Sim. OstMar 127

Sprawienie

a yako sz nym vmowyą woyth s przyszyasz-
nyky thych dzyeczy o szprawyenye tych
dlugow y urobek gych gydaczym gymye-
nym thako on to ma myecz y dzyer-
szecz Ort Mac 127 (d)

Sprawienie.

czysthe szamnyenye,

Uprosz nam... V ku chwale

boszkyey sprawyenye

M. W. 102 a.

Sprawienie - justificatio

Vydaycze [sławy wasze] ku sprawyenyu - exibete membra vestra in justificacionem

AKH. VI, 445.

XV p. post.

por. Sbg I 101: sprawyedliwości

Wroc. 49 r ⊕

R XXV 166 ⊕

Erz 76

R XXII 357 ⊕

wyj - na służbę sprawiedliwości

Rom 6.19.

Sprawienie

~~Naprawienie~~

Nye day (sc. boże) nąsz na poszmyewanye,

ale ~~Ale~~ Day nąm na zprawyenye.

~~A thwey laszky othrzymanye. Mac. Dod. 138.~~

~~Ex.~~ XV Mac. Dod. 138.

a thwey laszky othrzymanye

interpretacja Mac. : "dobre powodzenie"

Nitsche : zam. naprawienie "poprawę"

"poprawa, usunięcie wad"

Hasło Sprawienie - decyzja Profesora

Sprawienie - justificatio

Boże... nye day nąsz na poszmyewanye, ale day nąm (pro: nas) na zprawyenye a thwey laszky othrzymanye Mar. Dod. 138.

ex. XV

Sprawienie = aedificationes

Widzieliście to wszystko sprawienie?... Nie
ostanie tu kamień na kamieniu Rom. 477.

Sprawienie cf. Wsprawienie

Sprawiony cf. Sprawić

Sprawnię

79 ⟦yako tho⟧ yakoſmi przitem bili
ÿako | potroui wſdan rok ⟦yſ⟧
ywſtalgÿ ſprawne

1402 Kod nr 79

sprawozd

Tako gim[3] po[mo]zi bog. ỳ ſwanti | †
Jako. tho ſwatczo[3] Jako czſo.[4] | *Nicolaus et Johannes termino asti|terunt super fideiussores pro decem | marcis. Istum terminum astitit*[5] ſpraw|ne
ỳſzbil thako ſmowon. | medzi gimỳ.
Rota: Tako gim[5]

1416 Kościan nr 592

·prawnie

Sicut ego recepi bovem in expedicionale y on mi to mal szaplacicz sprawne

1402 Tław IV nr 770

S. II - Łęczyckie (in Osłow)

Sprawnie

555 Tako gim pomozi bog yſwanti † |
~~iaco to ſwatczø~~ iaco Mikoſz wſøl. |
napotrku ſprawne [~~*triginta*~~] {*qua-*
dr⟨aginta⟩} *marcas* | yſze mu ye
prawo ſkazalo[2]) |.

1403 Pozn nr 555
Piek VI nr 424

Sprawnie - legitime

O chtore szito na mę zalowal Starek, tom ia wrzęl sprawne, kedi ote mne vczekl 1402 Ks. Mąż I nr. 228.

Sprawnie

717 yako ſwyadczø yako pan Jacuffz | nyebral nyczſ wyanczeÿ na kmye|-czech ſſyedlcza, yedno czinſze a | zarobotą {yto} ⟦ycz⟧{cz}ſo {bi} ⟦trz⟧ bral tho ſpra|wnÿe bral yako gego namÿa|ſtek bral

1427 Kal m 717

sprawnie

Ysz gdyby kthokole chczal o dzedzynę
.. zastawyonę poszvacz myenyącz,
eszby yę dzirzawcza nyesprawyedlyuye
w zasthawye .. d[r]zyrzal, yęsz sznucz
szprawnye .. ~~dzyrzy~~ d[r]zyrzy

Sul 77

legitime

4 3.14

Sprawnie

Rodzyczyelowye.. tey dzyewicze... posiąc, kteris bi na nya... sluchacz bi myal, sprawnye na ktore zalezy, sobye.. zachowayęn

Sul 90

iuridice

H 285

Sprawnie

Dział 24-25

18c

lyat y trzech myesyączy kromye wszego nagabanya spokoyem, aczkoly gego dzedzina sprawnye nye bylaby, a ow, ktoryby byl blyzszy kv dzedzynye, w tem czassye, tho gest 25/ trzech lyath y trzech myesyączy mylczy a rzeczy nye pocznye, tedy / vstawiamy, yss na yvss mylczecz a dzedziną straczycz. A gdy nyekto w zastawie dzedziną ktorą zastawy,

Sul in.

Tor. in.

slacheczskyego, cząstokrocz swey czczy nyeszanvyącz, wydawayą syą na lotrowstwo, ktemv na zlodzeystwo, a swą wolą bywayą zbyegowie s krolestwa naschego, a taką mayącz vmowka, wiele zlego w krolestwie poczynayą, a potem acz naszą laską na myloscz badą przyiączy, chczą syą rownacz we czczy slyąchcze nyeporuszoney. Przeto vstawyamy, aczby taczy naszą laską zasyą w krolestwo byly przyiączy, a wszakosz o namowienye maya opowyedacz a dosycz vczynycz, a weszdy takyey czczy nye badą myecz, yako slachczycz we

Sprawnie

663 Tako gim pomozi bog yſwanta † |
Ewangelia, Jaco, liſt wſdawni |
cz[o]ſz[1]) Janowi lukowſkemu wſda|
na Goſlina y Boduſſowo teneſmi |
cztli yten liſt ſprawne wÿſzedl. |

Alii: Jacoſmi vidzeli y ſliſzeli kedi |
czczon y ſprawne wÿſzedl.

1409 Porn w 663
Piek VI w 1304

Sprawne

663 Tako gim pomozi bog yſwanta † |
Ewangelia, Jaco liſt wſdawni |
cz{o}ſz[1]) Janowi lukowſkemu wſda|
na Goſlina y Boduſſowo teneſmi |
cztli yten liſt ſprawne wÿſzedl. |

Alii: Jacoſmi vidzeli y ſliſzeli kedi
czczon y ſprawnę wÿſzedl.

1409 Pozn nr 663
Piek VI nr 1304

Sprawnie

534, *Ceteri iurabunt*: yaco | to ſwaczıczımı
yz ten liſt ſpraunie | wyſzel

[1] *Ul. 739*: Wanss, Paulus.

1416 Kal nr 534

Sprawnie

993 Jaco otem wemẏ Jaco ſwanthoſla <wo>-
wemu oczczewÿ ſprawne wyſzedl |
liſt wſzdawnÿ na thą Cząſcz krzeſt|
kowicz oktorą nam Jandreÿ ſzalo-
wal | ſkanczelaryyeÿ pana ſtaroſ-
cyneÿ | a ten liſt gemu vcradzono
a potem | to wydzerſzano mymo

1420 Pozn nr 993

sprawnie

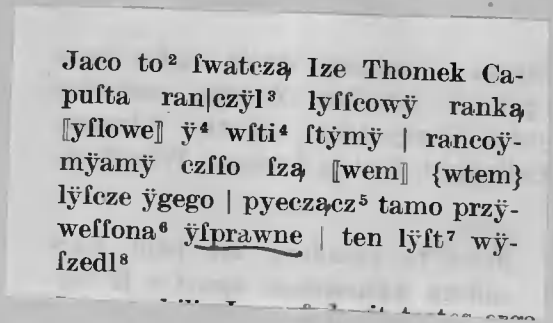

Jaco to[2] fwatczą Ize Thomek Capuſta ran|czÿl[3] lyffcowÿ ranką ⟦yflowe⟧ ÿ[4] wſti[4] ſtÿmÿ | rancoÿmÿamÿ czffo ſzą ⟦wem⟧ {wtem} lÿſcze ÿgego | pyeczączcz[5] tamo przÿweffona[6] ÿſprawne | ten lÿſt[7] wÿſzedl[8]

1421 Kościan nr 912

Sprawnie

~~Wemi y swatczimi~~ ysze Nicolai ... wsal na spi-
tane sprawne scasral

1 u 2 0 AK Cr. VIII a 152

Sprawnie

Jaco Visszek ne chczal grodzicz, gdze-
mal, sprawne

1424 Czrs 300

Sprawnie-

sprawnije
legittime - ca 1428, Prfil. I 488.

glOssy około r 1428
MAL. Zab. j. polsk. №2503 Bibl. Jag
Prace Fil. t. 1 str, 488

321

K. 44 a B

Sprawnie 'legiłime'

legiłime sprawnye

ca 1500 Erz. ~~Slow~~ 99

Sprawnie

My thake baczącz, ysz słoza kasdemo sprawnye poszczygacz swey krzywdy, wykladamy

fol 40

de iure

H 51 Dział 251

Sprawnie

Szandra... doswyathczicz <ma>, ysze sprawyedlywye a sprawne szadzyl

fol 55

Dział 51: sprawiedlywie

iuste et ligitime

H 130

Sprawnie - rite

Obrzezan ma bicz pyrwey kaszdi pacholik gego, a tedi sprawnye szwyęęczycz bądze BZ Ex. 12, 48.

rite celebrabit

7368

in suo iure perfectus

----------23b

/13/ DAley pyta/14/lysczye nasz gdy /15/ dobry czlowyek czomv /16/ sprawnye nyethu przyga/17/ny podeymye szye przed /18/ prawem ludszkye rzeczy /19/ oprawyą[yącz] albo mow/20/yącz a zatho byerze pye/21/nadze yprzywyedze rzecz /22/ przed prawo prosto albo /23/ szwyathky czo gyesth yego /24/ mytho aczo pyrwey mo /25/wyl krothky czasz albo /26/ dlugy ayvsze nyechcze mowicz

Sprawnie

OrtOssol 28,2,w.13-26

Sim. Ost Moe 24

----------1c

/2/ Pytalysczye nasz opra /3/wo Geden masz po/4/yal zoną wstadlo mal/5/szenszkye a tha zoną mya/6/lą oczczyszną /9/ Daley [gdy dobry Czlo/10/wyek czosz mv sprawnye /11/ nyethu przygany podey/12/mye szye ludskye reczy] /14/ Daley mozely pospol/15/ny poszel przed prawem /16/ luczszkye rzeczy oprawy /17/acz czyly nyemoze /20/ DAley geden czlowyek /21/ myal szwe zarobyone /22/ gymyenye Rolye etc

Sprawnie

OrtOssol 11,3,w.2-22

NDPT-WS Zam. 519/66 T-10 60

an actor sententiam, ut iuris esset, vitu perosset

----------101a

tedy rzekl ten ozalowany
czlowyek
nyeprzyyayą /5/ gemv tego
Tedy ten czo /6/ zalowal
layal szwym /7/ ortelem y-
rzecznykyem te/8/mv orthe-
lowy czo gy vy/9/rzekly
przyszasznyczy a/10/szama
nathychmyast /11/ dowyescz
Ale nyelay/12/al tako yako
gest prawo /13/ layacz Te-
dy pytal ten /14/ ozalowa-
ny czlowyek /15/ [Sprawnye (-li)
on te[h]en or/16/tel layal?]
Tedy szkazono ysz on nye-
podlug prawa layal ortel

Sprawnie

OrtOssol 62,3,w.4-16

NBPT-WS-619/66-T-10-50-5

Sim.. Ort Moc 81

de inve

mogl ly by gey tako mąsz dacz... yako wthem lyscze stogy

gdy to gymye/20/nye pothy-ch dzeczech spra/21/wnye nanyą wmrzecz /22/ myalo czyly czo gest spra/23/wą przeczyw temv rze/24/kl geden czlowyek prze/25/ czyw temv czo wyban /26/ wybran dzyeczom ytey /27/ panyey wopyekald/28/nyka Gdysz ten vmar/29/ly czlowyek sdrow stal /30/ przed gayonym sandem

y dopytal szye pyrwey ortela mozely szwe zarobyone gymyenye dacz komv ohcze

OrtOssol 63,3,w.19-30

Spravenie

Sprawnie

mogly yey maz podlug prawa tako
dacz gyey y gyego dzeczyom..., a po
nych na szwe przyyaczyele yako
w thym lyszcze stogy, gdy to gymye-
nye po thych dzyeczyoch szprawnye
na myą vmrzecz myalo Ort Mac 82 (d)

/2/ szą wyąszal tako Jako
mye/3/dzy namy na pysszano /4/ wyawnem pyszmye
prze/5/tho nasze darowannye y /6/ zawyaszanye ma
stacz /7/ Bo tho szye stalo myedzy /8/ namy szdobrey woley y /9/ szvmyszlu poczwyerdzono /10/ a
szprawem nygdy przecz/11/
yw temv rzeczono any /12/
szgynaczono do yego szmy
/13/erczy kthory thu myedzy/thymy ma sprawnye 0
/15/dzerzecz tego vmarlego /16/ rzeczy albo gymyenye

OrtOssol 49,1,w.2-16

Ex. Ort Mor 60

----------147d

/24/ MOgaly od dz/25/ye-
szaczy grzy/26/wyen czo
poszyczayą /27/ nazaklad
wząncz ged/28/na grzywna
czynszv /29/ albo platv
Acz besz za/30/cladv po-
zyczą gdy szye /1/ kto
wyszną przed gay/2/onym
szandem albo /3/ przed
szyedzaczą radą /4/ y za-
pyssano a maya /5/ ly to
sprawnye dacz /6/ tako
dlugo
nakaszdy dzen rok az gys-
czysna wroczą

OrtOssol ~~81,1~~,w.24-30 -
81,2,w.1-6

Sprawnie

Sem. OrtMac 109

Ort Mss 133: Sprawnye

----------189c

gdzem ya gego vczynyona y poczwyerdzoną ponym dzyedzyczka a sthą mocą czso sobye zostawyl panstwo swego gymyenyą zazywothą mnye wyecznye gye oddal

a /30/ thego davanya mnye /1/ przed gayonym sandem /2/ nygdy nyeodmowyl /3/ slowie nyeoddalyl albo /4/ nyeodvolal przetho ya /5/ sprawa nyefoldruyą /6/ tego polowyczą domv /7/ czo thv o tho gest zapravo

Sprawnie

OrtOssol ~~96,1~~,w.29-30 - 97,2,w.1-7

----------28c

/22/ NA to my przyszasz/23/
nyczy szmaydburkv /24/ mow-
ymy prawo Tego dla /25/ e-
sz czlowyek badze zatw/26/
yerdzon kuprawu o prze/27/
rzeczone rzeczy anyemo/28/
gą szyą panowye spraw/29/
nye podyącz tego gymye/30/
nyą ale tho ma gyego /31/
zoną albo przyrodzony /32/
albo on komv tego przy/33/
yąye oszyescz ytesz szwe
/34/ gydącze gymyenye moze
/1/ Wywyescz ydacz szobye
/2/ przywyescz wgyne prawo
OrtOssol 30,2,w.22-34 -
~~30,3,~~ w.1-2

Sprawnie

Sim. OAMoi 28

iuste

----------111c

raczcze chczely od nyego
zaplathy
thych dlu/29/sznych szo-
szow y od rzekl /1/ Szye
Tego zaprzanego /2/ gymy-
enyą na wyeky /3/ czo tu
o to gest prawo /4/ WEs-
maly raczcze ktho/5/rego
czlowyeką /6/ pyenadze y
przysza/7/gą acz on szo-
szowal spra/8/wnye podług
tego mye/9/szczkyego oby-
czayą a badze/10/ly poge-
go szmyerczy w/11/yączey
gymyenya
gego naleszyono nyszly on
szoszowal

OrtOssol ~~66,2~~,w.28-29 -
66,3,w.1-11

Sprawnie

Sum. OrtMoc 88

Vleg. wnięzać

----------130d

Zastawyly komv kthorekoly zastawyone przed prawem gymyenye

ten ma tego /17/ gymyenya prawą ob/18/roną ymayą gy spra/19/wnye wyąszacz Ny-szly/20/by drugy szlowye czo /21/ zastawyl otho wyąsz/22/anye prawem mogl /23/ przeczyw themv mo/24/ wycz podlug prawa /25/ Gdy kto komv /26/ byerze gego /27/ gymyenye y ges-cze /28/ kthemv go wyąsze o /29/ gygra

albo o przegygrą a ten to zaluge

OrtOssol 74,1,w.16-29

debent ipsum inre mediente introducere

Sprawnie

Sim. Ort Moc 99

pogego szmyerczy szynowye
gego tego wyaczey czyrpy-
ecz nyechczą Any przepus-
czycz rzekacz

A /22/ gemv tho nasz occ-
czecz /23/ przyyaczyęlsz-
kye prze/24/pusczal ale
my nyech/25/czemy wyaczey
any /26/ daley przepuscz-
acz[mo/27/galy ony to sp-
rawnye /28/ czynycz czyly
nyemogą[2]/29/ gdysz gych
przodkowye /30/ tho czyr-
pyely daleko /31/ wyaczey
nyszly rok y /1/ dzyen a-
lbo o to czo gest zapra

Sprawnie

OrtOssol 74,4,w.21-31 -
75,1,w.1

Sm. Ort Mac 101 Tac. 12.

temv woyth ma polozycz
dzen Na ktory ten ma po-
lozycz

thy pyenadze a /25/ nye
polozyly gych /26/ na ten
dzen tedy stra/27/czyl
swa ten rzecz a stro/28/
ną druga zyszkala w/29/
szego ocz szą po prawo
/30/ myely szlacz podlug
/31/ prawą a then czso
/1/ Straczyl swa rzecz
ma /2/ pokvpycz wyna ya-
ko /3/ gest szprawnye
podlu

Sprawnie

OrtOssol ~~98,4~~,w.24-31 -
99,1,w.1-3

Ort Mm 136 ϕ

de iure

----------205c

przyszasznyczy y woyth
nyesprawnye zechemnye
wząly wyną

/6/ a mvssy my me pyena
/7/dze wroczycz czo o tho
gest zaprawo /8/ Thy wy
/9/ny czo przyszasz/10/
nyczy doszyagly /11/ ywz-
aly zwoythem ty /12/ spr-
awnye wzaly pod/13/lug
prawa prawego /14/ GEden
czlow/15/yek wnaszym /16/
myescze nawadzon pa/17/mv
rzywye tako asz sz/18/ye
pan nayn rozgnye/19/wal

y kazal gy yancz

OrtOssol 103,3,w.6-19

Sprawnie

Sim. OrtMsc 141

de forma iuris

----------133b

Gdy czlowiek ma szwyathcz-
ycz... szluczmy czo by wy-
dzely o thy to gego rzeczy
kto /25/ thy ludze szlowye
sz/26/wyathky ma spraw/27/
nye kthemv szwya/28/deczs-
twu przyszancz /29/ acz by
szye warowa/30/ly albo
nyechczely /1/ szwyathcz-
ycz a czo o /2/ tho prze-
padly a stra/3/czyly szwa
rzecz ten czo /4/ ge mą
postawycz do/5/yad gych s-
prawem /6/ dobywą
agdy gych prawem nyeprzy-
czysznye aby szwyathczyly
albo czo otho gest zaprawo

Sprawnie

OrtOssol 75,1,w.24-30 -
75,2,w.1-6

Inw. OrtMoc 101

iure mediente

---151a

tedy go moze wyyacz stego
on czo mv gy pyrwey podano
zaraką

gdysz /24/ gy naszlub wol-
no w/25/ypvsczyl stego dz-
yer/26/szenyą albo obrony
/27/ szye czczyą podlug
prava /28/ a thym szye o-
byczay/29/em owszyelkye
gyda/30/cze gymyenye czo
czlo/31/wyek pvsczy szwey
/1/ Obrony yako gest pra
/2/ MOgaly spra/3/wnye kt-
ore/4/go yaczczą czo szye-
dzy /5/ naszmyercz maczycz

ktora koly maka aby wya-
czey czo wyszna

Sprawnie

OrtOssoł ~~82,2,w.~~23-31 -
82,3,w.1-5

sim. OrtMoc 111

----------13b

Gdy by czego waszem /13/ w-
myeszczkyem prawye /14/ ny-
enalezono atha rzecz /16/
Gdy by komv /17/ wydano al-
bo poddano /18/ sprawa ge-
go dluznyka /19/ za rąnką
a then dlusz/20/nyk byl by
thąm /22/ MOgaly sprawnye
kto/23/rego yaczą czo szye-
dzy /24/ na szmyercz maczy-
cz /25/ ktora koly maka aby
/26/ wyaczey czo wysznal
/30/ Iako wzdy mayą /31/
dobywacz oczczowego /32/
dlugu na szyroczye

Spawanie

Ort. Ossol 19,4,w.12-32

OrtMac 117: sprawa
inne

----------162c

Tedy przyszasznyk naydze
ysz moze dobrze

gdysz gest /28/ woythem
Tedy woy/29/th ma rzecz
Jakosz m/30/nye sprawa
naleszyo/31/no tako ya
tuthą gayą /32/ sząd y
[zapowyedam /1/ Czosz spr-
awnye zapow/2/yedacz mam]
y opusczam /3/ kaszdemv
swe prawo /4/ froldrowacz
zecz czyczą slo/5/wye pr-
awo czyny acz /6/ podlug
prawa tho yv/7/sz szad
gayon

Sprawnie

OrtOssol ~~86,4~~,w.27-32 -
87,1,w.1-7

Sul22: lyvbo sprawyedlynye po-
Sprawnie czędkami bily

any dzelicz myedzy sobą, ale gestly zymye, tedy za tydzen, a gestly lecze, tedy za dwie nyedzeli mayą bycz chowany, a to lubo sprawnye lubo nyesprawnye zaclad bądze wząt. A wszakysz ten, czygy gest zaklad we dw nyedzelv ma gy wyprawycz; pakliby nye wyprawyl any chczal wyprawycz, tedy ten zaklad tyto sądze slvsznye myedzi sobą mayą rozdzelycz. Paklibi czy ysczy sądze abo gynszy, ktorzy na wyrzchv są wypisany, przeczyw naszey woley vczynyly, a zaklady przed czasem vstawyonym myedzi sobą rozstargali, tedi temv, czygy gest zaklad, lubo badze kon abo

Dział.9

~~sive~~ iuste

1450

Sprawnie - juste

Lubo sprawnye lubo nyesprawnye zaclad bądze wząt
Dział. 9.

Sprawnie

Dominum

iussit ... recipere Triginta tres boves dicens eos iuridice alias sprawnye ad eum pertinere.

1471 AG 2 XV 123

Sprawuje

... quem terminum non debet reponere simplici infirmitate veraciter ~~atque~~ Sprawne 1474 AGZ. XII. 361.

Archiwum bernardyńskie. T. XII
Najd. zapiski sądów hal
R 1474 str 361
773

Sprawnie

Episcopus debet citare demo ipsum... Palatinum pro eadem littera iuste alias sprawnye.

1474 Reg 2 XIX 15 . .

Sprawnie iuste

nr 759

eundem Balyczsky idem Roza cilare,
debet iuste alias sprawnye pro eisdem
LXX-la marcas

1475 AGL XVIII 116

Sprawnie.

[redacted]

regulariter sprawnye

~~Krü k er Kaz. śr w. 3~~

~~Rozpr. 25, str. 130~~

~~Pat. I, 125, k. 206~~

1475, R. XXV, 130

~~Kazania Macieja z Rapiąża~~

~~Odpis Jana z Ruszczy z 1475~~

80

Pro eo, quia tu ipsum condempnasti... indebite ob. nyespracnye pro septuaginta marcas

Sprawnie debiti... , ubi ipse in termino tamquam actor

Reponebat debite ob. Sprawnye

odkladal / 1477 / AGZ. XVIII, 138.

simplici infirmitate iuxta iuris forma

Sprawnie

[Z] swoich słow sprawnie będziesz osądzon
a z twych słow też będzie protępion [ex
verbis enim tuis iustificaberis, et ex verbis tu-
is condemnaberis] Rom. 329.

Sprawnie

Matko miła, też to prawda, iżeś moja matka a mam cię sprawnie szczęć i słuchać Rom. 505.

Sprawnie = de iustitia

Jesus... jako wierny człowiek lękał się śmierci
i nie chciał umrzeć, a by mogło być sprawnie
[ut verus homo horrebat mortem, et vellet non
mori, si fieri posset de iustitia] Rom. 596.

Niesprawnie (z niesprawnie)

Mówi Josefus, iż Cajfasz niesprawnie był biskupstwa dostał tego lata Rom. 669.

Sprawnie

Cf. Niesprawnie Rom. 669

Sprawnik

534. Taco mi pomozi bog | y ſwanthi † yacom przitem bil kyedi | pyotrzaff i Jan Margorzatha yhanka wſdali Radzyeſzyewo yten liſt † par|nie wyſzel

1416 Kal nr 534

Sprawne

sicut ego recepi bovem in expeditionale sprawne y on mi to mal szaplaczicz.

Orłow. 1397 Bibl. Warsz. 1857 II 797 ~~przyp~~.

wg TPow IV w 770

Sprawnie – de jure, legitime

~~Stoza kaidemu sprawnye poszczygacz swey krzywdi Sul. 40.~~ Sprawyedlywye a sprawne sządzyl 55

Sprawnie – secundum ius

wg Pozn. nr 555

~~On mi to mal szaplacicz sprawne 1402 / Dow. 14, Nr 770.~~
Mikosz wsął na Potrku sprawne ~~XXX~~ ingiuta marcas 1403 Piek. 126.
Ten list sprawne wyszedł 1409 ib. 374. ~~Viszek~~
~~ne chczal grodzicz, gdze mal sprawne 1424 Czrs. 300.~~

wg Pozn. nr 663

Sprawnie

Tego dla, esz czlowyek badze zatwyerdzon ku prawu o przerzeczone rzeczy, a nye mogą szyą panowye sprawnye podyącz tego gymyenyą, ale tho ma gyego zoną ... oszyescz ~~II 2 XV~~ OH. Vrtel 119.

Sprawnie

Jakosz mnye s prawa nalyeszyono, łako ya tuthą gayą sząd y zapowyedam, czosz sprawnye zapowyedacz mam.

Ost. Kał. 309

~~II 7/2 XV Sitzber. CXI 309~~

Sprawnie

Then czso straczyl swa rzecz ma pokv-
pycz wyna yako gest szprawnye

~~Z. pol. XV~~ Ost. Br. VI 388

sprawnye — czu recht

ib. VII 559

~~II XV JR VI 388~~

Sprawne cf. Niesprawnie

Sprawność

Debemus considerare satisfaccionis quidditatem, causalitatem, possibilitatem gistnocz, sprawnoscz, podobnoscz

XV ex. GlKórn II 213

Sprawność cf. Niesprawność

~~a b c ć d e f g h ch i j k l ł m n ń o p r s ś t u w z ż ź~~

Sprawny

V pro wszech ?

V pro slug ?

5.

Tyś *swateho* ducha *schrana,*
Tyś od początku *pozehnana,*
~~Tyś u świętey Troycze sławna,~~
Tyś Królewna wech V sluzz V zprawna,

W. 5. wypuszczony w SS. — [illegible]
[illegible]u czytać trzeba: z początku zamiast: od po[illegible]
[illegible]kład zam. swych slug (SS); wsyech swy[illegible]

~~[illegible]~~ R. XIX 42
XV p. pr.
Bobowski
Rozpr. t. 19 str. 42
Prof. Łuszyński
2
Przedm. do Dykc. poet. pol.

Sprawny = justus

Panowaie bądź gym sprawni Ps. 48, 15 (dominabuntur eorum justi).

Sim. Petr

Sprawny

130. yacofmi przitem bili yako derfzek
nalpøglewo | ftal fprawni rok obøt-
nafcze grziwen

1405 Kol nr 130

sprawny

Tako nam pomozy bog *et sancta crux* | Jako tho ſwathczymi Iſz ten liſth | czſſogy pan Abram kyeblowſky | narzekl *Henrico Nyaleczsky* then | yeſt ſprawnÿ ypan Abram mv gÿ | wydal vſzv{e}go wolą wyſzedl

1432 Kościan nr 1465

Sprawny

Vstawyamy..., aby... bracza... oth rzeby e
rosdzeleny... będącą, a w them... rosdzeleny v
stały. ko szando nye pozywayącz,
nyszłyby przyczyna sprawna v była
obrzeczona, prze ktorąby gym dawnoscz
nye skodzyła, oth... zyskowanye częscy
dzedzyny bratha... przes dawnoscz
sprawną obłozoną v... będą othdaleny

v causa legitima

Sul 53

H 125 v per praescriptionem obiectam legitime

Sprawny

Gdy czyge dzeczy... przeth sprawnymy
lathy do sządow czągnyeny bywaye...
a prze nyedostathek lath... rzeczy...
v sządze wyesz... nye mogą Sul 54

Dział 46. <a>czby... lyath doskonalych... nye
myali
ante legitimam aetatem

H 126

Sprawny

Gdy tłumy dzieci sprawnych latach dosięgną

Sul 54

legitimam aetatem

Dział 46 Φ

It 126

Sprawny

Dzierzawcza ko doswyatliczenyo przes swyatliky, ~~ota~~ ole nye powod, ma bycz dopusczon, a nawyączey, gdze ~~stron~~ oboya strona listowego a sprawnego na thake dzierzenye nye ma szwyadeczstwa

Jul 77

literalia et legitima testimonia... non habuerit

H 314

Sprawny

si Petro ... aut ipsius

atisve

liberis legitimis, Sprawnim, successoribus summam

pecunie ... non solverimus

XV p. pr. StPPP X nr 20

dat. plur.

STAR. Prawa pols, pomn, T 10
Ulanowski Libri Formularum
r. 1425-1434 № 20

20

(k. 12r)

Sprawny

Thy wyny, czosz gye przyszyasznyczy wszyęły..., thycz szę szprawne y szprawnye gye wszyęły

OrtMoc 141

has de iure bene optinere possunt

Ortossol 103,3: ty sprawnye wzały (bychotyle!)

Ipse in termino tanquam actor
reponebat debite ab. sprawnye
Sprawny odkladal simplici infirmitate
... et tu non admittens ... suam
Reposicionem debitam ab. sprawnego
odkladu (1477) AGZ. XVIII, 138

condempnasti ipsum indebite

Sprawny

Skazvyemy ge y gych syny sbya-
wyamy wszey sprawney... cząsczy dzedzyn

Sul 49

Dział 40: aby wlosney cząsczy w... dzedzynach
nye myely

omni legitima... portione

It 114

Sprawny

consuetudo enim terre est, credimus, die tercia ante terminum comparicionis unumquemque citare, alioquin citacio non esset legitima, id est sprawna, unde citator lueret penam citato. Wk XV, Stopp. X, № 52.

p.pr.

[to jest przypis do nr 52 - 33 może dać s? s. 27)

STAR. Prawa pols, pomn, T 10

Ulanowski Libri Formularum

r: 1425-1434 № 52.

Sprawny

Jedny

(Beszprawny thako szą, ysz gych prawo nye jesth thako szprawne albo doszle, yako gynnych ludzy Ort. Mac. 111.

Ort Ossol 82,4: dolosznye albo doszlo

Tor. d.

Sprawny

Legatis ve successoribus sprawnim namastokim. ~~E 4~~ XV, R XXII 348.

p.pr. k. 12a

wg StPPP X nr 2 Gorzin

Sprawny - legitimus

~~Przyczyna sprawna była obrzeczona Jul. 53.~~

Sprawnego na dzirzenye nye ma szwyadeczstwa 77.

~~Gych syny stawyamy wszey sprawney thakych czasczy~~

~~dzedzyn 49. Dzeczy przeth sprawnymy łathy~~

~~do szandow czagnyeny bywaya o dzedzynna~~

~~rzecz 54.~~

Sprawy cf. Nieprawny

Sprawować

<Yeesz pospolstwo> vpokoycz, ostrzedz, zyednacz y sprawowacz V racyą (quam, re. ecclesiam, pacificare, custodire, adunare et regere digneris)

ca. 1420 Msza II s. 259
sim. VI. XIV

V

IX : sprawicz
III. VII : sprawyacz
I. IV. VIII : rządzycz
XI. XII : zachowacz

V : opyekacz, zachowacz

Sprawować

Supplices, naboszny, te rogamus ac petimus, vt ... et benedicas hec dona ... que tibi offe offerimus pro ecclesia tua sancta katholica quam pacificare ... et regere digneris, modlimi y proszimi, aby ... i poszegnay, spiritus sancte thy dary, ... czho ych my thobye obyathvgyemy za pospolsstwo thwyhh vyernych krzesczygyanow, ych pospolstwo vspokoycz ... y sprawowacz raczy 1446-7 Msza XIV s. 181

Sprawować. szczyednacz

yesz pospolstwo . . ysprawovacz

racz)

1456 Susza ~~6~~ VI 260;

sim. ~~Susza 2~~ II

~~1456~~

~~[illegible]~~ ~~XXV 2170~~

Quam . . ad unare et regere

Digneris. sprawyacz ~~3,7~~ III, VII

sprawicz ~~[illegible]~~ IX

rządzicz ~~4,1,8~~ IV, I, VIII

opyekacz zachowacz ~~[illegible]~~ V

zachovacz ~~11~~ XI

Sprawować
(sc. Bethlehem)

Ex te Venim exiet dux, qui regat, sprawowacz, populum meum Israhel

(Mat 2, 6)

XV med. RRp XXIV 48
k. 52r (?)

ok. Osob 1629

Sprawować - regere

Napomynały ią, abi... sprawowała czelyadz swą
BZ Tob. 10, 13.

monentes eam ... regere familiam

7369

Sprawować Potrzebno gest...

~~Sprawić~~-ordinare zapowyedzecz, aby

~~Potrzebno gest zapowyedzecz, aby~~ Gydączy sz woyny,

... sprawyącz swe rzeczy, ~~nye mayą gwalthe~~

~~czynycz~~ Sul. 71. ... sobye strawy ... nye

mayą bracz any kthorego gwalthe

czynycz

in propriis negotiis ordinandis

Dział in. V leg. sprawując

H 168

Sprawi~~ać~~ować

O, homo, non sinas malas cogitationes in corde tuo crescere, que preparant, sprawya, czynya, locum diabolo XV p.post. GlDom 57

V leg. sprawują

owoc
Sprawié

Quapropter sciendum est, quod VII sunt que preparant, sprawyą, animam ad suscipiendam spiritus sancti graciam XV pżpost.

GlDom 61

Vg. sprawuje

Sprawować

quia sic, ut ante scripsi, qualiter

Ne exploratores mei certos [illegible] faciebant

ab. Sprawowaly, 1499 AKH. VIII, 345

est enim timendum, ne cum magnis

potenciis has terras intrarent

Sprawowanie

Sprawowanie aut Sprawowanye cf. włodanye = gubernacula

~~1471~~ MPKJ. V, 66.

var. lect.: sprawyone necz

audiens sapiens sapientior erit et intelligens gubernacula possidebit

Prov 1,5

Sprawujący

Zastawyamy dzeolzini nassze... ze wszit-
kimi woolami..., mlynmy woolnymy al-
bo * wetzrzynimi szprawonimi albo
sprawoyonczimy (pre sprawuyonczimy) cum
... molendinis aquaticis sive ventilibus
constructis et construendis

Ca 1928 PF I 481

Sprawny Martinus... domum... vendidit... Johanni ... suisque heredibus et successoribus legitimis

dzyedzyczy sprawymy (= sprawnymi)

~~successoribus legitimis~~ XV, ~~Arch~~KPr. I, 234.

med.

ARCH Kom. prawn T I str 234

Ulan. Liber formularum (II)

58

Sprosność cf. Sprośność

Sprostnie cf. Sprośnie

Sprostność cf.

Sprośność

Sprostny cf. Sprośny

Sprostu of (s)prostu

Sproszczenie

(war. kal.: zbawyenye)

sproszczenye V salus B.

cras erit vobis salus, cum incaluerit sol I Reg 11,9)

~~[illegible]~~ MPKJV 36

Bohemism

[illegible]: będzie wam wybawienie

cf. zbawicnie

Pf: jutro: gdy słońce przygrzeje, przybędzie do was pomoc

S p r o ś c i ć - solvere

Przydze czasz, yze sproszczon bǫdzesz brzemyenya swoyu (leg. z swoju) pleczu (solvas iugum eius de cervicibus tuis)

cz. zprosstien budeš geho brzemene s swu pleci

BZ Gen 27,40

SFPS XV 7-8
Urbańczyk s. 150

wuj: kiedy zrzucisz i rozwiążesz jarzmo jego z szyję twojej
LP: jeśli potrudzisz się, zrzucisz jego jarzmo z twej szyi

S p r o ś c i ć -m liberare

Ti z nyeba vsliszalesz ge y sproscylesz ge
(liberasti eos) w mylosyerdzach twich

cz.: zprostils ge BZ Neh 9,28

wuj: wybawiłeś je
BP: jakże często uwalniając ich dzięki wielkiemu miłosierdziu twemu

Sprościć – liberare

Wnydze do pokoyka... proszącz pana boga, aby ią raczył sproszycz s tego ganyebnego ~~v~~ rąganya ~~v~~ BZ Tob. 3, 11. ~~Ti z nyeba usliszalesz ge y sproszylesz ge w mylosyerdzach twich ib. Neh. 9, 28. Sproszczon bądzesz brzemyenya (solvar jugum) swoyu pleczu ib. Gen. 27, 40.~~

~~v~~ (ut ab isto improperio liberaret eam)

por. prościć

cz. zprostiti z toho.. opakowania

7372

BP: niech słowo twe uwolni mnie z tej ziemi, abym już nie musiała wysłuchiwać niewag

Sprościć kogoś czegoś

Herod... począł myślić sam w sobie...: by ten człowiek był mądry, widząc, że ji chcę męki sproś[c]ić, mowił by se mną Rozm. 800.

Sprościć - dirigere

Sprościw przeciwko pusci oblicze swoge V... vsrzal Israela BZ Num. 24, 1.

V(dirigens contra desertum vultum suum)

cz.: zprostiw proti pušti

7373

Wuj: obróciwszy twarz swoją ku puszczy
BP: zwrócił się twarzą ku pustyni

Sprostnie sprośnie

Dał... policzek Jesucristowi rzekąc:... ty spro[s]ny człowiecze... tako śmiesz mowić tako sprostnie tako z wielikim biskupem?

Rozm. 682.

Sprośność
Sprostnosć = abhominatio

Iniusticia, abhominacio *swcarczene, *fskarczene, ucl. scherednoscz, ucl. sprostnoscz.
~~Ex~~ XV R XXII 333.
p. pr.

Sprośność - sordes

Vidselisere ǵanyebnosczi y sprosnosci BZ
Deut. 29,17. ~~Sprzeszili gemu, a nye synowye gego w sprosnosczach! ib. 32,6.~~

V (abominationes et sordes), to gest modli gidi

7370

Wyj: obrzydłości i smrody
BP: obrzydliwości, ich bożki

sprośność

sprosznosczy – turpitudo

XV med. S K.J. I 102. ~~por. v. XV.~~

Quem ergo fructum habuistis tunc, gl. sc. qum eratis serui peccati, id est in illis turpitudinibus et peccatis kthori vzythek myelyscze tedy, gdyscze grzech czynyly a sprosznosczy? (Rom 6,21)

S p r o ś n o ś ć - sordes

Sgrzeszili gemv a nye synowye gego w sprosnosczach (in sordibus)

BZ Deut 32,5

wuj: w smrodat
BP: zhańbieni, już nie jego dzieci

Sprośność

Panye boze..., thy sznasz mysly
*nasza y sprosznoszczy grzechow naszych
Spow 7.

Sprośność

Spas 7

Panye boze, ... thy sznasz mysly nasza y sprosznoszczy grzechow naszych. XV Pr. Fil. IV 631.

c. 1480

Sprośnośi

turpitudo[1]

Gl. „sc. ut in osculis et amplexionis."

szprosznoszcz w oblapijenijv albo wvczalowanija

XV med. / Hy, I, 76, ~~i/z XV w.~~

Nec nominetur in vobis... turpitudo, gl. sc. ut in osculis et amplexionis szprosznoszcz w oblapyenyv albo *wvczalowanya (Eph 5,4)

BP, bezwstyd

Sprosność

Si, fratres, aliquando visus uos turbauit per concupiscenciam, guttur per gulam, auditus per enormitatem, prze sprosnoscz, uerborum, uel sponteneam detraccionis audienciam,... emendemus nos Xpm sequendo

XV med. RRp XXIV 363

k. 186v

Stac śr. enorme verbum - słowo obraźliwe

sprośność, ń

Videris (cc. pavo) autem pedum suarum

Difformitatem, sprosnosc,
contristatur et erubescit

~~Brückner Kaz. érw. 3.~~

~~Rozpr. 85 str. 177~~

XV p. post. R. XXV, 177.

2254

~~Ossol. 414. k. 202.~~

Sprośność = nausea

Nausea, sprosz noszcz., ~~II 1/3~~ XV ~~Fx~~ ~~Fx~~ III 288.
p. post.
cor vexat, viscera lassa dolent

Sprosny

Sprosna = vile | 1466 || R. XXII, 10.

Carum, gl. bonum delectabilem, vile, sprostna, putes, gl. sc. tu homo estima

Spreśny

Prudens heme suum preciosum thesaurum X...X
non recondit in vile, spreszny, vas, sed
in mundum scrinium seu cistam XV p.post.
GlDom 61

Sprzośny
Sprostny

Sprostniejszy = vilior

Ta suknia nigdy ... spro[s]tniejsza nie
była ani też pedrana [nec facta fu=
it vilior, nec lacerabatur] Rorun. 142.

haec tunica non viluit consumpta vetustate...,
nec vetusta putruit, nec consumebatur,
nec facta fuit vilior, nec lacerabatur

Dobrz. przypisuje do tego wiersza

Sprośny

Sprośny

By wiedziała, za kogo (! za kakie myto?) sprośne twój miły syn przedan jeszcze był w Jerusalem Rohn. 516.

Sprosiny
Sprostny

Judaszu... za to sprostne myto
myślisz tego przedać, jen jest wzech
zbawienie Rom. 550.

Sprośny

O Judaszu... za takie sprośne myto
przedałeś i podałeś ji w ręce niemiłościwych
żydów Rom. 620.

Sprostny Spōźny

A też tu mienią, kiedy sie oblekł wswą suknię sniego (!) i stał tako, oni rzuciwszy sie i schwacili sniego suknię i przynieśli natychmiast jedno odzienie czyrwonej pawłoki sprostne (828) wielmi a stare. Rozm. 827—828.

Sprosny

Azatem kazał ji oblec wtę istną pawłokę sprosną.
Rozm. 837.

Sprośny

tho

Nanądznieysze a sprosne polozienie nadze przyacz = dignatus es haue vilissimam pati doloris formulam 1444; R. XXIII, 305.

Sprośny
Sprostny

Jęli miłego Jesucrista..., niektórzy zakładając nogam Jesucristowem swe sprostne golenie, przetoż musił paść Rozm. 653.

Sprosny = simplex

Bardzo długo mogli być żywi na świecie

przez ich sprosne używanie [vivebant

quam
quoque longissime ob victus simplicita-

tem] Rolm. 183.

Sprośny
Sprostny : rudis

Nikt nie może przyniść (!) płata sprost=
nego sukna ku staremu odzieniu, bo by to
sprostne sukno wyciągnęło się od owego sta=
rego [nemo autem immittit commissuram pan=
ni rudis in vestimentum vetus: tollit enim pleni=
tudinem eius a vestimento] Rozm. 295.

Sprośny

Dał... policzek Jesucristowi rzekąc: ... ty spro[s]ny człowiecze ... tako śmiesz mowić tako sprostnie tako z wielikim biskupem?

Rozm. 682.

Sprośny
Sprostny

Sprostny człowiecze, czemu tako znamienicie
łżesz? Rozm. 691.

Sprośny

Sprostny

A tu sie jemu poczęli naśmiewać... rzekąc:
O sprostne vczyeklye zwierze Rozm. 733.

Sprośny

Sprostny

Święty Piotr... rekł... Jesucristusowi: ... Ty..., któremu się kłaniają anieli rajscy, umywasz mi nogi, mnie niebożątku, mnie rybitwowi sprostnemu? Rozm. 536.

Spirotny

Grzech sprzeczny = scelus

qui supra uxorem filiam duxerit matrem eius
scelus operatus est Lev 20, 14

1471 MPKJ. V. 23

~~4 ex. XX~~

Sprośny

Kazy szyerczo memo... wspamyą thacz...,
czom slye mowyla albo myslyla o
sprossnych rzeczach

Naw 163

Sprośny

Ecce quam horrendum, spreszny a wyelky, est peccatum! XV p.post. GlDom 76

Sprośny

Jan ... gy sprosnymi, vrągagączymy, omownimy, przecziwnymi, neczsnymi, ... nesprawedliwimi, zlosthliwimi slowmi omočil. 1474 Zab. 540.

Sprośny

Pomowil gy bycz slodzegya ... y gynsze vele slow, tym rowna, ⊔ sprosna, ×wwlaczayocza× ... vczynyl. 1474 Zab. 540.

⊔ pogarszayocza, lsczywa,

Sprośny

Volalby... smercz ymecz y*podyocz, nisly taka slo-
va sprosna, omovy[]na (*) ⊔ czirpecz. 1474 Zab. 540.

⊔, *vvlaczayocza, *vrogayocza y neczsna ... od ... Jana

Sprosny = luxuriosus

luxuriosos sprostnyx

1453 R XLVII, 351.

Quot omnis fornicator, gl. id est luxuriosus cum muliere soluta, sprostnya, aut immundus... non habet hereditatem in regno... dei (Eph 5,5)

Sprośny

Sprośna niewiasta – scortum

Nye vnidze vileganyecz, genze gest [s] sprosney (leg. z sprosney) nyewyasli zrodzon, w koszczol bozi BZ Deut. 23. 2.

V (mamzer, hoc est de scorto natus)

Leop.: nieuczciwa białogłowa

7371

Sprosny-

V Wpadla w myescze sproszne, kthore zawzdy yest bez szwyathloscy Naw. 165. ~~Zlye mowyla albo myslyla o sprosznych rzeczach 163.~~

Wyrwy mye, myly panye, od grzechow czyaskych, abych nye V

Y badzye na wyeky bez koncza

821

sprosny, ~~á, é~~

[pro[ne ~~x~~abiecta~~x~~ JA.IV,93. ~~AJ.IV,93.~~
ca 1500

~~Col. Poln. Gl. II. f. 9~~

205

Sprostny 'vilis'

vilis sprosthny vel wsgardzony

ca 1500 Erz. ~~Słow~~ 100

por. Br., Apokryfy I 106

Sprośny

Supplicium sproszne sczyrpyenye

~~1/2~~ XV) R. XLVII, 359.

(p. pr.

Spróchnać = contabescere

Tamo od lenistwa nigd nie sprochna

acedia

[ibi nec accidia quisquam contabescit]

Rozm. 25.

Stracił. acedia - obojętność, apatia, zniechęcenie, gnuśność, lenistwo

Spróchnąć = tabescere

~~Grzeszny... sprochne Fl.~~

Grzeszny vzrzy ⊔ y sprochne Fl. III, 9.

(tabescet, Puł: skrzytacz bądze y marczecz)

⊔ a gnewacz se bądze, zkąby swymy skrzytacz bądze

m. - schnąć, chudnąć, słabnąć

Spróchniałość – putredo

~~Sprawiedliwość – aequitas~~

Wnydzy sprochnyaloszcz v w koszczy moye Put. Hab. 25.

y pode mną pogmyrze

v (putredo Hab 3,16)

Spróchniałość = putredo

Lakozyrstwo czlowyeka lenywego gyest sprochnyaloscz. ~~II ½~~ XV R. T. s. XLI.
(p. post.

(gulositas vilis et negligentis hominis putredo est)

Sprochniały

V Vita nostra est fragilis et caduca zprochnyały, szly, plena laquies et miseriis

Quid facturus sum ego contra putredines; czyrvosczy, plenus fetore et errore dies mei velud vmbra pretereunt, V

1476 AKLITRp III 108

k. 36D

sł. łac. śr. caducus - 1. 'zniszczony, zużyty'; 2. 'nietrwały, znikomy, doczesny, fragilis, mutabilis, mortalis'

Spróchniały

Super illam foueam locauit se^{d}em, stolecz, antiquam et corruptam, sprochnyaly, vetustate

ca ~~15x00x~~ 1500 JARp X 222v

rompsie super illa

Spróchniały

Nam {...} ignis carbones putribiles, sprochnyale, imputribiles reddit XV p.post. Gl-Dom 64

czy Spróchnać

Spróchnieć = putrescere

Sprochnali sę ⊔ blyzny moie Fl. 37,5 ~~(putruerunt cicatrices)~~ od obliczа glupasci moiey

⊔ (putruerunt, Pud; zgnyly) y zkazili se sę

Spróchnieć czy Spróchnać

Szprochnyalo we mnye czyalo y mogye wrzętliky ko szy

(R. XIX, 48.

XV p. post.)

(Spróżnić)
Spróżnić - occupare

√W obyatach zszonich a w tucznosciach bily kaplany az do noci zproznyeny BZ II par. 35, 14.

Ale sobye a kaplanom potem przyprawyaly, bo √

szef: bł., cz. zaneprazdňeni
Leop: sie byli zabawili

7374

BP: byli zajęci aż do nocy

Sprožnić cf. Sprožnić

(Sprożność) = vanitas Sprożność

Coś czynił s temi lwy i okropnymi
zwierzęty, czemuś się spuszczał na
takie sprożności? [quare... te vanitatibus tantis intromittis] Rokus.
140.

(dic nobis, quid fecisti, quid cum his leonibus ac
bestiis egisti, quare te periculis talibus committis
et te vanitatibus tantis intromittis)

Sprys

Sprysz

spris precentaculum

1437; Wisł. №228. s. 88

precentio = prae-cantio = gra-
przegrywka

640

Basaj Siatk, SFPiS XV 8 'drąg. podpora'

KATAL RĘKOP. Bibl, Jag

№ 228 Isnàcensis, r 1437

Sprys
Sprzysz

Sprzysz - precentaclum

G/455 UA.14.490.

de piscibus

cf. Szprys.

290

~~ARCHTOMXIV str. 490 ok. r. 1455~~

Sprys

Sprysz (?)

spreisz šošpex

XV p. post. PrFil. V, 8.

~~Mieck dr. N 3~~

~~Br. śr. 8 p. str. 8~~

Brückn Prfil 5 8 w XV p. post.

174

Sprys.

pretentaculum, sprysz

ca 1500 Erz. ~~Słow~~ 100

por. sprys trudes Bartł. 260 fustis ferratus ad tendendos naves
Linde: sprys - przewoźniczy drąg
trudis - drąg (do popychania okrętów na mieliźnie)

~~Szprys~~ ? Czprys ? Sprys

Joannes I, dux Viznensis, ...

pro sustentatione castri Novae Aulae al. Nowi Dwor teloneum aquaticum ... per 6 gr. ossos a remo plaustri seu paczina et per 3 gr. ossos de remo navis falanga seu czpris exigendum donat.

(1377) XVI p. pr. Matr. IV 3 ~~Suppl~~ nr 292

mien, Sprieße

cf. Sprys.

cf. Linde Sprycha, Sprys, Sprysa. Wit. Sprys. Prys
Karł. Szprysa Br. Et. st. Sprys
cf Opaczyna, Paczyna

Sprzągł się

Demediis ~~(sic)~~ vero laneis duo kmethones aredando se vulgariter Sprzagwschy syę per unam diem sculteto tenebuntur laborare, quemcumque eis laborem faciat laborare

~~ArchB. II,~~
1447 AGZ. II, 130

Archiwum bernardyńskie. T. II
%

R 1447 str 130

45

Sprzączka cf. Przączka

Sprzątnąć = assumere

Quia Michaeli ... super kmethonibus, qui ad eum acceptaverunt et araverunt, ordinem terre facere decrevimus, quod si noluerint, tunc ipse Michael solus debet pro se frumenta assumere sprzathnacz

et eciam prata falcaverunt, 1423 Tym ~~Wol~~ 38 (Sąd.)

Tym: sąd mławski w 1423 r. nakazuje kmieciom wypełnić układ ziemski, w przeciwnym zaś razie składnic ma ich zboże sprzątnąć dla siebie

~~Sprzężenie~~

Sprzężeń

Domine iudex,

(in honore bene conservatos nobiles

Vego statuo duos testes meos at. sprzaznye...

Recognoveruntque

Vipsi testes nobiles at. sprzaznye 1497 Stppp.

VII 1, № 170.

STAR. PRAW POLS, pomn, T 7

Bobrzyńs. Acta expedit bellic.

palat. Calis et posn Rok 1497. № 170.

27

Sprzeciwiać się

Contra hoc peccant mortaliter qui parentibus suis contradicunt, sprzeczyvyyą sya, et maledicunt contra eos

XV p.post. RRp XXV 182

k. 324r

Sprzeciwiać się 'obniti'

obnitor, id est resistere, repugnari (X), aduersari, ~~widertrucken~~, sprzeczyvyam szya, item est [cd następna kartka]

ca 1500 Erz. ~~Słow~~ 100

Sprzeciwiać się 'nili circum quaque'

circum quaque nili, sprzeczyvyacz szya

c. 1500 Erz. ~~Słow~~ 100

Sprzeciwiać się

Przeciwiać się

Sprzeciwić się – resistere

Nyżadni wam syę nye sprzeczivi[v] BZ Jos. 23,9.

~~Gestly syę sprzeczywycze maye (insidiamini mihi)~~
~~— patrz borze oczczow naszich a sędzi[v] Ib. I Par. 12,17.~~
~~Bil gemu Joachim w sluszbę paddan trzylyata a potem~~
~~syę gemu sprzeczwyl (rebellavit) ib. IV Reg. 24,1.~~

[v] (nullus vobis resistere poterit)

7375

wuj: żaden się wam sprzeciwić nie będzie mógł
BP: nikt się jeszcze nie zdołał ostać przed wami

Sprzeciwić się - rebellare

Gdisz vszliszano, isze Zamri syϕ sprze-
cywyl (cumque audisset rebellasse Zambri)
y zabyl krolya

BZ III Reg 16.16

Bł: Z. uknuł spisek lub: wojnę podniósł

Sprzeciwić się - rebellare

Bil gemo Joadim w słuszbę pod-
dan trzy lyata a potem syn gemu
sprzecywył (rebellavit contra eum)

BZ IV Reg 24,1

Bł: zrowuje się zbuntował przeciw niemu
inni: wybił się z mocy jego

Sprzeciwić się

Przethoz nye yesth slusznо zadnemv clovyekovy
thego naszego napyssanya vstavyenya they reguly...
zlamacz kazicz albo sya smyalosczia nyekthora
zprzecyvyczy

1484 Reg. 724

~~[illegible]~~

sprzeciwić się.

cum que Gallia Romano imperio rebellasset,

sprzeczyvylasza, XV p. post. R. XXV. 180.

... imperator Philippus prefatum Decium militem cum magno exercitu illuc destinavit

~~Brückner Kaz. śrw. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 180~~

~~Ossol. 414. k. 271.~~

2606

sprzeciwić się.

[redacted]

autem aliqua terra

quando rebellare

volebat Romano,

gdy się sprzeczywyła, v

v imperio..., statim.. ydolum illius terre ydolo Romanorum posteriora vertebat

R. XXV, 181.

XV p. post.

Brückner Kaz. śrw. 3.

Rozpr. 25. str. 181

2816

Ossol. 414. k. 300.

Sprzeciwić się - insidior

Pokoynyely gydzecye ku mnye..., syerce me sgedna syą s wamy,

Gestly syą sprzecywycye mnye za me przecywnyki (si... insidiamini mihi pro adversariis meis)..., patrz bosze oczczow naszich a sądzi

BZ I Par 12,17

Wuj: jeśliście mi na zdradzie za nieprzyjacioły my mi
RP: jeśli jednak przybyliście, aby mnie podstępnie wydać wrogom moim

Specimen of Writing

k.294

Sprzeciwienie

Sprzeczyvyenye | 1466 | R. XXII, 24.

ambulat ex contrariis | tale argumentum
obyegawa | docarowanye

Currit ab oppositis locus et illacio talis, gl. talis conclusio, talis consequencia wywod

Sprzeciwieństwo - insidiae

Sprzeczywięcństwa a nyemyłosey gego, ktore czinył, popysany są w księgach (skutkow) BZ III Reg. 16,20.

Ale gyny vczinkowye Zamri,

(reliqua autem sermonum Zambri et insidiarum eius et tyrannidis)

7376

Wuj: i zdrad jego i okrucieństwa
BP: i spisek, który uknuł

Sprzeciwność

Maius est de impio iustum facere, quam creare celum et terram [...] In creacione autem nichil habuit resistens sprzecziwnosc

XV p.post. GlDom 82

[...], quia ibi deus habet resistenciam, scilicet propriam voluntatem.

Sprzedać

Thacz (sc. dwa bracieńca) szo byla swoga mastka, grody y dzedzyny, fsyczko bogadstwo sprzedala a vbostw (leg. ubostwu)... szocz ge oky bily rosdaly

cf. rozprzedać

Gn 182a

Sprzedać

Sprzedagcesz vy ge Gn. 182, a. Thacz (dwa bracieńcy) szo była swoga mastha... sprzedala ~~Gn (3 dual~~ Gn. 182, a.

Vesmiczesz vy tho slotho y tho tesze ˣdrodze kamene a sprzedagcesz vy ge, a vykupicze vy svoga mastha

Gn 182a

Sprzedać

Esze Nicolay tą dzelniczą starą od Pisty dressal, wraczil mu ya spelna, nicz ge... ne umneysagącz, any chiszow sprzedal 1410 JA. VI, 210.

Sprzedać cf. Przedać

Sprzewracać = subverto

A on wypędził owce, woły i stoły sprzewracał tych, którzy pieniądze przemieniali [et nummulariorum effudit aes, et mensas subvertit] Rozm. 449.

Sprzewracać

IV Sprzewraczał = demolliuit
(si miserit illos ad bellatores, vadunt et demoliuntur montes et muros et turres III Esdr 4,4)

1471 MPKJ: V 53

r. - toczyć się, spadać, wracać; wpadać, staczać się
s. - wywrócić, obalić, zniszczyć, zburzyć
d. - zwalić, odłamać, zrywać, zniszczyć, zburzyć

IV

Sprzewracać

Szprzewraczałam, szbyegałam = revolvebam in animo
~~R. x~~ 1448 R. xxiv, 353.

Sprzezbożny.

(Sprzezbosznych radosc
v infelicium hominum iocunditas)

Tria sunt consideranda, primo vite nostre brevitas, secundo felicium hominum flebilitas, tercio v

por. przezbożny R. XXIV 83

R. ~~XV~~ 222.

Sprzęga = iunctim

~~Sprzęga~~

Iunctim, alias sprzęgą, ... laborare. (1408) Kod Wp. V 116

Laborant duos dies in septimana ... pro antiqua consuetudine. In hoc tamen ipsis praeiudicium videtur, quod omnes hos dies duos iunctim al. sprzęgą, nunc vero seorsiue laborare subacti sunt, petunt iuxta veterem consuetudinem conseruari

Z tek Naruszewicza

Sprzęża

item laborant ~~a festo Sancti Johannis Baptistae usque ad diem Sanctae Margarethae~~ tres dies, sed coniunctim alias Zprząszą N. LB. I, 78.

DŁUG. Liber beneficiorum
T. I str 78

19

Sprzęża

Per totum annum aequaliter laborat.

√faciendo ducturam ..., per coniunctionem alterius lanei alias sprzążą Dł LB I 151

Sprzęża

Ducturas faciunt coniunctim al. sprzaszą ad rationem dierum in septimana debitorum

DłLB I 159, sim. ib. 617

Sprzęża

... ducturas etiam facit non per se, sed coniunctione facta cum altero ~~alias~~ sprząszą, Dł. LB. I, 162

DŁUG. Liber beneficiorum
T. I str 162

39

Sprzęża

faciunt ductiuras quilibet per se, et proprio
curru sine coniunctione, aliae kromye
sprzężę. DP LB I 167
sed ad rationem dierum in septimana debitorum

Sprzoża

fimum ... ducuni pecudibus vel equis
alias sprząża D+LB I 170

Sprzęża

ducturas per se sine vicino alias przez
sprzęże facere tenetur DPLB I 171

Sprzęża

Sex cmethones praefati coniunctim al. sprzęża, duo videlicet iungendo unum currum, tenentur annis singulis tribus curribus, et duobus tantum diebus in anno in praedio praepositi villae ... frumenta aut foenum inducere in horreum praepositi, praepositus autem tenetur eis congruentes ministrare expensas DłLB I 536

Sprzęża

Ducunt stationem coniunctim al. sprzansza

DłLB I 628

Sprzęża ?

A riuolo autem transiuimus usque
Ad gadem Bibicis [Bibicis = na Bibicach] magnum,
qui iacet secus pratum Bibicis [Bibicis?] per
montem, qui dicitur dwye zprzyąsszy, quem gadem —

1421 KodWp. V 315.

utreque partes uerum gadem
fatebantur fieri

qui iacet secus pratum Bibice al podlye z brzozowey lanki

dokument o granice między miastem Skwirzyna i wsią
Ziemsko (w pow. międzychodzkim

Sprzężaj

O kthory sprzǫszay Potr na moyǫ szonǫ zalowal, tęgo ona ne wiprzǫgla 1417 Czrs. 171.

Sprzężaj

Juga boum, emi quinque (Luc 14, 19)

√ Sprzązaiow volovich, ~~iugera boum~~ R. XXIV, 73.

XV in.

Jag. nr. 1297 k. 47

Br. Kaz. Srw. I 36.

Rozpr. 24 str. 73 pocz. w. XV

1241

Sprzężaj

Jakom ya oth Potra o thǫ krziwdǫ
wi[]sial, eze mi ymal vigayicz do roka
*driwa i sprǫzayw *si[]wego dacz voszicz
1424 ks Maz II nr 71

Sprzężaj

Eze

Jacub otn Potra o Shą ⟨krz⟩iwdą wstal, esze yemu ymal vigayez do roka *driwa i sprzązaya swego dacz voszicz 1424 Ks. Max II nr. 71.

Jakom

Sprzężaj

Dominus Galempski dixit: Non est mos apud nos

Dare boves aut sprzanszaie 1435 Ks. M. III nr. 1580

Sprzężaj Quod ipsi kmethones de Parlino debent arare... et disponere..., prout et alie ville faciunt dominorum, videlicet duo et duo kmethones ad unum currum componant, ~~wulgariter~~ sprzężayem

1443 MMAe. XIII. ~~378~~ nr 1724

składać i połączyć

MON. med. aevi hist T 13 str 378
(ACTA capitul. T 1) r 1443

92

Sprzyjacielić

~~XXXVII.~~ (war. lub.: sprzyaczelil)

Sprzygyaczelilem copulavi

~~B. przyaczelil~~ (omnis amicus dicet: Et ego amicitiam copulavi? Ecclus 37,1)

1471 MPKJ.T.84

~~XXXVII~~

Ecclus. 37, 1 pp: ja także jestem ci przyjacielem

Sprzyjacielić

Sprzyaczelil = copulavi; 3/~~1471~~. MPKJ. V. 84.

war. kal.: sprzygyaczelilem

(omnis amicus dicet: Et ego amicitiam copulavi?
Ecclus 37,1).

cf. Sprzyjacielić

Sprzyjać cf. Przyjać

Sprzypowieścić
sprzypowieszczony rok
w sprzypowieszczonem roku

V Luczka actor occasione iniusite reposicionis ipsum Iwanko condemnavit in termino concitato alias w sprzypowyeszczonem roku

1483 A G Z XVIII 266

Nobilis Luczka... super nobilem Iwanko... attentavit terminum concitatum, a quo veniens Janko reponebat terminum vera infirmitate. Et V

przypowieszczony
przypowiast
przypozwany

Sprzysiąc się - 'coniurare'

Quia
√vos se *coniurasti alias sprzisangli gwaltem et *scolnisti laborare vlg. zaczagacz nec ipsius soluciones. poplatkky. solvere
Brzes. 1425 Bibl. Warsz. 1857 II 800 przyp.

spr. ... słstp poprzysiąc

słrac sr. I 1. składać przysięgą (wraz z kimś); 2. sprzysięgać się, organizować sprzysiężenie 3. stwierdzić przysięgą, poprzysiąc; 4. zaprzysiągać, zaklinać

Sprzysiągli się –

sprzÿsógli sszą

conspiraverunt + ca 1428, Prfsl. I 494.

glOssy około r 1428

MAL. Zab j. polsk. №2503 Bibl Jag

Prace Fil. t. 1 str. 494

719

Sprzysiąc
~~Sprzysiężyć~~

quod regis denique congiratum est,
gl. conspiratum, sprzysiężono, excidium

XV med. Gl Winc 147

S p r z y s i ą c - coniurare

Tedi powstawszi sludzi gego a sprzisyǫgly syǫ myedzi sobǫ (coniuraverunt inter se) a zabyly Ioasa

BZ IV Reg 12,20

BP: powstali i ukuli zdradę

Sprzysiąc się - conjurare

Sprzisyągł syą przeczyw gemu Facee BZ IV Reg. 15,25.

~~Tedi powstawszi sludzi gego, a sprzisyągły syą mye-~~
~~dzi sobą ib. 12,20. Tedi sprzisyągszi syą przeczyw~~
~~gemu sługy gego, zabyły gy ib. II Par. 33,24.~~

V(coniuravit... adversus eum)

7377

DP: ukuł spisek przeciw niemu

S p r z y s i ą c - coniurare

Zbyl lyvd zemski wszitki, gysz syǫ sprzy-
syǫgly przecyw krolyowy (coniuraverant contra
regem) Amonowy

BZ IV Reg 21,24

BD: zgładzili wszystkich spiskowców przeciw królowi

Sprzysiąc się - coniurare

Tedi sprzisyągszi syą przecyw gemv
(cumque coniurassent adversus eum)
slugy gego. zabyly gy w gego domv

Sprzysiąc się = conspiro

Żydowie już sie byli sprzysięgli, i że ktokolwieby poznał, aby on był Kristus, ten s synagogi był wyrzucon [iam enim conspiraverant Iudaei, ut, si quis eum confiteretur esse Christum, extra synagogam fieret] Rom. 422.

Wuj: już się byli zmówili, że jeśliby
ZP: bo Judejczycy już postanowili wyłączyć z synagogi tego

~~s, s~~ przysięgać się

~~sprzysięgam, się, as, się, ać się~~

sprzysszyągacz szyą

conspirare XV ex. √PrFil.V,27.

~~jag. N 2036 J. Gart. comp. v.~~

~~Br. św. II-p. str. 27.~~

Brückner Prfil 5 27 kon XV

1016

Sprzysiężenie

*sbrziszyązenye confederacio

1437 Wisł. №228. p. 86

KATAL RĘKOP Bibl, Jag
№ 228 Isnàcensis, r 1437

245

Sprzysiężenie - conjuratio

A rozdarszy odzenye swe, y wzwola: Sprzisyą-
zenye, sprzisyązenye! BZ IV Reg. 11,14.
(coniuratio, coniuratio)!

7378

Zf: zdrada, zdrada

S p r z y s i ę ż e n i e - coniuratio

Gyny vczinci Sellum y sprzysyąszenye gego (coniuratio eius), kako slozil strosze, to wszitko popysano w *ksyogach vczinkow dny krolyow israhelskich

BZ IV Reg 15,15

BP 1 jego spisek, który uknuł

Sprzysz d. Sprysz

Spuchlany

Viditque (sc. virgo Marie) illam faciem gloriosam ... liuidam scyne, quasi ydropicam,

yakoby thradovathe, spuchla-
crines laniatos, othargam
ne (leprosam fehlt) quasi idropi-
cam,

a 1500, J.H. ~~IX~~, 381.

Spuchły

Quod tota facies eius

livida syne et spuchle fuit,

quod vix vestigium faciei potuit discernere nye było sznaca gyego ablyoza.

c. 1500, JH, IX, 381.

Spuchły

Virgo... posuit wltum suum super faciem

Ihu et deosculans oculos eius liuidos et cruentatos, tvmentesque spuchle synyale, caput filii in sudario... involuit

ca 1500 JARp X 214r

Spud cf. Spord

Spudownik cf. Spędownik

SPUKAĆ

Recipe semen lini... et coque tamdiu, donec ex se albedinem imittet al. spukalobysze

XV ex. GlLek 45

√ Spusk - demissio stagni

Rex Alberto ... in villa Nova Yezowo districtus Leopoliensis ~~advocatiam~~ iure hereditario donat ... cum ... apum alvariis al. dzyamny, stagnis et eorum demissionibus a. spusky, cum licentia in fluvio ffolusch et stampy facere 1493 Matr. II nr. 110.

Spusł

nr 197 Jaczko heres ... inscripsit ad acta ... villam ...
cum medietate piscine et emissionis
alias spvstw eiusdem piscine

1471 AGZ XVIII 29

prawo spustu wody
↓
(na podst. Nov. Tac. średn.)

Spust

Ad piscinarum demissiones vlg. do spusthow

1463

1463 AGZ. XIX, 334.

Et hec predicti tutores debent omnia disponere cum consilio Katherine uxore ipsius Cristini matris eorundem pueorum, tali sub condictamine, quod pridicti tutores nihil habebunt ad orea seu ad labores in predictis bonis et eciam ad piscinarum demissiones vl. do spusthow.

Spust
nr 257

Iwaszko... recognovit, quia... totam piscinam eiusdem molendini... et eius demissionibus alias spusthy... Andree... arendavit

1471 A GZ XVIII 36

Spust

In spacio terre ... in antiqua emissione piscine vl. na starem spusczhe syto confert licenciam rectori ~~dicte~~ ... piscinulam in vulgari sodawka dictam situandi.

1427 AGZ II 79

Spust

(in spacio terre) .... in antiqua emissione piscine vulg. na starem Spuszczhe syto

~~: Arch B. II~~, (1427 AGZ. II, 79

convluti ... ecclesie ... tres marcas super demissione piscine mee magne alias na spuscze 1441 ib. 109

Archiwum bernardyńskie. T. II

R 1427 str 79

20

Spust

~~3544.~~ Nobil. Dimitr .. recognovit, quia nobili Hedwigi sorori sue germane libere dimisit piscinam iacentem penes curiam, quam dimissionem ~~alias~~ sputh (ist) debet habere libere per sex septimanas 1486 Agz. XVIII, 494.

Archiwum bernardyńskie T. XVIIi
Zap. sadów Przemyskich
R 1486 str 494.

511

Spust villem...

Elizabeth Vobligovit ... Jacobo... cum thabernis, molendinis, piscinis, piscarus ~~cum piscaris~~ et eorum demissionibus

alias spuszsty.

1466 agz XIII, 510.

Archiwum bernardyńskie T. XIII.
Zap. sądów przem. i przeworsk.
R. 1466. str. 510.

564.

Spust

~~n s s w~~

~~piscaturis al. szadzavky~~

Katherina potest vendere,

~~equis vectualibus al. voznyky~~

piscinas vendere, permittendo al. na spusth

ut actor hereditarius secundum suam voluntatem et secundum suum posse, quantum melius et utilius sibi videbitur convertendam.

1480 ~~Holool~~ Hppp. II λ 4227

~~Krak 1480~~

1132

Spust = clausura stagni, piscinae

Clausuram [stagni] vl. vlgariter spust. (1429)

1620 KodWp. V 478

Abraham ... aggerem .. circa molendinum ... perfodere potest, et post resolucionem stagni ipsius vlg. post spusczaniu, dominus abbas ... et ipsorum successores clausuram vlg. spust reformare debent, vbi facta fuit, et premittitur apercio seu profossio, cum qua clausura stagnum nominatum Doyca et aqua exire posset vsque ad fundum.

(1429) 1620 KodUP V 478

~~[illegible]~~ spust

Dum autem Stanislaus pro suo usufructu piscinam emiserit a ~~[illegible]~~ spuscze, tunc piscina episcata aggerem super emissione aque a ~~[illegible]~~ naspuscze solus cum hominibus suis tenebitur reparare.

1441 AGZ. XIII. 108.

Archiwum bernardyńskie. T. XIII
Zap. sądów przem. i przeworsk
R 1440 str 108

132

Spust n s

~~1491.~~ ~~quia ad fidelem manum~~ dedit piscinam ~~in Chrostcowice alias in Lewi providis Michaeli Byelik et Petro Hugy~~ ad perfodicionem a~~lias~~ na spusth. ~~in quindecim marcis~~

1445 AGZ. XIV. / 186. : ~~Arch. B. XIV.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XIV

Zap. sądów LwoWskich

R 1445. str 186.

380

~~A~~ Spust

Fedco de Ribothicze obligavit in tribus marcis nobili Waskoni de Ribothicze quartam partem curie, que ipsum concernit in Waskowicze, Radnicze et piscine quartam partem in Syrocoszcze et eandem piscinam sibi obligavit ad quartum annum, quousque dospustu a Paska incipiendo. 1441 AGZ. XIII. 107 ~~ArchB. XIII~~

Archiwum bernardyńskie. T. XIII
Zap sadów przem. przeworsk
R 1440 str 107

128

v Spust

na podst. Stac. Hrodn.

de piscinis ... de qualibet emissione alias spustu ambarum piscinarum cuiuslibet seorsum debebit habere per unam tunnam luceorum

1481 ~~a 1485~~ -5 A 92 VII 139

Spust

Contuli ... ecclesie ... tres marcas
super demissione piscine mee inque
al. na spusese et hoc quando
eandem piscinam in tribus vel
quatuor annis demittere contigerit.

1141 AGZ II 109

Spust

Fructuum missionis ol. spusta earundem (piscinarum);

1444 | AGZ. XII 425

Item si obtinebit Roy disertas piscinas ol. szostany, tunc medietatem habebit, si ipsam cum censibus exemeret, fructuum missionis ol. spusta earundem.

✓ Spusí

terciam partem ... magne piscine molendini et ipsius demissione, vulg. spustu, sibi scultetō ... damus et ascribimus.

1447 AGZ II 129

Spusi

Et eadem

(piscinula korzecznyk esi in floto sculteti,
et cum ipsius demissione alias spusi,
dumcumque sibi sculteto placuerit, potest
demittere al. spusczyca

1447 A 9Z² II 129

Spust

Johanni castellano debet eandem piscinam committere et dare cum prima demissione d-r ol. szpyrwin szpustem

1452 AGZXII 214

Spust

Quod Dauid et pop debent piscinam
stabilire al. zastawyz et duas
demissiones al. spusti pro se recipere

1443 AGZ XIV 92

Spustek czy Spustka

Spustki – conti

Ufaią w swą wyelykoscz y w swe wozi, ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ y w swe spustki y w swą strzelbą y w swe wlocznye BZ Judith 9,9.

V (et in contis)

7379

Spustoszać

50d

gyadącz z woyny do domow swych albo we wlosnych potrzebach, sąly ksyąszata, ryczerze albo gynschego rzadv lyvdze, sobye nye mayą nyczs gwaltem bracz any szadnego gwaltv czynycz any mayą przypadzacz kogo kv przedanyv, ale kaszdy ma wolno rzeczy swych vszywacz, yako mv lyvbo.

/161/. Gyadacz na woyną, vmyerny pokarm ma bracz konyem.

/Y/sz slyachta z nyerzadnego ryczerstwa wyaczey wlosną zyemya nysz nyeprzyiaczelską zwykly spvstoschacz, vstawyamy, aby gydacz na

Dział.65

v(indebite desertere, sul 71 nyeszprawnye opvsczacz alybo pvstlie czynycz)

woyna w wlosney zyemy nyewyaczey konyem maya
bracz, gedne rowny 66/ pokarm. /

/162/. O oczyszczenyv shyachaczstwa naganyonego
/V/stawyamy, aczby ktho byl naganyon, ysby
nye myal prawa riczerskyego, ten naganyony dw
starczy swego rodzaya obyczayem dawnym po oczczv
dw
a drvgv starczv gynszego rodv a trzeczv dw trzeczego rodv obyczayem swyklym kv otrzymanyv prawa riczerskyego ma wyeszcz.

/163/. O braczy, kako syostry maya wydawacz.
Dział.65-66

Spustoszać - desertare

Szlachta z nyerządnego ryczerstwa wyaczey wlosną zyemya nysz nyeprzyiaczelską zwykły spustoschacz Dział. 65.

Spusloszenie 'vasilas'

vasilas, spusloschenye

c. 1500 Erz. ~~Stück~~ 100

Spustoszenie - desertatio

Omnia edificia domus de prefatis mansis agri, que fuerunt edificia super areis, sibi recepit et vendidit et convertit, quo voluit in valore 20 mrc. quam dissolucionem seu desertacionem alias spusthoschenye y roszbranye ministerialis debito tempore conspexit 1486-1493 (Rocz Mist XV 222.

Spustoszenie

Et hanc violenciam, destruccionem, seccacionem et

Devastacionem a. Spustoszenya ipse Ministeriali obduxit

1483 AGZ. XVI, 184

Spustoszyć 'desolari'

a) desolari id est deuastare, derelinquere, spustoschycz

b) vastare, spustoschycz

c. 1500 Erz ~~1600~~ 100

Spustoszyć cf. Wspustoszyć

Spuszczać

11 Ano gye spuszczaya = submitti (war. lub.: ~~B ano go spuszczaya~~ submiti, id est deponi uel deorsum miti ano go spuszczaya; et vidit caelum 1/171 MPKJ.V 184 apertum et descendens vas quoddam, velut linteum magnum, quattuor initiis summitti de caelo in terram Act 10,11)

Spuszczać.

~~[illegible]~~

Dimittit spuszcza

XV p. pat. R. XXV, 177.

~~Brückner Kaz. šrw. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 177~~

2255

~~Osad. 414. str. 202.~~

Videns (sc. pavo) autem pedum suarum difformitatem, sprosnosca, contristatur et erubescit, non intendens suarum pennarum pulcritudinem, sed eas triste submittit spuscza

Spuszczać

Opyekadlnyk może dobrze szpuszczycz opyekadlnyczthwo, acz go na tho przyczysznye sząpyerz przyszyądz, ysz on thego opykadlnyczthwa nykomu na przykorą (na przekorą Wiszn.) nye szpuszcza, lecz przetho, ysz nye może rzeczy oprawyacz Ort. Mac. 112.

Spuszczać się = descendere

Padną wszyscy, którzy się spuszczają w ziemię Ps. 21, 31.
(cadent omnes qui descendunt in terram)

Rub: padną wszyscy, którzy wstępują w ziemię

Spuszczać

Znamienita laską spuszczał 1466 R. XXII, 25.

Lampade significa, gl. id est mirabili claritate hoc est gracia sua. Znamienita laską, sparsit, gl. sc. Cristus illustravit spuszczał, vb. ique iubar

Spuszczać

Spuszczać deszcz - pluere

Tegdi bog nye spuszczal dszdza na szemyą

BZ Gen. 2,5.

(non pluerat)

7380

Spuszczać - resignare

Ten, Gen wdawa albo spuszcza (sc. barcz), ma polorier rączkoyemstwo o tho Sul-96.

V (resignans debebit ponere sufficientem caucionem fideiussoriam)

Spuszczać Georgius in pisane piscandi infra dictum tempus habebit, ... ipsam tamen (piscinam) non exmittendo alias nyespuszczayącz.

~~Arch B. XI,~~

1440 AGZ. XI. 163.

Archiwum bernardyńskie. T. XI

Zap. sadów sanockich

R 1440 str 163

153

... Spuszczać

Piscinas omnes ad villam Druszczow spectantes Katherina et non alius habebit facultatem vendere,

Piscinas ... emittere ~~alias~~ Spuszczać tamidu, quamidu in sede viduali permanserit.

1448 AGZ. XII. 169.

~~Arch. B. XII.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XII

Najd zapiski sadów hal

R 1448 str 169

421

ysz on tego opyekaldnycz-
stwa
nykomv na /15/ przekorą
nyespuszczą /16/ ale prze-
to ysz nyem/17/oze a nyv-
mye twar/18/dych y trud-
nych rze/19/czy oprawycz
podlug /20/ prawa maydbo-
rszky /21/ KAko maya /22/
wszdy oczczo/23/wego dlu-
gv na syro/24/cze czo ny-
emoze my/25/ecz opyekald-
nyka a /26/ nyemaly tą
syrota /27/ od powyedzecz
dołath a kako wyele mą
myecz lath Slowye asz by
myala ta syrota lata

OrtOssol 83,3,w.14-27

Spuszczać

ysz on tego nykomv na przekorą nye
spuscza

~~2. pol. XV~~ Ст. Br. VII 5/3

Spuszczać 'demillere'

nr 102

Raphael non debet demillere piscinas
tam magnas quam parvas alias spuszczacz

1469 AGZ XVIII 16

Spuszczać

Qui presumunt, spvsczayǫ, de misericordi
dia dei 1456 ZabUPozn 116

Spuszczać

a nye poruszy rzeczy, tedy od swego prawa odpadnye. Ale gdy taka pany bądze wdowa, mayącz mocz kv nyektorey dzedzynye ktorynkole pbyczagen, na nyecz dawnoscz za szescz lath; zamylczili thym obyczagem, yaco y pyrwey, od swego prawa odpadnye. A thy dawnoszy nayą byczs trzymany, gdy zienya gest w pokoyv; bo czassv trwog abo zamyeszanya o ten na rostropnoszy sądzy tho spvaczany. Ale yączsecz szadney dawnoszy nye na nyecz.

Dział. 25

Spuszczać

Czasu trwog abo zamyeszanya o tem na rostropnoszczy sądzy tho spuszczamy Dział. 25.

----------51c

Tego /17/ konyą[y]ya pyrw-
ey /18/ zapowyedzal nysz-
ly /19/ on wgedney kopye
/20/ kthorą my byl wyno/21/
wath then vkogo ko/22/yn
byl ytegom szye /23/ zalo-
wal przed gaynym /24/ sząn-
dem Tedy rzekl on /25/ czl-
owyek Jam pyrwsy /26/ nysz-
ly wy a tho szye /27/ spv-
sczam na pospol/28/nego po-
szla Tedy rzekl /29/ woyth
yam gy pyr/30/wey zapowye-
dzal ny/31/szly wy

a to szye spvscząm kthemv
vkogo Tthen koyn byl

OrtOssol 40,2,w.16-31

a otho szye pusz-
czam
OrtMac 45

(traho me pro eo super
praeconem)

Spuszczać

a to szye spv/32/sczą̨m kthemv vkogo /1/ Tthen koyn byl y kumo/2/gym xą̨gam kthemv rzekl /3/ on czlowyek Gdysz rzecz sza/4/mego czlowyeka gest moze /5/ on szą̨m szobye szwyathczicz /6/ czyly czo gest prawo nato /7/ rzekl woyth Gdysz nykth /8/ moze podlug prawa za/9/powyedzyecz gedno woy/10/th albo gego pospolny /11/ poszel azaly moge zapowyedanye nye ma myecz moczy

Ort0ssol 40,2,w.31-32 -
40,3,w.1-11

(pro quo me traho ad illum)

Spuszczać

[ ]

Qui... pluit, spvszcz⟨.⟩ super iustos et ~~malos~~ iniustos

(Mat 5,45)

XV ex. RRp XXIV 374

k. 158va

Orval 1945

Spuszczać = mittere

Sinowe effrem, ... dospewaiącz y spuszczaiącz łączi~~sco~~ szco, obrocyli se są w dzen boia Fl. 77,12.

V (mittentes arcum) sim. Puł

Spuszczać = declinare

Ne spuszczay V sercza mego we słowa lychoty Fl. 140, 4.

V (non declines)

sim. Puł

Spuszczać

V gl. ad terrestria deprimit

V gl. ad celestia deducit w sznoszy

Actum quem V gravat V, spusczyą, aut acuit V seu sibi complacuit

V gl. sc. actum

1466 RRp XXII 20

k. 264

w g Perz

sic quasi per tactum nature mens reget actum, gl. id est qualibet opus, quem, gl. sc. actum, grauat, gl. ad terrestria deprimit spusczya, aut acuit, gl. ad celestia deducit wsznoszy, cen sibi complacuit

Spuszczać się = se intromittere

Coś czynił s temi lwy i okropnymi zwierzęty, czemuś sie spuszczał na takie sprosności? (quare... te vanitatibus tantis intromittis?) Rohm. 140.

cf. Spuściały

Spuszczać

300. Jaco ſmi przitem bili Jaco Micolaÿ
neſpucza (127) | Jana ale Jaco przednim
[p] bega taco bega
Ceteri ad testimonium.

Łacińska zapiska skreślona w rkp.

1409 Kol w 300

Spuszczadlny = distillatorius

Vasa distillatoria - rzady spuszczadlne.
~~*~~. XV ex Lab. 526.

Sposzczadliny spuszczadliny

vasa distillatoria, sadij sposczadlne,

~~Now. łac. pol.~~ Cel. 12

sicut in braxatorio aut cellario in quibus reconditur omnis potatio

Spuszczanie = resolutio piscinae

Post resolucionem stagni ipsius, vulgariter post spuszczanie, (1429) 1620 KodWp. V 478.

dominus abbas ... et ipsorum successores clausuram vl. spust reformare debent.

v. Przepuścić

Spuszczenie

1273 Taco nąm pomoſz bog etc. Jaco tho | wyemi Jſze dzerſzek konya gynnyego | nyewſzal gedno ten kon czſzobyl Tar | nowſkey a oten go kon prawem nyeſz | aſzwal kegdy byl Burkrabya y geſcze | poyego Spuſczenu Burkrabſtwə Sz | eſcz nyedzel *Alii:* yaco {to} ſwacza *in testimonium* | — — —

1427 Pozn ro 1273

Spuszczenie

354. Jaco to ſwatczimi Jaco Micolay [nezaw] | neſzaſzwal pana filippa poſpuſczenu | burkrapſtwa az ſzecz nedzel wiſla odwa|dzeſcza[1] grziwen czczo gy bral nagego | dzedzynye

[1] *Ul. 125*: od dwadzescza.
Hube 85.

1411 Kol nr 354

Spuszczenie

Nicolay

Mne szaszwal pana Filippa po spuszczenu burkrapstwa az szecz nedzel wisla

14 11 Hube. Kat. 56

Spuszczenie

58 Spuszczienya = desertionis (war, lub, spu(sz)czenye,

~~B. Spuszczenye = defricionis (!)~~

1471

MPKJ:V:53

Quousque benigne ageret terra sabbata sua, omni tempore desertionis suae sabbatizavit in applicatione annorum septuaginta septem II Esdr 1,58)

IIEsdr.1

a b c ć d e f g h ch i j k l ł m n ń o p r s ś t u w z ż ź

Spuszczenie.

~~debemus vitare divicias inordinatas vel inmensas *przesmernyego gymyenya*, decem millia talentorum *kamynya*, durus *krzebky*, Jacobus luctator interpretatur *podnyaszayączy albo przemagayączy*,~~ desolacionis *spusczenya*.

XV p. post. R XXV 268

Br. Dr. zab. jez, pol, R pr, t, 25

s. 268 GLOSY

Pet. Łac, I F nr, 470

desolatio, - onis = opuszczenie, osamotnienie, spustoszenie, opustoszałość 2. pustynia, samotn...

163

4

Spuszczenie

Spuscziennye (Admissio est ad coitum)

~~B. spuszczenye~~

~~MPKJ. IV. 12.~~

(war. lub.: spuszczenye;

MPKJ. V. 12

1471

quando vero serotina admissura erat et conceptus extremus, non ponebas eos, sc. virgas gen 30, 42)

Gen. XXX

Spuszczenie

~~Spuścienie? Spuszczenie?~~

II: Spuszczenye = solitudinem [ci]

B. ~~ii~~ (ne forte expoliem eam, sc. matrem vestram, nudam ... et ponam eam quasi solitudinem Os 2,3)

IMPRJ. V 110

Spuszczenie

Moczą wibranya nas w gednacza a spuszczenya na nas przerzeczonego (ex vigore compromissi) vfalami Sul. 3.

Spuszczenie

Quem spadko et hereditatem secum dividere non vis,

quam luam indivisionem alias nyevydzyelenye any spuczenye (SZ) existimat sibi de dicto opido et quatibet villa seorsum quolibet anno ad utilitatem sicut triginta marce ~~sine una marca~~ et totidem damni.

1500 AGZ XVIII 418

Spuszczenie

([p] ſpuſczene)
⟨Misit in eos...⟩ inmissiones per angelos[5] malos

XV med. Gl Wrsc 82 r

Ps 77, 49

Spuszczenie

Licebit ... Stanislao ...

post primam emissionem dicte piscine, alias po spuszczeniu pisces capere

1617

(1474) Arch Sław II 223

Spuszczenie
~~Rozp~~

Nye dopuszczyłły then dłużnyk swego gymyenya woythowy za spuschczenye a nye doszyągłły gego prawem, ~~pyrwey~~ ~~nyżły pr~~ ~~thedy~~ pyrwey, nyżły przyszedł dzyen zapłaczenya thego, czo tho gymyenye w swym dłudze zapowyedzał, thedy tho zapowyedanye ma przed szyą gycz y mocz myecz. Ort. Wiszn. 273.

Spuszczenie cf. Niespuszczenie

Spuściały

Myasto spusczіale – Urbs silvarum (mamotrelit mikułowski miesto zpustile;
1471 MPKJV 32

Cariath Baal, haec est Cariathiarim urbs silvarum Jos 15, 60)

cf. Spuściały

Spuściały

Spuszczała = exculta (war. lub: spuszczyła)

~~[illegible]~~

(terra deserta fuerit exculta Ezech 36,34)

1471 MPKJ: V, 106

Przez dał odpow. podobni do deserta
zamiast do exculta

cf. Spuściały

* ~~Spuściety~~ Spuściały

(war. kal. spuszczała)

spuszczyela - exculta B.

~~[illegible]~~ MPK ÿ v 106

(terra deserta fuerit exculta Ezech 36, 34)

cf. spuściały

Spuścić - liberare

Pozn 131

Borzislaw spuscził Sula prosno rancoiemstwa dzeszanczi grziuen 1393 Leksz. I, № 1360.

Oto go ne nagabal zemskim prawem, iaco gy spuscził z opekana, alysz trzi lata minęła 1408 Piek. VI 349. → Pozn. 1408

Spuścić

Bo po syedmy dnyoch ya spuszczą deszcz BZ Gen 7,4

V (post dies septem ego pluam)

Spusicić

Utwego syna gospodzina, matko swolena maria, szisceri nam, Spw[s]ceri nam. ~~n. XV. Jag. 1619~~. Bogur A B C

szyszczysz nąm, spuszczysz nąm ib. D E F.

Spuščić

Dum autem Stanislaus pro suo usu-fructu piscinam emiserit ol. spuszi, tunc piscina episcata aggerem super emissione aque ol. na spusze solus cum hominibus suis tenebitur reparare.

1441 AGZ XIII 108

sim. 1447 AGZ IV 156

Spuścić

to

Demum quum ... Nicolaus piscinam suam knehynicensem erit emittere, (~~sic, sic~~) vel emittet alias spuscy

1447 AGZ IV 156

Nowe hatte

ipsam pis(cinam) ambo ... debent demittere alias spusczicz et ipsam piscinam per medium depiscare vel ipsam vendere.

1458 ib. 167

Pan bog ⸗

~~(70 a.)~~ szpusczy na nasz laszka ⸗ szwoią, owocz nam zye- |

mya nasza przynyeszye |

M. W. 70. a.

Spuścić = conflo

3. pl.

Conflabunt (gladios in vomeres) - spuszczą.
~~I/2~~ XV p.p.r. Zab. 519.

Spuścić = dare

Ukasz nam yusz mylosyerdzye thwo ie,

zbawyenye thwoie szpusczy ku nasze poczye sze

[salutare tuum da nobis]
Psal 84,8

M. W. 69a.

Spuścić ~~sx~~

Ille dixit eis: Precipitate, spusczcze, eam deorsum

(IV Reg 9,33)

XV p.post. RRp XXV 183

k. 337v

Spuścić

Pani Pekarska .... mała s Miczem
vmową, eze kegdi by mu ne dała
pączdzesząnt gruwen, tegdi by mała
swe penądze wszącz, a dzedziną spusczicz.

1400 Hube Zb. 77

Spuścić

418 Tako Gÿm pomozi bok yſwanti | †
iaco ſzmi tø ſmowø meli Spa |nem
Medzirzeckÿm yſz nam mal | Spuſ-
czicz folwark ſzna[ne]ſzenim[1]) |

1400 Pan m 418
Piek VI nr 1

spuścić

Tako mi etc. Jakom. ne mala. |
oſtawicz. *quinquaginta currus feni*
et post XIIII maldratas pabula alias
pÿcze. kedim mala | ſmim manſzem
pradleweÿ | ſpuſczicz Bronkowo.

1416 Kościan nr 583

Spuścić – mittere

Nicolaus ... debet mittere spuscycz ... IV kmethones quatuor
osyadle et duos tabernas ..., duos ortulanos ... liberis Polaconis 1418 Paw. VII, No 265.

SPUŚCIĆ

Wyszmy... loy geleny a oley bobkowy rowną myrą, spusczysz tho poszpolu a przeczadzyw maszysz wodną maszczą

XV ex. GlLek 46

spuścić

Jaco opatow mlyn wsnesson taco wyele sicut testibus videbitur et tunc secundum probacionem

testium debet dimittere infra

alias spusczicz ipse abbas

1420 Kościan nr 852

spuścić

Jaco opatow[y] mlyn wsnesson ta-
ko wyele sicut testibus violebitur
et tunc secundum probacionem
testium debet dimittere infra
alias spusczicz ipse abbas

1420 Kościan nr 852

Spuścić

... si vero solimet vel nostri successores voluerimus ad plenum piscari alias emittere ad piscandum, vulgariter dicto vocabulo [Spuczhiczh ~~(sic)~~], decimam piscem habere debebit irrecuse. 1421 Ag. B, II, 66,

1) ~~spuścić (pisciam)~~

Archiwum bernardyńskie. T. II

R 1421 str 66

16

Spuścić

1456. ... et eandem propinquitatem alias bliscosez ad secundos terminos particulares resignare debet alias spuszicz

1435 Pozn no 1456

Spuścić'.

piscinula... est in toto sculteti, ei cum ipsius demissione..., ..., potest demittere alias spuszczyć

1447 AGZ II 129

Spuścić

Opyekadlnyk moze dobrze szpuscyycz opyekadnyczthwo, ale muszy ... przyszyadz, ysz on thego opyekadlnyczthwa nykomu na przykorą nye szpuscza Ort Mac 112(d)

Spuścić.

Opyekadlnyk może dobrze szpuszczyć opyekadlnyczthwo, acz go na tho przyczysznye szapyerz przyszyąż, ysz on thego opyekadlnyczthwa nykomu na przykorą (na przekorą Wiszn.) nye szpuszcza, lecz przetho, ysz nye może rzeczy oprawyacz Ort. Mac. 112.

Spuścić - dimittere

(Po spłaceniu długu miał wierzyciel kmiecia wraz z zastawioną ziemią)
Dimittere alias szpusczycz ~~Pyzdry~~
1468-1498 Roczhist. XV 228

Spuscic - declinare

Oczy swe vstawyly spuszczyc
w zyemyę Puł. 16,12.

(oculos suos statuerunt declinare in terram,
Fl: schilicz w zemą)

~~Puł. 16.12.~~

Spuścić

Christus... by mogł na was spuścić ogień
i siarę gorącą z nieba i zgładzić was
jako Sodomę i Gomorę Rom. 627.

Spuścić

875 Tako my pomoſzÿ bog yſzwatha | ewa^{n}gelÿa ÿſze ÿakom neſzpuſ|czÿl ſzwey czanſzczÿ wpruſzy ÿwza|-krzewÿ braczeÿ ſzvoÿeÿ

1424 Kal nr 875

Spuścić

Yakosz my bil przedal dzyedzyną na wedercow,

tedi kyed(y)m czy yą spuscził, tedisz my wszal

szita tako dobre yako dzeszancz grzywyen

1437 Pysdr nr 1154

Spuścić = mittere

Moys 7

Spuszczył gas gnew twoy Fl. Moys. 7.

(misisti iram tuam)

sim Puł.

Spuścić

Spuścić deszcz - pluere

Tedi pan bog spuszczył gest deszcz V BZ Gen. 19, 24.

V(Dominus pluit)

7382

Spuścić

Y spuszczył gest pan graad na Egipt

BZ Ex 9,23

√ (pluitque Dominus grandinem)

Spuścić

171. czo yeſt Ceſantha dzerſzal wſzaſtawe tho yeſt | ſpuſczil ale czo ÿeſt gego oczecz trzimal tho yeſcze | trzima

1406 Kal nr 171

Spuścić

Hereditatem... spuscził Dobconi in perpetuo 1391 Ipaw. III, No 2053. Pani Pekarska... mała s Miczem vmowę, cze kegdi by mu ne dała pęczdzeszęnt grziwen, tegdi by mała swe pe=nędze wszęcz, a dzedzinę spusczicz 1400 Hube Zb. 77.

~~Jacosmi przi tem~~

Spuścić

131. Jacom przitem bil iſz Borziſlaf ſpuſczil | Sula proſno[1]) [rancoie ſtwa] rancoiemstwa | dzeſzanczi grziuen. *Alii in testimonium iurabunt quatuor testes.*

1393 Pozn nr 131

Lehsz I nr 1360

Spuścić

715 Tako gemu pomozi bog yiwanti | T
iacom przitem bil . kedi Janu|fz .
rancome fpucil . tedi wancencz |
gemu zawſzitko ranczil . zawofz |
[aadwa] Zawozniki, zatroye | ru-
cho . *Alii in testimonium*[1]).

1402 Poz nr 715

Spuścić

Spuścił = conflauit (in igne consumptum est plumbum; frustra conflauit conflator, malitiae enim eorum non sunt consumptae Jer 6,29)

MPKJ.V-98

1471

Spuścić = dimittere

Dimisit alias spuszczil libere

ca (XV) Spr JN Pozn. IV 32
~~ante~~ 1475

Spuścić

Obligationem ... sibi amicabiliter restituit d. Spuscrit
1424 Ks. Mr II nr. 336.

Spuścić

Kxąndz Boleszlaw... z starostą szą tam nye bronyl, w

~~W~~ pokogyu grod Thatarom zpusczyl. ~~Rok~~ Rex Mac. Dod. 139.

Spuścić - remittere

A gdiż bil podnyosł Moyszesz rącze, przemagał Israhel, alye acz mało spuszczył, przemagał gest Amalech BZ Ex. 17, 11.

V (sin autem paululum remisisset)

7384

Spuścić

Oto teraz szen spuszczyl zyonye twoye

p. post

~~2 p.~~ XV Rozm. Sam. 475

Spuścić

289. Jaco ſmi przitem bili kedi poÿtraſz | ſpuſcil micolayewi ſaſtawø wdze-ſanczi | Grziwen

1407 Kol nr 289

Spusił

misit spuszczył dominus lapides
magnos super eos de celo (Jos 10,11)

Kr med. RKp XXIV 360
k 774

Misit spuscsyl dominus lapides magnos super eos de celo

(Jos 10, 11)

Spuścić

Laua ~~et~~ te in natatorio Siloe, quod interpretatur missus spusczona, i. de monte Syon ad illum stagnum (Jo 9,7)

ca 1500 JARp X 166r

Spuścić

Spuszczyl (ambulat (i.e. ze zwieszoną głową)) ~~pp.~~ XV. p. pr.
R. XVI, 349.

Spuścić

Prosz za namy Jesu Cristą, by nasze grzechy odpusczyl a swą laszką s nyeba spusczyl

ca 1500 Spr J NW V 10

Spuścić - mittere

Karmye spuszczył gym wopl=
wytoszczy Pul. 77, 29.

(Fl: karmie posłał gim w opłwitosci)

Pul. 77. 29.

Spuścić

1169 (157v) Tako gym pomoſz bog
y ſwątą ewangelia, | yako tø ſwa-
czymy, yſze kzacz Miroſek neprze |
kopął anywody ſpuſczyl Szgyeſſzo-
ra paną Gardzynynego yedno yako
ſtarą dawno byłą | — — —

1424 Posn nr 1169

Spuścić

644 ... Jaco gij ſpuſcil
zopekana, alijſz tri lata
minøla

1408 Pozn nr 644

Piek VI nr 1221

Spuścić

647 Tako gim pomozi | bog y ſwanti † Jaco Smiſlaw. | ſlal . naſz do adama yſzbÿ ÿego | kmeczø wro[d]-czil[1]). *Alii in testimonium:* | Jaco to ſwatczø, yſze Jan neuczinil. | nÿÿedney prawiſni Smiſlaowi[2]) | anigo ſpuſcil. Smiſlaw.

1408 Poz nr 647
Piek VI nr 1229

Spuścić

843 Tako [gim] {nam} pomozi bog y ſwãti | † yacoſzmy przitem bili, kedi | Marcuſz vkaſal cztyrzi Grzi| wnÿ wgoſzpodze wkazimi | rzu, Wroczil[1]) liſt podlug teÿ | vmowÿ yſzpuſczil rankoÿeme

1412 Poz nr 843

Spuścić

620 Tako gim pomozi bog yſwãti | † Jaco naſz Swanthoſlaw ſlal. | do Januſza. bÿ ſwe penandze | bral, aÿego zaſtawø ſpucil. | a | on[1]) gich bracz nechczal, awtem | yego zapuſt. vÿrambil.

1407 Pozn nr 620

rieh VI nr 1143

Spuścić

Swanthoslaw slal do Janusza, by swe penandze bral, a yego zastawę spu[s]cil 1407 Piek. 323.

odsprzedać z powrotem?

Spuścić – vendere, remittere.

Jacosmi przi tem bili, iaco se Pasek ne zamouil Ja=
cussowi Birzglinow spuscziez za ti penędze, za cze
sam kupil 1402 Piek. 91. Stanislaus ... remisit
Bernhardo id est spuscyl medietatem molendini,
quam emerat apud Nicolaum, quia Bernhardus
ad hoc jure est propinquior 1423 Tpaw. VII, № 3104.

Spuścić

1102 Jſze ſmÿ przÿtem byli, Jſze pąn Mi-
co | lay przebandowſky ranczil za-
pana | Jąna a Jan pnewſkÿ ſpuſ-
czil naprzy | iaczele kandibicoly
przyiaczele naſną | monąly tadÿ bÿ
copcze mane bicz ſip | ąni etc. |

1422 Pozn nr 1102

Tho wymowyenye nyema moczy any szyą moze ostacz przetho ysz ta pany wyele lath zastawyla to gymyenye

/26/ w obronye gey maszą /27/ Jtesz przetho yszye tego /28/ nyema wzwem lysczye /29/ aby gey kyedy gey mąsz /30/ zaszyą przed gayonym /1/ Sandem spusczyl albo /2/ wzdal [Tą pany mo/3/wy Gdysz moy masz oczy/4/wysczye przed gayonym /5/ sandem spusczyl albo w/6/zdal]

OrtOssol 96,2,w.26-30 -
96,3,w.1-6

Spuścić

zaszyą spuszczył albo wzdał

— wedir uf gegebin

~~2. pol. XV~~ Ost. Br. VII 573

Spuścić

O ctore szito na myą Jacub szalował, to yest mnye Katharzina spuszczila 1416 Ks. M. I nr. 2597.

Spuścić

Ysze Kathazina spusczila
zastawą Ozepową

1412 Pyzdr nr 335

Spuścić

509 Jacofmi przitem bili [iaco] kegdi margo|rzatha fpuczila [d] zaftauą fuebodze | iancz trzimala w panczidzefzanth grzi|ven [ian] {ianfz} fveboda trzilata potem fpo|koyne vitrzimal

Ceteri ad testimonium.

1115 Kol m 509

Spuścić

968. Taco mu etc. yaco margorzatha ſpuſczÿ|la pol Othuſza yanowy dla tego iſz | ⟦yey⟧ yeÿ wſzad ⟦naye we wene⟧ nagywn⟨e⟩[1])

1419 Pan w 968

Spuścić - deponere

Y spuszczyła gy okencem, a tak wyszedł RZ I Reg. 19,12.
y vchował syę
(deposuit eum per fenestram)

7383

Spuścić = dimittere

Katherina ... dedit, dimisit, spuscila et admisit intromissionem ~~xxx~~ aliass vvanzanye ... in hereditatem suam

fin. XV RJH. VI 96

Spuścić = demittere

Domina Catherina Transdotalitium (alias wano) quod habuit in et supra villa Zielona ... pro filiis suis demisit, alias spuscila

1434 Ziel. I 152

Spuścić - emittere

Spuszczy (emitte) rękę twoye z wyssoka, Pul. 143, 8.

(emitte manum tuam de alto, Fl: vypuscsy rękę twoya z wysoka)

V wytargn mye, y wyzwol mye; ...; y z ręky synow cudzych.

Pul. 143. 8.

Spuścić - immittere

Spuszczyć rękę swą na Egipt BZ Ex. 7,4.

Spuścić

√ (immittamque manum meam super Aegyptum)

7381

Spuścić

Spuszczylo (~~się?~~), zaslo (~~do sołej~~) 1466 R.XXII, 24.

gl. sol

Hesperys iam Phebus equos, gl. suos radios lucidos, adaquanerat, gl. absconderat merserat, spuszczylo, zaslo, id est occasum, horis

zasło (może wsp. na zasłaniło)

abscondo zasłaniać

Spuścić światłość = splendorem infundere

Niebo było jakoby błyskające i spuściło światłość na ziemię [ac si celo aereo et ~~syderio~~ sidereo reseratis splendor celi empirrei terris infunderetur] Rozm. 191.

Spuścić = inter se mittere.

Fratres de Ganszorowo... porcionem hereditatum ... inter se miserunt alias spusczili et diuiserunt

Mon Jur. VI
1433 ~~Metr. Maz.~~ 93

Spuścić

Leuauerunt (sc. crucem) in foueam... et demiserunt vehementer s przykra spusczyly

ca 1500 JARp X 208v

Spuścić = submitto

Tako wlazszy (vlaschy) na dachy i odbili deszczki i spuścili łoże wirzchu (!), na któremże on leżał paraliżem zarażony [ascenderunt supra tectum [et per tegulas ~~submiserunt~~ summiserunt eum cum lecto] Luc 5, 19 Rozm. 292.

Spuścić

Xt mily ~~[illegible]~~ tentho strach gestey on gy na masz bil spuscil Gn. 175, b.

Spuścić

Spuścić z prawa

Kiedyby kto spuszczył swego dłużnika z prawa za rękę danego Orl. Mac. 110.

(De viro pro debito per manum porrecto)

Spuščić
Et si alias

Piscinas disrumperet a. Spuscil by, 1458 Stppp. II, No 3601.

extunc ... proprijs pecunijs teneatur ipsas reformare, et ... resignare.

3601

Spuścić

-- olebet parare et respondere et
si ipsas piscinas disrumperet alias ~~spuścić~~
spuszczilby, extunc viceversa suis
propriis pecuniis teneatur ipsas reformare
-- r. 1458, Arch Ter Crac XV 349, 15

~~APKr, Terr. Crac. 15, s. 349, zap. nr 15;~~

Ter. 15 p. 349/15.

Spuścić = dimittere

Dimissis (oculis) spuscziwszi

~~1/2~~ XV p. pr. (R. XLVII, 358.

Spuścić odzienie: vestem dimittere

Kiedy sie umywali, spuściwszy odzienie (od zyenye) miłościwie sie przykrywali (dimissa veste se diligenter ~~pro~~ contegentes)

Rozm. 183.

Spuscić - committere

Pro commissione cause sc. Spusczone 1400 Lekcz.

II, № 2576.

Item terminus pendet inter dominam Dobislawam, ..., et Wisszach de Grzisina ... pro recongnicione ministerialis Costinensis et eciam pro comissione cause dicte Dobislawe scilicet spusczone Szamkoni resignate.

spuścić

Tako nam etc. Jacoſzmÿ p[ra]wą | nyemoczą ot boga ſpuſzczoną | byly tedy nyemoczny kyedÿſz|mÿ myelÿ rok [[ſ]] ſpanem Janem | goſczegewſkÿm.

1427 Kościan nr 1308

Spuścić

Deinde promisit dare claues regni celorum Petro dominus, sed tunc non dedit, quia adhuc non fuerunt fabricate in croce et Sanguine ~~non~~ suo combinate

szwarzonye, spusczonye

1477 ONPKJ II, 323.

Spuścić

Ten, gen wsdawa ..., ma polozicz rąnkoyemstwo o tho, ze nygdi gros (leg. groz) ktorich ma czinicz na potem any gabacz czlowyeka ..., ktorego ten isti pan ku sprawyonyu swogich barczy tako spusczonich i prosnich vstawy

V (pro regimine suorum mellificiorum, taliter per resignationem vaccantium ordinaverit)

Sul 96

Spuścić - concido (demitto?)

Jedno sie nad tymi pomścił, co to uczy-
nili i żegł (szegl) ty istne, iż to powrozmi
orła spuściła, ize dwiema mistrzoma
(illos ergo, qui in funibus demissi, aquilam
conciderant, ~~vivos incendit~~ ~~[illegible]~~ ~~cum~~
duobus sophistis) Rozm. 108.

Spuścić się

Paulus et Skororz simplici prolacione se submiserunt vlg. spuscila, ut ipse recognosceret, utrum Paulus duas sexagenas racione dotalici perrotvit an non 1415 Ks. Mor. I nr. 2554.

spuścić się

P ulus ét Skorosz simplici prolacione se submiserunt vlg. spusczila. 1415 KsMaz I nr 2554

Spuścić – compromittere
Thitho stroni, chcąc ho koncze zgodi przez wantkpyenyą przycz, w nas dobrowolnye...
Spuszczyli y poszlubyly, iako w iadnacza szlubyonego Sul. 3.

/ (compromiserunt tamquam in arbitrum compromissarium)

Spuścić

ączyny y gynsze czlonky, ktoresz na dole poloszylysmy. Obye stronye nyechcząc swego samnyenya vraszycz, dobrowolnye kromye wszego blądv y chytrosczy kv twardosczy swey y swych namyestnykow, o wszytky rzeczy y czlonky thy, ktore thv są poloszony, na nas spvsczyli, yacoby na rozgodzczą, vfalyączą y gednaczą przygyatego, dawayacz y poszyczayącz nam wszythką mocz, abysmy krom wszego sądv prawem gednym tako dvchownym yaco swieczskym nyeszkodzącz, podlvg naszey woley kv sstatkv przywiedly. Przeto my z beszą pomoczą a ma-

Spuścić

14. Taco nam p. b. etc. ÿaco Mÿcolayewÿ | dzeci wiſtkÿ ſpuſcili [ppo] poſag yſze | medzigimi nemneſzø czanſcz wſzøl

Zapiska skreślona w rkp.

1401 Kal nr 14

Spuścić

Nye mogłem od nyego nycz myeczy zadnego odpowyedzenya, na czym bych ya wyal patrzycz zaplathy za moy dług, a on gymyenya swego nygdy nye wyszwolyl, any ya yemu gego nye szpuszczyl Ort. Mac. 106.

II I

V (wolno nye wypuszczyl Ort Ossol 78,3, nec ego ipsum negliam liberum dimisi.

----------59c

Takyesz gdy /27/ szye kto
pusczy albo spu/28/sczy na-
szwyadzeczthwo /29/ szyedz-
ączey rady czo o/30/ny koly
wysznayą to /31/ ma wyszna-
yą bycz y /32/ stacz moczn-
ye zapraw/33/dzywye szeszn-
anye y /34/ zagysthe szwya-
dzecztwo /1/ Podlug prawa
prawego /2/ Myesczyekyego
/3/ myesczanyną /4/ czo vn-
asz szyedzy /5/ wmyeszkyem
prawye /6/ chczye on domu
szwego /7/ albo gyne stoya-
cze gy/8/myenye vnasz nyema

Spuścić się

OrtOssol 43,4,w.26-34 -
44,1,w.1-8

Ort Mac 50: gdy szye ktho weszmye

V (sub quibuscumque verbis consularis residencia fatetur

Spuścić sie

Gdy szye kto puszczy albo spuszczy na szwyadzeczthwo szyedzączey rady czo ony koly wysznayą to ma ... stacz mocznye za prawdzywye szesznanye

Ost. Br. VI 356

~~II 2 XI JA VI 356~~

Spuścić się

Jeżeliś syn boży, spuszcza się nadół V

Ew Łam

~~Ew. ex. XV OF XIII~~ 300

V (mitte se deorsum
Mat 4,6)

Spuścić się

~~[illegible]~~

chcąc szya spuszczyć ku

skazanemu praw

volo admittere ad acta

acticata 1488/9 PrFil.V,39.

~~Zbiór XVI Nr 6 1488/9~~

~~Br. śr. st. p. 88. 39.~~

~~Brückner Prfil 5 39 r 1488~~

Brückner Prfil 5 39 r 1488

~~Spuścić (')~~ Spuścić

~~ch k p s s~~

chcza spuczycz (') ku skazanyv

prawa - acto acta actida

Cz. 1456. JA. 14. 495.

~~ok. r. 1455~~ 725

~~ARCHTCMXIV str. 495r~~

----------54b

/12/ a lysz by natho przy-
sz/13/gąl wyscze szye oba
na /14/ myą spusczyly ,a
czom /15/ wyedzal thom pr-
aw/16/dzywye wysznal anye
/17/ chczą przyszącz Tedy
/18/ rzekl mykolay Gdy/19/
szech my szye pusczyly /20/
oba na warszowo wy/21/szn-
anye a warsz wysz/22/nal
podlug mey rzeczy /23/ mo-
gą ly yą proszen /24/ y p-
rawa bycz Czy czo /25/ ge-
st prawo

Spuścić się

wyszczye szye na myą oba dwa puszczyly

OrtOssol 41,3,w.12-25

OrtMac 47

(traxistis se mutuo ad meam (recognitionem)

Spuścić sie

Wyscze szye oba na myą spusczyly, a czom pyedzal Thom prawdzywyé pyszna!

Orl. Kat. 140

~~V 2 XV Sikber. CXI 140~~

Spuścić

Quam piscinam Johannes potẽs est demittens
alias spuszczyć

1489 AG2 XIX 216

Spuścić

Iacosmi pritem bili iacose
pasek nezamonil iacussowi
birzglinow spusczicz zati penądze
zacze sam kupil.

1402 Pyzdr nr 165

Spuścić

1075 Thako mÿ pomozÿ bog † yako tho | ſwyøczcza yze mÿcolaÿ dal ſto grzÿvyen | *Johanni olim de Staw* napol zabyeſank | ynatho lyſt mÿal ale mu ſgorzal | athe dzedzinÿ nyemyal ſpuczÿcz vy|braw ſwe pyenÿadze ale ya myal dzer|-ſzecz odgod dogod az by mu dano pyenÿa|dze

1438 Kol m 1075

spuścić

Thako mi etc. Jakom nemala dacz. | *octo mensuras tritici* pradleweÿ | kedim mala. ſmim manſzem | ſpuſczicz Bronkowo.

14/6 Kościan nr 582

Spuścić.

Neque vis medietatem,
~~Medietatem~~ ville condescendere a. Spuszczyc, neque
predictam summam dare | 1477 | Stppp. II, № 4186.

Spuścić

nr 197

Si conligeril Imne Marlinum ducere
tunc debet resignare alias spuszczyc
molendinum in Komorowicze

1471 AGZ XVIII 29

Spuścić

Carnkowsky debet demittere ~~alias~~ Spu-
sczycz ipsam sortem Johanni de
Nyenczin. 1466 AGZ. XII. ~~ArchB. XII.~~ 306.

Archiwum bernardyńskie. T. XII
Najd. zapiski sadów hal
R 1466 str 306

625

Spuścić

Et Martinus aut eius posteri
potens erit dictam piscinam
emittere cl. spuszczyc vel vendere

1446 AGZ XIV 209

Spuścić

1266 Taco my pomoz bog etc. Jacom | to czom trzymal Jey oczczyſna | vnayme yneprzyalem zytem | anym teſz zitem ſpuſczycz mal | anymgey zita ſlakami wzal | taco yaco dwadzeſcza grziwen |

1427 Pozu w 1266

Spuścić

962. (115) Jakom ia (ied) viednal eze dasz spuczicz (!) myal Jacuschowi szyedliska yląnki ku szyedliskom a polye myal dzirzecz wszyedmi kopach. — Jako ia przithem byl eze dasz < tako ziakuschem viednan ze iakuschovi szyedliska > spusczicz myal Jacuszowi szyedliska yląnki. — Jako ia tho wyem dasz Jacuszowi spuczicz (!) myal szyedliska yląnki kuszyedliskom apolye myal dirzecz (!) wszyedmi kopach.

1451 Zap Kam nr 962

Spuścić

Vstawyamy, aby zona ... tylko przy posagv a wyenye ostala, ale ynsze ymyenye ... dzeczem albo bliszszim powynna byla szstąpicz y spvscicz (alia vero, ... pueris vel proximioribus teneatur resignare)

Sul 74

v(teneatur resignare)

Spuścić - dimittere, resignare.

Duchowny z gymnazyą uczczonego na woynę służący albo gymnazyę błyskym spuścić

Zan (leg. / sen) powinni Sul. 7 którego... pan ku sprawcy... barczy... spuszczonych (per resignatione vacantium)... ustawy 96.

V (possessiones proximis dimittere tenetur)

----------153c

MOzely opyekaldnyk...twar-
de rzeczy przewlecz
/28/ szlowye odloszycz Asz
do /1/ dzyeczynnych lath
S/2/lowye asz dorosczye /3/
czyly nyemoze albo /4/ czo
gest prawo podlu /5/ Opye-
kaldnyk /6/ moze ~~k~~ dobrze
o/7/pyekaldnyczst/8/wo sp-
usczycz ale mv/9/szy acz
go na tho pr/10/zyczysznye
Sampye/11/rz przed gayonym
sa/12/dem przysacz tako
ysz /13/ on tego opyekald-
ny/14/czstwa
nykomv na przekorą nyespu-
sczą

Spuścić

---------83,3 ~~cim Ort Ossol~~ 112

OrtOssol ~~82,2~~,w.28 -
~~82,3~~,w.1-14

V(potest suam tutoriam bene resigna-
re)

Spuścić

opyekaldnyczstwo spusczycz

= opyekanye opwsczycz

~~2. poł. XV~~ Ort. Br. VII 573

~~on tego~~ nykomu na przekorą myespnoczą

—

Spuścić

Tako mi etc. Jakom. neoſtawila. |
proſzne role czſzobÿ maldrem |
mogl. offacz. nawolwarcze. kedim |
ſmim manſzem mala. ſpuſczicz |
pradleweÿ [d] Bronkowo.

1416 Kościan nr 581

spuścić

yzem sze ne zamowila swey braczy ro... dzedziny

spuszczicz kedi bi my penandzy daly

wsk. bok.

pienia

1413 Kościan nr 475

Spuścić

Jaco gest Marczin myal smową Swąthoslawem,
kedzi bi mu rolya wyprawilh oth Woyslawa,
czo ją trzimal vzywnye, tedi mu ya mal
spusczicz gyna taką

1416 Pyzdr nr 456

Spuścić

~~ipse~~ ... poterit ipsam piscinam emittere alias spuszicz.

1457 Ag2 xV 19

Spuščić

Ipsam pis(cinam) ambo .... debent demittere
alios spuscios et ipsam piscinam per
medium depiscare vel ipsam vendere

1458 AG2 IV ~~166~~ 167

Spusić

Piscesque in piscinis ducalibus quocumque rethe piscari poterit, sed piscinas submittere alias spuscyes non debebit.

1460

(1457) Un Mazz 306

Metr. Kor., 335, 170-171v
kop.

Spuścić

Może ly tha nyewyastha ukazacz podług prawa, ysz then dom szwemu umarlemu mązowy nyeądy szpunczyla Ort. Mac. 24.

Spuścić

Mozely tha nyewyasta vkazacz podlug prawa, ysze... ona ten dom szwemv vmarlemv mąszowy nyegdy spuscryla, tedy ona then dom murowany ma oszandnacz ~~II 2 XV~~ Orł. Vrtel 118.

----------23a

/34/ NA to my przyszasz/35/ nyczy Smaydbur/36/kv mowy my pravo /1/ Mozely tha nyewyasta /2/ vkazacz podlug prawa /3/ ysze ten dom yesth gyey /4/ oczczyszna byla aona ten /5/ dom szwemv vmarlemv /6/ mąszowy nyegdy spusczy/7/la Tedy ona then dom /8/ murowany ma oszandna/9/cz przetho ysze then masz /10/ poko byl zyw szobye o /11/ tho murowanye nye vt/12/wardzyl Sprawa podlug prawa

---

OrtOssol 28,1,w.34-36 -

28,2,w.1-12

Spuścić

morito suo

(resignavit

sim

OrtMac 24

Spuścić

gdysz

Ona mnye przed gaynym szadem ... szwe gymyenye wszdala y szpuszczyla Ort. Mac. 26.

(recte et iuste resignavit et donavit)

Spuścić

Nastasia cessit al. odstapyla villam Mykolkowycze .... Jurkoni Dzaloscha, leviro suo, quam villam Mykolkowycze resignavit al. spusczyla.

1443 AGZ XIV 80

Spuścić

Que Elena dicta bona condescendit ~~alias~~ Spusczila nobili Svaszkoni.

1459 AGZ. XII. 260,
~~ArchB. XII,~~

Archiwum bernardyńskie. T. XII
Najd. zapiski sadow hal
R 1459 str 260

558

Spuścić +

Quando Nicolaus piscinam suam ...
erit emittere et.
Spuscy, 1447 AGZ. XII, 160.
tunc Stiborius est astrictus piscinam
suam emittere

Archiwum bernardyńskie. T. XII
Najd. zapiski sadów hal
R 1447 str 160

412

Spuścić s

Georgius ... duas pro se excepit, et quocienscunque easdem

piscinas ... emiserit ~~alias~~ zpusczy

1447 A 9 Z. XI, 292.

~~Arch. B. XI.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XI.

Zap. sądów sanockich.

R. 1447. str. 292.

360.

Spuścić

⟨l⟩

ÿakom neſzpuſczÿ ſedlÿſzka vpru|-
876 ſſz ⟦ko{ſe}⟧ yaraczewſzkego dla te-
go | ÿſzmÿ kapla vproſzÿl Boguſz

1424 Kal nr 876

spuścić

Item iacoto ſwatcza Jaco tem wolvark Sdzątowo | ẏeſt prawa occzczÿſna pÿotrowa a oczecz pÿo|trow to trzÿmal aſ do ſmẏerczẏ ẏ fricz gÿ | oczczv ẏego ſpuſczÿl a Czaſlaw ſszoſtrą nÿczff | vancze ne [dal] {wlozil} gedno *X marcas.*
Plures peccunias potest recognoscere, sed minus non.

a) *Zapiska skreślona.*

1424 Kościan W1070

----------187c

Tho wymowyenye nyema moczy any szyą moze ostacz przetho ysz ta pany wyele lath zastawyla to gymyenye

/26/ w obronye gey maszą /27/ Jtesz przetho yszye tego /28/ nyema wzwem lysczye /29/ aby ge[y] kyedy gey mąsz /30/ zaszyą przed gayonym /1/ Sandem spusczyl albo /2/ wzdal [Tą pany mo/3/wy Gdysz moy masz oczy/4/wysczye przed gayonym /5/ sandem spusczyl albo w/6/zdal]

Spuścić

OrtOssol 96,2,w.26-30 -

V(coram iudicio banito econtra resignasset) 96,3,w.1-6 Sim Ort Mac 132

Spuścić

Ona thego nye ma w swym lyszczye, aby gey kyedy tho gymyenye gey mąż zaszyą przed gaynym - szędem szpuszczył albo wszdal Ort. Mac. 132

Spuścić

Ichannes... recognovit, quia fratri suo... dimisit alias zpusczil et eviterne recessit molendinum

1478 AGZ XVIII 172

Spisać

895 Jako [cz]thſzo micolaÿewſzkeÿ czaſz-
czÿ podſzo|ba dzerflą (!), tham wſzÿ-
thco paſzkowÿ ſzpuſ|czÿ awethſzeÿ
podſzoba nythſzeÿ nedzer|ſy atho
thſzo dzerſzÿ to weczno dzerzÿ |
ut litera resignacionis capitanei dicit.

1424 Kal nr 895

Zakład Na

Spuścieć

Spuszczeją = vastabantur (!)

~~B. Spuszczeją = vastabantur~~

(gens enim et regnum, quod non servierit tibi, peribit, et gentes solitudine vastabuntur Is 60,12)

1471

Spuścić

Spuszczą = desolabuntur

(et dabo terram in solitudinem et in desertum ... et desolabuntur montes Israel
Ezech 33,28)

1471.

cf. Spuściały

Spuścina

280. (427 v) Jakom ya nyeranczyl zakatharzinan aby szan myala virzecz spuszcziny. — Jakom ya przithem bil. — Jako ya tho wem pauel nyeranczil zakatharzinan.

1427 Lap Warsz nr 280

Spuścizna

de derelictis alias szpuszczyzny

1484 Arch Haw I 83

Post mortem ipsius (sc. Lobeslavi) predicti domini fratres Petrus, Stanislaus et Andreas, habuerunt ipsam (sc. Barbaram) in tutela cum omnibus bonis paternalibus et maternalibus, mobilibus et immobilibus, et de derelictis at. szpuszczyzny, et de thezauris ... eciam sibi satisfecerunt pro thezauro et omnibus rebus mobilibus et immobilibus patris prefate domine Barbare olim generosi Stanislai de Dubyeczsko

Spunka cf Sponka

- Spy cf. Pierwospy

√ Spychać – praecipitare

Y przywiodą ge na wyrzch wisokey gori y spichały ge na dol z skali, gysz syą wrzitci stłukły

BZ II Par. 25, 12.

√(praecipitaveruntque eos)

Wnych: A synowie Judzcy pojmali drugą dziesięć tysięcy mężów, i przywiedli na przykre miejsce jednej skały i zrzucili je z wierzchu na szyję

7385

Bobiaczyk: 266 b 12 (praecipitare)

Spychać cf. Wspychać

Spycimirowy

Stanisław... na wsal ~~schindem~~ Stanisławowi sludze Szpiczimirowemu schindem zamostrala (1444) Stppp. II, № 3208.

√ Spytać

Micolay respondit: Spitay, podsedku, kdze gest ta gospoda bila gego 1401 ~~[illegible]~~. ~~Spitay go, pane starosta 1402 Małk. 118~~ Pyzdr nr 163

Spytać

✓ Esz Spitay go pane starosta gczesmø
mø tho uczinili

1402 Małk. 118.

V ~~Tedi yest go pan starosta spital. ib.~~

~~1402 ib. 119~~

Spytać

Tedi yest go pan starosta spital

1402 Matk 119

H 78

V Spytać - interrogare

Gdisz ten tho

Slvzebnyk przes szandza ~~spytany~~ spythany V, zaprzal sze

V raną vidzecz (Sul. 34.) y obeszrzecz

V przerzeczoną

V interrogatus per judicem, V°

~~ma być!~~

Gdisz ten tho slvzebnyk przes szandza spythany V, zaprzal sze przerzeczoną raną vidzecz y obeszrzecz.

(V° Dział 22: gdy sądza slvszebnyka pytal)

Spytać - scrutari

A nie chcę, biscye wi spitaly uczinka mego

Bz. Judith 8, 33.

(Vos autem nolo ut scrutemini actum meum)
et, usque dum renuntiem vobis, nihil aliud
fiat nisi oratio pro me ad dominum
deum nostrum

7336

Tysiąclecia: 8,34 Wy zaś nie dopytujcie o mój
czyn, albowiem nie powiem wam, dopóki nie
dokonam tego co chcę uczynić.
Poznańska: Nie usiłujcie wybadać, co zamie-

rzam uczynić, gdyż nie wyjawię wam nic, nim moich zamierzeń nie doprowadzę do końca.

√ Spytać

/49/. Dawnoscz o pyenyądze zony.

/F/ranczek s syestrzenyczą Lucią syrotą w mlodych leczech y z gymyenym yaco ssto grzywien na swą opyeką przyiął. Potem gdy gescze gey lata nye byly wyszly, gest yą dal zamąsz telko se dwyema dzesstoma grzywyen. Tedy Lucia myeschkawschy s mąszem cztirzy lata, a po cztyrzech lyeczech Franczka vya swego o ostatek pyenyadzi nagaba y pozowie. [Ale Franczek gey spytal, kako dawno schla zamasz, √ ktora odpowiedzala, yvsz cztyrzy lata,] a w tych leczech Franczek nygdy

Dział. 26

√ (Franciscus autem respondit, fol 37: alye franciszek othpowyedzal)

V Spytać

1 vt 2

Aby spital = consuleret 1471

MPKJ. V. 25 Num 7, 89

(Cumque ingrederetur Moyses tabernaculum foederis ut consuleret oraculum, audiebat vocem loquentis ad se de propitiatorio Num 7, 89)

Num. VII

Wujek: A gdy wchodził Mojżesz do przybytku przymierza, aby się radził wyrocznice, słyszał głos mówiącego

do siebie z ubłagalnie, [która była
nad skrzynią świadectwa między dwiema
Cherubiny, skąd Bóg mawiał do niego.]

√Spytać

Spytal, ~~badal~~ badal = didicit

1471 MPKJ V 117

Spytal, badal didicit (Herodes, clam vocatis magis, diligenter didicit ab eis tempus stellae, quae apparuit eis Mat 2,7)

bodeć "pytać", dowiadywać się

Wujek: Tedy Herod wezwawszy potajemnie mędrców pilnie się wywiadował od nich czasu gwiazdy, która się im ukazała Mat 2,7

V

Spytać się

~~spytám że, á, áć, że~~

queramus spytaymy-

1475, R.XXV, 129.

szye

~~Brückner Kaz. śr. w. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 129~~

~~Petr. I, 125, k. 198~~

~~Kazania Macieja z Raciąża~~

~~Odpis Jana z Ruszczy r 1475~~

70

V spytać

Spytay oyca twego, a zwiastuy tobye;
starszych twoych, a powiedzą tobie.
Pnt Deut 9

BZ Deut 32,7: Opytay otcza twego a zwiastuje
tobye wyższych twych, a powiedzą tobye.
Bibl ave 71.

(interroga patrem tuum et adnuntiabit
tibi, maiores tuos et dicent tibi).

√ Spytać = interrogare

↑ [Y spital gych krolyk w torobi szyą godzyną lyepyce myal]
ex XV MPKJ II, 320.

Interrogabat autem horam ab eis, in qua melius haberet

↑
√ Nye potrzebyem czy yvsz szadni lyekarz na vszdrowyenye twego szina, a przetho nye praczvy szyą, yvszczy szdrow

V. Spytać = interrogare

A ci, którzy byli posłani, z licemierni-
kow byli, a spytawszy jego rekli jemu,
czemuż krzcisz (krzyczysch) [et interroga-
verunt eum et dixerunt ei: Quid ergo
baptizas) Rozm. 185.

Jo 1, 25

Spytać = interrogo

Jesus ... spytał swoich uczenikow, kogo ludzie miną synem bożym [et interrogabat discipulos suos, dicens: quem dicunt homines esse Filium hominis?] Rocz. 362.

Spytać = interrogo

Odpowiedziawszy mily Jesus... rzekąc:
Spytam ja Was jednego słowa
[interrogabo vos et ego unum sermonem]
Rom. 453.

Spytać = interrogo

Spytał jego o nauczeniach [interrogavit Jesum de discipulis suis] Rocz. 677.

Spytać = interrogare

Miły Jesus... rekł: ... Spytam li was, nie odpowiecie mi [si... interrogavero, non respondebitis mihi] Rotm. 742.

Spytać

Pilat wyszedszy k nim i spytał ich Rom.

748.

Spytać

Spytałem ja był jednego żyda, co by te dzieci
mowiły, i powiedział ci mi, co ony mowiły Rozm.
753.

Spytać kogo

Spytał potem Pilat jego, mówiąc: ... coś uczynił? Rom. 775.

Spytać kogoś o coś

Pilat... nie pytał jego o dwie żałobie, ale jego o trzecią żałobę spytał. Rozm. 775.

Spytać o czymś

Kiedy Chrystus nie odpowiedział natychmiast,
ale pierwej spytał o początku pytania, rzekąc:
sam li to od siebie mówisz czyli inni powiedali
o mnie? Rom. 777.

Spytać o co

Pilat... wiedział, kiedy spytali o dań, iże odpowiedział: dajcie cesarowi cesarowo Rozm. 792.

Spytać o coś

Żydowie... rozmaite jemu winy dawali... Pilat... o trzecią spytał barzo pilnie Rozm. 792.

Spytać kogó

temu Kaifaszowi nie odpowiedział, kiedy jego spytał, jeśli on syn boży? Rozm. 794.

√ Spytać = interrogare

Spytay mę √ Fl. 138, 22 (interroga me).

√ y poznay droghy moge

Pud: (spytay mye)

Wujek 23. Doświadcz mię, Boże, a znaj serce moje; probuj mię, a poznaj ścieżki moje.

Nowa Bibl: Zbadaj mnie, Boże, i poznaj me serce doświadcz i myśli me poznaj

23 Bodaj, o Boże, i poznaj moje serce
poddaj mnie próbie, i poznaj moje za-
mierzenia

Tonpon: interrogo 1. pytać
2. przeszukiwać, badać
3. żądać, domagać się

przywodzić ? wdy łać = ofiarować

√ Spytać - offerre (sc. pokolenie) (quae esset oblata)

Gesto podle swych czeladzy by spytano, należona gest czeladz Zare BZ Jos. 7,17.

(Quae cum iuxta familias suas esset oblata, inventa est tribus Juda)

Wujek 7.16 : A tak Jozue wstawszy rano, przywiódł Izraela, według pokolenia ich, i nalazło się pokolenie Juda.

7,17 : Które gdy wedle familii swej przywodzono, nalazła się familia Zare.

Pozn. 7.17 : Wtedy rozkazał wystąpić rodom pokolenia Judy i padł los na ród Zerachitów.

7307

Brzeska 7.16: A przetoż wstał rano Jozue a rozkazał
się zeydź Izraelitom wedle ich pokolenia
— y znalazło się pokolenie Juda.
17: Gdy się tedy roskazał zeydź pokolenia
Juda / znalazł się naród Zare...

Tysiąc 7.17: Następnie kazał wystąpić rodom Judy
i został wskazany ród Zeracha.

Gdańska 7.17. I kazał przystąpić familii Jude,
i znalazła się familia Zare i kazał
przystąpić familii Zarego wdę osób,
i znalazł się dom Zabdy

Leopolita: Odstawszy tedy Jozue rano przyzywał k sobie lud Izraelski
po pokoleniu, I naleziono w tym pokolenie Juda, które
gdy stawało po familiach swych / naleziono w tym
familią Zare.

należć zn. 2: stwierdzić pewien stan, właściwość,
ilość,

Spytać J. Wspytać

✓ Spytać (?)

v. Spity? Alekty 94 (spr. w Jagiell)
spyta JA XXXIX 131 ¢

Vrtel Nabral szobye szrebra, szlotha doszicz,
czo go mogl pyechota noszycz;
Wyancz szą na morze weszbral,
a oczecz wszaloscz[y] ostal,
I macz myala doszycz zaloscz,
zona po nym geko spita 4)

4) Inni czytają: sbita

Spytać cf. Spić

✓ Spytanie (odpytanie ?) śledztwo ?

Jrze Nicolai Bernawsky wsal na spitane sprawne

scasral

1420 AKGr. VIII a, ~~868~~ 152

Spytanie

Et nos istam causam recepimus ad requisicionem alias naspitanye

1468 AGZ. XVI, 53.

: ~~ArchB. XVI~~

Pars rea respondit: dom. Iudex et Sub-iudex hoc iudicium non est verum, date michi ad colloquium gle.
Et nos istam causam recepimus ad requisicionem alias na spitanye →

Archiwum bernardyńskie. T. XVI

Zap. sadów Sanockich

R 1468 str 53

przepyt., przebad., przesłuch.; śledztwo

81

[ ] ujmuje zb. literę

✓ Spytanie

tedi | gednacze ẏeli ſmouiſ[z]-
c.a. liſzø dowoyevod⟨i⟩[16]) naſpitane,

* wydawca czyta: jęli smowili się

1395 Pozn nr 187
Lekcz I nr 2059
JA IV 182

porada prawna, zapytanie,

Spytanie

Jedi gednacze yeli smowili szą do woyewod[i] na spitane 1395 Leksz. I, № 2059.

Spytanie

Ale by mogło być tu spytanie, mogł li by namiastek świętego Piotra dobyć mieca przeciw tym, którzy się przeciwiają świętej wiary (!) 2. Rotm. 639.

Spytanie

Ale by mogło spytanie być, iże rzekli: nam nie jest podobno, abych my kogo umorzyli. Przeto rzekli, iże chcieli, aby ukrzyżowan

Rozm. 774.

Spytanie

Ale jeszcze mogło spytanie być, iże mówi miły Cristus: królewstwo moje nie jest stąd, tedy snadź ten świat nie jest królewstwo Jesucristowo Rozm. 780.

V Spytkow
Eze lobodzicze

Januszowa dzedzina otnowila szę szesczę grziwen
s pana Spitkowę volę w pączi lath 1400 Hube Zb. 77 ~~Pani Marga-~~
~~rzata pana Spitkowi dzewki kowana, perel, rucha~~
~~sdzila za trzidzesczi grziwen 1400 ib. 77~~

Spythow

Eze Pani Margorzata pana Spithowi olzewki kowana, perel, rucha sdzila za trzidzesczi grziwen

1400 HubeZb 77

kowanie 2.' wyroby kute, np. ozdoby kobiece, łańcuchy, może też naczynia

V

V Spytkow

Pani M. arg. pana Spitkowi dzewky. kowana, perl, rucha zdzila za trzidzeczy grziwen

1400 Hube. Zb. 98.

Spyža cf. Spiža

Smacz

quod in medietate muri vicina lis vir inchoare tres passus ad mensura nolum, si quis iuxta murum cluacam facere vel fundare

voluerit

----------132a

/13/ Od polowycze sz/14/
wego szaszyada /15/ mvro
ma począcz /16/ kopacz
Szachthą tho gest /17/
szracz czynycz a tho gest
/18/ trzy stopy odmyerzyv
/19/wszy od szwego szasza
/20/dą mvrv podlug prawa
/21/ MOzely myasto /22/
spospolstwem /23/ wczyny-
cz wyelkyerz be/24/sz wy-
edzenya y besz v/25/oley
szwego wyszszego /26/ pa-
ną kv polepszenyv
myesczyekyemv czyly nye-
mogą albo czo gest prawo

OrtOssol 74,3,w.13-26

sim ib, sim OrtMac.

/1/ Kyedy mayą dw/2/a myedzy szo/3/bą mvrowana sczyaną /4/ a tha sczyaną koszdego /5/ gest sznych polowyczą /6/ A geden chczal by sczyan /7/ szachtą kopacz Szlowye /8/ szrącz czynycz maly po/9/czacz od szwey polowycze /10/ mvrv szwego szaszyadą /11/ kopacz trzy stopy albo /12/ oto czso zaprawo gesth

Swacz

OrtOssol 74,3,w.1-12

Sracz - latrina

Chcialby podlye they szczany szachta, copacz, szlowye szracz czynycz
Ort. Mac. 100.

Sracz

~~Sracz~~

szachtą kopacz szlowye szrącz czynycz

~~z pol. XV~~ Ost. Br. VII 566

v Sracz 'cloaca' ('wychodek, ustęp, latrina')

cloaca id est latrina, ein heimlich gemach, srzącz albo szakret

ca 1500 Erz ~~Slow~~ 100

Svać cf. Mosrać

Sraga cf. Ssraga

Sragi of. Szragi

v Srakasty

inculpaverat ... Johannem ... pro equo
seu eunocho srakasti asserens

1493 AgZ XV 314

Martinus Cunath tenutarius de Sye-
myanowka inculpaverat nobil.
Johannem Voyczyk pro equo seu eunu-
cho srakasti asserens } quod ipsius
esset et quod ipsum dederat ad dom.
Pyeczichoski et mfs. Polts. Crac. et
Cpts. terrarum Russie glis. ad dies-
v. Srokaly cernendum causam ad diem
hodiernam terminum dedit

Srakasty

v. Srikas

Srokaty cf. Srokaty

Stanić V. Stanić

Stanienie v. Zranienie.

Sratwa (~~Śratwa~~ (?))

Hoc est iudicium mardiferum ~~wlr~~ vlg. tho yesth sratwa

1450 ~~Wolff~~ Zapkp Warsz 2, 1296

sw śrotać 1. witać lub żegnać kogo 2. zegnać (krzyż. św, błogosławić [śś] 1. witać się lub zegnać 2 szczęścić 3 brotać się, porozumieć się.

Wolff = Zapkp

Srazič v. Zrazič

Fragnąć v. Jragnąć

VV / Srebrnica
Srzebrnica

jakiś przedmiot srebrny
czy posrebrzony?

Argenteam srzeb[r]nice non dedit L 1388 J Pacw.
III, No 1089.

Dns Slonski ruit sex marcas
contra Adamconem de Beldouo,
eo quod argenteam srzebnice
non dedit et debet ipsam
dare per duas septimanas
sub pena regali

w Sibrnikach br. tego hasła

(Srebrnik) Potentilla anserina L.
Srebrnik
Srebrnyk argilites 1419 Rost nr

5107

(Śrebrnik) = argenteus śrebrnik

Kupiłem rolą od... syna stryka mego... i ważyłem jemu srebro siedmią wag trzydzieści srebrników, czuż trzydzieści pieniędzy [et appendi ei argentum septem stateres et decem argenteos Jer. 32, 9] Rozm. 765.

Srebrnik anserina L.

(Srebrnik) = M. Potentilla anserina

srzebrnyk = argilites

(1419) Rost. nr

5107.

5107

ROST. Symb. r.1419

Srzebnik (Srebrnik)

Srzebnik = P. Potentilla anserina L.

r. srzebnik = claus veneris

1437

Ros. nr 2506.

I.C.S.T. Symb r. 1437

2506

√(Srebrnik) = Potentilla anserina L.,
Srzebrznik

Srzebrznik mercurialis 1437 Rost nr
2695

(Srebrnik) Potentilla anserina L
Srzebrnik
* Srzębornyk argentina 1460/ Rost nr 3355

(Srebrnik) Potentilla anserina L.
śrzebnik
Srebrnyk argentina ca V.1465 Rost nr
4144.

(Srebrnik)

v Srzebrnyk / Potentilla anserina L.

Srzebrnyk *argentina 1472 Rost nr 430

*(stale!)

V (Srebrnik) = Potentilla anserina L.
Srebrnik

Srzebrnik = clavus veneris
1472 Rost nr 1123

(ohieć, o(siot)

A = 1484

(Srebrnik) Potentilla anserina L.
Srzebnik

Srzebrnyk mercurialis 1484 Rost nr
6193

(Srebrnik) Potentilla anserina L.
Srebrnik

Szarzebrnyk mercurialis ca 1500 Rost.
nr 5497.

W (Srebrnik)

Srzebr..k — Mercurialis annua L.

~~Mercuri~~

Mercurialis Sryebryk / Szczeczyna.

2 f. XV R. LIII 67

Mercurialis, sryebryk, pro glisterys ualet XV p. post.

√ SREBRNIK

SRZEBRZNIK

Potentilla, id est srzebrznyk

XV ex. GlLek 52

V (SREBRNIK)
śrzebnik

*Srzrzebnyk

XV ex. GlLek 65

Komentarz Aut. s. 189): Zapewne błąd zam. srzebnyk; por. uwagi na s. 19.

W GlLek „dominującym znakiem (u III kopisty prawie wyłącznym) zarówno dla s-š-ś, jak z-ž-ź jest sz"

(Srebrnik) Potentilla anserina L.
srebrnik

Szrebrnik potentilla ca 1500 Rost nr
7259.

Trebonik = pl. Mercurialis annua L

srebrnyk = mercurialis

Rod.

nr 9845

XVI p. pr.

nie dejemy

9845

ROST. Symb. w. XV.

Srebnik cf. Srebrnik

Piana cf. Srebrna piana

Srebny of Srebrny

Śrebrny

~~Śrzebrny v. Srzebrny~~

Śrzebrny - argenteus

~~Głowi pozłoczył, ulawszy podstawky gych szrzebrne BZ Ex. 36, 36.~~
~~Nye bądzeczeje czynycz przede mną bogow szrzebrnich ib. 20, 23.~~
~~Se cztyrmy dzeszyąt podstawkow szrzebrnimy ib. 36, 26.~~

7742

v Srebrny

927 Thaco mÿ pomoſzy bog etc. Jaco ma|czey Jaroczſky nepoſzyczyl my paſza | frzebnegygo Jaco ſzedm dzeſzanth Grzy|wen, anmy gÿ ſzwaſtawe daÿl *in viginti quinque marcis.*

1427 Kal nr 927

Srebrny
Srzebrny

Hanna wzala cztirzy kubky srzebrzne

1432 ONPKY I, 309.

1432

√ Srebrny

1381 Taco my pomosz bog † Jacom | ya nyewszał dwu Cupku srebrnu | posloczonich, taco dobrich yaco szes | dzesand grziwen, any tego vsythcu | mam etc.

1432 Pozn ur 1381

✓ Srebrny - argenteus

[A na nyem srebrne klenoti] BZ Gen. 24, 53.

a zlote rucho

V vasis argenteis

7338

V śrzebrny

Alye uproszyły sąą od Egipskich.
ssąądow złotich y szrzebrnich V
BJ Ex 12, 35

V (vasa argentea et aurea)

V śrzebrny

Y rzeczesz przeto wszemu ludu, acz mąąsz potrzebuge od przyyaczyelya swego, a szona od sząąszadi swey ssąądow szrzebrnych V a zlotich y odzenya BZ Ex 11,2

V (vasa argentea)

V srebrny

Nye bądzeczye czynyer przede mną
bogow szrzebrnich V. amy bogaw zlatich
bądzeczye sobye czynycz

BŻ Ex 20,23

V deos argenteos

V Srzebrny

A k stronye stanowey, ktora patrzy na poolnoczy vdzyala dwadzyeszczya desk se cztyrmydzeszyąt podstawkow szrzebrnimy V, dwa pod kaszdąą czkąą

BZ Ex 36,26

V cum quadraginta [basibus argenteis]

V srebrny Udzyalal...

~~A~~ cztyrzy slupi s d[z]rzewya sethym, ktorich gdi glowi pozloczyl ulawszy podstawky gich szrzebrne V

BZ Ex 36,36

(quas cum capitibus deauravit ~~fusis~~ (basibus earum argenteis)

V srzebrny

Alye na tey stronye ktora na zachod
patrzy bili oponi pyęczdzyeszyąt
lokyeth [słupow dwadzeszcza s podstaw-
ky myedzyanimy a głowi słupowe
y wszego dzyala wyrzye szrzebrnee V

Bz. E 38, 13

V (caelatura argentea)

V srebrny

Srzebrzny - argenteus

Nye biwali s lich fyenyądzi ... sądi złote a srzebrzne

BZ IV Reg. 12, 13.

(et omne vas aureum et argenteum)

7744

√ srzebrny

Ale y wszitki ssądi zlote y srzebrne
y myedzane poswyęcyl krol dauid
bogu

BZ I Par 18,11

√ (et omnia vasa aurea et argentea)

(n ogólny)

✓ srzebrny

A gdisz dopelnyly wszego dzala [przinyesly przed krolya a Joyadą ostatnye pyenyądze, z nych vdzalano ssądi koscyelne ku sluszbyc y ku obyatam banye y gyne ssądi zlote y srzebrne] V y offyerowaly obyati swe w bozem domv

Bz. II Par ~~XXIV~~ 24, 14

V (vasa aurea et argentea)

V srzebrny

Y odwazilem k gich rękama srzebra
lyber szesczset a L a ssądow srzebrnich
sto a zlota sto lyber

BZ I Esdr 8,26

V (appendique eis argentum et aurum et
vasa consecrata domus Dei nostri)

Łacina nie jest odpowiednia

oso, groch, kożuch)

/3/ czo gest albo m/4/oze
bycz ta gyerda tho /5/ ge-
st thy nyewyesczkye /6/
rzeczy czo szluszayą na
/7/ panye y panny szlow
/8/ye nanyewyeszką tw/9/
arz podlug prawego prava
/10/ Cv they to gyer/11/
dze szlowye nye/12/wyesczk-
kym raczcz/13/am Slvszayą
Czynyo/14/ne szlotho ysz-
rebro czo /15/ szluszą ku
panyenszky/16/ey kraszye
y szrebrne /17/ wszelkye
czassze szlow/18/ye Ros-
thuchany y lysz/19/ky

OrtOssol 55,2,w.3-18

Srebrny

Ku theytho gyeradzye ''' szlusza czynyone szlotho y szrebro ''' y szrebrne czasze zlowye rosthuchany Ort. Mac. 69.

pothem thą nyewyasthą... dzyelyla szye szwogym dzyeczączem... O wszythko tho czo na nyą spadlo /24/ od gey dzeczaczą A wth/25/ych dzelnych rzeczach byl /26/ geden szrebny korczak y /27/ osszm szrebnych lyszek y /28/ geden szrebny kubek w /29/ dzale przyszedl ten szrebny /1/ korczak tey panyey szgey /2/ maszem a osszm lyszk szre/3/brnych szkupkyem przysze/4/dl gey dzeczaczv

---

OrtOssol 64,2,w.24-29 -
64,3,w.1-4

pothem thą nyewyasthą... dzyelyla szye szwogym dzyeczączem... O wszythko tho czo na nyą spadlo /24/ od gey dzeczaczą A wth/25/ych dzelnych rzeczących byl /26/ geden szrebny korczak y /27/ osszm szrebnych lyszek y /28/ geden szrebny kubek w /29/ dzale przyszedl ten szrebny /1/ korczak tey panyey szgey /2/ maszem a osszm lyszk szre/3/brnych szkupkyem przysze/4/dl gey dzeczaczv

Srebrny

OrtOssol 64,2,w.24-29 -
64,3,w.1-4

srebrny

Srebrny

dzyelyla szye szwem dzyeczyaczyem
y sz gyego opyekadlnykyem o wszysztkko,
czo na nye odumarlo..., [w tkych
dzyelnych rzeczach byl yeden szrebrny
korczak y oszym szrebrnych lyzek
Ort Mac 85(d)

korczak 'kubek'

pothem thą nyewyasthą...
dzyelyla szye szwogym dzyeczączem... O wszythko
tho czo na nyą spadlo
/24/ od gey dzeczaczą A
wth/25/ych dzelnych rzeczących byl /26/ geden szrebny korczak y /27/ osszm
szrebnych lyszek y /28/
geden szrebny kubek w /29/
dzale przyszedl ten szrebny /1/ korczak tey panyey szgey /2/ maszem a osszm lyszk szre/3/brnych
szkupkyem przysze/4/dl
gey dzeczaczv

OrtOssol 64,2,w.24-29 -
64,3,w.1-4

pothem thą nyewyasthą... dzyelyla szye szwogym dzyeczączem... O wszythko tho czo na nyą spadlo /24/ od gey dzeczaczą A wth/25/ych dzelnych rzeczących byl /26/ geden szrebny korczak y /27/ osszm szrebnych lyszek y /28/ geden szrebny kubek w /29/ dzale przyszedl ten szrebny /1/ korczak tey panyey szgey /2/ maszem a osszm lyszk szre/3/brnych szkupkyem przysze/4/dl gey dzeczaczv

OrtOssol 64,2,w.24-29 - 64,3,w.1-4

Srebny

geden srebny kubek

Ord. Br. VII 565

~~II XI VII VIII 565~~

das silberyn kopchin

----------106b

pothem thą nyewyasthą...
dzyelyla szye szwogym dz-
yeczączem... O wszythko
tho czo na nyą spadlo
/24/ od gey dzeczaczą A
wth/25/ych dzelnych rze-
oząch byl /26/ geden szr-
ebny korczak y /27/ osszm
szrebnych lyszek y /28/
geden szrebny kubek w /29/
dzale przyszedl ten szre-
bny /1/ korczak tey pany-
ey szgey /2/ maszem a os-
szm lyszk szre/3/brnych
szkupkyem przysze/4/dl
gey dzeczaczv

Srebrny

OrtOssol 64,2,w.24-29 -
64,3,w.1-4

Opyekaldnyczy wszały tho naroszmyszlenye wthem tha /16/ pany wmarla pyrwey /17/ nyszly odpowyedzely /18/ opyekaldnyczy Potem /19/ masz vmarl(e)y tey panyey /20/ Vpomynal szye opyekal/21/dnykom a by gemv daly /22/ ten szrzbrny korczak czso /23/ gy vnych zostawyl szwą /24/ panyv przes zamyąną /25/ a opyekaldnyczy mow/26/yą acz korczak ten od/27/wmarth na tho szą zywe dzyeczy tey panyey vmarley

OrtOssol 64,3,w.15-27

gdy ten korczak... namyą
po mey zenye przyszedl a
nye na gey dzeczą
gdysz to /8/ gest gydacze
gymyenye /9/ albo nyegy-
dacze czo to /10/ gesth
prawo podlug pra /11/ TEn
szrebrny kor/12/czą̨k szl-
uschą na /13/ they vmar-
ley pa/14/nyey blyszą ze-
nszka tw/15/arz bo szlu-
szą ku nye/16/wyesczkyem
rzeczam po/17/dlug prawa
prawego /18/ GEden czlow
/19/yek vmarl /20/ y szo-
stawyl poszobye /21/ zona
y dwogye dzyeczy

OrtOssol 64,4,w.7-21

V Srebrny

2941. (173ᵛ) Ja kom ya przischethwsszy dodomv Micolayowego dodzewky Jego nyewzą̨lem szyla gwalthem pirsczyencza srzebrenego(!) poszloczonego walv plothną̨ czą̨chla dw rambkv y gynschych rzeczi domowych any thego vzithkv mam anym govschkodzyl ya ko koppą̨ tha ko etc.

1470 Zap Warsz nr 2941

v Srebrny

1628 (283)

[Jakom ya nye pobral gwalthem Zydowy...
pyaczy lyzek ssrzebrnych sz/domv yego]

14882 ap Warsz nr 1628

√ Srebrny

1629. (283) Jakom ya nyepozyczal vzyda Muchi przepassky ssrzebrney kthoram yemv byl zasthawyl wedwv kopv, anym mv gyey' wzyal thako my pomozy bog et sancta crux.

1488 Zap Warsz nr 1629

√ Srebrny

[quia non accepi nobili Stanislao... hec ab eo in domo sua nec importavi... decem coclearia argentea alias srebrne lysky

H91A9Z XVIII 509

V Srebrny

Srebrny -

Item Szrebny poszlocziony

pyerszczyen - 1493 Por. Fil. IV 664.

~~Dwye byszcze szgrebne ib.~~

cf. Srebny ib.

✓ Srebrny
Srebrny

Item dwoje lyszcze szyrebne ?

1493 Pr. Fil. IV. 664.

Cf. Srebrny ib.

Srebrny
√ Strzebrny

In die illa sc. filiis Syon
Auferet dominus ornamentum calceamentorum et lunulas, id est krumpowane trzewiczky (leg. z strzebrnymi), scilicet strzebrnymy draczky (Is 3, 18)

~~2/2~~ XV kal. wżn. 281.
p. post

Draczek. –

Iz. wg Wujka: Onego dnia odejmie Pan ozdobę trzewików i knaflik

krumpować haftować, wyszywać, naszywać metalowymi ozdobami,

√ Srebrny
Srzeb(r)ny

Pod piana
4. srebrna, złota piana: odchodzące przy topieniu srebra i złota zanieczyszczenia

Litargirum
Srebrna pyana / srzyebna p.
~~2 f.~~ XV R. LIII 67
p. post.

[Litargirum, srebrna pyana, stringendi, consolidandi]

Plezia: lithargyros (wyraz gr.) tzw. srebrny kamień
consolido – umocnić utrwalić
stringo strinxi, strictum 1. ściągać, ścisnąć, zwyrać)

Srebrny

Otoczyem dal bratu twemu tyssącz srzebrnich pyenyądzi (mille argenteos dedi fratri tuo)

BZ Gen 20,16

Srebrny

Srzebrny

Judasz... pokutą przywiedzion... przyniosł ty istne trzydzieści pieniędzy szyebrnych Rozm. 759.

[triginta argenteos]

Wujek:

Srebrny pieniądz = argenteus

A takoż porzuciwszy ty istne pieniądze srebrne w kościele, wnedy... i obiesił się sidłem [et projectis argenteis in templo, recessit, et abiens laqueo se suspendit Mat. 27,5] Rocz. 761.

Srebrny

Srebrny

Pieniądz śrebrny = argenteus

Wzięli ... trzydzieści pieniędzy śrebrnych ....
[et acceperunt triginta argenteos Mat.
27.9] Rom. 764.

Srebrny

Srzebrny = argenteus

Zaryeszyl szye albo ważyli moje myto trzymidzieści pieniędzy szyebrny [appenderunt mercedem meam triginta argenteos Zach. 11,12] Rozm. 765.

Srebrny cf. Srebrna piana

1 [illegible]
srzebro

Wzbogaczon srzebrem azlotem

BZ I Mach 2,18

przezeg [tem] cyś ale nye iako szrzebro

ik. Sz. 48,10 ; sim. Naum 2,9

/ Srebro

Srzebro - argentum

Srzebro... dano wlodarzom BZ II Par. 34,17. ~~Ku~~ (w) czynyenyu potrzebi z slota a szrzebra ib. Ex. 35,32. Bodzesz ~~udzalacz~~ chcecz... udzalacz zlotem y srzebrem ib. II Esdr. 8,17

~~Neh~~

III Esdr.

7743

Srebro

Śrebro - argentum

(dzała ręku ludzkich

~~Bałwany poganow~~ ~~szrebro y sloto,~~ Dur. 134,15.

~~Wywyodlye Szrebrem y zlotem 104,36.~~

~~V(argentum, Fl: srzebro)~~

~~Dur. 134.15.~~

√ Srebro = argentum

~~Molwi gospodnowi molwi czsne: srzebro ognem wiplawono Fl. 11,7. Bosze, ognem (pro: ognem) ies nas pocuszal, iaco pocuszaią srzebro Fl. 65,9. Dobrze mne zakon vst twogych nad tyszączy zlota y srzebra Fl. 118,72. Wywyodl ye se szrzebrem √ Fl. 104,36.~~

√ y se zlotem

√ (argento, Pnt: s szrebrem)

V Srebro

Bo kusil ies nas, bosze, ognem (pro ognem)
ies nas pocuszal iaco pocuszaią
srzebro V

Fl. 65,9 sim

V(argentum, Pnt: szrzebro)

Albowiemeś doświadczył nas, Boże:
Wszyst: wypławiłeś nas ogniem, jako pławią srebro

√ Srebro

srebro nyeskowane argentum informatum sev non textum 1.

~~informatum aureum nyeskowane złoto 6.~~

Ort Cel 1

ma być:

Argentum informatum sev non textum srebro (Ort Lab 527 / szrzebro) nyeskowane Ort Cel 1. bez daty.

12

textum Jong. 2 przez spojenie [illegible], skład budowy; spojenie tekst.

Sło [illegible] vol. Cels

mieskowany [illegible]

Srebro
Srzebro = argentum

Argentum informatum seu non texatum nyeszkovane szrzebro (ex. ~~XV~~ Ort Lab. 527, sim Ort Cel 1

(Ort Cel srebro nyeskowane)

√ Srebro

Srzebro, jesz nalezono w domv bozem zgromadzono a dano wlodarzom rzemyślnykowim a rozlycznich dzal kowanyv

BZ. II Par 34,17

V Srebro

Owa to przezeg<łem> cyą ale nye iako szrzebro V<zwo> lilem cyą w gorącem pye<czv> vbostwa

PSZ Iz 48,10

V(quasi argentum)

Srzebro 2 mi

srzebro = argentum

1472 Rod. n. 22.

22

hOST. Symb r. 1472

√ Śrzebro Srebro

Yako srzebro albo slotho mlothem kuyącz barzo byva roszyrzono, thak y myloscz w przeczyvnosczy szą dosvyathczą y mnoszy.

~~Mac. Dod. 148. c~~ ~~1500~~ Mac. Dod. 148.

2/ Stříbro
V Stříbro argentum

argentum, stříbro

c. 1500 Ez. ~~Stříbro~~ 100

v Srębro

Molwi gospodniowi, molwi czsne:

~~[illegible]~~ Srzebro V ognęm wiplawono, trzicrocz skuszono, oczyszczono sedmcrocz

Fl. 11,7

V (argentum, Puł: szrzyebro)

oczyścić i usunąć domieszki

Wujek: słowa Pańskie, słowa czyste: srebro w ogniu doświadczone, próbowane z ziemie, siedmkroć przeczyszczone.

1) Srebro

argentum uiuum, rthącz, et alio nomine vocatur mercurianum, wł. zywe szrebro

c. 1500 Erz. ~~słow~~ 100

Srebro
Srzebro

~~Śrěbro, a~~

Cui equo fluunt nares, recipe oli-
vam et mercurium vulgariter zyre
gyrzebro et misce insimul et funde
calide ad nares | ~~AJ IV, 89~~ JA. IV, 89.

~~Col. Poln. N. I f. 250~~

~~30~~

V Srebro

Śrzebro

Żywe śrzebro = mercurium

Mercurium wulgariter zywe gyrzebro

ca 1500 ~~XX~~ JA. IV 89

Cui equo fluunt nares, recipe olivam et mercurium wulgariter zywe gyrzebro[1] et misce insimul et funde calide ad nares.

1) Verschrieben für żywe syrzebro, d.h. śrzebro Quecksilber

[illegible]

√ Srebro

Dobrze mne zakon vst twogych
nad tyszączy zlota y srzebra √
Fl 118, 72

√(argenti, Pnd : szrzyebra)

Wujek: Lepszy mi jest zakon ust twoich, niżli
tysiące złote i srebra.

v Srebro

644 Tako gim pomozi bog y ſwanti † |
Jaco to ſwatczø, czſo zalowal. |
Potr Chelmſki naÿana ~~ÿnayego~~ |
~~matkø~~, abÿ yego oczecz mayøcz |
gÿ wopekanu pobral mu czinſmi,
ſrzebrem y gÿmenem menim Ja-
co | dweſcze Grziwen oto go ne-
naga|bal. zemſkim prawem Jaco
gÿ | ſpuſczil. zopekana alÿſz trzi
lata | minøla

srzebrem

1408 Pozn nr 644
Piek VI nr 1221

Srebro

Iaco to swatozą, [czso zalowal Potr Chelmski na Jana ~~y na yego~~ matką, aby yego oczecz mayącz gy w opekanu pobral mu czinsmi srzebrem y gymenem* menim iaco dwescze grziwen] 1408 Piek VI 349.

* w rkp-ie: rãczil

√ / Srebro

Srzebro

~~Pobral mu... srzebrem... iaco dwescze grziwen 1408 Piek 349. Grzimek wnosl... srzyebrem... yaco paczdzyesanth grzywen 1416 AKH. III, 258~~ [Sginalo srzebra za trzi grziwne litego 1417 Mac. Pam. II, 342.

Jacowemi i sswathczimi, [cze Masz przi begl na Jacubow dom siłą moczą... a wthom gemu sginalo srzebra za trzi grziwne litego a sedm grziwen pospolithich pienandzy]

zob lity.

√ Srebro

Yako tho swyddczę, isze pan Marcusz Marszelewsky iest zastawil srzebro za swego zdrowego zywotha w oszmy grzywnzemskych (penandzy) panu Symanowy Syrniczskemu

grzywnen zemskych

1418 Pyzdr nr 519

√ Srzebro (√ decem milia talenta Met 18,24 [

yensze był winen yemu dze-
szącz tyszączy funtow szlotha
albo szrzebra (c. 1420) Rxxiv, 82r

~~Jag. nr. 1299. k. 12~~

Br. kaz. śrw. I. 45.

Rozpr. 24 str. 82 pocz. w. XV

2325

pieni

V Srebro

Rota Vincencii Czuridlo: Tako |
Jemw pomoſzi bog yſzwyąty crziſz |
1567 Jſzem nÿewinowath pyączinaſczi |
grziwÿen xączu Sczepanowi wy |
prawy Srzebro Szlotha[1])

1) Rota przekreślona, zyd. oryg.: śrzebra, złota

1434 Poznań 1567

√Srebro

Yakom ya nye posziczil v panye Starczinowskyey dzyeszanczy grzywyen srzebra, anym na nye lista dacz myal

1437 Pyzdr nr 1122

Srebro

776. (1009) Jaco mnye Elena ne poziczila srzebra ythkanky zadzesacz kop. — Jacom ya przitem bil Elena nepoziczila < Maczeyewy > srzebra ythkanky Maczeyewy za dzesacz kop. — Jaco ya to wem.

1446 Zap Warsz nr 776 sim ch.

✓ Srebro

Nabral srobye srebro, srlotha dozrier,

Aleksy H. 89

✓ Srebro

To gdisz bil Abraham vsliszal, odwazil gemu to srebro V.
BZ Gen 23,16

V(pecuniam)

V srebro

Da pyąączdzesyąąt rvblow srebra
(quinquaginta siclos argenti)
Vg BZ Lev 27,3

Rubel, rubl: jednostka pieniężna składająca się z określonej ilości srebra lub dwudziestu groszy, może także jednostka wagi srebra, rubelus

V Srebro
Wszelkye dobitczą... wiplaczicz kazesz,
iegosz viplata bądze pąqednem
*myaszączv pyączą zawazy srebra/wagy
swyatiney BZ Num 18,16.

siclis
V(argenti guingue)pondere sanctuarii

[NB: Wykupu dokona się w miesiąc po urodzeniu za cenę pięciu syklów srebra wdg wagi przybytku]

— Wydawnictwo.

V srebro

Popadną starsi myasta tego męża y byczvyą gy ~~a~~ *odsądzi gey (~~go?~~) sto zawazy srebra, V]

gesłto da otczv dzewczemv

BZ Deut 22, 19

V (centum siclis argenti)

-> skazując go nadto na sto sykłów srebra, które da ojcowi dziewk., iż puścił złą sławę na pannę Izraelską;

odsądzić 1. wyrokiem sądu pozbawić kogoś prawa do czegoś,

2. wydać skazujący wyrok, potępić, skazać

√ Srebro

Gdyszem vsrzal myedzi plonem plasez
ezirvoni velmy dobry a dwyescze
vvblow srebra √

BZ Jos 7, 21

√(ducentos siclos argenti)

V. Srebro

Gdyszem vgrzal myedzi plonem
plaącz czirvoni velmy dobry a
dwyescze rvblow srebra V ...
BZ 7, 21

V(ducentos siclos argenti)

pożądalem tego y wzął, y skrilem
w zemi przeciw posrodkv stanv mego,
ale srebro V w iamyeczłem pirzczą przisvl

V(argentumque) fossa humo operui

V Srebro

Owa toczyem ia w mem vbostwye
przipravyl nakład domu boszemu, sto
tysyęcz lybr złota a srebra Tysyęcz
tysyęczow lybr V BZ I Par 22, 14

V (argenti mille milia talentorum)

√ srebro

A naymem przinyodl z Izrahela sto tisyączow vdatnich stem lyber srebra

BZ II Par 25,6

√ (centum talentis argenti)

Wyj. Za pieniądze też najął z Izraela sto tysięcy dużych za sto talentów srebra

libra – jednostka pieniężna

srebro

Y rzekl Amazias ku czlowyekowy bozemv: Czso tedi bądze y sze sto lybr srzebra V, geszem dal ricerzom israhelskim? BZ II Par 25, 9

V (de centum talentis)

✓ Srebro

Abi nyosl srebro (argentum) s sobą y zlato
gesz krol y gego raczce dobrą volyą bogu
israhelskemv obyatowaly 32 I Esdr 7, 15

Srebro

✓ Wszitko szrzebro (argenium) y zloto, ktore naydesz we wszitkey wlosczy babylonskey ... swyebodnye wezmy a s pylnoscyą s tich pyenyądzi kupy cyelce 32 I Esdr 7, 16

Srebro

√ Wszitko szrzebro argentum y zloto, ktore naydzesz acc.
we wszitkey wloscy babylonskey... wezmy...
s tech pyenyądzi kupy cyelce... a czsokolybi
syą lyvbylo tobye y twey bracy z ostatnego
srzebra (de reliquo argento) y zlota, abiscye
vczinyly vczincye poolle voley 32 I Esdr 7, 18

√ Srebro

Srzebro

jednostka pieniężna składająca się z określonej ilości srebra lub dwudziestu groszy, może także jednostka wagi srebra libros

tria talenta, kest tres libros trzy ruble abo funtij czystego srzebra

~~Hon. Ici. pol.~~ Ort Cel 11

✓ Srebro

1021. (331) Jakom ya (~~dorothiey~~) < po Katherzinye Janowy > rzeczy domovych Jako trzi kopi Any Szrebra Jeko Copa Any myednycza yeco grzivna nyewzanla a ny wdom moy wnyosla.

1456 Zap Warsz nr 1021

Srebro

Tele srebra, coć tele waży = stater

Idźi do morza, wrzuć wędzicę w wodę, a napierwszą rybę, która się imie, weźmi, a otworzywszy jej usta, najdziesz tele srebra, coć tele waży [i vade ad mare, et mitte hamum, et eum piscem, qui primus ascenderit, tolle, et aperto ore eius, invenies staterem] Rom. 372.

Srebro = argentum

Kupiłem rolą od... syna stryha nego...
i waiyłem jemu srebro siedmią wag trzydzieści
srebrnikow [et appendi si argentum septem
stateres et decem argenteos Jer. 32, 9]
Rom. 765.

Srebro

V Śrzebro

Jxe Gotard ... poltrzecze grzywny srzebra lythe-
go hu pana Yana ne wzal

1421 AKGr. VIII a 155

lity 1. odlany z metalu, lany,
2. właściwy odlewnictwu, odlewniczy
3. czysty, niesfałszowany, bez do-
mieszki metali nieszlachetnych

Srebro
V Srzebro

Gotard ... poltrzecze grzywny srzebra lytkego ku pana Yana ne wzal
1421 MPKy II, 301.

√ Srebro - argentum

Odważił gemu to srebro ~~BZ Gen. 23,16~~ ... cztyrzi sta odważył srebra czistego BZ Gen. 23,16.

To gdisz bil Abraham vsliszal
1) odważił gemu to srebro BZ Gen 23,16.
za nyes to kupyl Efron przede wszemy swymy cztyrzista odważył
2) srebra czistego ib.

V appendit pecuniam 7389

V quadringentos siclos argenti probatae monetae publicae

Cf. Srzebro

V srebro

Balwany poganow srzebro V a zloto dzala rąkv ludzkych

Fl. 134,15

(argentum, Pul: szrebro)

√ srebro

(pro bałwany)
sławany √ poganow srzebro √ y złoto,
dzał⟨a⟩ rękv ludzkv

F1 113,12

√ (argentum, Pnł: szrzebro)

Wtych: Bałwany pogańskie srebro i złoto robota rąk człowieczych.

√ srebro

~~Jako. ſwatczą.~~ ÿz. polorcoweÿ | Smerczÿ. ſlotem, ſrzebrem pe|nądzmÿ, ~~conmÿ~~ ÿ odzenim. weÿ|danowich dzeczÿ dom {newneſzono pu|ſczini, Jaco ſto grziwen |} anÿ tego | vzitka mayą

*Eydanowich

1418 Kościan nr 660

660

v Srebro

942 (71v) Taco etc. yſz połorkoweÿ Smerczÿ | Slotem Srzebrem penączmÿ Conmÿ | y odzenym wdom heydanowich dzeczÿ | newneſzono puſczynÿ yaco ſto grzywen any tego wſithka mayø oyąſz hal|ſka nane zalowala

1418 Pozn nr 942

Srebro

716 [yako] Tako mÿ pomoſzi etc. |
yakom Ja nÿewſzyøl Srzebrem
ſwÿø|toſczÿø [pol] pana ſcziborowe
mat|cze, tako wyele ÿako dwyeſſcze
grzi|wen groſzÿ

1427 Kal nr 716

skreślenie pisarza

v Srebro

(Ysem nelyel sedl w panyey dom Yaduiszin
samotrzecz s tako dobrim yakom sam a (s)
szeszcza podleyszich y nye wszal zyy srzebra,
pyenyandzy y zinich rzeczy tako dobrich
yako grzi(w)yem ozterdzeszczy)

1436 Pysdr nr 1106

√ Srebro

Srzebro - argentum

Vstawyamy, aby zona przy oprawyenye ostala, vyąwszy pyenyądze, srzebro, konye Sul. 75:

Vstawyamy, aby zona, kedy mąsz vmrze, tylko przy them oprawye-nyv, czso gest domowne ... ostala, vyąwszy scarb, yako sza pyenyądze, szrzebro/ konye *wyelga.

V (pecuniis et argento)

Srebro

Ustawyamy, aby zona ... tylko przy
them oprawyenyv crso gest domowne
... ostala, viyąwszy scarb, yako są
pyenyądze, srzebro (thexauro, videlicet
pecuniis et argento ... exceptis)
Iul 75

srebro

A napełnił go ducha boszego mądroszczy, rozuma y umyenya y wszego nauczye-nya ku wimyszlyenyu, ku vczyenyenyu potrzebi zslota a srzebra y mosyądzu

BZ Ex 35, 32

Opus in auro et argento

√ Srebro

Vidzeliscze ganyebnosczi y sprosnosci,
to gest modi gich, drzewo y kamyen,
srebro √ y zloto, gemvsz syą modlili
BZ Deut 29, 17

√ argentum

Srebro

A wszitko czsoszkoly bądzesz chcecz
s twą bracyą vdzalacz zlotem y srzebrem
konay wolnye podle przikazanya pana
boga twego BZ II Esdr 8, 17

V facere auro et argento

II Esdr = III Esdr,

Srebro

Rozchwataycye szrzebro V, rozchwataycye zloto V

BZ Nah 2,9

V(argentum)

V a nye koncza bogaczstwv ze wszech ssądow sządlywich

Srebro

Ku theytho gyerodzye, szlowye nyewyeszczkym rzeczam, szlusza czynyone szlotho y szrebro / Ort. Mac. 69.

sim Ort Ossol 55,2

Sargentum contextum

---84c

/3/ czo gest albo m/4/oze
bycz ta gyerda tho /5/ ge-
st thy nyewyesczkye /6/
rzeczy czo szluszayą na
/7/ panye y panny szlow
/8/ye nanyewyeszką tw/9/
arz podlug prawego prava
/10/ Cv they to gyer/11/
dze szlowye nye/12/wyescz-
kym raczcz/13/am (pro rzeczam) Slvszayą
Czynyo/14/ne szlotho ysz-
rebro czo /15/ szluszą ku
panyenszky/16/ey kraszye
y szrebrne /17/ wszelkye
czassze szlow/18/ye Ros-
thuchany y lysz/19/ky

OrtOssol 55,2,w.3-18

sim Ort Mor 69 (argentum contextum)

Svelovo

√ Srebro

1190. (38) Thago mi etc. Jakom ya Nyepogonyl phineti nadobrovolney drodzye wobori nadżyędzynye Jardanoviczach Anym chazyebna rzyecza (!) Skrzynky wzyanl any pyenyandzy a ny szrzyebra any (Cole) Colnyerza any rampkow yako czthyrzy kopy. — Jako ya tho vyem.

1469 Zap Warsz nr 1190

V Srebro
Srzebro

zothfarzal

Mycolay ... zothfarzal zamk(y) chanszebna rzecza ... (u) byaley scrzynky, v kthorey byly rambky, czepcze ... srzebro

1473 Spr JNW. VIII 2, 32

Srebro = argentum

Jozefa są czcili jako piastona tego dzieciątka miłego, a dali są jemu dary ode zrebra nadobne [ex argento munera pulchra sibi dabant] Rozm. 77.

√ srebro

Tako nam pomoſzÿ bog ÿ ſzwathÿ | krziſz Jako tho ſwathczimÿ, [ÿſze pan | Staniſlaw Schurkowſkÿ ſzaſtawÿl | Schubą, {thobolą}, Deką Srzebrem oprawonø] .. wedwu dzeſtu grzÿwen ÿweczthÿrzech | pane margorzecze] Sÿrakowſkÿe, | a[[le]]{nÿ} thy[[.]]{ch} rzeczÿ [[ne]]ſchowala othnego | pobrawſchÿ thedÿ kÿedÿ zabith, | ale ÿeÿ [[thy]]{thÿ} zaſtawÿl

srebrem oprawonø

posrebrzany

zob Gorsfied

1432 kościan № 1424

V Srebro

Podstawkowye słupowy biły sąą myedzane
alye głowi gich s przykryczym biły
sąą szrzebrne, a [ti słupi przysztrzeszkowe
przykryt szrebrem V] BZ Ex 38, 17

V(argento)

√ Srebro

1628. (283) Jakom ya nyepobral gwalthem zydowy Mvshe ... Sczechonowa rzeczy weczthirdzessczy ydwv slothych zasthawyonich thoyest Schvby kvnyey drugey lyssey Schvby zeloney lysskamy pothbithey Suknyey modrey sesrzebrem na rakawych (!) Thkanky ypirsczenya (et) y pyaczy lyzek ssrzebrnych szdomv yego thako my pomozy bog y szwyathi krzysh. — Jako my tho wyemy ysh Jan nye-pobral gwalthem rzeczy.

1488 Zap Kanc nr 1628

√ srebro

Tarzi (pro karzi) zwierze trzczane
...
sgromadzene inniczow w krowach
ludzskich bichą wicysnęły ie, gisz
kuszeni są srzebrem F.l 67, 33

(qui probati sunt argento, Pul: szrzebrem)

uWnijke 31: Pogrom zwierzę trzcinne: zgromadzeni byków między krowami narodow, aby wypełnili te, którzy są doświadczeni jako srebro; rozprosz narody, które chcą wojen.

V Srebro

Y wywjodl ye se szrzebrem V
y se zlotem y ne berze w postaczach
albo w pokolyenyv gich nemoczny
Fl 104, 36

(argento, Puł: s szrebrem)

Srebro

Ny szrebrem, ny szlothem naox diablu
othkupil Bogur. B.S.C.F.

szrzebrem ib. C.
~~szyrebrem ib. F.~~

Srebro
V

521. Taco mi pomozi bog yſwanthi | crziſz yaco Grzimek wnoſl wmar|-gorzaczin dom konmÿ[1] yſrzebrem[1] | yginimÿ rzeczmi yaco paczdzye|-ſanth grzÿwen

[1] *Ul. 701*: komny, ysrzyebrem.

M 16 Kol nr 521

V Srebro

[Yaco Grzimek wnosl w Margorzaczin dom *komny (s) y srzyebrem y ginimy rzeczmi yaco paczdzyesanth grzywen]

1416 AKH III 259

Srebro.

Tego swatha gymene: srebro zlotho, droge kamene, by są nam neplodzilo tego czassu

r. 1420, r. XXV, 229.

√ srebro

Jaco to ſwatcza ÿſſe zowka nepo|-
brala harnaſſu, ſkarbu ÿ ſchrzebra
po | ſtaphanowem ſtrigv tako dobre-
go yaco | trzecza cząſcz ſta Grzÿwen

1421 Kościan nr 891
sim. ib. 892

v Srebro

1138 Taco mẏ pomoſz bog y ſwathy
crziſz | yaco czſo hoſwaldą ſzyna
megø poſzy | wa Gruczina Szme-
chyniną, tąm on | nicz nemą, anẏ
wmpne mą Srebrą, any | conẏ, any
nyiednego ymeną etc. |

(leg z Smie-
chnina),

dajemy bez
gwiazdki, bez
niczego

1423 Pozn nr 1138

Srebro

735 Tako mÿ etc. [yakom | ÿa nÿe ſa-
chowal pomeÿ ſzenÿe | ſzmerczy
nycz they wÿprawÿ:y | bidla y ſzreb-
ra odzenÿa ÿſlotha | yako dwadzeſ-
czà grzywen,] mÿmo | tho czſo
mÿ prawo ſcazalo

1428 Kal m 735

Srebro

Taco my pomoſz bog etc. Jako | vmpne nyeoſtalo wiprawy pa | na ſchuczcziney Szoſtri Srzebrem | flotem perlami taco dobrey yaco | dzeſzancz grziwen na Falibogowa | trzecza czaſcz *Falibogius pro eadem | parte tercia expedicionis alias* wiprawy *fideiussit, quod nullus alius pro ipsa in posterum et nunquam debet impedire.*

1423

1433 Pozn ur 1423

√ Srebro

Ysze pan choransze nye wszal
dwstu grzywen wyana po szweyy
szenye, any szat, ny sta kony
y srzebra wszal s tą paną swą

1434 Filz 275

V Srebro

1568

Tako Jemw pomoſzi | bog yſzwyaty
crziſz (Jako Nye | oſtalo Srzebra
Slotha, pyerel | vmnye [po Abramo-
wey Szeſtrze] po Suczcziney Sze-
ſtrze poAbra | mowey maczirzi wy-
prawi tako | dobrey iako pyączna-
ſcze grzivyen | namoyą cząſcz

1434 Poz no 1568

v Srebro

Tako Jemw | pomoſzi bog ÿfwyaty
crzifz Jako | thovÿem Jſze nÿeoſtala
Srze|bra Slotha pyerel vpana | Vya-
1569 czencza Czuridla poSucz|cziney Sze-
ſtrze po Abramovey | maczerzi vÿ-
prawy tako do | brey iako pyaczna-
ſcze grzivyen|kuyego czaſczi — — —

1434 Pozn ur 1569

√ Srebro

1556

Tako gemu bog po | mosz † yze tam wſusowye nycz nyemam | ~~any dzedzyczwa (!), any zyta, any bydla~~ | any cony, any Slota, any Srzebra any wten czasch nyczsz nyemyal | kyedy namy pamy (!) zalowala ...

√ 1436 Poznań 1556

Srebro
√

1076 Tako mÿ pomozÿ bog † yako tho
ſwya|czcza ÿze panÿ ſmala czo dala
ſtrzebro | przebog tho ge dala ſzwe-
go dzevyerza | vola

1438 Kal mi 1076

√ Srebro

718. (737) Oktore srzebro y o schathy Jan namya zalowal przitem mya yednacze ostawyly. — Oktorem srzebro y o schathy Jana szkatharziną wyednaly przitem em ya ostauily (!).

1443 Zap Warsz nr 718, sim ib

√ Srebro √ kedy mąsz vmrze,
[Sz staradawna ... w nyektorem
capitule ... gest wyslowyono, ysze
zona, √ .. przi wszysthkem dobrze
albo gymyenyv vyprawnem, tho
gest, czso zalezy √ .. we szsrzebrze, √°
w pyenyądzach myalaby ostacz]
(quod uxor ... circa omnia parafernalia
videlicet in ... argento ... pecuniis
remanebat) Sul 74

√ w kamyenyv, w pyerlach,

√° in ... argento

a Dzie

II V Srebro Srzebro.

szrzebro zlotho kamyenye

sim. 1453 R. 209.
lub now.

V. Srebro

Y bil gest (sc. Abram) wyelmy bogaty w zloto
a w szrzebro

BZ Gen 13,2

V (argenti)

V srebro

Bi mi Balaak dał pełen dom swoy
srebra V y złota nye mogę minąć
rzeczi pana boga mego

BZ Num 24, 13

(argenti)

V Srebro

Ale czoszkoli zlota albo srebra V bądze y sądow myadzanich y zdasznich bogu poswyączono bądze y pdozono w skarby gego

BZ Jos 6, 19

V(argenti)

Srebro

Ale Jozve pōyąw Achor ... y srebro V
... y dzewki gego ... viwyodą ge
do wądolv Achor

BZ Jos 7, 24

V (argentumque)

V srebro

A wnyosl ti rzeczi, qesz bil poswyącyl
ocyecz qego a slyvbyl w dom
boszi szrebro V a zlolo a ssądi

BZ III Reg 15, 15

V (argentum)

V Srebro

Przetam posłał tobyc dari złoto
a srebro V BŻ III Reg 15, 19

V(argentum)

V srebro

A bądzesz ti y sinowye twoy myedzi przyiacyelmy krolyowimy a wzbogaczon srzebrem V a zlotem a dari wyelykymy

BZ I Mach 2, 18

V argento

Proporzecz Hannus trosth pawezw zerzebrem capalin cysthy myska cystha y schynka cystha schabla Iohannes cyasky pawezw zerzebrem capalin cysthy myska a schynka cystha a schabla

Petrus Clobuchowsky pawezu zerzebrem myska schynka capalyn cysthy a myecz

Iohannes schuchy pawezw capalyn zerzebrem capalyn myska schynka a myecz cysthy

Iarosch lepka cystha plech cyrny myska czepy a myecz Curoploch capalyn cyrny plech cysthy a myska cystha czepy a myecz

Sochno

1471

Proporzecz Hannus trosth pawezw zerzebrem capalin cysthy myska cystha y schynka cystha schabla Iohannes cyasky pawezw zerzebrem capalin cysthy myska a schynka cystha a schabla

Petrus Clobuchowsky pawezu zerzebrem myska schynka capalyn cysthy a myecz

Iohannes schuchy pawezw capalyn zerzebrem capalyn myska schynka a myecz cysthy

Iarosch lepka cystha plech cyrny myska czepy a myecz Curoploch capalyn cyrny plech cysthy a myska cystha czepy a myecz

Swobo

sp.

----------5a

Proporzecz Hannus trosth pawezw zerzebrem capalin cysthy myska cystha y schynka cystha schabla Iohannes cyasky pawezw zerzebrem capalin cysthy myska a schynka cystha a schabla

Petrus Clobuchowsky pawezu zerzebrem myska schynka capalyn cysthy a myecz

Iohannes schuchy pawezw capalyn zerzebrem capalyn myska schynka a myecz cysthy

Iarosch lepka cystha plech cyrny myska czepy a myecz Curoploch capalyn cyrny plech cysthy a myska cystha czepy a myecz

---

GórsPiech 209 k.95r

Proporzecz Hannus trosth pawezw zerzebrem capalin cysthy myska cystha y schynka cystha schabla Iohannes cyasky pawezw zerzebrem capalin cysthy myska a schynka cystha a schabla

Petrus Clobuchowsky pawezu zerzebrem myska schynka capalyn cysthy a myecz

Iohannes schuchy pawezw capalyn zerzebrem capalyn myska schynka a myecz cysthy

Iarosch lepka cystha plech cyrny myska czepy a myecz Curoploch capalyn cyrny plech cysthy a myska cystha czepy a myecz

Słabo

Marek maly schamostral podzelawany a myecz Martinus Ludzyczsky schamostral nowy a koyńczerzs Andreas dobczeschowsky schamostral podzelawany a myecz Nicolaus slotha schamostral nowy a schabla Petrus Zayecz schamostral podzelawany a myecz Pawezy Iohannes Bogusch paweza zerzebrem capalyn cysthy myska a plechowycza cystha a myecz schynka /s,210/ Iohannes vyelyky pawezw zerzebrem lepka cystha a plechownycza schynky a myecz

GórsPiech 209-10 k.95v

Srabro

----------5d

Marek maly schamostral podzelawany a myecz Martinus Ludzyczsky schamostral nowy a ~~kam~~ koynczerzs Andreas dobczeschowsky schamostral podzelawany a myecz Nicolaus slotha schamostral nowy a schabla Petrus Zayecz schamostral podzelawany a myecz Pawezy Iohannes Bogusch paweza zerzebrem capalyn cysthy myska a plechowycza cystha a myecz schynka /s,210/ Iohannes vyelyky pawezw zerzebrem lepka cystha a plechownycza schynky a myecz

Smalno

GórsPiech 209-10 k.95v

Iohannes sczeblowsky paweza zerzebrem capalyn cysthy myska cystha schynky a myecz Iacobus scop paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha a schynky obye a myecz Bernardus de Radom paweza zerzebrem lepka cyrwona myska cyrna a schynky y myecz Welyky maczyey paweza zerzebrem lepka cyrwona myska a schynky cyrne a myecz Stanislaus Burda paweza zerzebrem lepka cystha myska plechowycza cy schynky cyrne a myecz

Szabno

----------6a

Iohannes sczeblowsky pawe-
za zerzebrem capalyn cys-
thy myska cystha schynky a
myecz Iacobus scop pawe-
za zerzebrem lepka cystha
myska cystha a schynky o-
bye a myecz Bernardus de
Radom paweza zerzebrem lep-
ka cyrwona myska cyrna a
schynky y myecz Welyky
maczyey paweza zerzebrem
lepka cyrwona myska a schy-
nky cyrne a myecz Stanis-
laus Burda paweza zerzeb-
rem lepka cystha myska ple-
chowycza cy schynky cyrne
a myecz

GórsPiech 21o k.95v

Srebro

Iohannes sczeblowsky paweza zerzebrem capalyn cysthy myska cystha schynky a myecz Iacobus scop paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha a schynky obye a myecz Bernardus de Radom paweza zerzebrem lepka cyrwona myska cyrna a schynky y myecz Welyky maczyey paweza zerzebrem lepka cyrwona myska a schynky cyrne a myecz Stanislaus Burda paweza zerzebrem lepka cystha myska plechowycza cy schynky cyrne a myecz

---

Srebro

Iohannes sczeblowsky paweza zerzebrem capalyn cysthy myska cystha schynky a myecz Iacobus scop paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha a schynky obye a myecz Bernardus de Radom paweza zerzebrem lepka cyrwona myska cyrna a schynky y myecz Welyky maczyey paweza zerzebrem lepka cyrwona myska a schynky cyrne a myecz Stanislaus Burda paweza zerzebrem lepka cystha myska plechowycza cy schynky cyrne a myecz

Srzabno

Iohannes sczeblowsky paweza zerzebrem capalyn cysthy myska cystha schynky a myecz Iacobus scop paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha a schynky obye a myecz Bernardus de Radom paweza zerzebrem lepka cyrwona myska cyrna a schynky y myecz Welyky maczyey paweza zerzebrem lepka cyrwona myska a schynky cyrne a myecz Stanislaus Burda paweza zerzebrem lepka cystha myska plechowycza cy schynky cyrne a myecz

---

GórsPiech 21o k.95v

Srabno

Nicolaus szlomow paweza zerzeb lepka cystha myska cystha schynk cyrne a schabla /k.96r/ Iohannes brzeszyczsky paweza zerzebrem myska cystha a myecz Nicolaus nyedopyel paweza zerzebrem lepka myska cystha schynky cysthe a myecz Iacobus hrubyeschowsky paweza zerzebrem lepka cystha schynka cystha a myecz Kozyel paweza zerzebrem lepka cystha myska plechowycza cystha schynky cyrne a myecz Swyaszek paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynky obye cysthe a schabla

---

GórsPiech 210 k.95v-96r

Srabno

Nicolaus szlomow paweza zerzeb lepka cystha myska cystha schynk cyrne a schabla /k.96r/ Iohannes brzeszнyczsky paweza zerzebrem myska cystha a myecz Nicolaus nyedopyel paweza zerzebrem lepka myska cystha schynky cysthe a myecz Iacobus hrubyeschowsky paweza zerzebrem lepka cystha schynka cystha a myecz Kozyel paweza zerzebrem lepka cystha myska plechowyмcza cystha schynky cyrne a myecz Swyaszek paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynky obye cysthe a schabla

Srebro

GórsPiech 210 k.95v-96r

Nicolaus szlomow paweza ze-
rzeb lepka cystha myska cy-
stha schynk cyrne a schab-
la /k.96r/ Iohannes brzesz-
nyczsky paweza zerzebrem
myska cystha a myecz Ni-
colaus nyedopyel paweza ze-
rzebrem lepka myska cystha
schyńky cysthe a myecz Ia-
cobus hrubyeschowsky pawe-
za zerzebrem lepka cystha
schynka cystha a myecz Ko-
zyel paweza zerzebrem lep-
ka cystha myska plechowy-
cza cystha schynky cyrne
a myecz Swyaszek paweza
zerzebrem lepka cystha mys-
ka cystha schynky obye cys-
the a schabla

GórsPiech 210 k.95v-96r

Srebro

Nicolaus szlomow paweza ze-
rzeb lepka cystha myska cy-
stha schynk cyrne a schab-
la /k.96r/ Iohannes brzesz-
nyczsky paweza zerzebrem
myska cystha a myecz Ni-
colaus nyedopyel paweza ze-
rzebrem lepka myska cystha
schyńky cysthe a myecz Ia-
cobus hrubyeschowsky pawe-
za zerzebrem lepka cystha
schynka cystha a myecz Ko-
zyel paweza zerzebrem lep-
ka cystha myska plechowy-
cza cystha schynky cyrne
a myecz Swyaszek paweza
zerzebrem lepka cystha mys-
ka cystha schynky obye cys-
the a schabla

Swabro

Nicolaus szlomow paweza ze-
rzeb lepka cystha myska cy-
stha schynk cyrne a schab
la /k.96r/ Iohannes brzesz-
nyczsky paweza zerzebrem
myska cystha a myecz Ni-
colaus nyedopyel paweza ze-
rzebrem lepka myska cystha
schyńky cysthe a myecz Ia-
cobus hrubyeschowsky pawe-
za zerzebrem lepka cystha
schynka cystha a myecz Ko-
zyel paweza zerzebrem lep-
ka cystha myska plechowy-
cza cystha schynky cyrne
a myecz Swyaszek paweza
zerzebrem lepka cystha mys-
ka cystha schynky obye cys-
the a schabla

GórsPiech 210 k.95v-96r

Szabro

Nicolaus szlomow paweza ze-
rzeb lepka cystha myska cy-
stha schynk cyrne a schab-
la /k.96r/ Iohannes brzesz-
nyczsky paweza zerzebrem
myska cystha a myecz Ni-
colaus nyedopyel paweza ze
rzebrem lepka myska cystha
schynky cysthe a myecz Ia
cobus hrubyeschowsky pawe-
za zerzebrem lepka cystha
schynka cystha a myecz Ko-
zyel paweza zerzebrem lep-
ka cystha myska plechowy-
cza cystha schynky cyrne
a myecz Swyaszek paweza
zerzebrem lepka cystha mys-
ka cystha schynky obye cys-
the a schabla

Srebro

GórsPiech 210 k.95v-96r

----------6c

Martinus slazak paweza zerzebrem lepka cyrna a myecz Nicolaus Crapak paweza zerzebrem lepka schachowana schynka cyrna a cystha myska cyrna a myecz Naczek paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynky cysthe a myecz Iohannes sthawsky paweza zerzebrem lepka cyrna myska cystha synky obye cysthe a myecz Stanislaus szlotha paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a myecz

---

GórsPiech 210 k.96r

Strabo

Nicolaus hunyek paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a myecz Phyol paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna a schabla Wolsky paweza zerzebrem lepka cyrna myska schynky cyrne a schabla Stanislaus yvraschowsky paweza cyrwona lepka cyrna myska cyrna schynky cysthe a schabla Petrus skorkowsky paweza zerzebrem lepka cyrna myska schynky obye cysthe a myecz Mathusch pan marek zan slubyl ysch gy ma posthawycz zarzanya ywtro paweska zerzebrem lepka cyrna schynka cyrna myska cyrna a myecz

Svelaro

----------6c

Martinus slazak paweza zerzebrem lepka cyrna a myecz Nicolaus Crapak paweza zerzebrem lepka schachowana schynka cyrna a cystha myska cyrna a myecz Naczek paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynky cysthe a myecz Iohannes sthawsky paweza zerzebrem lepka cyrna myska cystha synky obye cysthe a myecz Stanislaus szlotha paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a myecz

---

GórsPiech 210 k.96r

Srebro

----------6d

Nicolaus hunyek paweza ze-
rzebrem lepka cyrna myska
cyrna schynka cyrna a mye-
cz Phyol paweza zerzebr-
em lepka cyrna myska cyrna
a schabla Wolsky paweza
zerzebrem lepka cyrna mys-
ka schynky cyrne a schabla
Stanislaus yvraschowsky
paweza cyrwona lepka cyrna
myska cyrna schynky cysthe
a schabla Petrus skorkow-
sky paweza zerzebrem lepka
cyrna myska schynky obye
cysthe a myecz Mathusch
pan marek zan slubyl ysch
gy ma posthawycz zarzanya
ywtro paweska zerzebrem le-
pka cyrna schynka cyrna my-
ska cyrna a myecz

Srebro

GórsPiech 210 k.96r

----------6d

Nicolaus hunyek paweza ze-
rzebrem lepka cyrna myska
cyrna schynka cyrna a mye-
cz Phyol paweza zerzebr-
em lepka cyrna myska cyrna
a schabla Wolsky paweza
zerzebrem lepka cyrna mys-
ka schynky cyrne a schabla
Stanislaus yvraschowsky
paweza cyrwona lepka cyrna
myska cyrna schynky cysthe
a schabla Petrus skorkow-
sky paweza zerzebrem lepka
cyrna myska schynky obye
cysthe a myecz Mathusch
pan marek zan slubyl ysch
gy ma posthawycz zarzanya
ywtro paweska zerzebrem le-
pka cyrna schynka cyrna my-
ska cyrna a myecz

Srebro

GórsPiech 210 k.96r

Martinus slazak paweza zerzebrem lepka cyrna a myecz Nicolaus Crapak paweza zerzebrem lepka schachowana schynka cyrna a cystha myska cyrna a myecz Naczek paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynky cysthe a myecz Iohannes sthawsky paweza zerzebrem lepka cyrna myska cystha synky obye cysthe a myecz Stanislaus szlotha paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a myecz

---

GórsPiech 210 k.96r

Srebro

Martinus slazak paweza zerzebrem lepka cyrna a myecz Nicolaus Crapak paweza zerzebrem lepka schachowana schynka cyrna a cystha myska cyrna a myecz Naczek paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynky cysthe a myecz Iohannes sthawsky paweza zerzebrem lepka cyrna myska cystha synky obye cysthe a myecz Stanislaus szlotha paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a myecz

GórsPiech 210 k.96r

Sreboro

Nicolaus hunyek paweza ze-
rzebrem lepka cyrna myska
cyrna schynka cyrna a mye-
cz Phyol paweza zerzebr-
em lepka cyrna myska cyrna
a schabla Wolsky paweza
zerzebrem lepka cyrna mys-
ka schynky cyrne a schabla
Stanislaus yvraschowsky
paweza cyrwona lepka cyrna
myska cyrna schynky cysthe
a schabla Petrus skorkow-
sky paweza zerzebrem lepka
cyrna myska schynky obye
cysthe a myecz Mathusch
pan marek zan slubyl ysch
gy ma posthawycz zarzanya
ywtro paweska zerzebrem le-
pka cyrna schynka cyrna my-
ska cyrna a myecz

Srebro

Nicolaus hunyek paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a myecz Phyol paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna a schabla Wolsky paweza zerzebrem lepka cyrna myska schynky cyrne a schabla Stanislaus yvraschowsky paweza cyrwona lepka cyrna myska cyrna schynky cysthe a schabla Petrus skorkowsky paweza zerzebrem lepka cyrna myska schynky obye cysthe a myecz Mathusch pan marek zan slubyl ysch gy ma posthawycz zarzanya ywtro paweska zerzebrem lepka cyrna schynka cyrna myska cyrna a myecz

Srebro

Martinus slazak paweza zerzebrem lepka cyrna a myecz Nicolaus Crapak paweza zerzebrem lepka schachowana schynka cyrna a cystha myska cyrna a myecz Naczek paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynky cysthe a myecz Iohannes sthawsky paweza zerzebrem lepka cyrna myska cystha synky obye cysthe a myecz Stanislaus szlotha paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a myecz

---

GórsPiech 210 k.96r

Swabno

---------7c

Russek Ian paweza zerzebrem lepka cystha staradawna a myecz Mathias dym paweza zerzebrem lepka cyrna myska a schynky obye cyrne Maslowsky Gyrzyk paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynka cystha a myecz Iohannes chmura paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynky obye cyrne a myecz Mathias Laudamus paweza zerzebrem capalyn cysthy myska y plechow cystha schynky obye cysthe a myecz

---

GórsPiech 211 k.96v

Smaboro

Bernardus de wyrzbno paweza żerzebrem myska cyrne lepka cyrna a myecz schynka cyrna Lorek zabawsky paweza zerzebrem lepka carna myska a schynka czarna a myecz Iohannes szlobyczsky paweza zerzebrem lepka cystha schynky cysthe myska cyrna a myecz Iarosch de skarbimirzs paweza zerzebrem myska cyrna schynky cyrne a myecz lepka cyrna Iohannes Mazurowsky paweza zerzebrem lepka cyrna a myecz Petrus wydawsky paweza zerzebrem lepka cystha • a schabla

Srebro

Mathias de szyrowycze paweza zerzębrem lepka cyrna myska cyrna a myecz /s.211/ Albertus woyna paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynky obye a myecz Nicolaus woyewothka paweza zerzebrem capalyn cyrwony myska cyrna a schynka a myecz Dobeslaus pradnyczsky paweza zerzebrem lepka cystha myska cyrna schynky obye cysthe a myecz Wrablecz paweza zerzebrem lepka cystha myska a schynky obye cyrne a myecz

Srabko

Russek Ian paweza zerzebrem lepka cystha staradawna a myecz Mathias dym paweza zerzebrem lepka cyrna myska a schynky obye cyrne Maslowsky Gyrzyk paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynka cystha a myecz Iohannes chmura paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynky obye cyrne a myecz Mathias Laudamus paweza zerzebrem capalyn cysthy myska y plechow cystha schynky obye cysthe a myecz

Srebro

----------7b

Bernardus de wyrzbno paweza zerzebrem myska cyrne lepka cyrna a myecz schynka cyrna Lorek zabawsky paweza zerzebrem lepka carna myska a schynka czarna a myecz Iohannes szlobyczsky paweza zerzebrem lepka cystha schynky cysthe myska cyrna a myecz Iarosch de skarbimirzs paweza zerzebrem myska cyrna schynky cyrne a myecz lepka cyrna Iohannes Mazurowsky paweza zerzebrem lepka cyrna a myecz Petrus wydawsky paweza zerzebrem lepka cystha a a schabla

---

GórsPiech 211 k.96v

Srebro

Mathias de szyrowycze paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna a myecz /s.211/ Albertus woyna paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynky obye a myecz Nicolaus woyewothka paweza zerzebrem capalyn cyrwony myska cyrna a schynka a myecz Dobeslaus pradnyczsky paweza zerzebrem lepka cystha myska cyrna schynky obye cysthe a myecz Wrablecz paweza zerzebrem lepka cystha myska a schynky obye cyrne a myecz

Srebro

Bernardus de wyrzbno paweza zerzebrem myska cyrne lepka cyrna a myecz schynka cyrna Lorek zabawsky paweza zerzebrem lepka carna myska a schynka czarna a myecz Iohannes szlobyczsky paweza zerzebrem lepka cystha schynky cysthe myska cyrna a myecz Iarosch de skarbimirzs paweza zerzebrem myska cyrna schynky cyrne a myecz lepka cyrna Iohannes Mazurowsky paweza zerzebrem lepka cyrna a myecz Petrus wydawsky paweza zerzebrem lepka cystha ● a schabla

Srebro

Russek Ian paweza zerzebrem lepka cystha staradawna a myecz Mathias dym paweza zerzebrem lepka cyrna myska a schynky obye cyrne Maslowsky Gyrzyk paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynka cystha a myecz Iohannes chmura paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynky obye cyrne a myecz Mathias Laudamus paweza zerzebrem capalyn cysthy myska y plechow cystha schynky obye cysthe a myecz

Srebro

Mathias de szyrowycze paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna a myecz /s.211/ Albertus woyna paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynky obye a myecz Nicolaus woyewothka paweza zerzebrem capalyn cyrwony myska cyrna a schynka a myecz Dobeslaus pradnyczsky paweza zerzebrem lepka cystha myska cyrna schynky obye cysthe a myecz Wrablecz paweza zerzebrem lepka cystha myska a schynky obye cyrne a myecz

Szabło

Russek Ian paweza zerzebrem lepka cystha staradawna a myecz Mathias dym paweza zerzebrem lepka cyrna myska a schynky obye cyrne Maslowsky Gyrzyk paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynka cystha a myecz Iohannes chmura paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynky obye cyrne a myecz Mathias Laudamus paweza zerzebrem capalyn cysthy myska y plechow cystha schynky obye cysthe a myecz

---

GórsPiech 211 k.96v

Srebro

----------7a

Mathias de szyrowycze paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna a myecz /s.211/ Albertus woyna paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynky obye a myecz Nicolaus woyewothka paweza zerzebrem capalyn cyrwony myska cyrna a schynka a myecz Dobeslaus pradnyczsky paweza zerzebrem lepka cystha myska cyrna schynky obye cysthe a myecz Wrablecz paweza zerzebrem lepka cystha myska a schynky obye cyrne a myecz

---

GórsPiech 210-11 k.96v

Srebro

Bernardus de wyrzbno paweza zerzebrem myska cyrne lepka cyrna a myecz schynka cyrna Lorek zabawsky paweza zerzebrem lepka carna myska a schynka czarna a myecz Iohannes szlobyczsky paweza zerzebrem lepka cystha schynky cysthe myska cyrna a myecz Iarosch de skarbimirzs paweza zerzebrem myska cyrna schynky cyrne a myecz lepka cyrna Iohannes Mazurowsky paweza zerzebrem lepka cyrna a myecz Petrus wydawsky paweza zerzebrem lepka cystha a schabla

----------7c

Russek Ian paweza zerzebrem lepka cystha staradawna a myecz Mathias dym paweza zerzebrem lepka cyrna myska a schynky obye cyrne Maslowsky Gyrzyk paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynka cystha a myecz Iohannes chmura paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynky obye cyrne a myecz Mathias Laudamus paweza zerzebrem capalyn cysthy myska y plechow cystha schynky obye cysthe a myecz

---

GórsPiech 211 k.96v

Srebro

Bernardus de wyrzbno paweza zerzebrem myska cyrne lepka cyrna a myecz schynka cyrna Lorek zabawsky paweza zerzebrem lepka carna myska a schynka czarna a myecz Iohannes szlobyczsky paweza zerzebrem lepka cystha schynky cysthe myska cyrna a myecz Iarosch de skarbimirzs paweza zerzebrem myska cyrna schynky cyrne a myecz lepka cyrna Iohannes Mazurowsky paweza zerzebrem lepka cyrna a myecz Petrus wydawsky paweza zerzebrem lepka cystha a schabla

Srebro

----------7a

Mathias de szyrowycze paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna a myecz /s.211/ Albertus woyna paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynky obye a myecz Nicolaus woyewothka paweza zerzebrem capalyn cyrwony myska cyrna a schynka a myecz Dobeslaus pradnyczsky paweza zerzebrem lepka cystha myska cyrna schynky obye cysthe a myecz Wrablecz paweza zerzebrem lepka cystha myska a schynky obye cyrne a myecz

---

GórsPiech 210-11 k.96v

Srebro

Bernardus de wyrzbno paweza zerzebrem myska cyrne lepka cyrna a myecz schynka cyrna Lorek zabawsky paweza zerzebrem lepka carna myska a schynka czarna a myecz Iohannes szlobyczsky paweza zerzebrem lepka cystha schynky cysthe myska cyrna a myecz Iarosch de skarbimirzs paweza zerzebrem myska cyrna schynky cyrne a myecz lepka cyrna Iohannes Mazurowsky paweza zerzebrem lepka cyrna a myecz Petrus wydawsky paweza zerzebrem lepka cystha a schabla

Srebro

Mathias strzyschowa paweza zerzebrem myska a schynky obye cyrne lepka cyrna a myecz Nicolaus wyewyorowsky paweza zerzebrem lepka cyrna myska cystha schynka cyrna a myecz Iohannes korythko paweza zerzebrem lepka cyrna myska cystha schynka cyrna a myecz Petrus vyelyky paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a myecz Thomek sczaszny paweza zerzebrem lepka cystha myska cyrna plechowycza cyrna schynka cyrna a myecz

Smolno

Nicolaus pylzensky paweza zerzebrem lepka cystha schynky obye cysthe myska a plechowycza cystha a myecz

Iacobus kadowsky paweza zerzebrem capalyn cysthy myska cystha schynky obye cysthe a myecz plechowycza

Petrus polak paweza zerzebrem lepka cyrna myska plechowycza schynky mobye cyrne a myecz Stanislaus Radambrowsky paweza zezrebrem lepka cyrna myska cyrna a myecz Nicolaus zywcza paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a myecz

Srebro

Mathias strzyschowa paweza zerzebrem myska a schynky obye cyrne lepka cyrna a myecz Nicolaus wyewyorowsky paweza zerzebrem lepka cyrną myska cystha schynka cyrna a myecz Iohannes korythko paweza zerzebrem lepka cyrna myska cystha schynka cyrna a myecz Petrus vyelyky paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a myecz Thomek sczaszny paweza zerzebrem lepka cystha myska cyrna plechowycza cyrna schynka cyrna a myecz

Srebro

----------7d

Nicolaus pylzensky paweza zerzebrem lepka cystha schynky obye cysthe myska a plechowycza cystha a myecz

Iacobus kadowsky paweza zerzebrem capalyn cysthy myska cystha schynky obye cysthe a myecz plechowycza

Petrus polak paweza zerzebrem lepka cyrna myska plechowycza schynky obye cyrne a myecz Stanislaus Dadambrowsky paweza zezrebrem lepka cyrna myska cyrna a myecz Nicolaus zywcza paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a myecz

Slabo

Mathias strzyschowa paweza zerzebrem myska a schynky obye cyrne lepka cyrna a myecz Nicolaus wyewyorowsky paweza zerzebrem lepka cyrna myska cystha schynka cyrna a myecz Iohannes korythko paweza zerzebrem lepka cyrna myska cystha schynka cyrna a myecz Petrus vyelyky paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a myecz Thomek sczaszny paweza zerzebrem lepka cystha myska cyrna plechowycza cyrna schynka cyrna a myecz

Srebro

----------7d

Nicolaus pylzensky paweza zerzebrem lepka cystha schynky obye cysthe myska a plechowycza cystha a myecz

Iacobus kadowsky paweza zerzebrem capalyn cysthy myska cystha schynky obye cysthe a myecz plechowycza

Petrus polak paweza zerzebrem lepka cyrna myska plechowycza schynky obye cyrne a myecz Stanislaus Radambrowsky paweza zezrebrem lepka cyrna myska cyrna a myecz Nicolaus zywcza paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a myecz

Sabro

Mathias strzyschowa paweza zerzebrem myska a schynky obye cyrne lepka cyrna a myecz Nicolaus wyewyorowsky paweza zerzebrem lepka cyrna myska cystha schynka cyrna a myecz Iohannes korythko paweza zerzebrem lepka cyrna myska cystha schynka cyrna a myecz Petrus vyelyky paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a myecz Thomek sczaszny paweza zerzebrem lepka cystha myska cyrna plechowycza cyrna schynka cyrna a myecz

Swoboro

Nicolaus pylzensky paweza zerzebrem lepka cystha schynky obye cysthe myska a plechowycza cystha a myecz

Iacobus kadowsky paweza zerzebrem capalyn cysthy myska cystha schynky obye cysthe a myecz plechowycza

Petrus polak paweza zerzebrem lepka cyrna myska plechowycza schynky obye cyrne a myecz Stanislaus Dadambrowsky paweza zezrebrem lepka cyrna myska cyrna a myecz Nicolaus zywcza paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a myecz

Słabo

Mathias strzyschowa paweza zerzebrem myska a schynky obye cyrne lepka cyrna a myecz Nicolaus wyewyorowsky paweza zerzebrem lepka cyrna myska cystha schynka cyrna a myecz Iohannes korythko paweza zerzebrem lepka cyrna myska cystha schynka cyrna a myecz Petrus vyelyky paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a myecz Thomek sczaszny paweza zerzebrem lepka cystha myska cyrna plechowycza cyrna schynka cyrna a myecz

Smaboro

----------7d

Nicolaus pylzensky paweza zerzebrem lepka cystha schynky obye cysthe myska a plechowycza cystha a myecz

Iacobus kadowsky paweza zerzebrem capalyn cysthy myska cystha schynky obye cysthe a myecz plechowycza

Petrus polak paweza zerzebrem lepka cyrna myska plechowycza schynky obye cyrne a myecz Stanislaus Dadambrowsky paweza zezrebrem lepka cyrna myska cyrna a myecz Nicolaus zywcza paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a myecz

Slabo

GórsPiech 211 k.97r

Leonardus zathorsky paweza zerzebrem schynka cystha lepka cyrna myska cyrna a myecz Lucas zathorsky paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynky obye cyrne a myecz Pyekyelko paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynka cystha a myecz Gawyn paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a schabla /s, 212,k.97v/ Nicolaus zathorsky pawezw zerzebrem lepka cyrna myska y schynka cyrna a myecz

---

GórsPiech 211-12 k.97r-v

Sucho

----------8b

Leonardus zathorsky paweza zerzebrem schynka cystha lepka cyrna myska cyrna a myecz Lucas zathorsky paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynky obye cyrne a myecz Pyekyelko paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynka cystha a myecz Gawyn paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a schabla /s, 212,k.97v/ Nicolaus zathorsky pawezw zerzebrem lepka cyrna myska y schynka cyrna a myecz

---

GórsPiech 211-12 k.97r-v

Srebro

Leonardus zathorsky paweza zerzebrem schynka cystha lepka cyrna myska cyrna a myecz Lucas zathorsky paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynky obye cyrne a myecz Pyekyelko paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynka cystha a myecz Gawyn paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a schabla /s, 212,k.97v/ Nicolaus zathorsky pawezw zerzebrem lepka cyrna myska y schynka cyrna a myecz

Srebro

GórsPiech 211-12 k.97r-v

----------8b

Leonardus zathorsky paweza zerzebrem schynka cystha lepka cyrna myska cyrna a myecz Lucas zathorsky paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynky obye cyrne a myecz Pyekyelko paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynka cystha a myecz Gawyn paweza zerzebrem, lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a schabla /s, 212,k.97v/ Nicolaus zathorsky pawezw zerzebrem lepka cyrna myska y schynka cyrna a myecz

tak pod paweza

Srebro

GórsPiech 211-12 k.97r-v

Leonardus zathorsky paweza zerzebrem schynka cystha lepka cyrna myska cyrna a myecz Lucas zathorsky paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynky obye cyrne a myecz Pyekyelko paweza zerzebrem lepka cystha myska cystha schynka cystha a myecz Gawyn paweza zerzebrem lepka cyrna myska cyrna schynka cyrna a schabla /s, 212,k.97v/ Nicolaus zathorsky pawezw zerzebrem lepka cyrna myska y schynka cyrna a myecz

Srebro

GórsPiech 211-12 k.97r-v

----------8c

Srzam Stanislaus paweza zerzebrem lepka cystha myecz

Iohannes swyacz paweza zerzebrem lepka cyrwona myska cyrwona schynka cyrna a schabla Iohannes voczyesky paweza zerzebrem lepka cyrwona myska cyrna schynka cyrna a schabla Proporzecze Proporzecz scop Stanislaw gy noszy schabla Proporzecz raczcyn warzynyecz gy noszy paweska malą a schabla Proporzecz stanislawow rakawycznyk andzeyn gy noszy a myecz

---

GórsPiech 212 k.97v

Stabro

----------8c

Srzam Stanislaus paweza ze-
rzebrem lepka cystha myecz
Iohannes swyacz paweza ze-
rzebrem lepka cyrwona mys-
ka cyrwona schynka cyrna a
schabla Iohannes voczyes-
ky paweza zerzebrem lepka
cyrwona myska cyrna schyn-
ka cyrna a schabla Propo-
rzecze Proporzecz scop
Stanislaw gy noszy schabla
Proporzecz raczcyn warzyny-
ecz gy noszy paweska malą
a schabla Proporzecz sta-
nislawow rakawycznyk andze-
yn gy noszy a myecz

GórsPiech 212 k.97v

Srebro

----------8c

Srzam Stanislaus paweza zerzebrem lepka cystha myecz

Iohannes swyacz paweza zerzebrem lepka cyrwona myska cyrwona schynka cyrna a schabla Iohannes voczyesky paweza zerzebrem lepka cyrwona myska cyrna schynka cyrna a schabla Proporzecze Proporzecz scop Stanislaw gy noszy schabla Proporzecz raczcyn warzynyecz gy noszy paweska malą a schabla Proporzecz stanislawow rakawycznyk andzeyn gy noszy a myecz

---

GórsPiech 212 k.97v

Szabro

(Szrebszczyzna)
Srzebczyzna (Serebczyzna)
Srzebrz(e)czyzna Srebrzczyzna

Libertamus ... ab omnibus nostris et successorum nostrorum magnorum ducum Lithvanie etc. serviciis, ..., stacionibus, contribucionibus vlgariter srzebrzczysna, castrorum et poncium edificacionibus

(1387) Kod Wil, 14

Uw. wydawcy: Serebszczyzna, danina płacona w pieniądzach na rzecz w. księcia na Litwie i Żmudzi

zrobione przez KK

Subditi principum ... ipsarum terrarum Magni Ducatus Lithuanie, ab omni datione et solucione collecte, sive exaccionis szeperisne dicte atque mensurarum, que dyakla nuncupantur, ... soluti sint

1447 MMAe XIV 11

— Wydawnictwo.
offs. kl. III. 120 g.

Srebrzczyzna
(Serebszczyzna) Srebczyzna Srebszczyzna
Srzebczyzna = exactio

Wilno
~~Exactionis srzepczisne dicte. 1457 Kod Pol. I 336~~

Ab omni dacione et solucione collecte
sive exactionis Srebszczyzna dicte Wilno 1492
ib. I 347

Cf. Mag. Srebczyzna MM Re XIV 11

Żrzebczyzna
Żrębszczyzna (Żrebczyzna)

[Damus ... homines ..., qui omnes et singuli cum suis successoribus ad praedictam ecclesiam pro rectore et successoribus] omnia tributa mellis, grossorum, frumenti, videlicet dziakla, piscze, brepszczyzna et alias omnes exactiones tenebuntur pendere et solvere

(1493) Kod Wil I 462

Srebrzyć cf. Posrebrzyć

Srena cf. Sarena

v ~~Źrebie~~ \ ~~?~~ ! Srepye '?' ;

Jacom ya nye sbył Mycolayowa
kmyecze Maczeya (źrebie) srepye na dobro=
wolney drodze gwałtem

1463 AKPr VIII a 53.

(Przezwisko owego Macieja?)

Srepszczyzna cf. Serebszczyzna

Srežna cf. Śrzežna

Srnowki cf. Żarnowka

~~Radźca v. Rajca~~

Sroczasty ~~s r s ś~~

~~1365 Johannes Possoka minist., ... recognovit, quia laboriosi Stanislai Kmethonis de eadem Myslathicze~~

duos equos coloris unus nigri et alter sroczasthi faciavit alias liczowal..

~~pro equo Ridzy et duabus Szwgerzepiky non admissis faciare~~ 1477 AGZ. ARCHIB. XVII, 137

Archiwumbernardyńskie. T. XVII
Zap. sadów Przemyskich
R 1477. str 137.
101

V Sroczka

herbam que dicitur szroczka.

~~2 pt.~~ XV A. LIII 64
p. post.

Contra dolorem oculorum recipe, stercora agnelli parui et contere cum vrina infantis et herbam, que dicitur szroczka et munda bene pelvim et pone super pelvim.

V Sroczki = pl. Delphinium Consolida
sroczky = calcatrissa (1472)

Rost. n. 176.

Delphinium Consolida L.

U Rost tylko postać pl sroczki

ROST. Symb. r. 1472

176

Sroczy – picae

De clenodio pice pedis wlg. szrocza noga et proclamacione Valdawa 1426 Stppp. VII³, N° 489.

Nobilis Marschowsky Nicolaus infamauit Mathiam de Grabowecz in genere nobilitatis, qui Mathias dixit se fore nobilem de clenodio pice pedis wlgariter szrocza noga et proclamacione Valdawa; terminus probacionis ad colloquium generale proxime uenturum.

; confer srocza nóżka clenodium

Sroczy

v. Gniazdo XVI w

Nożka

Srogi

Wkrutni, srogy = horridum) 1444; R. XXIII, 305.

(Inventor rutili, dux bone, luminis,
Qui certis vicibus tempora dividis
Merso sole chaos ingruit horridum
Lucem redde tuis, Christe, fidelibus)

Zaugau
horridus 1. straszliwy okropny
2. niedrzesany dzik.
2. prostacki, zaniedbany

↗ jest to tekst z hymnów, dajemy go w nawiasie
i dzisiejszej pisowni

√ Srogi

Srogym (obscura... facie) ~~1446~~ R. XVI, 343.

obscura facie et acri srogym smarczonym XV p. pr. R XVI 343

facies, ei f. zewn. wygląd

St łac. średn. | acritas, -atis, srogość, niedola,
acriter adv. I dokładnie, bystro
II gwałtownie, dotkliwie, okrutnie

obscurus 1. ciemny, 2. ukryty, 3. niezrozumiały, niejasny

Srogi

Quia tunc deus ostendebat se hominibus irratum et seuerum szrogym 1456 Zab-UPozn 106

severus 1. surowy, poważny, surowy
2. ciężki, srogi, straszny

V Srogi

V napominanim (a) a caranim srogim

per predicacionem

ca 1461-67. Serm. 98. r.

Eicitur (sc. ~~diabolus~~ daemonium) autem in confessione ..., secundo per contricionem ..., tercio per satisfactionem ..., quarto per predicacionem V

pred srogim jest jeszcze jakaś litera

Srogi

W mo+czy thwey szad twoy sro+gy przydzye.

M.W. 67.a.

Srogi

Erit (sc. adventus Christi) furiosus, crudelis, okruthny, et terribilis, srogy, ne cum reprobis districte, groznye, iudicemur, sed cum electis salvemur XV p.post. GlDom

39

terribilis 1. straszny, wzbudzający strach
2 wzbudzający cześć, godny podziwu,

Srogi

O gemendum, tremendum verbum, et districte
srogey, dispensacionis, cum dicetur :
Redde rationem XV p.post. GlDom 74

v Srogi

Homines boni [...] considerant, quia iudicium dei est valde iustum et strictum, srogy XV p.post. GlDom 88

iudicium → jest neutr.

strictus 1. naciągnięty, wytężony
2. skurczony, zbity, ciasny
3. krótki, zwięzły, dokładny, ścisły
stricto iure ściśle wg prawa

Srogi

Si homo non wlt meliorari, tunc fit (sc. deus) severus, srogy, crudelis, iustus

XV p.post. GlDom 88

√ Srogi = durus

Srogyemy : verbis duris ✓ ego cum

~~2 1/2~~ XV √ Kałużn. 275. alloquar

√ p. post.

v Srogi 'Terribilis'

Terribilis, srogy

c. 1000 Ex. ~~Stück~~ 100

V Srogi

Homines eciam gaudebant, quia in celis solum patrem habuerent, sed nunc habent et matrem misericordem, prius habuerent iudicem austerum, *ssrokyego, nunc vero habent piam advocatam

XV p.post. R XXIV 374

k. 359r

austere, przysł., surowo, szorstko, gorzko
austerus 1. szorstki, ostry
2. poważny, surowy, mrukliwy, zrzędny

Srogi

Srokyego = auctorum (iudicum) | II ½ XV | R. XXIV, 3/4.

Srogi

v Ideo dominus Ihus Xpus, qui tempore est
z gl. takym nospust<arym>,
asper, srogy, propter pecata nostra

ca 1500 JARp X 142v

asper, era, erum 1. chropowaty, szorstki,
2. ostry, trawoly, przykry

Srogi

Cum iudicabit homines pecatoribus, apparebit szrogy, ocrutny, sed iustis apparebit pulcer, letus

ca 1500 JARp X 141r

okrutny 1. lubiący się znęcać, zadawać cierpienia, nie znający litości.
2. bardzo bolesny, budzący grozę

Srogliwie

Rzecze li kto bratu swemu racha
to czuż a by sie jemu naśmiewał
albo srogliwie rzekł, krzyw będzie a
zasłuży osądzenie albo umęczenie Rozm.
267.

Srogliwie

Jako są apostołowie byli niedobrej
wolej jeden na drugiego... i patrzyli jeden
na drugiego wielmi srogliwie siedząc na
stołem Rom. 547.

srogo

Quanto imperiosius, gl. dominosius, ~~excellencius, sublimius~~ sroxeij, aliis imperare student, tanto subieccius aliorum seruitati adicitur.

XV med. Gl Winc 145

V głowną pomstłią [szczątki], skaran,

V Srogość - rigor Aczkole zabyayączy człowieka podług zakonnego vstawyenya myałby bycz V My trogoscz tha obelzayącz, vstawyamy, Jul. 67. aby zabyayączy słodczycza trzydzieszczy grzywien porodzyczelom, dzeczem alybo przyaczelom V(nos rigorem huiusmodi temperantes, ~~statuimus~~ Dział 55: my chcząc tho vlzycz, ~~vstawyamy~~),

V° zabyłego zaplaczicz myal

obelżać i dawać [illegible], łagodnić, zmniejszać [illegible]

√ Sroka

Szyroka (!) (pica) (pp. XV R. XVI, 347.
p. pr.

('sroka')

pica compatrissa cornici szyroka (!)
kmotra,

pod kmotra poszło po przerywniku
znacz. kmotra 'świadek chrztu, matka
chrzestna, kuma (w stosunku do rodz.
dziecka lub do ojca chrzestnego) →

Sroka = an. Pica caudata Ray

sroka = pica | 1472 | Rost. n. 1344.

pica 849, 6091, 7538, 8363, 8634.

sroka r 1344, 7063, 7064, 9292, 10183, 10459.

str sroka 416

1344

ROST. Symb. r. 1472

v Sroka ~~Ki~~

sroka pica XV p. post. PrFil. V, 8.

~~Mich. XVI. N 33~~

Br. śr. 8 p. 8 r. ~~Str~~ 8.

Brückn Prfil 5 8 w XV

163

√ Sroka 'pica'

pica est quedàm auis, sroką

c. 1500 Erz. ~~Slav~~ 100

Srokaty

Walach schrakathy gyaszkyer maly

1471 Górs Jaz 271.

Srokaty

Kon Strakathy

1471 Górs Jaz 284.

v Strakaty

1670. (386v) Jakom ya Nyepoyal mv konya valacha strakathego nocznego Czassv a ny go vshythek (Masch) mam waschnosczy yako kopa grossj Thako my pomozy bog. — Jako ya tho vyem.

1491 Zap Warsz nr 1670

Sywy strelcy schkaschym o-
gonem plech cysthy oboycz-
ek Srydza plesznywy nye-
wyelky plech lepka schamo-
strel PEtri Napruzowsky
Wrony kopynyczy wyezred-
ny poth pacholacyem Sry-
dza plesznywy kopynyczy
rowny sbroya zupelna Bya-
ly strelcy crothky ogon
mą panczers obogyek lepka
plechowycze schamostrel
[Walach sthrakathy gyasz-
kyer maly panczers kerothky oboyczek lepka cyrną myschka cyrna schamostrel

Strakaty (srokaty)

Barwyerz Konyk Vrony plech oboyczek Dobek Kon Szywy strel rowny wlneratus... pan oboy Koszyen mlody [Kon strakathy] rownj pan oboy Konyczek gnady maly pan oboy *Item Ecrus receptus est in picza ad Szagrab et lorcam oboy et kalistam* /k.146r/ Pyotr Rzyczynsky Kon Gnyady srzedny dobrj pleszyek oboy Damb Kon Czyszawy lyszy srzedny strel pleszyek oboy Konyk Vrony pleszyek oboy lep Gnyady rowny kapa pancz Vrony lyszy maly pan oboy

(Srokaty) strakaty

Snokaty - redalis

equos duos redales alias snokathe
1492 Alonsleop I. Nr. 882.
AcLeop

[Jacobus de Syemno per se et pro fratre suo Johannē cavendo equos duos rēdales alias snokathe reverendissimo dno Johannī Watrobka Jarchiepiscopo Leopoliensi valitudinario et unum cochear in valore duorum florenorum infra unum mensem...

v. Snokasîy →

srakaty

Strom

Nullus accedat (sc. ad sacramentum),
qui nescit penitenciam complere...
Eciam omnes, ... qui partem peccatorum
suorum ... pudore, stromen, dimiserunt

ca 1500 JAR $\overline{X}$ 385

423 r

Sroum & pudor

Sroum Gn. gl. 42 b.

Judas item confitens et g⟨ue⟩ cum eo erant
scilicet pudor, sroum, et dolor et propositum
non peccandi

Gn gl. 42 b

Srom - pudor

Trzy grzywny wszątke, (sze sromem wroczycz-
yma Sul. 55

oblaw szą czyrwonoszczą tho gest,

Tesz ten tho szą ndra bądzely przemozon
przes stroną pothąpyoną..., zaszą gey
lvpycze alybo trzy grzywny wszątke s
wyną pyancznadzescza oblaw szą
czyrwonoszczą, tho gest sze sromem
wroczycz. yma (suffusus rubore)

Sul 55

Dział Q

srom

Drugye, abi we wschech vczinczech
mÿal vmysl prosti, nÿ falą moczną,
nÿ ziszkÿem zadnim albo sromem
a strachi nakrziwon

~~1/2~~ XV med R. XXII, 244.

Srom

scandala srom

In quo caritas dei est, semper cogitat, quomodo scandala, srom y grze ⟨ch⟩ ewadat, quomodo veram pacem inveniat

XV med. RRp XXIV 360

k. 100 v

?

Mat 13, 41 | 18,7 · Luc 17,1

Srom = pudor
~~S W~~

srom wspovyedzenya

(pudor confessionis)

~~ca~~ 1461-67. Serm. 103. v.

~~1424/108 VI Mns. K. 103 v.~~

Quia ad ferventis penitentie desiderium
V requiruntur ...: splendor cognicionis, ~~—~~
timor penitencionis, dor contricionis,

~~Sermones r. 1461-67~~

~~Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta~~

pudor confessionis srom wspovyedzenya.
labor satisfaccionis.

Srom = pudor

boyaszn a srom
timor et pudor

ca 1461-67. Serm. 100. r.

Vinculum lingue timor est et pudor

Srom = pudor

from

(pudorem)

ca 1461-67. Serm. 99. r.

1424/108 VI Mns. K. 99 r.

Sicut lupus non capit agnum per pedem, sed per collum, sic dyabolus non capit peccatorem per pedem, sed per collum, ne clamat per confessionem et hoc facit quadruplex ... tercio inducendo pudorem — srom

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

1)
Srom · pudor

asperitatem, pszicrosczi nec pudorem sromu

Pudorem sromu

~~1/2~~ XV p. post. R. XLVII, 358.

1)
Srom

Stetit confusus we sromye

~~11/2~~ XV p. pr. R. XLVII, 358.

Srom

O dilecti,... non consenciatis sue (sc. diaboli) suggestioni, quod penitere deberetis dimittere propter pudorem sromv

ca 1500 JARp X 101r

Srom

Nullus accedat (sc. in regnum celorum)... qui partem peccatorum suorum... pudore, sromem, obmiserunt

ca 1500 JARp X 123r

Srom

A gdyż jest to rzecz mily Jesus, widzący,
ktorzy sie przeciwili jemu, wielikimi sromy
zaplonęwszy sie milczeli [et cum haec
diceret, erubescebant omnes adversarii eius]
Rom. 377.

Srom = rubor

Tedy więc ze sromem albo ze sromotą-
siędziesz na nisszym miescu [tunc inci-
pias cum rubore novissimum locum tenere]
Rozm. 387.

Srom mię = erubesco.

A ten istny włodarz i rekb sam w sobie:
Co nerynię ...? kopać nie mogę a zebrać
nie srom [fodere non valeo, mendicare eru-
besco] Rom. 389.

Srom

(Chrystus) im był przykazał, aby nie spali;
a kiedy przynedł a oni śpią, pochwalili się
ze snu i nie śmieli wielkim sromem nic od-
powiedzieć, bo im było żal i srom, by jego po-
ślednicj karini nie mogli popełnić Rotm. 610.

Srom

A natychmiast przystąpiw ku mistrzu Jesucristowi przez wszego srom i rzekł jemu: zdrow bądź mistrzu [et confestim accedens ad Jesum, dixit: Ave Rabbi] Rom. 617.

Srom

Et in introeuntes in monumentum viderunt iuuenem sedentem in dextris coopertum stola candida et obstupuerunt

ze sromu vrasli są (Marc 16,5)

ze sromu vrzasli są =

obstupuerunt XVin. R. XXIV, 72.

Jag. nr. 1297 K. 31

Br. kaz. śrw. I 35.

Rozpr. 24 str. 72 pocz. w. XV

Wuj: i zdumiały się

Tys: i bardzo się przestraszyły

1041

Marc 16,5

Srom = pudor

Śmierna dziewica kiedy jest to usły-
szała, smęciła sie podług swego
dziewiczego sromu ~~Rozm. 49~~ [pudore cum
virgineo] Rozm. 49.

Srom = confusio

Pocril iest srom licze moie Fl. 68,9.

Ne zapalaycze se na mą, gisz czakaią czebe gospodne..., *po iesm prze * cz(e) cirzpal przeciwnoscz, pocril iest srom licze moie (operuit confusio faciem meam)

Fl 68,9, sim. Puł

Wuj: Srom dla ciebie znaszał uraganie: zelżywość okrywała oblicze moje

obelga, zerzromacenie, *despeckt

do zelżenia należy łajanie, fukanie, złorzeczenie

srom
Prefho
Dÿabel prziwÿodl na thi nasche czaschi silne omowi a przigani ÿ ssromi

½ XV med. R. XXII, 248.

Srom s s z z

Ceterum hominis Gywan molendinatoris domini Chochlowski pro verecundia ~~alias~~ szaszrom ab ipsa muliere debent doms. Vicecpts. et doms. Iudex interrogare dominos quid veniat homini molendinatori szaszrom

1453 AGZ. XIV. 368
~~ArchB. XIV~~

Archiwum bernardyńskie. T. XIV
Zap. sadów LwoWskich
R 1453. str 368.
673

Srom = infamia

Nocet enim regulus morsu, visu et alitu et ipsi morsu laterant per seuiciam, uisu erroris inficiunt per ignoranciam, alitu diffusione, scilicet mali exempli per infamiam, id est sromem

sromem

(gorszące postępowanie)

(per infamiam)

~~za~~ 1461-67. Serm. 249. r.

~~1424/108 Mns. K. 249 r.~~

367

~~Sermones r. 1461-67~~

~~Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta~~

Sromać się
Jaco swadczimi iaco

Moderski rączil Grzibowi za plascz za cz[i]rzi grziw[n]i y za sukną, sczobi są ne sromala medzi panami 1399 ~~Leksz. II, № 851.~~
Pyzdr nr 110

Sromai się = revereri

(Puł: zasromayczye srye)

Zaplonere se y sromaycze se pospolu, gisz se weselo (!)

zlemu memu Fl. 34, 29 ~~(revereantur)~~.

(erubescant et revereantur ~~simul~~)

Sromai (się) - vereri

Ysz Nyektorzy szwyerzs gonyony przes psy drugego wszącz nye sromaya Sul. 81.
(feras agitatas per canes alterius recipere non verentur)

sromać się

Gele cole kto wÿessÿeli sÿą a co-
cha w marneÿ fale, tele tesze ÿ smą-
cza syą a sroma [s]yą prze ganÿenÿe.

~~Ÿ~~ XV (mod.) R. XXII, 247.

ale, kto sząda a schuka fali na nyebye, ten czy
syą nye bogi sromoti na zyemi

sromać się

poczijnacze szije sromać - erubescitis

SKJ. 1. 102. pos. v. XV.

Kthori vzythek myelyscze tedy, gdyscze grzech czynyly a sprosznoscz, za Kthore grechy nynye paczynacze sze sromacz (quem ergo fructum habuistis tunc in illis, in quibus nunc erubescitis Rom 6, 21)

XV med. SKJ I 102

Sromać

Debemus erubescere, szromacz, ex quo eius iusticiam non formidamus, nye boymy 1456 ZabUPozn 107

Sromać

?e:o?

Quę flere inter epulas non erubescit, nye szroma, sed quia, ale ysz, flectum effudit, turpitudinis, saradosczy, sue maculas aspexit, pocalane ogladala

1456 ZabUPozn 114

Sromać się

y bilasta oba naga, Adam Ewa,
a nye sromalasta sze (et non
erubescebant)

BZ Gen 2, 25

Sromać się

Y vczinyl ~~[illegible]~~ (sc. Amon) zle w wydrenyv bozem ... a wszitkim modlam, gesz bil vdralal Manases, obyatoval y sluszil. Y nye sromal syą oblycza bozego (non est reveritus faciem domini) iako syą sromal (sicut reveritus est) Manases, ocyecz gego

BZ II Par 33, 23

Sromać się

Any wstidal schą a. nye schromel = non est reveritus / 1471 (MPKJ. V, 51.

et non est reueritus any wstidal szą a nye schromal

war. lub.: et non est reueritus any wstidal szą a nye sromal

(non est reveritus faciem domini)

II Par 33, 23

Sromać się - confundi, erubescere, revereri
Panye boże moy, ganba my gest'a
Sromam się wzwyesz oblycza mego k Sobye BZ
I Esdr. 9,6. ~~Y bilarla oba naga, Adam Gewa,~~
~~a nye sromalasla sze ib. Gen. 2,25. Y nye sro-~~
~~mal się oblycza bozego ib. II Par. 33,23.~~
(confundor et erubesco levare faciem
meam ad te)

7390

Sromać się

Sromam tchią = confundor

wor. lub.: confundo sromam szą

1471 MPKJ.V:52

(confundor et urubesco levare faciem meam ad te)

Esdr. IX, 6

Sromać się

Bom syą sromal ⟶

prosycz pomoci krolyowi a gesczczow
(erubui enim petere a rege auxilium et
equites)

I Esdr 8, 22

— Wydawnictwo.

Sromać się

Bom syǫ sromal prosycz
v kidya geszczczow y pyeszich (ku
przespyecznemu przewodu przecyw
naszim przecywnykom
(erubui enim petere a rege pedites et equites)

BZ ~~III Reg~~ II Esdr 8,52

Sromać

Nyeschromayącz = procaciter

war. lub.: procaciter nye sromayącz
(vir impius procaciter obfirmat vultum suum,
qui autem rectus est corrigit viam suam)

1471

Prov. XXI, 29

Sromać

Schromacz - verebuntur

14 H MPKJ V 119

verebuntur id~~em~~est timebunt schromacz

war. lub.: verebuntur idest timebunt sromacz

(novissime autem misit ad eos filium suum dicens: verebuntur filium meum)

Mat 21, 37

Stomać się 'erubere'

erubere, id est verecundari, schemen,
stomack szya

ca 1500 Er. ~~Stan~~ 100

Lromać się = vereor

Będą się zromać syna mego [verebuntur filium meum] Rom. 410

Sromać się

Judaszu... groz mąk piekielnych się nie oboisz a poznany w grzesze sromać sie nie chcesz Rozm. 550.

Sromać się

Wielikoby się mieli sromać krześcjani,
ktorzy tej nocy nie czują modląc się
Rom. 608.

Sromać się

Baczmy, czemu... Ewanielista wypisuje to, ktore sie działo przy męce miłego Jesucrista,... iże tego już nie tai ani sie sroma Rozm. 728.

Sromać się

Napirwej zawiązali jemu oczy ... iż się sromali bić albo plwać w jego święte oblicze

Rorm. 730.

Sromać się

O niedostojny Judaszu, jakoś się nie sromał mistrza swego... Taka okrutnej śmierci podać! Rom. 738.

Sromać się

Pilat... zamienił im dwu:... Barabasza... a... Jesucrista... Bo myślił Pilat, iże weźrawszy żydowie tego złego... człowieka i Jesucrista..., będą się sromać prosić tego złego człowieka Rozm. 808.

Sromać się
sromaję się

Gdyż tako nędznie przywiedzion środ witnice, rzuciwszy sie zwieliką okrutnością poczęli drzeć i siepać odzienie sniego i zwlekli ji, aże stał nag, jako sie urodził odmatki, barzo wieliko sie (816) tego sromaję, iże tako sromotnie dali jemu stać długą chwilę, bo tamo stało wiele luda, patrząc najego sromotną mękę. Rozm. 815—816.

Sromać się

a tych sie miły Jesus barzo sromał, iże tako nag stał.
Rozm. 816.

Sromaé cf. Osromaé

Sromać cf. Posromać się

Sromać cf. Usromać

Iromać of Zasromać

Sromać cf. Zastromać się

R XXV 177

Sromanie - pudor

obudzić poczucie wstydu

Discutis pudorem sromanye

~~1½~~ XV p.pr. R. XLVII, 358.

Sromanie reverentia

Ti wesz laiane moie y sromotę moię y sromane moie Fl. 68,23.

Puł: ty wesz layanye me y gaynbę moyę y sromotę moyę

(tu scis improperium meum et confusionem meam et reverentiam meam)

Pys: ty znasz me pohańbienie, mój wstyd i mą niesławę.

Wuj: ty znasz pohańbienie moje i zelżywość moję i wstyd mój

Pawł:

Sromawać cf. Zasromawać

Sromić cf. Posromić

Sromieźliwość

Zromeslywoscz = pudor | ~~½~~ XV mel. | R. XXII, 39.

Sromieżliwość

Quinque sunt virtutes, que stans virgines prudentes faciunt: prima est humilitas .., quarta virtus pudicicia sromyesliwoscz

XV med. R XXIV 359

31v

— Wydawnictwo.

jest mikrof.

Sromięźliwość

Sromyesliwosez = pudicitia R. XV med. XXIV, 359.

[redacted]

skromieśliwość!

nec in concepcione inventa sum sine pudore

bez drzewyczey ſromyeszly vosczy

~~Brückner Kaz. św. 3~~

~~Rozpr 25 str 152~~

~~Rost. I. 4740. k. 6v~~

899

~~połowa w. XV~~

Rost. XV med. Rozpr. XXV, 152.

rkp petersburski

Sromieźliwość

Christus in corde hominis seminavit multa semina ...

Virtutum, ut pacem, concordiam, castitatem, sromyeszlywosscz, et mundiciam XV p. post.

GlDom 45

Sromieżliwość = pudicitia

Secundum Augustinum tria sunt, que sunt causa et origo, początek, totius sanctitatis...

Primum est pudicitia sromyeslywosez corporis, quam superbi omnino owscheky non habent. ~~XV~~

~~Prov.~~ I 202. ...Nam quedam feminae sua membra absque omni verecundia denudant ... et ostendunt

XV p. post

fot.

sromożliwość

pudicitia sromyeszlyvoscz

XV p. post.

R.XXV, 179.

~~Brückner Kaz. śr w. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 179~~

~~Ossol. 414. k. 263.~~

2518

Sromieźliwość - pudicitia

Przyprawy dziewcze sfadzbęą, y ruche y wyana
sromyeszlywoszczy nye zaprzy BZ Ex. 21, 10.
(providebit puellae nuptias et vestimenta et
pretium pudicitiae non negabit)

Wuj: opatrzy pannie wesele: i szaty, zapłaty wstydu nie odmówi
Gd:

7391

Sromieźliwości - rubor
Nyekthorzi z naszych slyachczyczow...
Othozvczywszy wszystką sromyeszlywoscz...
ny pod czyyą cborąngwyą... stanowycz szą
obykli Sul. 21.
(obiecto omni rubore)

Sromięźliwość cf. Niesromięźliwość

Spomieźliwy –
w ustępie zatytułowanym po łacinie: Condiciones bone confessionis" mieszczą się następujące wyrazy po polsku:
Spowyedz ma bycz... szromyeslywa, czala,
tagemna + ca 1428, Prfil. I, 475.

łac. tekstu w tym spisie brak

329

1 pr.

Promieśliwy.

~~[illegible]~~

Sed qualis debet esse confessio?
Sit simplex prosta pocorna spo-
wedz ma bycz czysta ywerna Cą-
sta yodcrita rostropna ydobro-
wolna Szromyeszlywa czala
thayemna anasą zaluyącza
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

Test. I, 298. k. 99.

214
Drucknei Kaz. śr. w. 3.
Rozpr. 25, str. 138
rok 1466
1466, R. XXV, 138.

[illegible]

[illegible]

XV p. post.

XV, R.XXV, 198.

XV ~~Brückner Kaz Środ 3~~

~~Rozpr t 25 str 198.~~

sin

Szomieszliwy

Spowiedź ma być ... szomieszli=
wa.

14001 r. ~~XXV~~ 243.

do tego cytatu ma być fotografia rękopisu, w którym
jest też odpowiedni tekst łaciński

Sromiężliwy

Sromiźliwy

Spovyedz ma bicz... sromysliva, (XV med.) Zab. 451.
czała, tayemna

Sromiężliwy

Sromiżliwy

XV)

Sit confessio .. sromyslywa JA XV, 534.

doskonały Sit humilis simplex confessio prava fidelis etc.
Czysta otharta rostropna y dobrowolna
Sromyslywa czala thayemna richla
Placzucza moczna posluschna y tesz na szyje
zaluyącza

zupełny

XV JA XV

Sromieźliwy

Sromiźliwy

Tesczy)

Marie magdolany pokutka bilacz gest ona barzo sromislyua Gn. 14, b. A prestocz gest ona do xra bila prysla y pred gogo nogamy gest ona bila padla a sfwe grzechy gest ona przeth nim bila ponedala

Sromieźliwa

Sromesliwa = pudicissima ~~sromesliwa~~

in. XV, R. XXIV, 60.

~~Jag. nr. 1619 Mac. Z Groch. 47.~~

Br. Kaz. św. 1 8823

Rozpr. 22 str. 60 pocz. w. XV

plenum z pełna

Quia erat (sc. virgo) eloquens ple. deo. excellens pudicissima sromesliwa in qua deus se nidificaut zloszil

a b c ć d e f g h ch i j k l ł m n ń o p r s ś t u w z ż ź

Sromieźliwy = pudorosus

Item parvuli timent valde ignotos homines et maxime monachos;

(Ex hoc docemur, quia debemus esse pudorosi

sromyesliwy. XV Pr. Fil. I 204.

XV p. post.

skromny wstydliwy, uczciwy skromny uczciwy, wstydliwy

Du Cange pudorosus = modestus, verecundus, pudens

Przybor. Urywek kazań dla mlod

(w XV) PR. FIL. t, I, str, 204

39

Sromieźliwy = verecundans

(famulum alli et elati cordis repelle, ut futurum inimicum...)

Sługą sromyezlywego mylvy yako szyna swego. ~~II~~ ~~I~~ XV p. post. R. I. XLV.

[Famulum se de facili verecundantem dilige ut filium]

Sromie'liwy cf. Niesromie'liwy

Sramiźliwy cf. Sromieźliwy

Svomocac' cf. Osvomocac'

Sromocenie

ſrzomoczene[8]
Babilon enim confusio interpretatur

XV med. Gl Wroc 101r

Sromocenie - vituperium

Ogdyby ... slachczycz slachczyczowy ... a czestnyk czestnykowy
Layalby, myenyącz gy kvrwym synem ...,

Za sromoczenye tego, yegosz tako szesromoczyl,
dla vyny zaplaczi szeszdzesąth grzywyen, yakoby
gy zabyl byl Sul. 48.
(pro vituperio illius, quem sic vituperavit,)

Dział 39: za layanye onemv, komv by taklayal

łajać wymyślać, krzyczeć, ubliżać, lżyć słowami, urągać, złorzeczyć,
przeklinać

Sul 46: swego dlozebnyka... (o) pyenyadze... przykro vpomynal alybo skaradymi slowy przeklynal, ylkokroczby przeklynal alybo layaal

Sromoczenie 29a

kostkach da na zaklad abo na zastawą pyenyadzy, abo za to rakoymya wezmye, tedy any wynowaczecz any rąkoymya za to ma czso czyrpyecz any placzycz. [Aczlyby tesz ten, czso przegygra, poddal syą pod layaye abo sromoczenye a na to rakoymye postawyl, a tento, czso zyskal, chczalby gy abo gego rąkoymyą sromoczycz, tedy za sromotą ylkokrocz bądze sromoczycz, telkokrocz gemv wyną pokvpy pyąthnadzescza a sadowy naszemv drugą tesz pyąthnądzesczya.]

Dział. 37

(Si quis vero ~~superveniens~~ pro pecunia sic evicta scriter monuerit suum debitorem cum verbis turpibus vel eius fideiussorem, quociescunque maledixerit vel improperaverit pro debito prelibato)

Sromocenie - improperatio

Poddal syą pod layanye ako sromocenye Dział. 37.

Sromocenie

Jako żydowie miłego Jesucrista pirwej umęczyli rozmaitem sromocenim, niżli ji jęli i związali Rozm. 646.

Sromocenie

Dziewica Marja... obrociła sie ku żydom i poczęła wołać: Słuchajcie... o zaćmieni żydowie,... za naukę zbawienie (!) dajecie przykre słowa pełne krzywdy i sromocenia i trudne[j] męki Rozm. 740.

Sromocenie

Pilat posłał miłego Jesucrista do Heroda a... tamo wiele sromocenia cierpiał Rozm. 795.

Sromocenie = blasphemia

Żydowie... pytali jego rzekąc: prorokuj, Chryście, kto jest, kto cię uderzył?, i inne rozmaite sromocenia mowiąc [et alia multa blasphemantes dicebant in eum Luc. 22,64] Rozm. 801.

Sromocenie

O miły Boże, i co może przydź ku myśli baczącemu albo pamiętającemu koronę tarnową miłego Jesucrista. jedno ukazanie wzgardzenia, przeciwność sromocenia, a trudność męczenia? Rozm. 830.

Sromocenie

kiedy moj syn namilejszy potem sromoceniu powiedzion barzo sromotnie wtore ku sądowi, natychmiast otarł krew swoją suknią zoczu, le tę, ktora była jeszcze nieprzyschła. Rozm. 835.

Sromocenie boże = blasphemia

Caifasz... zawołał wielikim głosem rzekąc: Słyszeliście sromocenie Boże? [audistis blasphemiam] Rozm. 718.

Sromocenie Boże = blasphemia

Ten istny biskup... zawołał wielikim głosem rzekąc:... Owaście już słyszeli sromocenie Boże, co sie wam widzi? [ecce, nunc audistis blasphemiam: quid vobis videtur?] Rozm. 725.

Sromocenie

chwała w szromoczenijv będze
(gloria in confusione ipsorum, qui terrena
XV med. SK. J. I. 121. ~~por. XV.~~
sapiunt, gl. quia inde confundi deberent et erubescere
~~Eph. 6~~ Phil 3, 19)

Wuj: których koniec zatracenie, których bóg jest brzuch, i chwała w sromocie ich, który ziemskie rzeczy miłują

Tys.: a chwała – w tym, czego winni się wstydzić

√a (zam. o) taluye - itd.

Mogaly pryszasznyczy dacz popyszacz zalobą

----------80c

yáko szye pr/9/zednymy dz-
yalo Czy/10/ly ~~xx~~ czy tho
mayą dacz /11/ popyszacz,
czo zaluyą /12/ y czo ten
przerzeczony /13/ rzecznyk
atakye wysz/14/nanye y vw-
laczanye /15/ y szromocze-
nye przepa/16/dl Sprawa ma-
ydbor /17/ NA to my przy-
szasz/18/nyczy zmaydbor/19/
ku od powyeda/20/my y pra-
wo mowy/21/my napyrwey st-
rofu/22/gely kto ortel √w-
szande /23/ to ma woyth
szwyedzenym przyszasznycz-
ym popyszacz

Sromocenie (et quid praedictus praelocutor racione huiusmodi retractacione et oblocutione succubuit, vel quid iuris)

√w szand(zi)a

OrtOssol 53,3,w.8-23

Sromocenie

Mogoły przyszyasznyczy dacz popyszacz zalobą ... ~~a przeto proszyemy wasz o naoką~~ — czyly czy tho maya dacz popyszacz czo ~~[illegible]~~ zalnya y czo odpowyadaya y thesz, czo then przerzeczony rzecznyk o thakye wyszanye y vwlaczanye y szromoczenye przepadl Ortellac 66(g)

Sromociciel

diffamatores szromoczyczycle

c. 1500, JH, 10, 385.

Stomociciel

Nullus accedat (sc. ad sacramentum),
qui nescit penitenciam complere...
Eciam omnes petueti, tales namque
sunt blasfemi domini dei et omnes
diffamatores, stomacryczyele,
qui diffamant, stomacra, alignos
indigne

ca 1500 JAR X 385

K. R30

Stromocić

Petrus Zowka debet iurare sicut non stro-
mocził nec in furticinium indicavi
pomawał Dobkonem

1391 FPaw IV nr 3651

/13/ krzywdą Tedy ma szye
/14/ nayn zalowacz przed
/15/ Sandzą wyschym nad
/16/ nym ten to ma szą-
dzicz /17/ Jako gest prawo
podlug /18/ Pytalysczye n
/19/asz o prawo /20/ thymy
szlowy, /21/zaluyącz szye
na wa/22/szego woytha, kako
gest /23/Raczcze, przysza-
sznyky y /24/ gynszy lud
szromoczyl /25/ nyesprawy-
edlywye /26/ Jgest nyespr-
awyedły /27/wy drapyeszny
wspor/28/ny szewszychkym
po/29/spolstwem nyeszgodny

OrtOssol 51,4,w.13-29

----------77b

/9/ NA to my przysza/10/
sznyczy Smayd/11/borku pr-
awo mo/12/wymy [Gest ly wo-
yth /13/ nyevszytheczny a-
lbo /14/ wsporny, nyesprawy
/15/edlywy, drapyeszlywy,
/16/ wewszythkych rzeczach
/17/ Spospolstwem nyesz
/18/godny, Raczcze y przy
/19/szasznyczy szromoczy,
/20/ Tego szye Raczcze ma
/21/yą nayn przed vyszym
/22/ Sandza ~~czo gest nad~~
/23/ ~~nym wyszy Tho gest~~
/24/ ~~przed panem krolem~~
Szkarzyc

Szromocić

OrtOssol 52,1,w.9-24
mac 8

Sromocić

~~Petrus Zowka~~

~~Debet iurare, sicut non zromoczil 1391 Tpaw IV, № 3651.~~ Nec ipsum ussit, nec sromoczil 1398 № 5845.

Sicut ipsum tenendo, nec ipsum ussit, nec sromoczil

1398 Tpaw IV nr 5845

Sromocić = exprobrare

Na prosznosez sromoczily sę duszę moię Fl. 34, 8 (exprobraverunt animam meam, Pul: zadał layały duszy moyey)

Sromocić

Davam szya vynyen bogv wszechmogocemv s pyą-
czy szmyslow czyala mego grzessnego, czom szgrze-
ssyl... y ~~czvz~~ szromoczvcz tako dobre duchovne
stadlo, yako y szvyeczkye ~~ex. XV Spr. I 149~~

Spow 3.

vyele dobrego oposczayvcz, czvdze grzechy oprawya-
yvcz, s[y]vych y maitvych ⟨nie⟩ vylaczayvcz,

Srowocić
Jaco mne

(ysz konem...)

Dacosz yanl panoszą mego ... y szrowoczyl gy | 1416 |||
Czas. 88.

Sromocić

116. (182) Jako ya nesromoczil adassy wyey domv anym yey policzkow zadawal. — Jako ya tho wem Jacub nesromoczil adassy w yey domv any yey policzkow zadawal[1].

1425 Zap Wars nr 116

Sromocić

Sromocz, Sgayn = vitupera | 1447 | R. XXII, 40.

Sromocić

XV med.

Nye gany any sromoczy R. XXIV, 360.

[Non] parvipendit nye gany any sromoczy any leko wazy V

mikrof.

1) Sromocić – inhonorare

Yemv.. gy sromoczyly –

ipsum (deridebant), inhonorabant

rps 266v

~~1/2~~ XV med. (SKJ) V 275

Secundo ~~spatem~~ ~~iritualem~~ dolorem et merorem habuit (sc. Maria), quando vidit filium suum dilectum stantem coram Iudeis, quoniam omnes ipsum deridebant, inhonorabant. gy sromoczyly, et affligebant

quando

2) Sromocić -

Sromoczoon posmyewan -

illudebatur

~~1/4~~ XV med. / SKYV 275

In persona virginis ~~et~~ dicit: cum fuisset illum intuita qualiter percuciebatur, a lapis cedebatur, facies eius conspuebatur, spinis coronabatur et illudebatur, sromoczoon, posmyewan, commota sunt omnia viscera mea

Sromocić = detestor

detestatur - sromoczy. ½ XV (med.) Lab. 514.

Sromocić = inhonoro

Sromoczy y naganya inhonorat et blasphemat. ca 1450 ~~br. Fil.~~ IV 577.
P+

Marc 2,7
Mat 9,3

Sromocić

Ceperunt illum virum iustum et sanctum conuiciari, sromoczycz 1456 ZabU-Pozn 97

kostkach da na zaklad abo na zastawą pyenyadzy, abo za to rakoymya wezmye, tedy any wynowaczecz any rąkoymya za to na czso czyrpyecz any placzycz. [Aczlyby tesz ten, czso przegygra, poddal syą pod layaye abo sromoczenye a na to rakoymye postawyl, a tento, czso zyskal, chczalby gy abo gego rąkoymyą sromoczycz, tedy za sromotą ylkokrocz bądze sromoczycz, telkokrocz gemv wyną pokvpy pyąthnadzescza] a sadowy naszemv drugą tesz pyąthnądzesczya.

Dział. 37

(si quis... pro pecunia sic evicta acriter monuerit suum debitorem cum verbis turpibus vel eius fideiussorem, quociescunque maledixerit vel improperaverit pro debito praelibato →

→ tociens illi pro sua verecundia poenam, pencznadrescze quae dicitur, solvat)

Sul 46: Paknyąlibi ktho... swego dlvzebnyka alybo gego rąkoymyą pyenyądze thako poszyskane przykro vpomynal alybo skaradymi slowy przeklynal, ylkokroczby przeklynal alybo layaal o dlug przerzeczoni, thylkokrocz gemv za szromothą wynągasz rzeczona pyencznadrescza, zaplaczicz ma)

kostkach da na zaklad abo na zastawą pyenyadzy, abo za to rakoymya wezmye, tedy any wynowaczecz any rąkoymya za to na czso czyrpyecz any placzyecz. Aczlyby tesz ten, czso przegygra, poddal syą pod layaye abo sromoczenye a na to rakoymye postawyl, a tento, czso zyskal, chczalby gy abo gego rąkoymyą sromoczycz, tedy za sromotą ylkokrocz bądze sromoczycz, telkokrocz gemv wynią pokvpy pyąthnadzeszcza a sadowy naszemv drugą tesz pyąthnądzeszczya.

Dział. 37

Sromocić – improperare

Ylkokrocz bądze sromoczycz, telkokrocz myną pokwpy

Dział. 37.

1)

Sromocić

~~Sromoczą szarodnoczą = denigrant atramento~~ ~~1466 R. XXII, 11. Pocalayącz, sromoczacz = denigrando; ib. 11.~~

rp. 130

Cum fame tue titulos deflorando, gl. denigrando pocalayącz, sromoczacz, de te per versorum oblatrat detractio vite tue tibi propone speculum, wszgląd, et mentem tuam interroga

2) Sromocić

op 131

sc. homines
nawydome

Qui cum inpresentes palam disgressari non valeant absencium carne viva se s faciant et famam ipsorum nitidam diffamacionis denigrant atramento, gl. ~~sromocza~~ ~~czyrznydlo~~ szaradnoscza, czyrznydlo

gl. contaminant sromocza

1466 R XXII 11

nigredine alio modo czyrznydlo, szaradnoscza,

Sromocić

Schromoczily ganyly – conviciebantur

1471 MPKJ V 122

lub.: conviciabantur wyastky czynyly aut ganili

(Christus rex Israel descendat nunc de cruce, ut videamus et credamus. Et qui cum eo crucifixi erant conviciabantur ei

Marc 15,32)

Marc 15,23

Sromocić 'infamare'

infamare, sz romoczyć

ca 1500 Ex. ~~Sbo~~ 100

Sromocić

diffamacionibus diffamare po-
farzamy (!) sromoczycz
ca 1500, J.A. 10, 380.

Ceperunt Ihm diuersis diffamacionibus
diffamare p⟨t⟩ofarzamy sromoczycz

ap 1796

Sromocić

Omnes diffamatores, sromoczyczyele, qui diffamant, sromoczą, aliquos indigne

ca 1500 JARp X 123v

Sromocić

Nullus accedat (sc. ad sacramentum),
qui nescit penitenciam complere
... Eciam omnes perueri, tales
sangue sunt blasfemi domini
dei et omnes diffamatores,
sromaczyczyele, qui diffamant,
sromaczą, aliquos indigne
ca 1500 JAKp x ~~385~~ 123v

Stromocić

Szromoczuze scilicet in forma humana bonis in consolacionem et malis in confusionem

ca 1500 R XLVII 368

Wyrozumska nie robi żadnej uwagi o Brücknerowym odczytaniu

conputus szromoczoi, więc może to miejsce ona właśnie tak odczytuje?

Sromocić

Sicut ovis ad ~~vindictam~~ (victimam) ductus est, et dum male tractaretur, sromoczon, non apparuit (pro aperiet?) os suum (por. Is 53,7)

XV p.post. RRp XXV 175

k.98r

Sromacié

Pisze święty Maciej... jako ji powiedli
z domu Annanowego bijąc, sromocąc, pluskając
błotem na jego święte lice Rom. 710.

1.

Sromocić

Pisze święty Maciej,... jako ji powiedli z domu Annaszowego, bijąc... i rozmaicie ji sromocąc Rozm. 710.

Sromocić

Drugi potem przybieżąc uderzył ji w ciemię i rzekł: O Jesusie... takeś omdlał, jakoby nie miał Boga ojca, ba pochwaci sie, ale nie daj sie sromocić Rozm. 731.

Sromocić

Ci, ktorzy ji bili i tako trudno sromocili, ci sie zmęczyli Rozm. 732.

Sromocić

Miły Jesus... od żydow sromocon sprawej zgłoby,
~~[illegible]~~ jakoż pisze święty Łukasz Rozm. 801.

Sromocić

Miedzy wszythimi włodykami Herodowymi [nie
był], ktory by sie jemu osobno nie nasmiewał
i nie sromocił Rom. 803.

sromocić

sromocąc

Przed tym jego biczowaniem stali żydowie, rozmaicie jemu łając azłymi słowy barzo sromocąc, a takoż dwojako był biczowan, a to prze to, by sie pismo napełniło, iże szatan biczował dostojnego Jopa (823) trudnemi ranami a jego żona biczowała ji trudnemi słowy i cirpiał boleść wciele od biczowania szatanowego a boleść smętka miał wsercu od biczowania języka swej żony. Rozm. 822—823.

stac. Q

Sromać

Mojżesz przykazał był, kto by się bogiem mienił... sromocąc uczciwość Boską, tego miano i z miasta kamienować Rom. 724.

/4/ tedy szromoczyl wasz
/5/ wszythkych czso sczye
/6/ szyedzely wthen czasz
/7/ na lawyczy a natho/8/
kaszdemv przyszaszny/9/k-
owy odlyczycz trzydze/10/
sczy szelągow ma y od /11/
lozycz albo pokupycz /12/
woythowy thele wy/13/ny
gele wam wszyth/14/kym
prkepadl zaprzyly/15/szye
tedy moze prawem /16/ od-
ycz nyszly by to nayn /17/
chczely wszythczy raczcze
/18/ wyznacz pod szwa prz
/19/yszagą ysz ta szlowa wyrzekł
/20/ przed szyedzaczą radą

OrtOssol 53,4,w.4-20

Sromocić

Rzekł Hannus na przyszyasznyby, ysz mu krzywdą vczynyły..., o thy szlowa moga mu przed szadem wyną dacz, poznaly szye thych szlow, thedy szromoczył wesz wszysthky, czoszczye szyedzyely w then czesz na lawyczy Ort Mac 66 (ok)

Sromocić „Domine subiudex, tu iudicas me solus et socium non habens". -

Domini, coram vobis ego propono, quod ipse michi infamavit et diffamavit al. przimowyl mi y szromoczyl mya coram vobis, quod ego iudicarem male et iniuste ipsis et hoc michi *hoc licet socium meum non habeo, sed alios penes me habeo". (tąd orzekł karę za obrazę) 1500 UrzMaz 107

obraził mię

Zabr. 2. wiecz. rel. 15, 411 v

Sromoc~~ać~~ ? jest osromocać

Być sromocanym = scortari

Cum meretricibus scortaberis

S colczami *sromoczana *banzes

~~XV R.~~ XLVII, 359.

XV p. pr. R XLVII 359

~~s c⟨ud⟩ol⟨ozni⟩czami.~~

dłuż. kolica 'tarica'

Sromovčić

Ganbijer, Sromovczicz - violare 1471
MPKJ V, 23.
(sacerdotis filia, si deprehensa fuerit in
lub. & stupro et violaverit nomen
patris sui, flammis exuretur
Lev 21, 9)

Lev 21, 9

Sromocić

Quia mortale pecatum facit duo mala opera in homine:

Primo, quia hominem infamat vlg. sromoczy, apud homines

XV p.post. RRp XXV 173

k. 27r

Sromocić

przynosić sjmę?
~~[illegible]~~?

zadny thowarzis aby nye sromocził swego mystrza v kthorego roly [thako w strawye yako w poscielnych chvstach]

1491 RKJ£ VII 58

Sromocić = confundere

a nye sromocz mie prze oczeko=

wanie mwie [non confundas me

ab exspectatione mea].

M. W. 38. b.

Psal 118, 116

Tys. nie zawiedź nadziei mojej

Ogd: Utwierdźże mię według słowa twego, abym żył, a nie zawstydzaj mię w oczekiwaniu mojém

Sromocić - confundere

Alye nynye odegnal y

Sromoczil yes nas Put. 43,11.

(nunc autem reppulisti et confudisti nos, Fl: y osromoczil ies nas)

Put. 43.11.

Sromocić.

szromoczac

verecundando

14/12. XXV 2bg.

rps petersburski

'wstydzić się, lękać się, być nieśmiałym'

Sromocić

Gest ly woyłh nyevszyłheczny... raczcze... sromoczy, tego szye raczcze mayą nayn przed vyszym sandza... szkarzycz.

Ort. Kat. 211

~~II 7/2 XV Sitzber. CXI 211.~~

Sromocić

Pyłalyscyę nasz..., zaluyącz na waszego woytha, kako... gynszy lud szromoczyl nyesprawyedlywye..., proszącz nasz, czobyscye sznym myely vczynycz?

Ost. Kat. 210

~~II 2 XV Sitzber. CXI 210~~

Szromocić 'conspuere'

uszromocić?

Consputus szromoczoi

rp. 40

ca 1500 R. XLVII, 368.

Vidit cum crucifixum indicatum consputum vszromocz in facie ... cum suis angelis sua portare naczynye sct. suam crucem coronam etc.

szromoczuze scilicet in forma humana bonis in consolacionem et malis in confusionem

rp. 38:

ca 1500 R XLVII 368

Sromocić cf. Osromocić
Osromocać

Sromocić cf. Posromocić

Sromocić cf. Usromocić

Sromocić cf. Zesromocić

Sromota

Obleczeni bądzcze w ganbą
y we sromotą (induantur confusione)
Fl 34,30, sim. Pnt

Pawł: "niech raczej będą zawstydzeni a nie rozweseleni i pohańbieni społem (wszyscy zarówno, żadnego nie wyjąwszy) ci, którzy się weselą z złego mego z mego nieszczęścia"

Wulg. Lub: "niechaj rumieńcem wstydu... pokryci zostaną

Tys: niech się okryją wstydem i wzgardą

Sromota = confusio

~~Obleczeni będzcze... we sromotę Fl. 34,30.~~ Poczyczy będzcze sromotę, gdyż szukaią zla mne Fl. 70,14.

(operiantur confusione et pudore)

sim. Pul

Pul: gaynbę y sromotę

Pawł: "niech je rumieniec wstydu jak szata szarłatowa okryje"

Sromota

Vmneyszil ies dni czasa iego, oblal ies gi syromotą (perfudisti eum confusione)

Fl 88,43, sim.
Puł

Pawł: "rumieńcem wstydu oblicze jego okryłeś"
Tys: okryłeś go niesławą

Sromota = confusio

~~Ti wesz... sromotą moią Fl. 68, 23.~~ Obleczony bądźcze
y odzeny x bądźcze yako sowytym płaszczem sromotą swoią
... sromotą Fl. 108, 28, sum. Ant

(induantur, qui detrahunt mihi pudore
et operiantur sicut diploide confusione sua)

Pawł: niech wstydem zapłoną od stóp do głów

Sromota

Nyeprzyaczele yego oblyekę we sromotę (inimicos eius induam confusione)

Puł. 131, 19

Fl: Neprziyaczele gego oblecką we sromotą

Pawł: "okryję wstydem, sromotą

Sromota -

nenabithna szromota
irrecuperabilis verecundia ~ ca 1428
Trfil. I 486. ~~Ignominia szromotha + 445.~~

nie dający się odzyskać, odrobić, utracony

glOssy około r 1428
MAL. Zab j. polsk. №2503 Bibl Jag
Prace Fil. t. 1 str, 486

196

Sromota - pudor rzędysz w lywney przepaszczy gest nyenasiczona sadza,

Nyektorzy...

Wyczągaya pyenyądze, sromothy w oczu nye mayącz

Sul. 47.

Dział O

Łac. O

Sromota – confusio

Stella, que ipsos duxerat, occultaverat se eis ex dei disposicione, ut ita cogerentur ingredi, ~~[illegible]~~ wyechacz, in civitatem Jerusalem Judeis ~~[illegible]~~ in confusionem,

na sromotha – ~~in confusionem~~

1/2 XV SKY V 266.

ps 103 v

Sromota Sul 55: oblaw szą czyrwonoscza, tho gest sze sromem

2a

strona yedna zdal abo skazal y przysądzyl o dzedzyna abo o gynsze rzeczy przed sąd yawno przywiedzony nyesprawiedlywie, vcząszayącz drvgą stroną, tedy strona vcząszona odzowie syą kv wysszemv stolv. A ysze gest obyczay w sądoch polskych, ysze sądza, ktoremv wyną dadzą, nye pozyszcze wyny, alyszby gego dokonano; paknyaly bądze przekonan, [tedy lvpyesze albo 3/ trzy grzywny stronye vraszoney przepadnye (sc. sędzia) z wyną, ktora rzeczona pyathnadzescza, se sromotą ma dacz temv, ktori gego o

Dział. 2-3

nyesprawiedlywe zdanye wyzwal kv stolv wyszszemv (suffusus rubore suo adversario restituat)

Sromota = verecundia

Wyąthsza yest szromotha vpascz, nyzli szye wdzyerzecz od począnthka. [Labenti enim nondum lapso facultatibus minus verecundiae est abstinere, quam cadere.]

~~II~~ ~~1/2~~ XV R. T. XXXIX.

Sromota

Thrzeczy grzech yest nyeczistota, then
czlowiekowy yest sromota ~~XIIXII~~ SlBcc. XII 159.
ca 1500

Sromota = rubor

Tedy więc że sromem albo że sromotą-
się dziesz na niższym miescu [tunc incipias cum rubore novissimum locum tenere]
Rom. 381. Luc 14, 9

Vmyć: se wstydem

Sromota

Apostołowie... poczęli... mowić:...O, nie rzekąjuż: Judasz ji przedał, ale jego zwolenicy, a tako wszytkim nam będzie sromota na wszytek świat Rozm. 657.

Sromota

~~Święty Piotr~~ ... Od wielkiej żałości nie
przed sromotą ... zaprzysiągł się (sc. św. Piotr)
jeść ani pić ani spać Rom. 700.

Sromota = verecundia
(verecundia)
Wirego dna sromota moia przeciwo mne iest Ps. 43, 17.

Sromota

Wszego dna sromota moia przeciwo mne iest y osromoczene oblicza mego pocrilo iest mne (tota die verecundia mea contra me est et confusio faciei meae cooperuit me Psal 43, 16)

Wuj: wstyd
Tys: zniewaga

Pl 43, 17, sim. Puł

Puł: posromanye

Pawł: poniżenie moje tkwi mi zawsze w pamięci

Sromota

Ti wesz laiane moie y sromotą
moią (tu scis improperium meum et
confusionem meam et reverentiam meam)

Ps 68,23, sim. Orth

Orth: Ty wyesz layanye me y gaynbę moyę
y sromotę moyę

Pawł:

Sromota = scandalum

~~(Sromocia?)~~ ~~(Sromocza??)~~

Podle ~~drogky~~ drohy ~~(pro: drogky)~~ sromoczą ~~(pro: sromotą)~~ poloszyły są mne Fl. 139,6. ~~Strzeszy mą ... od sromocy (pro: sromoty) działayanczych lychotą Fl. 140,10.~~

(iuxta iter scandalum posuerunt mihi)

Puł: sromotą

Pawł: "zastawiali zastawiają mi przy ścieżce, przy ścieżkach, któremi chodzę obrazę"

Tyo: umieszczają pułapki na mojej drodze

Wuj: zastawili mi przy ścieżce obrazę

Sromota - scandalum

Sromotę ~~[illegible]~~ postawyły mnye
Put. 139,6.

~~Put.~~ ~~139.6.~~

Sromota

Strzeszy mą ... od ~~sromot~~ *sromocy dzalayanczych lychotą (a scandalis operantium inignitatem)

Fl 140,10, sim. Pnł

Pawł: (strzeż mię...) od obrazy tych, którzy broją złości
upadku
nieszczęścia
niedoli

(Tys: od pułapek

Sromota

Szromotha ignominia

ca 1428 9F I 495

Sromota

Sromota ignominia

1437 | Wisl. №228. s. 87

KATAL RĘKOP. Bibl, Jag
№ 228 Isnàcensis, k. 1437

442

Sromota

Ad ignominiam kv ganbye aut kv schromoczie

Kvganbye a. sromoczye Sromoczye ad ignomi⟨nia⟩m
(Is 20,4)

(sic minabit rex Assyriorum captivitatem Aegypti... iuvenum et senum,... discoopertis natibus ad ignominiam Aegypti Is 20,4)

~~Ca 1470 Mam L 188, sim. Mam K~~
1471 MPKJRp V 39v

wyj: na hańbę egiptowi

1) Sromołā 'ignominia'

ignominia, szromołhą

ca 1500 Erz. ~~Słow~~ 100

Sromota

Reliqui tenuerunt servos suos et contumeliis sromothami affectos occiderunt /Mat 22, 6/

XV p. pr. GlJag 93

Zbj: zelżywość im uczyniwszy, pobili
Tys: znieważywszy ich pozabijali

Sromoła sim.

Vnandzywschy sromołamy - contumeliis afferłos

14 ZIMPKJE 124

war. lub.: contumeliis afflictos vnądzywszy sromothamy

(illi autem hunc quoque caedentes et afficientes contumelia dimiserunt inanem Luc 20, 11)

Tys: znieważywszy go
Zhj: i tego... zesromociwszy

Luc 20, 11

Sromota

Fecus id est contumelia vr szromotha

1444 RozPaul 99v.

Sromota = opprobrium

Obprobrium szromota. ca 1450 Pr. Fil. IV 576.

I Cor 5, 10 ?

Sromota - verecundia

(pro sua verecundia)

Ylkokroczby ... (layaal ...), thylkokrocz gemv za szromotha wyną ... (zaplaczicz ma Sul. 46, sim. Dział 37

(Paknyalibi ktho ... swego dlvzebnyka ... skaradymi slowy przeklynal,

kostkach da na zaklad abo na zastawą pyenyadzy, abo za to rakoymya wezmye, tedy any wynowaczecz any rąkoymya za to na czso czyrpyecz any placzyecz. Aczlyby tesz ten, czso przegygra, poddal syą pod layaye abo sromoczenye a na to rakoymye postawyl, a tento, czso zyskal, chczalby gy abo gego rąkoymyą sromoczycz, tedy za sromotą ylkokrocz bądze sromoczycz, telkokrocz gemv wyną pokvpy pyąthnadzescza a sadowy naszemv drugą tesz pyąthnądzesczya.

Dział. 37

Srromota

Et Elyzabeth... gaudebat sterilitatis *Srzomoty*[2] obprobrio carere

Zwj: iż mi tak Pan uczynił we dniu, w które pojrzał, aby odjął moje urąganie między ludźmi XV med. Gł Wroc 52v

Luc 1,25

Sromota

ſromotą[6]

85v lw coram omnibus revelata est ignominia eius

·XV med. Gl Wroc 85v

a) sromota

Kto tho moxe vczinyex albo mȳecz, abi, slischącz swoȳą sromotą, wȳdrącz swoȳą xalosez a yą czirpȳącz, nȳe telko sȳą nȳe wȳesselil, ale bodaȳ sczirpȳal a zamilczal

1/2 XV R. XXII, 247.

sromota

Kto sząda a schuka fali na nÿebÿe, ten czÿ sÿą nÿebogi sromoti na ~~nÿebÿe~~ zÿemi

½ XV R. XXII, 247.

(possunt etiam ceteri, qui pro tempore consules sunt, ipsum pro eo inculpare, quod ipsis hoc in dedecus fecit) -------37c

Gdy radcze szą·wm/2/yes-
czyekyey oprawye kto/3/ry
by gych nyeczestowal /4/
albo gye wyszywal albo /5/
myecz albo kord albo gy/6/
ną broyn na przeczywko /7/
gym wymowal Ten ma /8/ ka-
szdemv raczczy pokupicz
/9/ trzydzeszczy szelagow
[agy/10/ny radcze owynya-
ly gy /11/, Jsz gym tho v-
czynyl na /12/ szromothą,
wysznaly szye, /13/ tedy
tesz kaszdemv radcza
ma pokupycz XXX szelagow]

Sromota

OrtOssol 34,2,w.1-13

Sromota = dedecus, contumelia

Owynuga ly gy raycze, ysz gym tho uczynyl na szromotha, wyszna ly szye, thedy... ma kazdemu rayczy pokupycz XXX szelagow Ort. Mac. 35.

[ipsis in dedecus et in contumeliam Sitz. Ber. CXI 238]

Sromota

Y odzenye y pyenadze za sromotha gdy nyeodrzecze (et vestimenta et pretium pudicitiae non negabit Ex 21,10)

XV p. post. Kałużn 283.

Wyj: i szaty, zapłaty wotydu nie odmówi
Tys: nie może jej odmawiać pożywienia, odzieży i mieszkania

Sromota

Tedy da gey wyano za szromota podlug obyczayą (reddet pecuniam iuxta modum dotis, Cex 22, 17), yako dawayą takym XV p. post. Kałużn 285 dzyewkam wyano

Tuj: odłoży pieniądze; według obyczaju wiana

Sromota

Nye chczye ly yemv gey oczyecz dacz, tedy da, gey wyano za sromota podlvg obyczayą, yako dawayą takym dzyewkam wyano [Ex. XXII 17] 2½ XV Katuzn. 285.
(iuxta modum dotis quam virgines accipere consueverunt Ex 22, 17)

podług?

Sromota

ůveyreal [pan] oddalyace sromothą
moyą myedzy lyůdzmy. ~~E. ex. XV PT XIII~~ 288

Ew Zam 288

(sic fecit mihi dominus in diebus, quibus, quibus
respexit auferre opprobrium meum inter homines
Luc 1, 25)

Tys: odjął ode mnie wstyd wobec ludzi

Sromota

sromotha, pthwarz, mirszaczka

~~Spr. Kom. Jęz. III. 67.~~

XV ex. SKJ III 67

~~Wierzb. Dwa przycz. do stp. slown~~

~~SPR KOM JĘZ t III str. 59~~

~~w. XV.~~

1

Sremota

Tercio, propter ~~o~~ obprobrium, sremothy, seu infamiam, ganby, quia tales tamquam canes de ecclesia expelluntur XV p.post. GlDom

62

obprobrium phps

Tys: okrył mnie wstyd i rumieniec
Wuj: zawstydziłem się i zasromałem się, żem odniósł hańbę młodości mojej

Sromota,

Propter te sustinui obprobrium vlg. sromothą, ganyebnoscz (Jer 31, 19)

sustinui obprobrium

sromothą ganyebnoscz

XV p. post. R. XXV, 173.

Brückner Kaz. śr. w. 3.
Rozpr. 25 str. 179
1971

~~Ossol. 414. k. 20~~

rps 20 (Jer 31, 19)

sromota, ff

Ve vobis, qui edificatis ciuitatem in inferno!...
Hoc etiam ciuitas dicitur Babilon, quod interpretatur
confusio vlg. szromotha vel pohanbyenye

confusio szromotha

vel pohanbyenye

XV p. prot.

Brückner Kaz. śrw. 3. R. XXV, 174
Rozpr. 25, str. 174
2050

~~Ossol. 414. b. 45~~

rps 45

Sromota

Reprobatur wgardze et szromotho'

ca 1500 R. XLVII, 374

Quia hoc lignum sancte crucis fuit prius valde humili arbore et a multis reprobatur, id est wgardze et szromothe

rps 1003

Sromota

Sromotę czynić = contumeliam facio

Tako jemu odpowiedzieli mistrzowie a doktorowie żydowscy rzekąc: mistrzu, tą mową też nam uwłoczysz a czynisz sromotę [magister, haec dicens, etiam contumeliam nobis facis] Rozm. 306.

Luc 11, 45.

Tys: tymi słowami nam też ubliżasz
Wuj: to mówiąc i nas hańbisz

Sromota

Niektory w jego święte lice bili... mie-
kąc: prorokuj Chryste, kto jest, kto cie uderzył.
A to na prześmiewisko i na sromotę jemu mo-
wili Rom. 728.

Sromota

Jako mienią niektorzy, iże to istne odzienie było, iże niegdy starzy krolowie żydowscy koronowani, bo podług świętego Augustyna ty słudzy sprzykazania Pilatowego le przeto, iże żydowie dawali jemu tę winę, a by sie on krolem czynił a też, iże ji Pilat krolem zwał, chcąc Pilat dosyć ich gniewu uczynić i przykazał, aby ji naśmiech obleczono wto iste odzienie pawłoczyste, aby żydowie nasyciwszy sie jego przeciwności albo sromocie (!) i nieżądali dalej przelania jego krwie niewinnej; Rozm. 828.

Sromola

XV p. pr.

Sromotha (infamia) ~~1446~~ R. XVI, 343.

Sromota - infamia
Gdi kogo obvynyąn o złodzyestwo...
Swyatky i troyga rodu o swoyąn sromothąn
stawycz ma Sul. 87. ⁂
(pro sua infamia)

1 z Sromota

pro infamia alias zastromothu

:ArchB. XI.

Adiudicamus, quod Clisroni Rhabernatori de Lesko XXV grossos debet solvere Johannes Rhabernator de Costirawere pro infamia al. za, stromothu ... et domino capitaneo tres marcas pene

Archiwum bernardyńskie. T. XI
Za p. sadów sanockich
K 1457 str 377

/150/. O zbieglem z ziemye, komvby dana vyna.

/V/stawiamy tesz, aczby nyekomv dawszy vyna, aczkoly przed nas gy pozwano abo naszego starostą, a tegoto nye chczano przypusczycz kv oczyszczenyv swey nyewynnosczy przez nas abo naszego starosta, a tento dla tego nyeprzypvszczenya zabieszalby, przeto [aby zabieszanye abo sgechanye takye gemv na sromotą nye obroczono, vstawyamy,] aby ten, komvbysmy abo nasch starosta take vczynyli, tedi ma poswiatczycz na nas

Dział.60

(ad infamiam)

Sromota = infamia

Pro infamia alias za sromothe 1496 ~~Pam. XPc. VII 3, 23.~~
~~(= AGZ XV 2511 516, 520)~~ AGZ XV 334
Ius autem Michaeli decrevit, quod eidem Fyedcze uxori sue per eum proiecte daret primo pro crinali triginta marcas et pro infamia al. za sromothe triginta marcas

chodzi o porzucenie żony

2) Sromoła 'infamia'

infamia, szromołą

ca 1500 Erz. ~~Słow~~ 100

Sromota impudicitia

Impudicicys- w sromocze (Rom 13, 13)

~~XIV/XV Profil. IV 753.~~

ca 1400 Pr IV 753

(sicut in die honeste ambulemus, non in comissationibus et ebrietatibus, non in cubilibus et impudicitiis, non in contentione et aemulatione Rom 13, 13)

Wuj: nie w łożach i niewstydliwościach

Tys: nie w rozpuście i wyuzdaniu

sim

Sromota

XV med.

W sromocze = impudicitiis R. XXIV, 371.

Sicut in die honeste ambulemus, non in comessationibus, nye w godowanyv nel nye w obrastwe, et ebrietatibus (Rom 13, 13), non in cubilibus et impudicitiis, w szromocze)

rps 161

Rom 13, 13

Sromota = comessatio

In comessacionibus - w sromocze

ca 1400 ~~XIV / XV~~ Prfil. IV 753. (Rom 13, 13)

(sicut in die honeste ambulemus non in ~~[illegible]~~ comissationibus et ebrietatibus Rom 13, 13)

Tys: nie w hulankach i pijatykach, nie w rozpuście i wyuzdaniu, nie w kłótni i zazdrości

Stij: nie w biesiadach i pijaństwach, nie w łożach i niewstydliwościach, nie w zwadzie i w zazdrości

Sim

Sromota

~~II 1/2 XV)~~

~~Non in pudicicis-any w sromothach (Erz. 4 Erz. 5.~~

Non in comessacionibus ... et in pudiciciis any w sromothach

Gd: i ⟨w⟩ rozpustach (Rom 13, 13)

XV ex. Erz Glos 175

non in comissationibus ..., non in cubitibus et impudicitiis Rom 13, 13)

Sromota

Sromatha (!) (nephas) ~~pp. XV~~ XV p. pr. R. XVI, 340. 4

mitref.

Sromota

XV med.

Sromota = scandalo, R. XXIV, 359

Domine vxores nobilium et militum (sc. Boleslai) seruos suos in viros ducebant ..., barones audito hoc magno scandalo sromota ~~[illegible]~~ ... domum reddierunt.

rps 13v

Sromota

Gdysz poymye mąsz zonę a potem
będze gę nyenavidzecz vmislayę
na nyę sromotę... a rzekęęcz:... wszedw
K nyey nye nalaszlem gey pannę
(quaesieritque occasiones)

BZ Deut 22,14

Tys: zarzucając jej złe czyny
Vnj: zarzucając jej złą sławę

Deut 22,14

Sromota

Sromotę uczynić - fornicari

Umrze, że

(jest zeznała wyeczystość w Israhel a sromotę w domu ojca swego BZ Deut. 22, 21.

(quoniam fecit nefas in Israel, ut fornicaretur in domo patris sui)

Tys: uprawiając rozpustę

Wuj: że nierząd popełniła w domu ojca

7394

Sromota

Quia fuit cognatus, przyrodzony, imperatoris, sed ut sibi manus, qua scribebat abscinderentur, vczątha, et suppendentur, a poweszona [. . .] in detestacionem, na potapa, tanti sceleris, sromothy 1456 ZabUPozn 97

Sromota

Schromothy – ignominie

14 M MPKJ V 125

(tradidit illos deus in passiones ignominiae;
nam feminae eorum immuta- Rom 1,26
verunt naturalem usum in eum
usum, qui est contra naturam)

Dlatego wyjął podał je bóg w namiętności sromoty
Tys: dlatego to wydał ich bóg na postwę bezecnych namiętności

Rom 1, 26

Sromoła

Gandy schromoły – dedecoris
14 H MPKJ V 128

war. lub.: ganby sromołhy – dedecoris B.
ib. 128
(abdicamus occulta dedecoris non ambulantes in astutia neque adulterantes verbum dei II Cor 4, 2)
Wuj: odrzucamy pokrytą sromotę
Tys: uwolniwszy się od postępowania ukrywającego sprawy hańbiące

II Cor 4, 2

Sromotā

3016. (192) Jakom ya sszamowtrą (!) nyeposzbąla[1] dzeczaczą szwego anym go vkmecza waschego porzvczila anym gych vschkodzila weszromocza szkmyeczmy gych Jako cztiri kopi Tha ko etc.

1471 Zap Warsz nr 3016

Sromota = improbitas

~~Nie~~ A on będzie li tuta nieprzestanie wołać, powiedam wam, iże... za sromotę vstano szy(!) da jemu, co koli jemu będzie potrzebizna [propter improbitatem tamen eius surget et dabit illi quotquot habet necessarios] Rozm. 275.

Luc 11, 8

Sromota - turpitudo

Sromotą brata swego wzyawy BZ Lev. 20, 21.

Kto poymye zoną brata swego, zapowyedzaną rzecz czini, a sromotą brata swego wzyawy (turpitudinem fratris sui revelavit)

Tys: odsłonił nagość swego brata
Zbyj: sromotę brata swego odkrył

7392

Sromota

Szromotą przycrilby = ut dedecus ornet 1466
R. XXII, 16.

Simea de turpi queritur nate o skaradem vskarza szą ogonye

Simea sic fatur, gl. loquitur coram wlpe: Natis vt michi dedecus, szromotą, ornet, gl. decoret przycrilby, sufficeret caude pars michi parva tue

rps 220

Sromota - macula

Jenże bi ucinil sromotę komuskole swych myesczan; iakos iest ucinil, takes ma bicz gemu BZ Lev. 24,19.

(qui irrogaverit maculam icuilibet civium suorum, sicut fecit, sic fiet ei)

Tys: ktokolwiek skuleczy bliźniego

Wyj: ktoby oszpecił kogokolwiek z sąsiadów swoich

7393

Sromota

O raną ~~k~~ szyną ... gdzye sznaku sromotky nye
czyny na ~~meszczy~~ myeszczyu yawnym ... xxx
szelągow maya dacz za pokup Ort. Mac. 144.

Sromota

Sine ve peccati, krome byady, sine ve ponderis, ^abczązenya sromoty, in concepcione 1456 ZabUPozn 92

(proscribunt consules ex parte civitatis alignem de civitate cum sex denariis seu grocumque fuerit) -58d

Jako /16/ gyest prawo maydbor /17/ DAley gdy Sta/18/ry radczcze wy/19/byerayą tedy ma/20/yą nowy przyszancz p/21/rzed starymy Tedy sta/22/rzy mayą poszadzycz na /23/ szwogych myesczczach /24/ podlug prawa mayd /25/ DAley [wyszw/26/yeczaly kogo /27/ Smyasta szyecz/28/czą pyenyadzy albo /29/ czym koly tho gest wy /30/zonaly gy szromothn/31/ ye albo kogo szmąsta]

Szromotnie

OrtOssol 43,3,w.15-31

Sromotnie

wyszwyeczaly kogo sz myasztka
szeszczya pyengądzy ..., tko yesth
szromotlne sz myasztka wy-
szwyecza Ort Mac 50(d)

Snomotrie

wyzonaly gy szomothnye

~~2. pol. XV~~ Ord. Br. VII 557

Sromotnie

O panye Jezu Kriszczye, kthorysz...
byl... przed Pylathem szromothnie
poszthawyon

(ex. XV) Katuzin. 290.

Sromotnie

Dziewica błogosławiona posłała k nie=
mu świętą Marją Magdalenę, proszący,
a zaby sie już namyślił, iżby sie nie
dał tako sromotnie umęczyć Rozm. 497.

Sromotnie

Jako mity Chrystus barzo sromotnie wiedzion
przez rynek Rom. 663.

Sromotnie

Święty Jan... wypisał..., kako był uiedzion
do Caifasza sromotnie Rorm. 710.

Sromotnie

Święty Piotr... rzekł: O miła nasza gospodze... Widziałciem twego miłego syna a ono ji tako nędznie i tako sromotnie biją, aże człowieku niepodobno powiedać Rozm. 699.

Sromotnie

Dziewica Marja... uźrawszy ji sromotnie pluskając błotem, poczęła z wielikiem płaczem narzekać

Rozm. 711.

Sromotnie

Baczmy, czemu... Ewanielista wypisuje to, ktore sie działo przy męce miłego Jesucrista, tako sromotnie i takiej przeciwności Rozm. 728.

Sromotnie

Tu wyprowieda, [jako] dziewica Bogorodziczna
była sromotnie odegnana od domu Annanowego
Rom. 739.

Sromotnie

Dziewica błogosławiona przyszła ku domu Annaszowu (annasowa)... a nie była przepuszczona, ale sromotnie wypędzona Rozm. 739.

Sromotnie

Włodyki... ji [sc. Jesuwista] sromotnie wiedli przez rynek Rozm. 803.

Sromotnie

O tem, jako miły Jesus potem naśmiewaniu wiedzion do Pilata barzo sromotnie. Rozm. 834.

Sromotnie

O tem, jako dziewica błogosławiona widziała swego syna tako sromotnie ubiczowanego. Rozm. 840.

Sromotnie

Apostołowie po tem ucieczeniu miedzy sobą gadali, wielsko żałując tego, iże tako sromotnie uciekli Rozm. 657.

Sromotnie

Niektorzy są dziwowali, iż są jego nieżałowali, iż tak niemiłościwie mogli ji siepać ateż iże jemu tako sromotnie dali stać. Rozm. 816.

sromotnie.

~~sromotnie~~

verecundum sromothnye

~~Brückner Kaz. sr w. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 160~~

~~połowa w XV~~

~~Pet. I. 475. k. 295~~

~~fol.~~ XV med. R. XXV. 160.

1638

rp 295

Sromotny - ignominiosus

sromothnoy -

ignominiosam (mortem)

O recordatur hec virgo gloriosa amaram passionem
et ignominiosam mortem filii sui

1/2 XV SKJV 273

264 r.

Sromotny

Libencius mortua fuissem, quam hanc ignominiosam, sromothną, mortem filii mei vidissem

ca 1500 JARp X 172r

Sromotny

Item gaudet propter notabilitacionem
gauia prius per mortale szromothny

szromolhny

ca 1500 R XLVIII 370

1 np 369

Sromotny

Mój miły synu ... nie daj się na tę sromotną mękę Chrystusową (pro: Kryniową (.)

Rom. 499.

Sromotny

Gdyż tako nędznie przywiédzion środ witnice, rzuciwszy sie zwieliką okrutnością poczęli drzeć i siepać odzienie sniego i zwlekli ji, aże stał nag, jako sie urodził odmatki, barzo wieliko sie (816) tego sromaję, iże tako sromotnie dali jemu stać długą chwilę, bo tamo stało wiele luda, patrząc najego sromotną mękę. Rozm. 815—816.

Sromotny

Sromotniejszy

Śmierć krzyżowa była sromotniejsza nade
wszytki ganiebne śmierci Rom. 774.

Sromotny

Nie było im łacno albo podobno, kogo ukrzyżować prze tę sromotną śmierć Rozm. 774.

Sromolny f 8

tunc rospacy szromolne, bassenne de quocumque
acti pessimo peccato
rospacy szromolne

ca 1500 R XLVII 369

np 129

Sromotny

A kiedy już od niego odbiegli... poczęli... mówić: O na nas niedostojne, iżeśmy tako sromotnie od niego uciekli i dobyli sobie sromotnej sławy! Rom. 657.

Sromotny
Sromotniejszy

Apostołowie... rzekli: iza to nie jest sromotniejsza rzecz, iże on zas więcej niżli siebie miłował... a my... uciekliśmy od niego? Rozm. 657.

Sromotny

Nasromotniejszy

Sprosny sługa... na nasromotniejszym (!) części ciała... ~~[illegible]~~, iże w lice, ... uderzył pana wszego stworzenia Rozm. 683.

sromotny

A bądą wam mowicz wschitko sle, lszącz prze mją, thu sromotne vczijnky a ganjebne na wasz wcladającz

1/2 XV R. XXII, 246.

Sromotny

Sromotny grech - scelus

1461 MPKy V 111

Sromotni grzech - scelus B.

ib 111

(et quasi fauces vitorum latronum, particeps sacerdotum in via interficientium pergentes de Sichem, quia scelus operati sunt Os 6,8)

~~Sromy~~: Ugd: bo umyślnie niecnotę płodzą
Sys: pełne występków ich postępowanie

Os 6,8

Sromotny 'criminalis'

mulier non potest esse testis in rebus
sromotnych i. criminalibus, sed bene
potest esse testis in rebus favorabilibus

ca 1500 R XLVII 372

w myloscjwych

Sromotny

Rancidlum, sromotnego slowa, nullum balba, sblyegotlyvych, de nare locutus

XV p.pr. R XVI 327

(verba illicita proferendo

Gdyby myesczanyn... przysz<e>dl w woy-
thow dom... a then czlowyek...

---36d

albo /26/ gych albo pospo-
lithe /27/ dobre gyednaly
tamo /28/ gysthe przed kxa
nzączem /29/ albo przed pa
ny athen /30/ czlowyek nye
sznayącz /31/ kxązaczyą a-
ny panow /32/ czo szą przy
szlany oszob/33/no od kro-
la przemyeszkye /1/ dobre
any radzecz wyrze/2/kly by
nye kthore ny/3/rzadne sz-
romothne szlow/4/a layacz
a Szludzmy /5/ gego czo
sząnym byly /6/ myecze y-
kordy wyma/7/wyaly

Sromotny

OrtOssol 33.4,w.25-33.-
ortMac 35: wyrzekłby nyektora nyerzadna szlowa
layacz 34,1,w.1-7

Sromotny

Ut simul eam (sc. simeam) de nuditate pudenda, sromotney, et vili pellicula derideret (sc. wlpes)

1436 RRp XXIII 278

k. 117r

Sromotny

Sromotne rzeczy - verecundiora

Prze wzelikoszcz zloszci twey odkryli syę sromotne rzeczi twe BZ Jer. 13,22 (Prfrl 4,300)
(propter multitudinem iniquitatis tuae relevata sunt verecundiora tua, pollutae sunt plantae tuae)

Tys: na skutek wielkiej twojej winy tren sukni twojej odkryta, srodze obnażono twe pięty

Zhuj: dla mnóstwa nieprawości twéj odkryte są sromotniejsze członki twe, zmazane są stopy twoje

7395

Sromotny

~~Sromotnego słowa (rancidum) pp. XV R. XVI, 327.~~

Sromotną yata płasnyczą (vile Tugurium) ib. 347.

XV p. pr. R XVI 347

Sromotny

A kiedy powiedzion wtem istnem odzieniu, wpawłoczystem, sromot[n]ym a zedranem, tako więtsze rany, ku ktorem była ona pawłoka wewrzała, otworzyły sie przez onę pawłokę, iże co się podknął albo ukląkł, to sie zjego świętych ran krew rzuciła przez onę pawłokę; Rozm. 834.

sromożliwość

p. sromięźliwość

Drucić v. Zrzucić

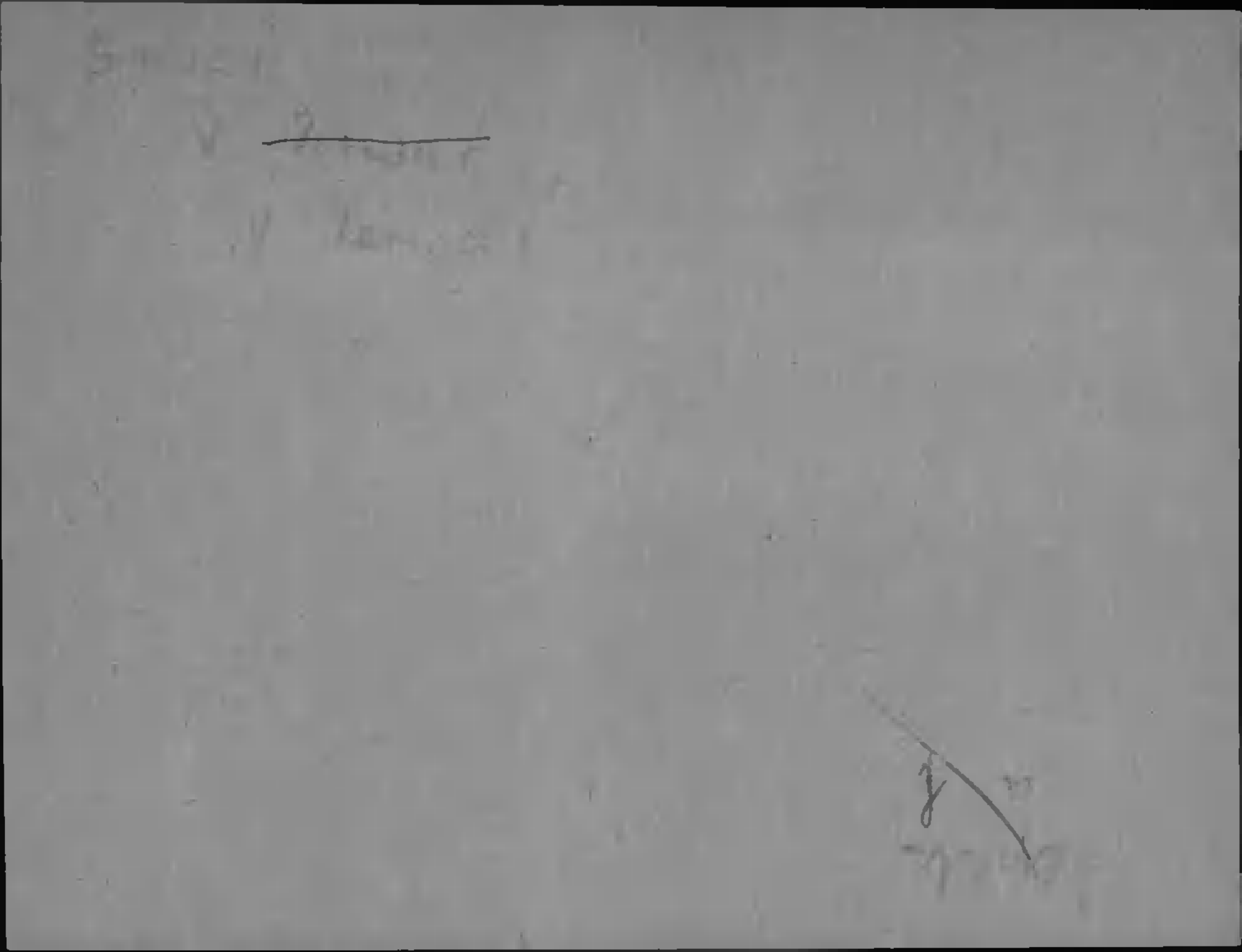

Srzabły (?) = stupendus poszł. jako ~~Szrągły~~

Zrągły

Vide: Szrzabły Rozm. 92.

Sirządzić v. Zrządzić

Srzegać v. Srzegać

Srzebro cf. Srebro

Srzebrzczyzna cf. Serebszczyzna

Szeszeć

Kartka z Puł przeniesiona

pod Zarzewie

zapis odczytany jako Skrzynka

Srzinka cf. Szymka

Izron cf. Izron

Srzonowe cf. Szronowe

Srzucić v. Zrzucić

Ssać — sugere

Et hec sunt cause quare Maria dicitur benedicta tu in mulieribus. Primo

sal — suxit

ille (~~sc. Christus~~) mamillas eius (sc. Mariae) suxit;

(sc. Jesus)

1/2 XV med. SKY V 283.

rps 294v

1

Ssać – sugere

'wylanie z brzegów, powódź'

Roswodnyenye morskye yako mleko saacz bądą BZ Deut. 33, 19.

Lvdzi kv gorze przizową, tamo bądą obyetowacz obyati sprawyedliwye, ktorzisto roswodnyenye morskye iako mleko saacz bądą (qui inundationem maris, quasi lac, sugent)

Tys. zwołują narody na górę, by złożyć tam prawe ofiary; gdyż z bogactwa morza będą korzystać

Ssać

Syesz = sugis | 1466 | R. XXII, 15 potas kal, mąthy

hic me regia nutrit mensa (tabula), bibis feces, sed bibo dulce merum [quod bibis], a limo = sugis, syesz, [√]

rps 196

√(sc. tu formica)

(vir moritur. et dimittit puellas, unum vel plures, qui parvuli sunt, sugentes seu non sugentes, antequam ad annos suos veniant)

134d

/26/ Pytalysczye /27/ ~~xxx~~
nasz tesz o pr/28/awo
thymy /29/ szlowy [Geden
czlow/30/yek vmarl azos-
taw/1/yl poszobye male
dzye/2/czy szącze y dru-
gye ma/3/le nyedoroszle
lath /4/ dzyeczynych] mo-
zely te/5/go vmarlego cz-
lowye/6/ka blyszky przy-
rodzo/7/ny gymyenye ytegc
/8/ dzyeczy wzancz wszwą
/9/ opyeką besz woley
y dzaky gych mathky bandz
ona szla zagyny mąsz ban-
dcz nyeszla

1 foc.

OrtOssol 75,3,w.26-30 -
75,4,w.1-9

Ssać - lactare

Geden człowyek umarł y zostawył po srobye małe dzyeczyą szszące (Ort. Mac. 102) y drugye małe nyedoroszłe dzyeczynnych lath

/29/ Gdy czlowyek ma /30/ szwyathczycz bandz o /31/ glowa bandz o dlud /33/ Mogaly raczcze gynym /34/ ludzem czo szą szlowie /1/ Zgynego myastha albo /4/ Pytalysczye nasz opra/5/wo [Geden czlowyek v/6/marl y zostawyl poszo/7/bye male dzyeczy szącze /8/ y druge male]/10/ Gdy kto odnasz przysz/11/aszaznykow chcze kv szw/12/yadeczstwo o wszdanye roley /15/ Gedna nyewyasta v/16/rodzyla dzyeczya atho /17/ myeny zoszmya gynych dobr

Isaac

OrtOssol 19,1 - 2, w.29-17

Ssać

Geden człowyek ... zostawyl po szobye
male dzyeczy szącze

— bynnen erym soge

~~2. pol. XV~~ Ol. Br. VI 373

~~II ½ XV~~ JA VI 373

Ssać 4.6

Gł: abyście ssali i nasycili się piersiami pociechy jego, abyście doili i rozkoszami opływali ze wszelakiej chwały jej

Szaly = sugatis

~~B. ssaly~~

war. lub.: sugatis ssaly

1471

mulgeatis doyly

mulgeatis dogyly

(laetamini cum Jerusalem et exultate in ea, omnes qui diligitis eam; gaudete cum ea gaudio, universi qui lugetis super eam, ut sugatis et repleamini ab ubere consolationis eius, ut mulgeatis et deliciis adfluatis ab omnimoda gloria eius Is 66, 11)

Is 66, 11

Ssać

Postawyl gy nad wyssoką zyemyą, aby
yadl owocz polny, aby ssal stredz
(z opoky (ut sugeret mel de petra) Deut 32, 13

Puł Deut 19

Vgl: aby ssał miód z skały i oliwę z opoki twardej
Tys: by miód wysysał ze skały

Ssać = lactere

Z ust dzeczskich y ssących swirzchował ie schwałó Fl. 8.3 ‡
(ex ore ... lactentium).

sim. Pół

Tys: z ust dzieci i niemowląt zgotowałeś chwałę

Ssać

Zwnątrz pogladzy ye myecz, a wnątrz strach, y unoszą pospolu y pannę, sączego s czlowyekem starym (iuvenem simul ac virginem, lactentem cum homine sene Deut 32, ~~37~~ 25)

Pul Deut 37

Gd: tak na młodzieńca, jako na pannę, na ssącego piersi, i na męża sędziwego

Tys: niemowlę ssące i starca

Isać

Tucznosez (sok) knotem sszye natopionym = succum linteolo suggit ebrio (1444) R. XXIII, 305.

(vivax flamma viget, seu cava testula
succum linteolo suggerit ebrio,
Seu pinus piceam fert alimoniam,
Seu ceram teretem stuppa calens bibit)

Isadzić cf. Zsadzić

Ssanie

Ostawić ode ssania = ablactare

Kiedy Jesus był we dwu lat po swem urodzeniu, tako jest ostawion ode ssania [cum duorum iam annorum Jesus esset natus, matris ab uberibus fuit ablactatus] Rorus. 99.

Ssạd cf. Sgd

Ssądek cf. Sądek

Ssewnątrz cf
(Z) zewnątrz

Ssieść cf. Zsiąść

Sstać v. Zstać

Sstać się cf. Stać się

~~Zstać v.~~ Sstać cf. Zstać

1 stara cf. (x) Stara

Zestarzeć się

Starać się cf. ~~Starzeć się~~

BZ Job 8,10

Ostarzały cf. Zestarzały

Sstarzeć się v. Zestarzeć się

Sstaw → Staw

Sstawać cf. Zstawać

Sstawić cf. Zestawić

Sstąpać cf. Stąpać v. Zstąpać

Sstąpić v. Zstąpić

Sstępować Zstępować

Sstrząść v. Strząść.

Sstrzępnąć cf. Zstrzępnąć

Put Mo17

Ssus - Sur n.v.

Ssus a Cis BZ I Par. 9, 86.

7402

-sta v. ~~Jeden~~ Być

Sta (?)

Wilhelmus dixit: habes sta alias cracka,
non tamen sufficiat tibi super hoc

1464 Trzesn. 75

[habes a to alias ciechę?]

Stachanowa

Posuerunt Januschowa, Sthachanowa ius scabinale

1478 Tresn. 99

Stachnikow - Stanislai

Byerzę to ku mey duszy y ku mey prawdze, yako tamo dzeszancz grziwen, czso przidze na Stachnicowę czanscz 1405 Hube Zb. 112.

Stachnin - Stanislaae

Byerzą to ku mey duszy y ku mey prawdze, yako tamo dzeszancz grziwen, czso przidze na Stachnicową czanscz y na Stachnyną 1405 Hube Zb. 112.

Stacina cf. Staciva

Stacisty idzie jako Stoczysty

Staciwa

perticam fullonum wr. szthacziwą

kupszkę (pro: knapszkę?) c. 1420 R. XXIV, 86

~~Jag. nr. 1299. k. 101.~~

Br. Kaz. Śrw. I. 49.

Textor vlg. knap arripiens perticam fullonum vlg. szthacziwą kn⟨a⟩pszkę percussit valido ictu ad caput eius ca 1420 R XXIV 86

3095

Staciwa = pertica fullonis

Staczyvǫ = perticam ~~1409~~ ~~XVin.~~ XV p. pr. R. xxiv, 356.

vnus ex eis particam fullonum, staczyvǫ, accipiens, pallido ictu ... in cerebrum eius concussit

---

pr.: Tunc vnus ex phariseis iratus perticam, videlicet narry, fullonis erripiens et dedit ictum magnum ad caput eius (sc. sancti Jacobi) XV p. post. Erz Glos 175

Staciwa : (staczyna ?)

Fullonum al. staczyna instrumentum artis pileatoris. 1455 ~~A. off. Lubl. II~~ ?

Ac Of Lubl II

Staciwa

Et alii dicunt, quod textores al. staczy-

vą 1456 ZabUPozn 104

Staciwa

Staczywe tkaczskę = perticam fullonis | II ½ XV | R. XXIV, 375.

w kazaniu na ś. Stanisława między licznymi niemieckimi tylko kilka polskich głos ..., np.:
perticam fullonis nawoy al. staczywe tkaczskę
cyn sembam,

nawój 1. 'wał w warsztacie tkackim, na który nawija się osnowę, iugum, cui stamina circumligatur'

Staciora

por Rozpr. XXIV. 385

pertica fulonis

~~[illegible]~~ vle. staczyna knapska

XV p. post.)

R. XXV. 178.

~~Brückner Kaz. [illegible]~~

~~Rozp. [illegible] str. 178~~

~~Ossol. 414. k. 241.~~

2394

Słaciwa

ansorium , słączyvą

ca 1500 Erz. ~~Słow~~ 100

cultrum sutoris

wyd. ansorium (?)

Staciwa 'perlica'

perlica, eyn ricke, slaczywą

ca 1500 Exx. ~~sloo~~ 100

Staciwa

De herbis sequitur:

staczyva - taxilla

Cod 1455. JA. 14. 491.

Jony: taxillus - mała kostka do gry
paxillus - kołek, palik, tyczka, 2. łopata

318

~~ARCHTOMXIV str. 491~~ ok. r. 1455

Staciwa

Stanislaum Staczyra

1469 Tyn Orte. 317

~~s, ż~~ Staciwny

staczywna zyla varix

XV p. poct. ~~1489~~ PrFil.V,30.

~~Berl. N 183 1489~~

Br. śr. 8. p. str. 30.

z okładki tylnej

Brückner Prfil 5 30 w XV

1210

Słaciwny
żyła słaciwna 'varix'

varix, żyła słączywna

ca 1500 Erz. ~~Słow~~ 100

Bartł.: varix – żyła zerwana vel wiscrel

97 II 45 – tu nic objaśniającego!
Mars: oczekła, nadęta, miąższa żyła, widoma, też cięciwna żyła

Stacja
Stacyja

Ab omni exactione: oprawcrone, stacie (1255)
MMAe. III. 48.

villas eciam ac predia ipsorum ... et eos, qui in eisdem habitabunt ... ab omni liberamus exactione, prestacione, factione, labore nel seruitute ...: Ponoz, stroze ..., oprawcrone, stacie

Stacja

Stacja

Ab omni liberamus exaccione... statie, podwoda 1255 / MR. III, 65.

Bibl. O dr. pols. ja. Z
ŁOWN

Stacja
Stacyja

688. (490) Jacom sza ya nepothgyal po boruczinem wygechanu xyadzu staczigey dat(!). — Jaco ya to wem Micolay nyepotgyal sza po boruczynem wigechanu xyadzu stacziey dat.

1437 Zap Warsz nr 688

id. 1437 ST.M.W. VII 2, 42

Stacja

Preceptum erat Indeis ter in anno templum domini visitare in Jerusolimiam in Pasca, Penthecostes et Cenopheia, id est dedicaciones, oblaciones statutas, staczygye,

Staczygye - oblaciones

offerre.

statutas

1/2 XV sky V 270.

ops 116 v

Staczyc' cf. Starczyc'

1. Stać

Noga wem moia sstala iest na prawem

Fl 25,12

Puł: stala proszcze

steht

1. Stać

Stoyęcze byly noghy nasze w palaczoch twogych Yeruszalem

Fl 121,2, sim. Puł

stantes erant pedes

1. Stać

Wnydzem w stan gego, poklonymy sȩ na mescze, gdze sȩ staly noghy gego

Fl 131,7

Puł: staly

ubi steterunt pedes

1. Stać = ~~persevero (!) (Staty ?)~~

Bo stala ass do skonanya – ~~perseverando~~ ~~usque ad consumacionem~~ XL XV, SKJ V 274 med.

Habuit (sc. Maria) etiam constanciam iuxta crucem filii sui perseuerando usque ad consumacionem

k. 265 r

1. Stać

~~Poloszil przed nymy y~~ stal gest sam przi nych pod drzewem

BZ Gen 18,8

stabat iuxta eos sub arbore

1. Stać

Ale Abraham geszcze stal przed panem bogem

BZ Gen 18,22

Stebat coram dominus

1. Stać

Poydzy a wnydz, blogoslawyoni panye, przecz tu ... (~~pyrwey~~ stogvsz?

BZ Gen 24,31

cur ... stas

1. Stać

Y rzekl gest pan ku Moyszeszowy:... Stoysze przed ffaraonem... y rzecz k nyemu

BZ Ex 8,20

sta coram pharaone

1. Stać

Y rzekł y gest pan ku Moyzeszowy: Rano wstan a stoy przed ffaraonem

BZ Ex 9,13

sta coram pharaone

1. Stać

Y rzekl Moyszesz k ludu: [Nye chczyeyczye sz̨ bogecz, stoyczye a wydzczye... dzywy bosze

BZ Ex 14,13

state

BP - wytrwajcie

1. Stać

Aaron... offyerúge kadzidlo stoyącz myedzi martwymi a zivimi, prosil iest za lud

BZ Num 16,48

Stans inter mortuos et uiuentes

1. Stać

Vzrzal (sc. Dawid) aniola boszego stoiącz myedzi nyebem a myedzi zemyą

BZ I Par 21,16

angelum ... stantem inter caelum et terram

1. Stać

Y rzecze pan ku Moyzeszovi:... Przizowy
Iozue a stoytasz w stanu swyadeczstwa

BZ Deut 31,14

steterunt

ZP - stoicie ś

1. Stać

Vsrzal (sc. Iozue) mża przeciw sobye
stoyącego y dzirzączi nagy myecz

BZ Jos 5,13

virum stantem

Stać

Vzrzala (sc. Atalija) krolya stoiącego na stolczu podle obiczaia

BZ IV Reg 11,14

regem stantem super tribunal

1. Stać

Nye otvyraycye wrot ierusalemskich...A gdisz gescze przi tem gesm stal, zawarti są broni

BZ Neh 7,3

Cumque adhuc assisterent

przekład polski niedokładny

1.
Stać

A tak stoi przed starszimy Achior... pocznye powyedacz wszitko

BZ Judith 6,12

in medio stetque seniorum

1. Stać – stare (stojąc)

Ale Matatiasa

√ sinowie jego ustawicznie są stały

Bz I Mach. 2,16

constanter steterunt

Stać

Staal, id est stetit

~~2 1/2 xv empky II 403~~ sim. ib.

~~7 p. xv~~ Park. 403 (405

f. 4 — Staaly, quod significat steterunt

Pork

~~2 p. xv ib.~~ 405.

staal lyssy id est stetit calvus

~~2 p. xv ib.~~ 405

Pork

1. Słać

Słogy na roly, w lemyess klyekczye rzekomocz
mv plug oracz nye chczye

~~II ½ XV Vrtel 191~~

Satyra w. 17

V sz. kmieć

1. Stać

I ukazał mu (sc. Zacharyjaszowi) szyę angyol boszy, stoyaczy na pravycy ołtarza kadzenya

Ew Zam 287

angelus... stans a dextris

Luc 1, 11

1. Stać

Stojać

Ad quendam lapidem, qui *Stoyce dicitur; ff 1277 ?) Ppom. 247. Lapis magnus, qui dicitur Stoianczi (1342) Ppom. 247.

(inter Odargów et Lancowicz

Stać

Polosz gospodne stroszǫ vstom mogym a drzwy okolo stoyǫcze wargam mogym

Fl 140,3

Puł: okolostoycze

ostium circumstantiae labiis meis

1. Stać

Jaco

(Żesto ne Micolayow brok rsz<i>...eszo stogi w mem gumne (1402) Ks. Mą I nr. 243.

1. Stać

Jaco to swathczimi, jaco tij
kolij gdze stoyø, czszo ye woszni
oglødal, tego Micolaij ne
witrzimal trzich lath

1413 Pysár nr 376

1. Stać

915 a pÿotr ſamowtor | ranczil opacziſzy yconuentowÿ | {zablyffze} ⟦zathÿ giſte copcze⟧ yſze {tÿ copcze} myali | ſtacz przeſetrzi latha {pocoyne}

1425 Kal nr 915

1. Stąć (2x)

Yako pan Mikolay Wrzessyensky grobley ne podnyoszl,yedno yako stogy oth trzydzesczy lath ,any palmy,any lochi,any kolmi,yedno yako ~~(s)~~ stara/dawna/ stoy

1432 Pyzdr nr 1064

Vlep. z stara —

1. Stać (2x)

Yako woda nye podnyessona any palmy, any lochi,

any podgrodkamy, yednoz yako stoy, tako stoy

ote trzydzeszath lath (s) staradawna

1432 Pyzdr nr 1065

Vlep. 2 stare

1. Stać

V miene ?

Jaco tho ſwatczyemÿ ÿaco tha |
828 grobla nÿeÿeſth powÿſzona | od
pana [Jana lasky] Swasca | popana
[Janowym] {nicolayow} przedanÿ
puſto | alÿe ſtoÿ wſwoÿe wÿerze[a]

1422 Kal nr 828

1. stać

B. Nądza a blogo stoÿą przeczіw schobÿe ÿako gorzkÿe a slotkye

~~1/2~~ XV R. XXII, 248.

med.

1. Stać

Tho szą kraszne czthyrzy szwyecze staly

Aleksy w. 219

1. Stać

Y wydzal gest we znye drab stoyącz na *zemyą

BZ Gen 28,12

Scalam stantem super terram

1. Stać

Wraczala syę (sc. skrzynia boża) do stanow
y stala tam

BZ Jos 6,11

manst

1 Stać

u u skrótu oba razy

lectus de coreo al. stoyunczy losche ...

~~1500~~ ~~1499~~ ~~Roczn. Krak. XVI, 69~~

lectus de cutis al. stoyunczi loszko

1500, Roczn. Krak. XVI, 69

143

p. 371
47 A 96

48 A 96
p. 143

1. słać

słojący
słojące łoże 'sponda'

sponda est pars lectuli vel scrinij, ~~egro~~
~~sponbeth~~, słoyacze loze

a 1500 Erz. ~~Stoo~~ 101

Stać

488. Jaco to ſwatcimi iaco [[czo]] ta ſoſſna iaſz ieſt | wſzantha do przedwoyouego domu, ta yeſt | ſtala na micolaioue ſzemi aprzedtim yą | trzi lata dobrouolne trzimal

[1] *Ul. 649*: Bodzadky.

14 15 Kol m 488

1. Stać

Jaro

(Paney Kazuya yey sluga..., stoya na drodze, dal Petrow V synu trii rani 1399 Hube Kr. 10.

V (leg. Pietrow)

1. Stać

Jedy vǫcz nasz Xc mily stogǫcz

poszrothku onego ogna gestcy on

k n<i>m boyl mowil

fu 175a

Stać = stare

Święty Jan, stogącz pod kryszen (?) gestcy on był...
mąką cirpal Gn. 178, b.

1. Stać

Blogoslawoni m[illegible]sz, ien... ~~xxxxxkaxmxxxxxm~~ na drodze grzesznich ne stal iest

Fl 1,1

Puł: nye stal

mon stehit

1. Stać

Sława rana będę stacz przed tobą

Fl 5,4, sim. Puł

assfabo tibi

1. Stać = requiescere

gospodne, ...)

√ Kto będzie stacz na gorze * swoiey twoiey? Fl. 14,1 (quis requiescet).

Sim. Pisk

1

Stać

Postaw mad nym grzesznego y dyabel stoy na ~~pxnźwi~~ prawy⟨cy⟩ yego

Fl 108,5, sim. Puł

✓

stet

imper. 3.10

1. Stać

wij - stanął

Gensze stal yest na prawyczy vboghego, by zbawon¦ vczynyl... dvsz¦ moy¦

Fl 108,30

Puł: stal

ostitit

1. Stać

Owa nynye blogosławcze panv wszytczy slvghy panowy,
gysz stoycze w domv panowem

Fl 133,2, sim. Puł

sim. Fl i Puł 134,2

qui stat is in domo

1. Stać

szthoyącze. Stantes nathargw..; ~~czszo~~

~~szprawedliwo bandze~~; szlyszą

(i.e. szli są)

(abierunt | ca 1420 | R. XXIV, 83.

Jag. nr. 1299. (k. 26) V Rozm 383: stoyącz prosne

Br. kaz. śrw. I. 46.

Vidit (sc. pater familias) alios duos (sc. operarios) stantes in foro szthoyącze V na thargw

Rozpr. 24 str. 83 pocz. w. XV

2029

Mat 20, 3

Stać ~~sto~~ około = circumstare

Wspamyątay ~~albo pomny~~, pane, slug, sluszebnicz tesz twych y tesz tych około stoyączych. ~~gychszy tobe wara sznamenitha albo pasznana yest y yawne naboszenstwo~~ II XV ~~Mac Dod. 52~~.

(memento, Domine, famulorum famularumque tuarum et omnium circumstantium, quorum tibi fides cognita est)

1424 Msza ~~3 s.~~ III. 52; sim. ~~Msza 6~~ VI. XIV

stoyączym ~~2~~ II, około sthoyączym XIII

stoyączich przy bozey sluzbye ~~4 5~~ IV, V

XII: tuta stoyączych I. VII → II

1. Stać.

stoyączym

memento . . . omnium circum=
stancium.

ca 1420 Msza ~~2 s.~~ II 259

~~B [illegible] 259~~.

~~Tych~~ ocolo stoyączych ~~3, 6~~ III, VI

stoyączich przy bozey sluzbye ~~4, 5~~ IV, V

1. Stać przy bożej służbie = circumsto

Pamϕthay panye slug... thwich y wschythkych stoyϕczich przy bozey sluzbye (et omnium circumstantium) ~~1/2 XV M. Pk. 7 II 314.~~

1426 Msza ~~4 s.~~ IV. 314; sim. ~~Msza 5~~ V

ocolo stoyączych ~~3, 6~~ III, VI

stoyóczym ~~2~~ II

1. Stać

Pamięthay gozpodnye zlug, zluszebniczel thwoych y wsech tuta stoyączych, et omnium circumstancium, kthorich thyobye wyara znamynytha yest ca 1431 Msza XII s. 212

1. Staó

Memento, pamyatay, domine famulorum famularumque, na slugy, na sluzebnycze, tuarum N et omnium circumstancium, okolo sthoyączym, quorum tibi fides cognita est, szwyadczona, szwyadoma 1476 Msza XIII s. 65

1. Stać

Memento dominè famulorum famularumque tua-
rum et omnium circumstancium, wspamyathay,
panye, slug, sluszebnycz y tesz twoych, y tesz
tu okolo stoyaczych 1446-7 Msza XIV s. 181

1. Stać

1257 Tako nam | pomoz bog etc. Jako kądy gedzem | tądy gedzem prawa ſtara granycza | Jſtarimi copczy medzy ſtarim Ceradzem | y Szyrpowem pana potra ſkorzina | dzedzyna ytu gdze ſtogymi tu ma bycz | wągelny copecz ytu gy czynimi napra | wo albo nalewo czeraczſke albo Syrpo | wſke. *Et istud iuramentum debet fieri | super cumulo angulari etc.*

1427 Pozn. ro 1257

1. Stać

O tych, ktorzi nye pod yaną stoyą chorongwyą

Sul 21

quilibet in bello se statuat sub certo vexillo; war. de militibus in expeditione, ut sub certo vexillo locentur (itp.)

H 49

obroczona, a wszakosz pyrwsze brzegy myedzy dzedzinamy graniczą czynyą.

/11/. Kaszdy ma stacz pod swą choragwą./

8/ /P/rawo ryczerskye. Nyektorzy z naszych ryczerzow mayącz na sobie riczerską czeszcz, gdy na grodzech naprzeczyw nyeprziaczelom badą poposadzeny abo na walkach, wszęli obiczay nye stacz pod szadną choragwą, a to przeto, aby grozy pvschek albo stroszey syą vchowali, ktorasz to stroszą gynszy panowie podług vrządv gym postawionego, myedzi sobą poczynayą. Abogem zły gest czlowiek, ktory nye przyiage swemv czialy, przeto

Stać = consistere

Inter sacrificia consistere myedzy offyerowanymy stacz albo bycz

XV R. XLVII, 359.

p. pr.

Ic. 1~~6~~ 6

1. Stać

Demum sapiencia Dei ... convocavit amicas et vicinas, id est angelos, qui dicuntur ... vicini, in quantum
wstawiczne (przy nem stoyó)
continue astant ei

XV med. GlWroc 55r

pomagać!

A. Stać

Y przyszedl onej dzewky brat do onego to slugi, a on stogi w wyelbl[o]dow bliszko studnycey

BZ Gen 24,30

Stabat iuxta camelos

1. Stać

Y urzal studnyczǫ na polu a trzysta owyecz stoyǫcz okolo gey

BZ Geh 29,2

vidi .. tres greges ovium accubantes iuxta eum

1. Stać

Bo gego iest viszvolil pan bog..., aby stal a służil ymyenyu pana boga twego

BZ Deut 18,5

ut stet et ministret nomini domini ~~ipse~~

1. Stać

Nalyazl (sc. prorok) cyalo... porzuczone...
y osla a lwa stoiące podle cyala

BZ III Reg 13,28

stantes iuxta cadaver

1. Stać

Helyas rzekl: Zyw gest pan... , przed gegosz
oblyczim stoiǫ, iszecz syǫ dzisz gemu ukaszǫ

BZ III Reg 18,15

ante cuius vultum sto

1. Stać

Tak w obyatach... iako w soboti... ustawnye stoycye przed bogem

BZ I Par 23,31

ingredi coram domino

Tom 1

1. Stać

pot thim drzewem stoy naboszną duschą,
~~gdi czczi srubyenyczą.~~
huic ligno fidelis anima per devocionem
subdita, dum saluatoris sui honorat
patibulum

1461 - Kf. Serm. 113. v.

Vpro naboszna duscha

~~stoje, jestać~~ stać

Othosz czy przeth thobv stoya,
ogladaj postawa moja!

~~MPKJ. I. 182~~, 55.

~~Dyal. s śmierci 55~~

Da morte w.

Wyj - osom tu jur

1. Stać

~~XII.~~ Przed wamy stagyą = praesto sum

1471 (MPKJ: V:36)

sim. lub,

conversatus coram vobis ab adulescentie mea usque ad hanc diem, ecce praesto sum ~~XII~~

(I Reg 12, 2)

~~I Reg. XII~~

k. 16v

1. Stać

O Thesu myly... yosz ya therasz gothow szthoyą, yszbych rąth wszyął laszką thwoyą

XV ex. GlWp 29

(fot Thu!)

1. Stać

Angyol rzekł yemu: Ja yestemo Ga-
b<ryj>el, ktory stoyąs pred bogyem

Ewzam 287

Qui asto ante deum

Luc 1, 19

1. Stać

Dziewica błogosławiona ... była ... sromotnie wypędzona ... A takoż ... na drodze stojący barzo gorzko płakała Rozm. 739.

v na łąkach ony

1. Stać - stationem facere

Gydączy na woyną v we wsi staacz [~~[illegible]~~] mayą, Sul. 15.

yano na polyv

stationes facere non debent

H 24

1. Stać

3

Wstawyami, aby ryczerz... pod pewną podnyerzoną chorangwyą na yey stanye staal

Sul 21

ut... sub certo vexillo erecto cum sua statione conquiescat

It 49

vkladamy, aby kaszdy ryczerz albo prosti slachczycz pod swa choragwą stal, aby gdy przydą walky, vnyalby swe myesczcze pod choragwą odzerszecz kv obronyenyv swey choragwie. Paknyali odtychmyast ktorego tako nyeposlusznego nan wydadzą, przez naszego komornyka, pod ktorego choragwyą myalby stacz, tedy konye tego ryczerza albo slachczicza przydawamy podkomorzemv.

/12/. Vynny ma bycz dan za ręką dlvsznykowy.

/G/dy geden drugego przeprze sadownye a zdadzą gy vynnego bandz o dlug abo o ktorakole rzecz ten od sądv nye ma odstąpycz, alysz dosycz

1 Stać

Ostawyamy, ysz... Luciya, galisz s mę-
szem stala przes trzy latha.. , pothem
nye moze czynycz

Sul 37

Dział 26: myeszkala

cum marito steterit

1+ 84

1. Stać

Obykły szą przetho wyela lodny szycz
a stacz w wlosthnych domyecs

Sul 5 3

vivere et stare

Dział 45: myeszkacz

H 124-5

Zel 46: nygeden w wsy stanowmye czimy

1. Stać 29c

gylkokrocz na woyna sczie ma bycz, szadny z naszych poddanych ma stacz we wsy, ale na polv, a tam nygednego drapyesstwa any w konyoch any w dobythkv any w gynszych w ktorychcole rzeczach mayą czynycz, gedno tylko pokarm konyem y to dosycz vmyernye tamo mayą sobie zyskowacz; any tesz w dąbrowach any w gayoch kv bvdowanyv. Aczlyby kto na to smyal vczynycz, yako zvfalcze przeczywnoscz vcziny panv dzedzycznemv, tedy w czemkoly gy pan dzedzyczny o schkodą rąką swą poprzysyąsze, to gemv ma odloszycz

Dział.37

1-10 t nullus stationem faciat in villa

/82/. Kto gedze na woyną, nye czyny szkody.

/P/otrzebno gest kv pospolytemv dobremv, aby kaszdy swoy pokoy myal a geden drugemv szkody nyeczynyącz, czsnoth poszywayącz. Ale nyektorzy nyedbayącz tego, yakoby zlomcze zakona, gdysz po swymsze szemyam czągną na woyną, swymsze sasyadom wyączey nyszly nyeprzyaczelom samy szkody nyewymowne czynyą, w czemszeto nasze szemye nyemale vczązszenye czyrpyą. Przeto my chczącz takym szkodam konyecz vczynycz, vstawyamy, aby

1. Stać

Gen (sc. Manases) umarl we ⟨dn⟩yoch znyva iǫczmyenego, bo stal nad zenci

BZ Judith 8,3

instabat enim super alligantes manipulos

1. Stać

E32

Dobro ne bil... w trzymaniu dzedzini... nigdi taco, iaco na poziwileyw stagy 1398 Stppp. VIII, № 6388.

1. stać

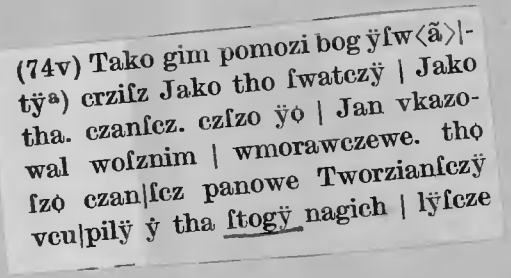

(74v) Tako gim pomozi bog ÿſw⟨ã⟩|-
tÿ[a]) crziſz Jako tho ſwatczÿ | Jako
tha. czanſcz. czſzo ÿǫ | Jan vkazo-
wal woſznim | wmorawczewe. thǫ
ſzǫ czan|ſcz panowe Tworzianſczÿ
vcu|pilÿ ŷ tha ſtogÿ nagich | lÿſcze

1413 Kościan nr 505

1. Stać

476. Jacom neranczil abich mal vip[ra]uicz | lift pana yanow y pana yana lowcze|go od dauida fzida na gem fze ftalo | czternatcze grziwen grofzow yfczini

1415 Kal m 476

1. Stać

Jakom ya

~~Mirzonek~~ Mirzonowy pyenądze zapłacił, czy czy w kangach stoyą 1426 Ks. Mąż II nr. 2062

sim. ib.

stać

Jaco tho ſwathcza yſze Goraſdow|-
czÿ ne wſtavili ginne ſwatka (34 v)
gedno tego czſzo gÿ menilÿ *in*
wxang|ach zemſkÿch ſtoÿ

1420

~~1420~~ kościan nr 1407

1. Stać

Yako tho szwathoziu, yako tho Yan byl Nyemcze-

wyoz sz[d] Rachowa, kthorego pan Mykolay wyodl

we szwadeczsthwo, kthori w kszagach stoy,

o kthorego pan Mylay "wsztluk vczinil

1432 Pyzdr nr 1070

Themv na szwyadeczstwo

naszą przy/10/szasznycza
pyecząc podw/11/yeszona
Jsz ta pany pyta /12/ mo-
gl ly by gey tako m/13/
ąsz dacz podlug prawą /14/
tako dacz gey y gego dze .
/15/czom y pogego dzecz-
ąch /16/ od gednego do
drugego /17/ a ponych na
szwe przy/18/yaczele yako
wthem ly/19/scze stogy
gdy to gymyenye pothych
dzeczech sprawnye nanyą
wmrzecz myalo czyly czo
gest sprawą

1. Stać

OrtOssol 63,3,w.9-19

1. Stać

Przygodnich rzeczi zgromadne wypra-
wyenye praw krola *Kazymyrowimy
thw stogy popysane

ful 6

fim. 16. 18. 64 ek.

4 0

1. Stać

Wykłada się tłako, jako na początku tych ksiąg stoy po polsku wyłożono

Sul 62

Ta d

1. stać

Ale eze kaszdi taký nye chcze, any mosze thu
myecz vczyechi swyey(!), zadayącz nyebyeskye
podluc bogaczstwa a chfali nyebyeskye, przeto na-
tich myast [stogi o zely: blogoslawyeny, gisch za-
losez maya] ~~albo lkaya~~, bo ony bada vczyescheny.

Kp XV, R. XXII, 236.

med.

1 Stać

Chczely mv lysth sztrąky wszącz;
....Eszby ale poznali malo
czo by nathim lyscze stalo.

Aleksy w. 232

1 stać

Iby, ktory czczysz, poprawyay yestly vmyesz, yestly nye vmyesz, day pokoy, ale tak yako napyszano, nyech stoy.
Ort Mac 145 (g)

1 Stać

Septimum, in misericordia, prout dicitur,
o tem stogy pyssano, Proverbiorum XXI
XV p.post. GlDom 58

1. Stać

Tho vstawyenye (opyrwą stvkę) gest yosz slozono wyszszey.., a thakesz yosz proszno stogy y w gynszych stvkach

Sul 67, sim. 16. etc.

Tac Ø

1. Stać

Tho vstawyenye yvsze slozono gest a oprawyono wyszszey przes ono capitulum Licet Antiquitus, poth vvbrikę o mąszobaysthwye stoyącz, ... a przetho yvsz stogy prosno w szobye

Sul 67

Toc Q

1. Stać

Stogy = ferebatur

MPKJ. V '58

1471 lub ϕ

interim post finem libri hoc capitulum ferebatur

Esth. 10, 3

25 v

1. Stać - stare

Ale <o>my są vcyekly nekącz: stoycye,

Stoycye] ~~stała~~ a nye, kto bi syą

Nah

BZ ~~Naum~~ 2,8 nawrocyl

state, state

1. Stać = stare

Incipiendo a sumitate piscine.... distincciones granicierum stare debent per aquam vulgariter poky mathwa woda stogy 1435 Kod Maz L. 184.

1. stać ‹trwać w bezruchu›, ‹nie ruszać się›

Ale, ÿaco mowy S. Isaÿasch prorok:
Grzeschnego sÿercze gest iaco morze wra-
ÿącze, gesch stacz nÿe moze

½ XV, R. XXII, 243.

med.

quod quiescere non potest

Is 57, 20

1. Stać

Wej - nie zostawały koła

~~X~~ Nye stały a ut nye schiedziely = non residebant (rotae)

1471

sm. ib.

~~IX~~

cumque ambularent cherubim, ibant pariter et rotae iuxta ea, et cum elevarent cherubim alas suas, ut ~~exaltarentur de terra~~, non residebant rotae

Ezech 10, 16 ~~sed et ipsae iuxta erant~~ 45r

1. Stać Przysel gesi... Mychal... hy vysznal ... ze przedal * szvyw polowyczu v vythanowyć ... sbygnejevowy...

Y [wsdal V° gyemv] przed namy [s robotamy... vodamy czykaczymy y stoyaczymy] 1498

Kj. III 335.

V° sz. dziedziny

1. Stać

I vydzyal dvye lodzy stoyacze
podlya yeszora

Ewzam 306

duas naves stantes secus stagnum

Luc 5, 2

pro hereditate

----------21c

/18/ DAley pytalyscze /19/ nasz gdy by m/20/yesczyanyn albo goscz za/21/lowal by o rola albo /22/ o stoyacze gymyenye etc /23/ NA to my przyszasz/24/nyczy Smaydbur /25/kv mowymy pra/26/wo myesczanyn albo go/27/scz ktory rolą albo stoya/28/cze gymyenye sządzą al/29/bo woythem zapowye/30/dzal albo przymarle sto/31/yacze gymyenye prawy /32/ then muszy tho prawicz /33/ przed prawem gdy Sąn/34/dzą szyadzye na dzyen /35/ poloszonego prawą

OrtOssol 27,3,w.18-35

1. Stać

Sim. ib. 30,2. 3. 44,1, OrtNoc 23, etc. etc.

1. Stać –

Imienie stojące – bona immobilia

Gdyby myeszczanyn... stogacze gijmyenye szadem... zapowyedzyal, then ma tho usthy oprawycz
Ost. Mac. 23.

a wthem /12/ czaszye nye-
przyszedl kup/13/rawye Mo-
szely yego zo/14/ną albo
przyrodzony osz/15/yecz a-
lbo przedacz yego /16/ st-
oyacze gymyenye a mo/17/
zeszly tesz on szwe gydą-
cze /18/ gymyenye wgyne
prawo /19/ bracz y wywyes-
cz albo czo /20/ my prawo
mamy kthe/21/mv podlug
pravego prawa

OrtOssol 30,2,w.11-21

/3/ gdze chcze ale stoya-
cze gy/4/myenye yako dzye-
dzyna /5/ nyemosze wszdacz
alysz /6/ szam oczwysczye
bandze /7/ podlug prawa
/8/ Gdy by wylega/9/nye
poyął w /10/ malszenstwo
wylegany/11/czą nyewyastą
albo dzye/12/wką A gdy by
dzyeczy po/13/spolu myely
Mayą ly ty /14/ dzyeczy
ktore prawo kv /15/ gymye-
nyv szwego oczcza /16/ al-
bo maczyerze swogyey /17/
Czyly nyemayą albo czo
/18/ ony mogą myecz sprawa

1. Stat

Takyesz gdy /27/ szye kto pusczy albo spu/28/sczy naszwyadzeczthwo /29/ szyedzączey rady czo o/30/ny koly wysznayą to /31/ ma wysznayą bycz y /32/ stacz mocznye zapraw/33/dzywye szeszneanye y /34/ zagysthe szwyadzecztwo /1/ Podlug prawa prawego /2/ Myesczyekyego /3/ myesczanyną /4/ czo vnasz szyedzy /5/ wmyeszkyem prawye /6/ chczye on domu szwego /7/ albo gyne stoyacze gy/8/myenye vnasz nyema

1. Stać

OrtOssol 43,4,w.26-34 -
44,1,w.1-8

----------26a

czo /24/ Sprawa gesth mye-
dzy /25/ thymą dwyemą /26/
NA to my przyszasz/27/ny-
czy zmaydbur/28/kv mowye-
my pra/29/wo Czokoly mąsz
gyda/30/czego gymyenya sz-
wey /31/ zenye poky byla
zywa /32/ kxobye wszal my-
al y /33/ dzyerszal To ma
myecz /34/ ydzerszecz [ale
stogyaczye /35/ gymyenye
ygyne nyesto/1/yacze] kto-
re masz nyedzer/2/szal za
zywotha zony swey

[Tho przydze gey brathu] S-
prawego prawa

OrtOssol 29,2,w.23-35 -
29,3,w.1-2

Sim. Ort Mac 26

1. Stać Bona hercolitan'a stancia

yako gych m/7/nye wyelye
nato trze/8/ba albo bądze
potrze/9/byszna ku praw a
ona /10/ moyą cząscz vszye-
bye /11/ ma y tho vnyey
pra/12/wyą podlug prawa
/13/ Na tho odpowyedzal
/14/ barbarzyn masz star
/15/szey szyostry rzekacz
gy/16/myenye stoyacze od
/17/ oczcza y od maczerze
przi/18/marlo zenye mogey
/19/ y tho gest mnye sznyą
/20/ dano

a druge mvszylem fordrow-
acz a to czyem dzyerszal

1. stać

OrtOssol 44,2,w.6-20

gyma tesz... nakaszdy Rok lyczbą dacz... poko dzyeczy lath nyemayą /4/ aby wyedzaly gdzye /5/ szye gych gymyenye /6/ podzyewą ale ostoya/7/czegych gymyenye n/8/yetrzebą gych opyeka/9/ldnykowy vpewnycz /10/ Bo stoyacze gymyenye /11/ samo szye vpewny /12/ podlug prawa pravego /13/ Gdy ktho od /14/ nasz chcze /15/ przyszasznykow ku Sz/16/wyadzeczstwu owszda/17/nye rolyey albo ow/18/yąsszanye

1. Stac

OrtOssol 76,1,w.4-18

tedy rzekl Sampyerz kako
on tho moze albo chcze
dokazacz
tedy on /19/ rzekl powod
Jsz tho ch/20/cze dokaza-
cz przyszasz/21/nymy lu-
dzmy czo od /22/ myasta
tesz ktemv po/23/stawye-
nyv a czo ktemv /24/ prz-
yszagly Tedy rzekl /25/
Sampyerz pytam pra/26/wa
gdysz mvr gesth /27/ sto-
yacze gymyenye /28/ dzye-
dzyczstwo kako on /29/ ma
vkazacz albo moze
a by byla polowyczą Gyego

OrtOssol 91,4,w.18-29

1. Akt

Vlag. z Szym

----------102b

kthori lysth tako spyewą
albo myeny
Bandz wyado/2/mo kaszdemv
ysz latha /3/ po bozem na-
rodzenyv /4/ Gayony sząnd
czosz mv /5/ azano gencz
szthymy /6/ przyszasznyky
a b c etc /7/ przethym Sa-
ndem sto/8/yącz oczywys-
czye rostro/9/pny Jan szd-
row y w /10/ dobrem vmysz-
le pital /11/ prawa Mozely
on szw/12/ym gymyenym dzye
/13/dzycztwem stoyaczym
/14/ y nyestoyaczym...
czo szwym dorobyenym szob-
ye dobyl czynycz czso ~~xxx~~
chcze.

OrtOssol 63,1,w.1-14 Ch....

Sim. Ort Moc 82

1. Stać cum suis bonis omnibus hereditariis et mobilibus

1. Stać

tha matlika za zywotha s takym
odumarlym stoyaczym y gydaczym
gymyenym moze czynycz y nyechacz,
czo chcze Ort Mac 89 (d)

----------12c

/20/ MOgaly kogo przyczysz /21/nącz kv przyszandze kye/22/dy by kto nakogo zalowal /24/ Dzeczy moga swą /25/ oczczyszną albo przymar/26/le gymyenye rowno m /29/ Azały czy tho szgynych /30/ stron albo zyem rewno /31/ blyszy przyrodzeny /1/ Czyągaly ktho po od/2/vmarley gymyeny tem /3/ ma tho vpewnycz stoya/4/czym gymyenym wthem/5/sze prawye

1. Stad

OrtOssol 19,2,w.20-31 -
19,3,w.1-5

Szyagnal ly kto po od vmarley rąncze po gymyenye ten ma tho vpewnycz stoyą/17/czym gymyenym w /18/ tem ze prawye a pr/19/ zydze ly ktory gyny /20/ po them myenyacz sz/21/ye blyszym ten to ma /22/ vkazacz na krzyszv sz/23/am szwą ranką Jsz /24/ temv vmarlemv ta/25/ko blyszko przyrodzon /26/ gesth yako przed gayo/27/nym szadem wymo/28/wyl tedy przyszaszny/29/czy mayą naydz hy /30/ wyrzecz ktory sznych gesth blyszy y temv maya dacz wyazanye

1. Stan

Ortossol 79,2,w.16-30

Ort Moc 91: na stoyaczym

----------116c

Tedy naczwartem sandze
maya powodowydacz wyaszanye w tho sthoyacze gymyenye

atako zyszkuyą za/21/stawyone stoyacze gym/22/yenye podlug prawa /23/ Zazluzone my/24/to y ystny dlug /25/ mayą pyrwey zapla/26/czycz szgydaczego gymye/27/nyą nyszly wyano /28/ ale wyanowal gey na /29/ stoyaczem gyemyenyv /30/ Tedy mayą napyrwey /1/ wyano o prawycz zapla /2/czycz nyszly gyny kthory /3/ dlug podlug prawą

OrtOssol 68,2,w.20-30 -
68,3,w.1-3

1. Stać

vostkwe 91: stoyaczym

----------117a

Ten moze szwey zenye

dacz wyano albo /18/ da-
rowacz na szwem sto/19/
yaczem albo nyestoyacz/20/
em gymyenyv Czym al/21/bo
czo gest prawo pod /22/
DAley pytaly/23/sczye
nasz o pra/24/wo kyedy
komv spraw/25/a przyszagą
szkazą albo /26/ o dlug
albo o layanye /27/ albo
oczkoly bandz na /28/
dzen polozony
athen czo by myal noszycz
przyszagą nyebylby

OrtOssol 68,3,w.17-28

1. Stać

Sim. Ort Mec 10 L

----------135b

THych dzyeczy blyschy
przyrodzony przyyaczel...
ma szę gymy opyekacz
y besz /22/ woley gych
mathky /23/ a ma theytho
mątcze /24/ y dzyeczom
gych gyda/25/cze gymyenye
vpew/26/nycz naszwem sto-
ya/27/czem gymyenyv a gy
/28/ma tesz thych dzyedz
/29/czy mathcze nakaszdy
/1/ Rok lyczbą dacz poko
/2/ szye opyeką y poko dz
/3/yeczy lath nyemayą
aby wyedzaly gdzye szye
gych gymyenye podzyewą

1. Stać

OrtOssol 75,4,w.21-29 -
76,1,w.1-3

Ortlon 105: stoyaczym

---143b

tako moze szyągnacz pogego gymyenye a ma to tesz vpewnycz

naszwem stoya/5/czem gymyenyv aczby /6/ kthory przyrodzony p/7/rzyszedl wrok y wdzen /8/ albo y tesz po rokv yd/9/nyv gdy myal ktorą /10/ zawadą aby mv tego /11/ stampyl podlug prawa /12/ Szyagnal ly /13/ kto po od v /14/marley rąncze /15/ po gymyenye ten ma /16/ tho vpewnycz

stoyączym gymyenym w tem ze prawye

OrtOssol 79,2,w.4-16

1. stać

Stać

Thych dzyeczy blysszy przyrodzeny przyga-
czyel ... gymy szye moze opychacz besz
wolcy gych mathky, a ma they to
mathcze y dzyeczyom yey gydacze gy-
myenye vpewnycz na szwem stoyaczem
gymyenyv Ort Mac 102 (śr)

Sim. 16, 87, 2. 3. 96, 4. 102, 4. 104, 1
(29, 3.)

144c

przyszedl podlug prawą
nalawyczą y rzekl
/11/ ten ortel ya layą
czo /12/ gy przyszasznyk
wyrz/13/ekl Anye gest pr-
awy /14/ A chczą gynszy
wyrz/15/ecz lepszy Wyrze-
kl ten /16/ ortel taky Ta
przyro/17/dzoną nyewyasta
ma /18/ tego stoyaczego
gym/19/yenyą czo gey od
vm/20/arlo od gey dzyecz-
ączą /21/ poszywącz dosz-
wego /22/ zywothą A po-
gey sz/23/myerczy
zayszą ma przycz na poko-
lenye tego ysthego vmar-
lego dzyeczączą

OrtOssol 79,4,w.11-23

hereditatem

1. Stać

sim. OrtMoc 10t

1. Stać

Nicolaus... se subscribit in suis rebus al.. na lyezącze na stoyącze

nr 557

1462 Ks N Warsz I ~~440~~

1. Stać

Subscribit se sub sua bona al.
lyezacze y stoyącze

1462 Ks N Warsz I ~~112~~ nr 573

1. Stać Barbara... recognovit Sonia Laurencius... sibi...

..Vsatisfecit de bonis immobilibus alias stoyączego 1486 AGZ. XVI, 405 ; ~~ArchB. XVI,~~

Archiwum bernardyńskie. T. XVI

Zap. sądów sanockich

R 1486 str 405

414

1. Stać

Stoyb=persistunt in XV R. XXIV, 68.

Jag. nr 1617 Mac. 2 Groch. K. 224

Br. Kaz. śmr. I 31.

591

Rozpr. 24 str. 68 pocz. w. XV

Sic sunt multi, qui reprehendantur,
non obediunt sed in sua duricia
zapekli persistunt stoyó

(głosy wewn.)

1. Stać - insto Multi sunt, qui sibi de hoc deserto (sc. mundo) faciunt... paradisum, qui ipsum diligunt et instant ad eius voluptates roskoszach

A stoya... ~~roskoszach~~

~~et instant (ad)... voluptates~~.

~~1/2~~ XV SKJ V 2 80

med.

k. 274r

1. stać

Stojący

perseuerantes pevnye stoyą-

czych

XV w. JA. XII 144.

p. post.

1. stać Jacsi bili

Mądrczi poganscziy... ese gymyenyey oczcziszni swe ~~sche wschemi roszkoschami~~ opuscziwschi, stali po mądrosczi

~~1/2~~ XV R. XXII, 234

med.

Arcius, vlg. chitrzey, perstemus in
1. Stać custodia, stoymi w strozi, et hoc re-
~~arcius perstemus in custodia~~

chitrzey stoymi wsztrozi = arcius
perstemus in custodia | ca 1420 | R. XXIV, 83.

Jag. nr. 1299. k. 30

(Br. kaz. śrw. I. 46.

sistendo dyabolo

Rozpr. 24 str. 83 pocz. w. XV

2620

V (sc. szlachcic)

1. Stać - persistere

Bandzeli w klanthwye przes szesz myeszanczi sthal, Sul. 3.

thedi y przebiwacze theywszi... mayą clanczi bicz

Dział 4: aczby leszal w klyathwie

si... in... excommunicatione per-

(+ 413 [stiterit

1. Stać

Et sic homo numquam in eo statu permanet w gednakyem bydlenyv stoy XV p. post. Gl-Dom 45

1. Stać

421 Tako nam pomozi bog ywanti | †
iaco to fwatczimi yfz vyednano |
Marczina Syeratem a Marczin |
wtem neſtal

1400 Poznań 421
fiek VI nr 8

1. Stać

142. ÿakom bil prziteÿ vmoue ÿſze Janus ſinem | mal ſtacz Sothø wteÿ vmove owgaſd ÿotho | ÿeſt otſtal Janus ſinem ÿaco ma otha | X grziven ſczodi

1405 Ual w 142

1. Stać

908. Tako mi pomozi bog y | fwanthi † iacom ftal wkupi fyacuffem | Ofol-
tiftwo aon mi rolą zaoral, awtem |
mą geden pan nechczal prziÿancz

1416 Pozn III 908

1. Stać

* Jakom ja w[y] tem targu stogb, com
bil z[i] Jacubem pirwey starpował

1424 Ks Maz II nr 305

1. Stać

Borzignew w[y] tem targu stogi, czo bil z[y] Jacu-
bem pirwey stargował 1424 Ks. Mo. II nr. 305

1. Stać-stare Ustawyamy..., aby..

(Bracza... w tem (rozdzielonym dziale albo stały przez trzy
lyatha Sul. 53.

ut.. steterint

Dział 45: będą mieszkać

(ale nie to aby ⟨gdy⟩ ?)

H 125

1. Stać

Joco

(Niwa Przibrowa stoy w zastawye w szeszi grossy)

1398 | Stppp. VIII, № 7177

1. Stać w zastawie
Jaro)
(Szosta czansz Tupadl stoy w zastawe, czso Marcusz trzima 1403 (piek) 180.
(VI

(gniezno)

1. Stać

612 Taco gim pomozi bog y ſwan{ti} | †
Jaco to ſwatczø Jaco Clara | ſwim
ſinem neprzedala | ſwey maczerzi-
ſnÿ wtoworco|we alye ſtoÿ wetrzi-
dzeſczi | krziwen wzaſtawe — — —

1407 Pozn ur 612
Preh VI nr 1132

1. stać

Mjedzi slimy luczmy a dobrimy, yaco swyat stogi, sgoda nygdi nye bila, any bądze

1/2 XV, R. XXII, 246.

med.

stoję

1. Stać –

Vczyniły... procuratora ... *poleczayocz... *wszel.
kto mocz ... wszythky pospolne rzeczy vczynicz...
que ipsimet constituentes (i) kthoresby ony sza.
my stoyącz vczyniły + ca 1428 Prf. I, 480.

330

Słać

słojący 'praesens'

(przeczywna druga strona słoyącza oth słuchanya rzeczy ma bicz oddalyona Sul. 25

Pakryęły iana strona ... szą na szandze ... nye * postwoy (pro postawy), ...

adversa pars praesens

Dział m

H 57-8

/31/ Rzekacz panye woycze
/32/ ya thu stoyą y wszda
/33/wąm szwemv mazowy /1/
wszythko czo kolwye /2/ mam
Bandz nyewye/3/sczkye rze-
czy szlowye g/4/yerda bandz
gyne rzeczi /5/ nyewyeszcz-
kye bandz /6/ naszemy ban-
dz pod ze/7/myą y wszythky
dlugy /8/ czosz mnye szą
przymar/9/ly albo czo my
gescze /10/ mogą przymrzecz
pokym /11/ yą zywą besz
wszey za/12/wady bandz od
przy/13/rodzonych

OrtOssol 54,3,w.31-33 -
~~54,4~~,w.1-12

Naydzyczye waszem prawye
czo on za tho ma czyrpye-
cz albo czo zatho przepadl

Tedy /24/ opowyedzal ten
yacz/25/ecz szwym rzecz-
nykyem /26/ tako gdysz
yaczstwo cz/27/yrpyal ny-
ewynne /28/ any ya tych
lysthow /29/ nossyl alem
ponye /1/ Poszlal a stoyą
thutha /2/ yako czysty
czlowyek /3/ ktorysem w-
nyzadney /4/ rzeczy nygdy
nyeprzew/5/yczazon naydz-
yecz wa/6/szem prawye
nyegestem ly yą blyszy
bronycz szwey szygye y
gymyenyą nyszly by mye
kto mogl przeszwyatczycz

1. Stoć

OrtOssol ~~100,2,~~w.23-29 -
100,3,w.1-6

1. stać

Gyedna nyewyastka przyszla przed
gayny sząd szwem mazem rzekacz:
panye woyczye, ya tho stogyą y wszda-
wam szwemu mazowy wszyczko, czo-
kolwyek mam Ortchac 68(g)

1. stać

Thedy ... ten czlek ... rzekl ... tako:
gdyzem ya yaczthwo czyrpyal nyewyn-
ne, any ya thych lysthow nosyl, alem
po nye poszlal y thu stoyą yako prawy
czlek, a nyewynny Ortellac 137 (g)

1. Stać

Hoc meum tercium documentum:
testes post scapulas stantes at. Stoyaczy, qui-
1470 Stppp. IX, № 792.

bus docere volo ad propinquitatem

STAR. Prawa pols pomn, T 9 154
Piekos. Akta sadu lens.
w grod. Goleskim r: 1470 № 792

A Siać

1044. (66) Jako ya tho wyem okthore Reni Stephanus na Mychala zhaloval thy mv zadal zayego poczanthkyem snym stoyancz wpozwyech.

1456 Zap. Warsz nr 1044

1. Siać
siojąc

2956. (212) Gwalthv nyesszną̨m ale Czom vczinył thom vczinyl zayego poczathkyem gdy mą̨ nadrodze dobrowolney ranył szemną̨ wposszwe sthoyacz.

1474 Zap Warsz nr 2956

1. Siać

1676. (426) Jakom ya Mykolaya nyesegnal srobothy yego gwalthem sthoyącz snym wposwye de bonis danyevicze samowthwor(!) any them segnanym oddalylem mv vsythky yako polkopi Thako.

1493 Zap Kanc nr 1676

1. Stać

1753. (172) Jakom ya Andrzeya zalesnego zapocząthkem sbyl yego sthoyacz snym wpozwye y ranam mv krwava zadal Thako my. — Jako ya tho vyem.

14932 ap Wars nr 153

1. Stać

1719. (822) Jakom go ya nyezbyl samowthor v yana hardego (wgospodze) warschevye sthoyącz sznym wpozwyech a nym mv rany krwavey zadal wpalecz yego nasethwschigo nagospoda Thako my pomozj bog etc. — Jako ya tho vyem.

1491 Zap Kanon nr 1719

1. Stać

Jakom ya nyezadal... rani... Tho-
byaschowy (s ~~Suchey~~ ~~[illegible]~~ stoya
s nyem w pozwyech.
1462 Czros. (XVI
s.)

1. Stać

Yako (ya nye *przyselth ⊔ do gospody yego, gdy stal s moya zoną w posvye

Zap Maz

1475 ~~Wolff Zap.~~ 102

⊔ na Barthlomeya

1. Stać

Ale

Thy ~~wszdź~~ ne szthoyą praw any zapowedzy dbayą,
puszczil yesz ~~drzewo nadal~~ 1425 Ks. Maz. II nr. 1335
(misit robora ultra

sim. 16.

leg. prawu

1. Stać Ille conformaret se in bono... et

Stal = perseveraret in
inceptis bonis in XV R. XXIV, 60.
Zag. nr. 1619 Mai. 2 Groch 48
Br. Kaz. śrw. I 8823

Rozpr. 24 str. 60 pocz. w. XV

138

STAĆ

Ille conformaret zgadzal se in bono...
et perseveraret,stal,in inceptis bonis.

XV in.GlKazB II 79

1. Stać

840. (158v) Tako gim pomozi bog ẏ ſwanti † | yako tho ſwatczø yako Sczepan | ſtoÿø Szloczſkym wprawe. ſzedl. | naÿego prawø dziedzinø polamal | mu ſczepÿ ÿgruſzkẏ potrøfzl.

1411 Pozn. ur 840

1. stać.

[Jam] Jakom nigdy Jaſzka nebil | nozem ſtoÿącz ſz nÿm wprawe.

1414 kościan nr 512

1. stać

Jaco Marczÿn Gawronſky ne ſwlekl
Je|zora gwaltem *Petro*[2] gerlaffinowÿ[3]
cum | *novem*[4] Rÿbacow ſtoÿącz[5]
ſnÿm w prawÿe[5]

1493 Kościan ms 970

1. Stać

ato cſo

1019 cd vczÿnil | {to ⟦vczÿl⟧ vczÿnil ſtoÿącz

ſam|ną wprawe}

(pro se)

1428 Kal ur 1019

1. Stać - parere

gemo solonemo

Dakuyąliby samperzs nyedbal stacz na roku, powoda stoyącz (actore comparente) skazugemy, aby sampyerzs wynąć był skaznyon Sul. 32. ~~Strona~~ ~~[illegible] gdy nye stoy w szandze, powod [illegible] 6.~~ ~~Kedi kto o dziedzyną poziwaan bywa, czą[illegible] stoyącz) w [illegible] 29.~~

comparens

o thake nyestanye

parere in termino

472

1 Stać

roky sapyerz stanye a powod nye stanye, tedy sąpyercza ma bycz wyzwolon od rzeczy przez powoda poswanye; aczby tesz sapyercza nye stal sam abo przez posla, tedy dla nyeposlvszenystwa ma bycz zdan w wynye dw wolv.

/37/. O zastawie dzedziny patrz. /

20/ /R/ychla rzecz w nyektorych sztvkach gest potrzebna abo tesz nyepotrzebna, a wszakosz przy sądzech a rozgodzenyv rzeczy rychlosc nye ma bycz dzerszana. Przeto chczem, gdyby nyekto byl pozwan pyrwe, wtore, trzecze kv

1. Stać
Stojać

Paknyą-
ly tako pozwany na te ystem pyrwem rokv nye
stanye, vstawyamy, aby sadza tym rokyem dze-
dzyną skazął stoyączemv na rokv pyrwszem.
Gdykoleby potem chczal nyestoyączy na rokv
pyrwszym zdanye sądowe odnawyacz abo wzdzy-
racz, tedy gemv ma bycz vloszono wieczne
Dział.28

Sul. in. 17 89

1. Stać

266. Jaco Jacub ſtogo Smicolaiem Wroczech | aroforalimu ſzeſcz[1]) copczew

1391 Pozn nr 266
Lekn I nr 1071

1. Stać (w roczech

Yacom ya ne uzenil Mscislawa, s nim
w roczech stoyą 1413 ks. Mąż I nr. 1991.
~~Albertus, wstał [illegible] rok [illegible]~~
~~[illegible] Kalte~~

1. Stać w rocech

Pozn. nr 260

~~Jacob stogę s Micolaiem w roczech, a rozwali mu sze[s]cz copczew 1391 lekr. I, No 1071~~ Clemens, Jacobus et Petrus... infra terminorum accionem wlg. stoyącz w roczech, ei trio vulnera dederunt 1396 Tpaw. IV, No 5369.

V venientes violenter eundem Paulum...

1. Stać

1626. (270) Jakom(y) ya nyezadala Rany Stanislawowi (rany) naplyeczy kolem sossnowym stoyancz sznym wroczech podla poszwv thako. — Jako my tho wyemy.

1488 Zap Warsz nr 1626

1. Stać

45. ÿaſmi przitem bili yaco Michal ſzaſtauil phi|lipowø dzedzinø ſtogø ſnim wrocze

1402 Kal mr 45

1 Stać

200. yakoſmi przitem bili yſze Andrzeg Januſzeui | nelaẏal anigo nawabal ſtogø ſnim vrocze

1407 Kal nr 200

1. Stać w roce z tymś

Jacom ya Mycolaya nye sbyl na dobro-
wolnem Targu gwaltem, ... stoyancz sz nym
w roczc o bliskosez gego 1463 A XOr VIII 54.

1. siać
siojący

1769. (662ᵛ) Jako go gya nyeposczkwszy (!) nyevderzyl gyego anym zadal rany krwawey < w > glova myeczem sthylu Gwalthem Gdy gyechal szlasza swego dobrovolna droga Magyancz sznym poszwy in wroku sthogyaczy. — Jakomytho vyemy ut supra.

1496 Zap Wars nr 1769

coram quo iudicio

----------102b

kthori lysth tako spyewą
albo myeny

Bandz wyado/2/mo kaszdemv
ysz latha /3/ po bozem na-
rodzenyv /4/ Gayony sząnd
czosz mv /5/ azano gencz
szthymy /6/ przyszasznyky
a b c etc /7/ przethym Sa-
ndem sto/8/yącz oczywys-
czye rostro/9/pny Jan szd-
row y w /10/ dobrem vmysz-
le pital /11/ prawa Mozely
on szw/12/ym gymyenym dzye
/13/dzycztwem stoyaczym
/14/ y nyestoyaczym
czo szwym dorobyenym szob-
ye dobyl czynycz czso ~~xxx~~
chcze

OrtOssol 63,1,w.1-14

Stać

Sim. Ostrow 82

----------140d

przisedl ten to dluznyk
czo mv Gego gymyenye zo-
powyedzal y rzekl
Sly/3/szalem ysz ten me
gy/4/myenye zapowyedzal
/5/ayą czynya wam wy/6/a-
domo jsz gescze gego /7/
dzen nyeprzyszedl za/8/p-
laczenyą albo yszby /9/ch
mv myal zaplaczicz /10/
ayą thv stoyacz przed /11/
gayonym szandem znam /12/
dlug gednemv czlow/13/ye-
kv a themv yą za/14/sta-
wyam
wgego dludze wszythko gy-
myenye moge

OrtOssol 78,2,w.2-14

tha pany ma szye ostacz
przyszwem gymyenyv podlug
gey zapyssv

Ja/32/ko przed gaynym sa-
dem /1/ Sobye wymowyla po
/2/dlug prawa maydborszk
/3/ GEden czlow/4/yek stoyacz /5/ przed gayonym
sandem /6/ wzdal swey ze-
nye polo/7/wyczą wszego
szwego /8/ gymyenya stoy-
aczego /9/ y nyestoyacze-
go czo w /10/ then czasz
myal y czo/11/by pothem
mogl mye/12/cz Thako aby
ona tho /13/ wzalą
y myalą dzyedzyczne po
gego szmyerczy

1. stac

gedna pany przysla /15/ swym mazem przed /16/ gayny sand y wszęła /17/ go szyobye opyekalny/18/kyem y wsdala mv /21/ GEden czlowyek sto/22/yącz przed gaynym sa/23/ndem wszdal swey ze/24/nye polowycza swego /25/ gymyenya dobrowol /27/ Przydacz geden czlo/28/wyek przed prawo rz/29/ekl Jam myal swogey /30/ zony wszyczko gydacze /31/ gymyenye

---

OrtOssol 21,4,w.14-31

a /23/ przyszedwszy sporadze/24/nyą Rzecze panye woy/25/cze Ja thego nyeprzym /26/vyą szaprawo a chczą to /27/ strofowacz prawo podlug /28/ prawa mogąly tho mye /29/ vczynycz podlug prawą /30/ Tedy yemv vydaczą Mo/31/zesz Tedy pyta daley Mo/32/galy tako stoyącz strofowacz /1/ ortela wydadzą mv mozesz /2/ stoyacz a bacz dobrze ten /3/ ortel

1. Rad

czo gy lagyesz a rzeczy tako

OrtOssol 32,2,w.22-32 -
32,3,w.1-3

a /23/ przyszedwszy sporadze/24/nyą Rzecze panye woy/25/cze Ja thego nyeprzym /26/vyą szaprawo a chczą to /27/ strofowacz prawo podlug /28/ prawa mogąly tho mye /29/ vczynycz podlug prawą /30/ Tedy yemv vydaczą Mo/31/zesz Tedy pyta daley Mo/32/galy tako stoyącz strofowacz /1/ ortela wydadzą mv mozesz /2/ stoyacz a bacz dobrze ten /3/ ortel

czo gy lagyesz a rzeczy tako

OrtOssol 32,2,w.22-32 -
32,3,w.1-3

O thych trzech czą/30/sczach tako mowyą /31/ czo mogym paszyrbom /32/ szluchayą gestly ktho /1/ Ma ktho lepsze prawo /2/ kthym dzeczom nyszly /3/ zoną moya thycz dzye/4/czy mathka Ten stoyacz /5/ thuta a vkasz ysz masz /6/ lepszye prawo ku nay/7/mowanyv domv tego /8/ tho gest thych trzech czą/9/sczy nyszly thych dzyeczi /10/ poko on nyegest vkaz/11/ąn

prawy opyekalnyk

1. Stat

OrtOssel 42,2,w.29-32 -
42,3,w.1-11

Szoltysz albo woyth albo
gego szluzebnyk ma przydcz
przed tho /19/ stoyacze
gymyenye J /20/ to opowy-
edzecz albo za/21/powye-
dzecz za ten dlug /22/
tego czo zaluge y wy/23/
myenycz gy a to mą /24/
vczynycz przy sząszye/25/
dzech obapolnych y to /26/
gymyenye oszwyatczicz /27/
a nyechczely na prze/28/
czyw themv od powye/29/
dacz they na kogo then
/30/ dlug zaluyą

---

nablysze przydacze sandy

OrtÖssol 68,1,w.18-30

/15/ ortel wyrzecz na szwe
/16/ prawo acz on prawy
/17/ nyeszgodlywye choczą
/18/ on ku prawu nyeprzi-
szagl /19/ Kthorymy szlo-/
wy ortel lay/20/acz mayą
ktho /22/ gy chcze layacz
ortel Ten /23/ ma stoyacz
tako rzecz /24/ Ten ortel
czo mnye wy/25/rzeczon ten
ya layą y /26/ choczą szob-
ye sprawyed/27/lywszy nay-
dcz a proszą /28/ tego pr-
zyszasznyka w/29/stacz czo
ten ortel wyrzegl

1. stać

OrtOssol 54,1,w.15-29

1. Stać

ktho chcze orthel layacz, then
ma szthoyacz thaho rzecz
Ort Mac 67(y)

1. Stać

/V/stawiamy, gdy kto rączy za kogo szydowy, konya any wolv nye zastawial, wyiawszy, yszby byla wola tego, za kogo rączy; tedy ten, za kogo raczą, taka zastawą ma wykvpycz.

/129/. Gdy kogo zastapyą przed sądem.

/V/stawiamy tesz, gdyby komv dano winą lubo o mala abo o wieliką rzecz a przed sąd pozwane, a tento stoyącz przed sadem rzecze: pan my kazal tho vczinycz abo towarzysch, a zatym pan abo towarzysch przyszedwszy y zastapi gy, tedy

del d. 14 158 a

ow, kogo tak zastąpyą, bądze praw, a ten, czse take zastąpy, ma natychmyast odpowiedacz o rzecz namowioną.

/130/. O woly y o slvszbie.

/V/loszylismy, ysz riczerze y slachczyczy krolestwa naszego polskyego nam y naszym namyestnykom w zemy w krolestwie polskyem w zbrogy yake kaszdy mosze, mayą sluszycz; ale za granyczamy nye są powynny, wygyąwszy, yszbysmy gym doszycz za to vczinili abo gych proszyly.

1. Stać

Sampyerz ... gdi nye stoy w kan-
dze o dzedzyną ..., powod... dzedzyni
ziscze

Sul 6

reus non parens in iudicio

1. Stać

Kedi ktho o dzedzyną poziwaan bywa, ... stoyąącz w szą̨ndze obneka, ysz Jaan alybo Pyotr... ssą̨ spolw dzedzyczmy

Sul 29

comparens in indicio

Dział 17: odporca

H 66-7

1. Stać (stojeć) = nie pracować

Stała = vacabat

~~stała~~ (virgo ... operi manum)

~~vacabat~~ (in xv R. xxiv, 69.

~~gag. nr. 1619 Mal. z Grod. K. 309~~

Br. Kaz. Śrw, I 32.

Rozpr. 24 str. 69 pocz. w. XV

711

Beata virgo ... ab oratione fingens
a tertia hora usque ad nonam
operi manuum vocabat stola

1 Stać

40

Ecce ~~mons~~ moram nescit equitem ~~spectante~~ speculante morantem stoyączego

1466 RRp XXII 17

k. 228

gl. inspicientem militem (wydzącz
(speculante : przekreślony skrót na m!)

~~wg Perz~~

gl moram facientem

Ezop druk: Ecce moram nescit equitem fecit ipse bubulcus

1. stać
stali

A oni, ich woli dosyć czyniąc, bili ji tako silnie, aże sie dwoi smęczyli i stali. Rozm. 825.

1. Stać

547 Tako gemu pomozi bog yſw{ti}[2]) †
{iaco} czſom⟦o⟧ {y na} Sczedrziku
⟦vaſzaal⟧ {dobil} | cone y {scoda}
⟦woli tako dobre⟧ {to ſtalo} ⟦iaco⟧ |
pandz †krzewen | — — —

1402 Pozn nr 547
Piek VI nr 296

1. Stać

~~Stały~~

Vt quid perdicio, stratha stala, hec ?

potuit hoc vngentum venundari 1456

ZabUPozn 118

Wuj: na cóż ta strata?

Mat 26, 8 (inne źródła d)

1. Stać

~~por. XV p. post. Mor. Tom II 350~~

Macze tam pyacz obraskow...

~~Ksyaże yanye~~ Ktore, ~~mowy pan~~

~~lypsky~~, ~~stoya~~ lypyey wyer-

dunka (R. XXIV, 45. przyp.

(1475)

~~Sch. Tac. I nr. 346. 1.~~

~~Br. Kaz. Śrw. I 888.~~

17

Rozpr. 24 str. 45 w. XV

1. Stać

22. {Jaco} ten ſcot czſo mi ranczil pran-
dotha | ten ſtal zaſzecz grziwen.

1387 Pozn nr 22
Lelewel I nr 203

1. Stać

Jaco mi Wafrzinecz v wszol koin
czo stal za dwe cope

1391 Pozn nr 125
Lekszt I nr 1010

1. Stać

127 Czom ſtał roki na Dreſka okon | ten ſtał za ſzecznaſzcze grziwen
et alter in testimonium:
Jaco to ſwadſø.[1])

1391 Pozn nr 127
Lelsz I nr 1048

1. Stać

259 Jaco to ſwedczimi. Czo dobil. pauel. na. | Marczine. Skotha. ten ſtal. *pro* 10 *marcis*.

1391 Poz nr 259

Lekn I nr 1063

1. Stać (2x)

447 Tako mi pomoz bog yſwanti † | iaco ten Conn ſtal zadzeſzancz | krziwen. *Testes in testimonium sic | iurabunt:*
Tako etc. iacoto ſwatczø iaco ten | Conn czſo wſzant [poth] Potÿano-wim | pacholkem ten ſtal zadwa-dzeſzcza | krziwen | — — —

1400 Pozn nr 447

Piek VI nr 46

1. ſtać

Jaco ten kon czſo mi gi Wiſzech
zabil ten ſtal za ſzeſzcznadzcze
grziwen

Piek. 1069.

1406 Kościan nr 294

1. . Stać

885 . . . . . .

Jaco ten ko{o}n za tele

pyenandzij Staal

1412 Pozn nr 885

1. Stać

Tako na^{m} pomoſzÿ bog Jaco then |
863 kon ſtal [[zad]] zatrzÿdzeſczÿ grzÿ-
wen

1423 Kal nr 863

Zakład Na

A Stać

923. (105) Jako then plascz stal zapolkopy.

1457 Zap Warsz nr 923

1. Stać

22. Jaco ten ſcot | czſo gy ranczil Prandotha Maczeyewy | ten ſtal zaſzecz[1]) grziuen — — —

1387 Pozn nr 22
Lelewel I nr 203

1. stać

54. Czfo mi ranczil Bogufal zafzrze-
becz y kobiłø[1]) | tho ſtalo zatrzi
grziwni

1389 Pozn. nr 54
Lelus2 I nr 522
Hube26 nr 60

1. Stać

83. Czſo mi febronia | pobrala ſzÿtho tho ſtalo ſzadwanacze | [*gr.*] grziwen. *Testes iurabunt ad testimonium.*

1390 Pozn nr 83
Lelewel I nr 873
JA IV 180

1. Stać

300 Jako to swacimi czo | lodgers dobiihil[2]) [na] na bauorze[1]) carczmi | to ſtalo za 10 gzrifen[2])

1394 Pozn nr 300
Lekn I nr 1813
Hube Zb nr 255

1. stać

czo mi thoma popaſl zitho to ſtalo | zaſzecz grziwen achczeli moze na-mney|ſze przizocz

[a]) *L. 1853*: Thomislaus.

1396 Kościan nr 89

1. stać

Taco gym[ÿ] pomoſzi bog † iaco to ſwaczø | iaco tho ſzitho czo go dobil maczeÿ napaule[a]) | to ſtalo ſzadzewøcz grziwen

[a]) *L. 2715*: na Paulo.

1400 kościan nr 208

/20/ PRzyaczyelszky po
/21/ klon naprzod /22/
Myly przyyacze /23/ le py-
thalysczye /24/ nasz o
prawo takymy /25/ Slowi
Gdy masczysz /26/ na poy-
mye zona a swey /27/ ze-
nyę wyanugye nasz /28/
wem gydaczem gymye /29/
nyv Stho grzywyen /1/
mnyey albo wyączey /3/
DAley gyesczesczye nasz
/4/ pytaly acz tho gyda-
cze gy /5/ myenye zatho
nyestalo /7/ Mozely opye-
kalnyk gy /8/ myenye thy-
ch tho dzyeczi /9/ acz by

1. Stac'

1. Stać

115. Czogim Wawrzinecz ſwøl kone ti | ſtali za trzi grziwni. — — —

1391 Poznań nr 115

Lehsz I nr 994

1. Stać

398 † Tako gÿm pomozi | bog ÿſwøti † {*etc. sicut hoc testificavi*} [Czſo zaſtana vpana mroczca] | Czo zaſtal marczin vpana mroczca cobi|lø wewſi [czſo {vibita} vcradzona[1]) chøzebnø rzeczø] | [ta ſtala zatrzi grziwni]

Vsz. kobyła

1399 Pozn nr 398
Lekcz! nr 2999

1. Stać – valere

(w ney czyrpyan-
cie mv...

tho, Zacz stała cząnza, schkodą
zapłaczi Sul. 7

valorem pignoris

H 2

1. stać

1854. (W 7, 897 r. 1498) Jako tha lapka sthala zathwa Slotha nanye musze (?) przyszacz ale na vyadzey Nycz.

1498 Zap Warsz nr 1854

1. Stać

Thako mÿ pomoſzÿ bog † yako |
tho ſwathcza ÿako *Beruoldus* bra-
953 tem | [[mocz]] potraffow nepobral
gÿmena | maſzowÿ katharzÿnemu
anÿ *Katherine* | gÿedno tho czſſo
zaÿego czÿnſſz a | zawÿni ſtalo —
— —

1427 Kal nr 953

1. Stać
imienie stojące

Francyszek ... Luciya ... s gymyenym
za sto grzywyen...
stoyącym ✓ wszyął na swą pyeczę

Sul 37

cum bonis centum marcas valentibus

H 84 Dziaŭd

1. Stać

Alye gdzebi bylo male gymyenye, ... tedi obszaczowanye bąndze, racz ~~[illegible]~~ stoy

Sul 57

fiat existimatio in valore

Dział 6
H 135

1. Stać

Dam tobye za nyć (sc. winnicę) wynnyczć lepszć, a gestlycz syźda, dam cy szrzebra, podobnyey
zacz stoy

BZ III Reg 21,2

argenti pretium, quanto digna est

1. Stać

Day my myesczce swe, acz vdzalam na nyem oltarz panu bogu, a zacz stoy, to szrzebro wezmyesz

BZ I Par 21,22
sim. ib. 21,24

ita ut quantum valet argenti accipies

pro censu professo (?)

1. Stać

----------64b

stymy pan/23/szkymy czynsz-
my podl/24/ug tego yako sz-
acz sto/25/gy y bandze pra-
wu osz/26/wyathczono tedy
mo/27/ze pan vczynycz szn-
ya /28/ y nyechczacz czo
chcze /29/ podlug prawa pr-
awego /30/ Daley tesz ktho
/31/ kupna komo/32/rą ma
czo yą kupyl al/1/bo czo
mv dana aplaczy /2/ sznyey
panszky czynsz a /3/ czo
gey polepszyl

naten czynsz to moze prze-
dacz albo dacz komv chcze
sprawa prawego

OrtOssol 46,1,w.22-32 -
~~46,2,~~w.1-3

Sim. Ort Moc 54

/11/ Wharg na zasza /12/ szyą wykupye/13/nye moze dobr/14/ze szye stacz za podob/15/ne pyenadze zacz tho /16/ gymyenye stogy acz /17/ tesz na wykvpye-nye /18/ onego czo przedawa /19/ vmowa nyevczya-szi /20/ albo nyebarso vraszi /21/ szlowye nye-vdraczy /22/ podlug pra-wa

1. Stac

OrtOssol 81,3,w.11-22

/26/ Daley dzyeczy czo szą od /27/ gednego oczcza y od gedne/28/y maczerze vmrze ly kthore /29/ De expedicione alias owy/30/poszaszenyv dzyeczy per patrem /31/ Daly czlowyek /32/ dzyeczy agedy wyposzaszyl /2/ Tesz nyemaya nykogo /3/ zaraczycz wyszchey nyszly /4/ zacz stogy tho gesth podlug /5/ yego zaplathy /8/ Daley goraczą rzecz czso /9/ szlvszcha wgroczkye prawo

---

OrtOssol 14,3,w.26-32 -
14,4,w.2-9

1. Stać

Vpro tharg

----------148d

/11/ Wharg na zasza /12/ szyą wykupye/13/nye moze dobr/14/ze szye stacz za podob/15/ne pyenadze zacz tho /16/ gymyenye stogy acz /17/ tesz na wykvpyenye /18/ onego czo przedawa /19/ vmowa nyevczyaszi /20/ albo nyebarso vraszi /21/ szlowye nyevdraczy /22/ podlug prawa

---

OrtOssol 81,3,w.11-22

1. Stać się

Sim. Ort Nro 109

℣. bene potest proprium coram iudicio
seu alia bona invadiari pro pecunia
deputata ad solvendum

1. Stać – ~~reputar~~. Ewangeliso, id est bonum anunciò, quale bonum re vera, quo nihil est melius, et [omne bonum sine eo pro nichilo reputatur]

za nycz nyestogy

~~pro nichilo reputatur~~

~~Xx~~ xv. sky v 2 62.

med.

k. 84v

1. Stać'

stać'za co = valeo

Quam valent myśz za co stoy. ca 1450 Gr. Fil. IV 570.

(minoris valoris... inveniantur

1 Stać si res obligatae...)

powodowy, y dacz wwyązanye. Aczlyby zastawa nye stala za thy pyenyądze, w ktorych by byla zastawyona, a powod abo czyge byli pyenyądze[1/], nye vczynyl szadney wymowy, gedno proscze zastawą przygąl w pyenyadzoch, tedy ma ymyecz dosycz na tey zastawie; ale acz sobie wymowy ktorą przyczyną przy zastawie malego abo wielikyego gymyenya, tedy maly

1/ W tem miejscu napisał dalej pisarz przez pomyłkę: "wktorych by byla zastawyona", lecz je podkropkował na znak, że niepotrzebne.

Dział. 20

+12-4

śul m

1. Stać

~~Clamocze, chlopy, yako psy, by|scze thoczy byly,~~
nye sthogycze wsythczy za gyeden palecz
gyego

~~XV p. post.~~ Tęcz w. 17

~~[illegible]~~

1. stać

Stoyczsza malo papyesz,
y nalysszy szebrak takyesz

~~MPKJ. I. 193~~, 402.

~~[illegible]~~

Do morte w.

1. Stać

Jakom wsząl dreszanczora scota, w dreszanczy grziwnach czso stalo

1420 A u Pr. VIII a, ~~847~~ 150

1. Stoć

Hoc banitum iudicium al. vyellkye vyesze sthoy za troye. in quo adiudicatus est

nr 1020

1485 Ks IV Warsz I 217

Stać

Jakosmy pądzeszanth grziwen zacladu zalozili medzi Kamonke a Potrasim, esz ten dzal mal stacz medzi gimi, iakosmi ye rosdzeli[li] 1400 Hube Zb. 79.

Sieradz

1 Stać

194. yako przecſlaw dzelil pechnika ſzini Smi|colagem yſginſzimi ẏſø Micolayewi do|[[ſta]]ſtalo Scziperno aprzecſaw dal temu | trzi latha ſtacz anigdigo nenagabal

1407 Kal m 194

1. Stać - currere

Ustawyamy, aby mąszom a mąszczyznam dawnoscz trzech lath tylko stala Sul. 54.

Dział 46: aby keszdy mąsz myel dawnoscz za trzy lqata

ut... praescriptio triennalis tantum currat, war. durat

Ft 127

1 Stać - permanere ?

Wykładami (aby danyni nyeporuszne a mocne szstacz myali Sul. 62.

quod... debeant permanere

Dział Ø
H 159

utrum iam conventio stare possit

----------55c

yago szem gy na/22/yąl czy
czo gest prawo /23/ na tho
odpowyedzal /24/ andrzey
Gdysz moya /25/ zoną nycz
moze vczyn/26/ycz przesz
mey woley /27/ bo ya ges-
them gey pra/28/wy opyeka-
lnyk ma/29/ly ten nagem
stacz te/30/dy gdy szyą
stalo przesz /31/ mogey
woley czyly /32/ nyema My-
edzy gych /33/ obvdwu rze-
czy ten ortel

OrtOssol 42,1,w.21-33

1. Stać

Sim. OrtMoc 48

Takyesz gdy /27/ szye kto pusczy albo spu/28/sczy naszwyadzeczthwo /29/ szyedzączey rady czo o/30/ny koly wysznayą to /31/ ma wysznayą bycz y /32/ stacz mocznye zapraw/33/dzywye szeszneanye y /34/ zagysthe szwyadzecztwo /1/ Podlug prawa prawego /2/ Myesczyekyego /3/ myesczanyną /4/ czo vnasz szyedzy /5/ wmyeszkyem prawye /6/ chczye on domu szwego /7/ albo gyne stoyacze gy/8/myenye vnasz nyema

1 stac

OrtOssol 43,4,w.26-34 -
44,1,w.1-8

/30/ albo na targowną bo
/31/zy pyenadz szlowye
/32/ zadathek albo kthe
sye /1/ wyesznye a kthe
szye /2/ tego wyszna ta
targo/3/wna na stacz ale
/4/ kto szye gego zaprzy
tego /5/ mayą przypuszczy-
cz /6/ ku przyszandze bo
w /7/ maydborszkyem pra
/8/wye nyemoze nyko/9/ge
przeszwyathczycz /10/ po-
dług prawa wthy/11/ch rz-
eczach wszythkych /12/
GEsth ly czlo/13/wyek dlu-
zen /14/ a wydze Smyasta

1- stać

OrtOssol 47,3,w.30-32 -
47,4,w.1-15

/2/ szą wyąszal tako Jako
mye/3/dzy namy na pysszano /4/ wyawnem pyszmye prze/5/tho nasze darowannye y /6/ zawyaszanye ma stacz /7/ Bo tho szye stalo myedzy /8/ namy szdobrey woley y /9/ szvmyszlu poczwyerdzono /10/ a szprawem nygdy przecz/11/ yw temv rzeczono any /12/ szgynaczono do yego szmy /13/erczy kthory thu myedzy/thymy ma sprawnye 0 /15/dzerzecz tego vmarlego /16/ rzeczy albo gymyenye

1. stać

OrtOssol 49,1,w.2-16

/11/ MOzely zapo/12/wye-
dzecz ty/13/ch syroth
gymyenye /14/ do tego
czassv az doro/15/stą
szwych lath acz o/16/py-
ekalnyka nyemo/17/ga
myecz a maly tho /18/
zapowyedanye stacz /19/
az do tego ꝛ ystego cza
/20/ssv albo czo o to
gest pra

1. stac

OrtOssol 83,4,w.11-20

/21/ KTho chcze taky/22/ ch Syroth czo /23/ opyekaldnyką /24/ nyemayą gymye/25/nye zapowyedacz ten /26/ to woythowy y przy/27/szasznykom mą tho /28/ opowyedacz ysz szą /29/ syroty a ysz opyekal /30/dnyka nyemaya a /31/ tako tho szyroczyno /1/ Gymyenye mvssy sta/2/cz wszapowyedzy asz /3/ do gych lath atedy mvszą przed prawem od powyedacz za oczczow dlug

1. Stat

OrtOssol 83,4,w.21-31 - 84,1,w.1-3

----------167a

/26/ Oddaly czlow/27/yek
szwe gy/28/myenye zaszwe-
go zy/29/wothą czo ge mo-
ze od/30/dacz Tako ysz
sam moze /31/ wladacz po-
ky zyw anye /1/ Odwolaly
tego dawa/2/nyą zazywota
tedy po /3/ gego szmyer-
czy to odda/4/wanye ma
stacz wswie /5/ moczy a-
wmrzely ten

komv dano tedy to przydze
nagego przyrodzenye bly-
szche podlug prawa prawe-
go may

OrtOssol 88,3,w.26-31 -
88,4,w.1-5

----------187d

Ta pany mowy /7/ Gdysz
moy mąsz oczyw/8/yscze
przed gayonym /9/ sandem
Bandz mym o/10/pyekaldny-
kyem mem /11/ v dawanyv
ywymo/12/wyenyv przyszwo-
lyl /13/ nycz przeczyw
themv /14/ mowyacz wthem
vm/15/arl przetho moye
daw/16/anye y wymowyenye
/17/ ma mocz y stacz pod-
lug /18/ spyewanyą mego
lystą /19/ podlug prawa

na tho prosymy wasz nav-
czczye nasz sprawa ayako
szye myecz ma thą rzecz
podlug prawego prawa

OrtOssol 96,3,w.6-19

----------206c

/21/ Tho szlubowanye /22/
czo ge czynyl ten /23/
czlowyek wya/24/cztwye w-
thakyem na/25/czyskv pod-
lug prawa /26/ nyema sta-
cz a nyetrz/27/ebą mv pl-
aczycz tych /28/ dwu tys-
szaczv grzyw/29/yen pod-
lug prawa /30/ Gdy by ten
czlow/31/yek vpewnyon /1/
Slowie dano mv myr /2/
przydz y odydcz swe /3/
sprawycz
y przedacz wolno agdy by
nyeprzyszedl any foldro-
wal swego gymyenya stoya-
czego wrok y dzen

Stac!

OrtOssol 103,4,w.21-31 -
104,1,w.1-3

1. Stać

Ktho da na kthorą kolwyek kupyą bozy pyenyadz, szlowye zadathek, albo weszmye, ktho szye thego wyszna, then tharg ma sthacz Ort. Mac. 58.

1. Stać

Tho szlubowanye, czo ge czynyl ten czlek w yączthwye, Shakym vczyszkv, podlug prawa nye ma stacz Ort. Mac. 141.

----------74a

/10/ na przeczyw gysthym
/11/ przyszandze a myastv
/12/ kuczczy y ku vszyth-
kv po/13/dlug prawa praw-
ego /14/ Moszely opyeka
/15/ldnyk przedacz /16/
albo oddacz, poko stogy
/17/ gego opyekaldnystwo,
/18/ Stoyacze gymyenye/19/
thych dzeczy czo szyą gy
/20/my opyeką besz wszey
/21/ odmowy poko dzeczy
/22/ lath nyemayą Czyly
/23/ moze kto tho zawadz/
ycz albo od mowycz a /25/
kto tho albo kako ma /26/
odmowycz

OrtOssol 50,3,w.10-25

1. Stać

Tac. inaczej

1 Stać

Mozely opyekadlnyk przedacz albo oddacz poko sthogy gyego opyekadlnyczthwa sthoyacze gymyenye thych dzyeczy Ort Mac. 62 (środek)

1. Stać

vdrączaya. Przeto vstawyamy, aby o rzeczy dzedzynne abo nyedzedzynne abo rzeczy wielkye sądza myasto platv rzeczonego pyatnascze wząl cztyrzy grosze, a o mnyeysze rzeczy dwa grosza ma wząc.

/53/. Pyrwsze zdanye w swey moczy ma stacz.

/G/dysz rzeczy vmarle trudno wzbvdzycz, yako mynąle na wstecz obroczycz, a wszakosz są nyektorzy, czso rzeczy przeszle y tesz sądem osądzone nyekakymy wymysly navczyly sya wzdzyracz, a to w tem, gdy nyektora bracza

1+87 Ф Sul. Ф

mylczenye, a rzecz sadem zdaną w swey moczy ma stacz.

/54/. O konyv vkradzonem.

/N/agoth kmyecz szalowal na swe sąsyady tako, ysz gdysz my noczną rzeczą kony gest vkradzon we wsy myedzy sąsyady, natychmyast s pylnosczą gesm pobvdzyl sasyady, prosząc gych, aby my pomogly w sladv zlodzeya pogonycz. Tedy ony wzgardzili a pomoczy dacz nye chczeli, a w tem mnye kony gest zgynął. Zatym my w tey rzeczy wszytkym sąsyadom konya Nagotowy skazalismy

Dział. 28

sententiam decernimus perpetuum habere vigorem

tul in H 87-9

Gdykoleby potem chczał nyestoyąc[illegible]
pyrwszym zdanye sądowe odnawyacz abo wzdzy-
racz, tedy gemv ma bycz vloszono wieczne

Dział.28.

Sul 52: targ.. skazvgemy bicz
wsdrvszony y proszny

1 stać

35b

y wlodarz abo slvga pana swego ma odbycz szes-
zą swiathcow c kaszdą rzecz.

/109/. O kvpnem szoltystwie.

/G/dysz szoltys ma pana swego wolą czynycz,
rzeto nye slvsza, aby szoltys byl mocznyeyszy,
vszly pan. Przeto chczem, aby nygeden ryczerz
ny moczny pan szoltystwa gynszego pana w dze-
zynye nye kvpowal, kromye woley gego. Aczlyby
to nadto vczynyl, tedy [chczem, aby ten targ nye
stal ny zacz.

Dział.44

H123 decernimus irritam et inanem

1. Stać-

Stać ni zacz-

Chcem, aby ten targ nye stał ny zacz (emptionem decernimus irritam) Dział. 44.

1 Stać

Alże rada boza na wyeky stogy

Puł 32,11

Fl: na weki bȯdze

manet

1. Stać

Zlamǫ ie (sc. nieprzyjaciele moje) ny bǫdǫ mogly stacz, padnǫ pod nogi moie

Fl 17,42, sim. Puł

nec poterunt stare

BP- nie mogli i podnieść

1. Stać

Tamo vpadli sǫ,xx gisz czinǫ lichotǫ,
wignani sǫ ani mogli stacz

Fl 35,13, sim. Puł

stare

Zuj - ani się mogli ostać
BP - oto upadną złoczyńcy, porażeni, nie zdołają
się już podnieść

Stać

Pilnye stoy = satage | 1444 | R. XXIII, 309.

magne pater Augustine, preces
nostras suscipe, ... nos unire satage

Magne pater .. A 973

1. Stać – curare

A potem stoy –

tantumque cura

XZ XV SKJ r 272 (k. 261v)

med.

A yedno o tho stoy – tantumque cura

ib. 282. k. 279r [w identycznym kontekście co na k. 261v]

Hortor vos, vt in hac sollemnitate
non cessetis a laudibus Marie, quod si
virgo es, gaude quia esse meruisti,
tantumque?
quod laudas, tamquam (?) cure, a po
tem stoy, vt sis, que olipne lauda-
re posses

1. Stać

Wuj: nie starajcie się

Zato stacz = incubem

1471 MPKJ. V. 91
sim. lub,

recedite a me, amare flebo, nolite incumbere ut consolemini me super vastitate filiae populi mei

Is 22, 4

39v

~~Stroi~~ 1. Stać principes eius ... quasi lupi rapientes praedam ... et avare ad sectanda lucra

Stoyancz

~~Stoyacz ... 5.~~

Stroyancz = ~~sectando~~ sectando ~~ad sectanda lucra~~

~~B. stoyacz a. posstoyacz (przeżyć, przeżyć)~~

~~(Stoyacz ad sectanda lucra)~~

starać się

105 ~~4~~

~~xxii, 27~~

1471,

pomyłka Łosia, powinno być stoyancz, jak w Lub. i cz., a nie stroyancz

~~Ez. XXII~~ Ezech. 22, 27

450

war. lub.: stoyacz aut * psylvyacz
przezysky * przezszky

1. Stać za czem

Który człowiek na tem stoi, aby jego słuszne naśladowały, ten człowiek tacno swady sprawi Rom. 586.

1. Stać

Yako Bodzey stal radę y nacladem z Yarosla-
wę o thę czyanocz, gyesz zyscala w Nadarszy-
czach a wyzdy yey nye puscil prosno

1425 Pysdr nr 719

OrtMor 35: y kaszdy sz thych czo za nyem sthely

---37b

kto by bil kro/22/lowy wy-
erzen y radczam /23/ y po-
spolstwu myesczkye/24/mv
aby then kaszdy p/25/rzy-
szedl ku wyetnyczy y /26/
poszluszenstwo dzyerzal /27/
pytamy wasz czo ten czlo/28/
wyek zawzythko y zaka/29/
szdego czo zanym stal ma
/30/ czyrpyecz? y czo gest
przepadl sprawa /31/ NA to
my /32/ przysząsznyczy Sm
/33/aydburku mowymy /1/
Prawo

OrtOssol 34,1,w.21-33 -
~~34~~,2,w.1

1 Stać et quodlibet istorum specie - inter coadiutoresque ipsius petiolibent

Ort Mor 107: były... stały (?)

---145b

azaly yvsz ysty ten... bes
prawa zostal Slowye czescz
straczyl

albo czo o tho /22/ gesth

prawo y gynszy /23/ starzy

przyszasznyczy /24/ cz te-

sz sznym otho sta/25/ly

czo szą zatho prze/26/pad-

ly podlug prawa /27/ PRzy-

szasznyczy /28/ ortel czo

tako na/29/lezon ysz nyewy

/1/astą szwym stoyaczym

/2/ gymyenym czo gey /3/

przymarlo

sprzyszwolenym gey blysz-
chych przyrodzonych moze
czynycz... czo chcze

OrtOssol 80,1,w.21-29 -

~~80,2,~~w.1-3

Lui sti de eo opposuerunt

1 Stać

1. Stać

Jacom poslem bil od Dobrogosta do Grzimka przed wgednanym, ysbi przi nem stal o wrosdi y o zaplacene, czso bi tamo prziyacele nalesli 1401 ~~Piek. 55.~~

Pyzdry

Pyzdr nr 160,

sim. ib. nr 161

1. Stać

Nye bȯdzesz oszoczczȯ... Nye stoy przeczіwko krwi swego blіsznego

BZ Lev 19,16

non stabis contra sanguinem

1 Stać

~~Bez~~ panami stogy weszeb

~~Arch. VII. 501, odp. c. 1410.~~

~~Słota~~

~~c 1410. 9A. 14. 59.~~

Słota w. 85

1 Stać

A tak Iozada... nye dopuscyl zastępom, abi odeszly, ktorzi na kozdi tydzen stacz myely

quae sibi per singulas hebdomadas succedere consueverant

BZ II Par 23,8

1. Stać

Clemens... penam XV judicio pro eo, quia importune in judicio loquebatur pis verbis. Mussycz mi stacz o gardlo y wroczicz w gardlo 1415 Stppp. II. № 1405.

1 stać

Tako mÿ pomozi boog. ÿfwanti † |
Jakom przetho cupil ten ſkoth |
v woczecha. zelaſka. ÿz mÿgo bilo |
trzeba kmeÿ potrzebiſne. ale | ne
tego dla. abÿ mÿ dal tÿm | penądzem
ſtacz ſdrugimÿ czſzom | mu ye
[bil] {vÿeſzm} winowath.

1418 Kościan ms 689

1. stać

Tako nam pomozi bog ÿ ſwanti | † ÿako tho ſwatczimi Jako tho | Budowane. czſzo Bauor Budo|wal. ÿ teſz mlin ÿ carczma ſtoÿ | naprawem crzemenewſkem | anenadrobninſkem

1413 Kościan m 486

1. Stać

Potem stoyącz s mązem thasz

Luciya a gymyenye... rvsza skargą

Jul 37

stando cum marito

Dział 26: Lucia myeschkawschy z mązem

484

Z wołow takesz rozmyły

1. Stać Prziscye y

Wpyekły na ogny podle tego, iako stoy w zakonye (in lege scriptum est) BZ II Par. 35,13.

iuxta quod

(w pierwszej części polecający przekład)

1. Stać - continari

W prawie cesarskiem stogy, aby szlodzy nie mogły być wywołany Sul. 87. (nyevolny...

in lege imperiali continetur

H 326

1. Stać

Poczynayą szą wstawyenyaa praw krolya Kazymyra po polsku, yako stoyą słowo hod słowa spelna wyłozzona

Sul 20

Toe ϕ

Nyewyastą... vczynyla szwego bratha opyekaldnyka... ?

----------25c

iako /29/ stogy zapyszano odszlo/30/wa doszlowa wpysza/31/nem reystrze] A gdy yv/32/sze tha nyewyasta vczy/33/nyla tho danye poszla /34/ zamasz y vmarla Pothem /1/ Przyszedl gey mąsz przed /2/ gayny szand ypytal orte/3/la thy my szlowy Gdy cz/4/yem ya szyedzal szwą zo/5/ną wgyey gymyenyv /6/ pelnym prawem mam/7/ly szwey zenye prawo od/8/zyerszecz

ydoszągnącz gydączego gymyenyą y nyegydaczego

OrtOssol 29,1,w.28-34 -

~~29,2~~,w.1-8

Ortlerz 26: y zapyszano..

1. Stać iuxta continentiam cuius-dam litterae scabinalis de verbo ad verbum sic

towąryszą onego /7/ gego
nyemocznego a py/8/tal go
przed thymy to /9/ ludzymy
sznaly szye te/lo/go daro-
wanyą y zaw/ll/yaszanyą
gesosze Jako szo/12/bye th-
ym yawnym prze/13/rzecsonym
pyszmem są/14/pyszaly Tedy
rzekl ten /15/nyemocsny
czlowyek /16/ thak Sznam
mego da/17/rv yzawyaszanyv
sto/18/bą yako stoy pyszano
/19/ wthem tho yawnem /2o/
zapyszanyv Tedy lepak

OrtOssol 48,4,w.6-20

/27/ odpowyedcz gego popy
/28/szacz kthorąsz byly
na/29/przeczyw Janowy tho
/30/ myaly ony zvsth tego
/31/ tho czo od powyedzal
/32/ popyssacz y to posz-
nal /33/ pothem ten rzecz-
nyk przed /1/ Szyedzaczya
radą ysz to /2/ wszythko
tako mowil /3/ yako thu
stogy przepy/4/ssano a
przetho proszy/5/my wasz
o navka mo/6/galy przysz-
asznyczy dacz /7/ popysz-
acz zalobą y od/8/powyedcz

OrtOssol 53,2,w.27-33 -
53,3,w.1-7

1. Stoi

1- Stać

Znam mego daru zawyrażanie w słowa, jako ~~[illegible]~~ pisano w tłumaczeniu ~~[illegible]~~ Ost. Mac. 59.

1. Stać

Niestojąc - non comparens.

Acz /Do takem poszwye/ nyestoyącz (eo non comparente) skazanye dokonawayącze (wyrzeknyoną [!]
bądze Sul. 39.

V tego, yegosz szę rzecz tikala,
eo... non comparente

Dział 28: nyestoyączny

H 89

1. Stać

Nyestanye powodowo... gest wyanczsze
nysz samprzowo, rzecz stracci do
samprza * stoyątego

Sul 10

4' 10 ϕ

si bona mobilia tam longe non duraret

---------- 19d

przyszchąncz /10/ sprawa wyelkrzv o them /11/ dludze opyekalnyk A /12/ bandzely vpomynan mv/13/szy then dlug placzycz y /14/ they nyewyesczye wya/15/no szgydaczego gymye/16/nyą gesthly go thako w/17/yele ysz gye thesz tako wy/18/anowal sprawa etc /19/ DAley gescze /20/scze nasz py/21/taly o prawo /22/ acz by tho gydącze gym/23/yenye zatho nyestalo Mo/24/szely

opyekalnyk gymyenye thych tho dzyeczy przedacz

OrtOssol 26,4,w.9-24

1 Stac

/1/ zacz by stalo Tedy ten pan /2/ podlug oszaczowanya ma /3/ gye zaplaczycz albo komv /4/ przyszwoly daley wyecz/5/czye Gestly by woyth/byl nyeprzyszaszny apr/7/zal by szye tego czo nayn /8/ zalowano Tedy moze /9/ szwą nyewynnoscz przy/10/szaga vkazacz na krzyszv/szam albo szeszwyathky /12/ Tedy on szostanye przy /13/ szwem prawye y woy/14/thowstwe podlug prawa

---

OrtOssol 52,3,w.1-14

----------207d

dano gey sprawa dwa przy-
szasznyky

aby w /21/ gego cztyrzech
kolyecz /22/ szvkano y
wzalą czo /23/ by zagey
stalo przy/24/dacz zaszyą
przed Sand /25/ prawy sz-
wych pyena/26/dzy zarola
czo przepa/27/dala hannv-
szowy ta/28/ko rzecze ha-
nnus nye /29/ mam gey za-
placzycz /30/ czym mzotho
ma swą /1/ Rolya nyechacz
yą za/2/szye weszmye

tedy ona rzecze nyechczą
gey

---

1. Stac'

OrtOssol 104,2,w.20-30 -
~~104,3,~~w.1-2

1. Stać

Aczby to gydacze gymyenye za ~~[illegible]~~ tho nye stało, mosze ly opyekadnyk thych tho dzyecy gymyenye przedacz? Ort. Mac 21.

A. Stać

Dano gey dwa przyszyąsznyky, aby szukala y wszygla, czoby stalo za gey [wierzytelność] Ort. Mac. 142.

1. Stać

Czso zydasz, ~~xx~~ stogy za cztyrzysta zawazy ssrzebra, za tocz bi stalo. Ale za czczgokoly stogy, myey ge sobye

BZ Gen 23,15

quadringentis siclis argenti valet, istud est pretium inter me et te, sed quantum est hoc?

Dwa zaky.. zawyąszali szyą tako...

----------69d

/25/ pyszmem y wzathy po
/26/dlug duchownego pra/
27/wą obycząqem [a tho /28/
tako stalo myedzyny/29/my
twardo y vstawycz/3o/no
wyele lath] pothem /31/ ye-
den Snych w krako/32/wye
zoną poyal adrv/33/gy szye
rosznyemogl /1/ Tedy ten
Szdrowy thow/2/arysz wszal
szobye raczcze /3/ y dobre
ludzy kthorych /4/ byl pr-
oszyl kthemv a/5/by sznym
poszly kloszv /6/ tego to-
warysza

OrtOssol 48,3,w.25-33 -
~~48,4~~,w.1-6

1. Stać istud sic inter ipsos stetit plures annos

1. Stai

Tho thako sthalo myedzy gymy thwaxdo y vsthawyerno wyelye lath Ort. Mac. 59.

1. Stać znajdować się

Kekdy bili panowe na wkazowanu,

Tegosz ty ne othzymal y na liscze
stal y wini placyl ty sswe a ya swe
1421 Prfil. VIII, 16.

(chęciński)

1 Stać wznieść, zbudować

Ale prze Dauida dal gemu pan bog gego swyatloscz w Ierusalem, abi wskrzesyl sina gego po nyem, abi stalo Ierusalem

BØ III Reg 15,4

ut suscitaret filium ... et statueret Ierusalem

Wuj: aby... utwierdził Jerusalem

1. ~~[illegible]~~ stać

daleko stacz obstare

XV ex, PrFil.V,24.

~~jag. N 2 osb. f. Gart. comp. v.~~

Br. śr. st. p. str. 24.

Brückner Prfil 5 24 kon XV

918

----------87a

/20/ PJtalysczye tesz /21/
nasz o prawo /22/ thymy
slowy Jan /23/ Szelgen an-
na stala prz/24/ed gaynym
szandem zgey /25/ rzeczny-
kyem y od powye/26/dzala
temv gosczowy /27/ tako
panye woycze o/28/wo stogy pany anna /29/ y ya od-
nyey szlowem /30/ y wysz-
nawa ysz then /31/ masz
przynyosl pyeną/32/dzę
pod szwa pyeczączą /33/ a
yako wyele gych bylo/1/
Tho wye

OrtOssol 56,2,w.20-33 -
~~56,3,~~w.1

stat

1. Stać

Sm. OrtMocto

1. stać

Drugyego dnya kyepak stal Jan
y zwolyennykow yego dwa

Ew Łom 301

stabat
Jo 1, 35

1. Stać
stała

<2>

Jesuszowa mathuchna gdy pod kruszem
stala, bog yego wloczna przekloth, ... yego
ex. XV SK JI 145

myla mathuchn[y]a zalowala thego

1. Stać

To Sara usliszewszy roszmyala syę stoyącz za drzwyamy stanu

BZ Gen 18,10

Sara nisi post ostium tabernaculi

1. Stać

"byli"

A czy wszitczi, czsosz to tamox staly, porażeny szlepotą

BZ Gen 19,11

qui foris erant

1. Stać 5d

vkladamy, aby kaszdy riczerz albo prosti slachczycz pod swa choragwą stal, aby gdy przydą walky, vmyalby swe myesczcze pod choragwą odzerszecz kv obronyenyv swey choragwie. Paknyali odtychmyast ktorego tako nyeposlusznego nam wydadzą, przez naszego komornyka, pod ktorego choragwyą myalby stacz, tedy konye tego ryczerza albo slachczicza przydawamy podkomorzemv.

/12/. Vynny ma bycz dan za rąką dlvsznykowy.

/G/dy geden drugego przeprze sadownye a zdadzą gy vynnego bandz o dlug abo o ktorakole rzecz ten od sądv nye ma odstąpycz, alysz dosycz

Dział.8

H 49
dul in.

sub cuius potestate existunt

1 Stać Sul 21: stanowycz rzęsc obykli

obroczona, a wszakosz pyrwsze brzegy myedzy dzedzinamy graniczą czynyą.

/11/. Kaszdy ma stacz pod swą choragwą./

8/ /P/rawo ryczerskye. Nyektorzy z naszych ryczerzow mayącz na sobie riczerską czescz, gdy na grodzech naprzeczyw nyeprziaczelom badą poposadzeny abo na walkach, wsząli obiczay nye stacz pod szadną choragwą, a to przeto, aby grozy pvschek albo stroszey syą vchowali, ktorasz to stroszą gynszy panowie podlug vrządv gym postawionego, myedzi sobą poczynayą. Abogem zly gest czlowiek, ktory nye przyiage swemv czialv, przeto

Dział. II-8

4 4e se locare

1. Stać –

Thv yest ona vybrana panna, thwa mathka myla, az tuta sthraschno stacz ‖
Naw. 82.

822

1. Stać

Muri myeskye... syą przewroczą y wnidą wszistczi prosto z myasta, gdze są stali

BZ Jos 6,5

per locum, contra quem steterunt

1. Stać - valere

Jaknyjęły wyelgy gest dług, thedy

~~Obwarowanye bądźcie, zacz stoy [illegible] 57.~~ gymnyenye dłusznykowo, stkoyącze za dług, K ma bycz przyątha 71.

~~Zacz stała czynza, schkodą zapłaczi 7.~~

Va w wasznosczy długu ~~[illegible]~~

possessio debitoris pro valore debiti ... apprehendantur

→ imienie stojące!

H 168 Dzieł in

A wszda/29/ly gey tesz czo
swego yle /30/ stoyaczego
gymyenya /31/ przed gayon-
ym Sządem /32/ tho tesz pr-
zydze y /33/ tesz to wszythko
ma szo/34/bye wszańcz czo
gey przy/35/marlo od gey
rodzyny /1/ A ku gynemv gy-
mye/2/nyv swego maza obro-
ną /3/ nyema Sprawa prawe-
go /4/ Gdy by geden /5/ cz-
lowyek sta/6/ra dawna przy-
szedl w /7/ nąszą zemyą

a nayn by poszla rzecz by
byl wyleganyecz

OrtOssol 29,3,w.28-35 -
29,4,w.1-7

Gdy by ten czlowyek vpewnyon Slowie dano mv myr przydz y odydcz swe sprawycz

y przedacz wol/4/no agdy by nyeprzysz/5/edl any foldrowal swe/6/go gymyenya stoyacze/7/go wrok y dzen boyacz /8/ szye wzdy panszkyego /9/ gnyewu a ~~x~~ czy czo ossz/10/yedly thy domy albo /11/ rolye czo nyevnyego /12/ kvpyly any on gym /13/ przedal

Mogaly ony tho odzyerszecz thym az to daley nyszly rok y dzen dzyerzely

---

1. Mac

1. OrtOssol 104,1,w.3-13

Tycz opyekaldnyk nyechcze
dacz zenye they
rze/20/kącz ysz nyemam
thych /21/ dzyeczy czym
odprawy/22/acz szlowye
zywycz mo/23/zely opyeka-
ldnyk sprz/24/yszwolenym
przyrodzo/25/nych blyszy-
ch tych dze/26/czy stoya-
cze gymyenye /27/ przeda-
cz a stego thy dz/28/ye-
czy zywycz y they ze/29/
nye ostatek wyaną /1/ Za-
placzycz zgydaczego gy/2/
myenya albo y stoya/3/
czego
czego zgydaczego nyedost-
anye----------

1. Plac

OrtOssol 102,3,w.19-29 -
102,4,w.1-3

tha pany ma szye ostacz
przyszwem gymyenyv podlug
gey zapyssv

Ja/32/ko przed gaynym sa-
dem /1/ Sobye wymowyla po
/2/dlug prawa maydborszk
/3/ GEden czlow/4/yek st-
oyacz /5/ przed gayonym
sandem /6/ wzdal swey ze-
nye polo/7/wyczą wszego
szwego /8/ gymyenya stoy-
aczego /9/ y nyestoyaczego
go czo w /10/ then czasz
myal y czo/11/by pothem
mogl mye/12/cz Thako aby
ona tho /13/ wzalą
y myalą dzyedzyczne po
gego szmyerczy

1. Stac

OrtOssol 96,3,w.31-32 -
96,4,w.1-13

ten masz vmarl a gego zo-
na wyaszala szye
wgego /4/ polowyczą gymy-
enya /5/ stoyaczego yako
gey wsz/6/dal za zywotha
przed /7/ gayonym sandem
a w /8/ drugą polowyczą
wya/9/szalysze tego vmar-
lego /10/ maszą dzyeczy
Thyto /11/ dzyeczy chczą
aby tapan/12/ny wzythky
dlugy po/13/lowyczą pla-
czyla yako/14/sz ma thego
gyemyeny/15/a polowyczą

Ta panny mowy ysz nyzadn-
ych dlugow chcze placzycz
pomocz

1. Stac

OrtOssol 87,3,w.3-15

Stymy moze woyth sand gaycz y sandzycz czo trzebą anyemaly /1/ albo nyemozely gych /2/ wyaczey myecz ato gest /3/ prawo podlug prawa /4/ PRzyszedl ge/5/den czlowyek /6/ szwa zoną przed /7/ gayonym szadem y w/8/szdal gey polowyczą /9/ szwego stoyaczego gy/10/myenya czo go szam /11/ dobyl y zarobyl tąko /12/ aby ona pogego szmyerczy yako dzyedzyczką vczynyla yako by chczala

1. Atac

OrtOssol 87,1,w.32 -
87,2,w.1-12

a ma szye gymy y gych gymyenyv o pyekacz a ten mvszy

/14/ thym dzyeczom gych

/15/ gymyenye gydacze vpe

/16/wnycz szwym nyegy/17/

daczym gymyenym to /18/

geat stoyaczym a nye /19/

mayąly thy dzyeczy /20/

nyedoroszle masczyszny

/21/ przyrodzonego czo by

/22/ szye gymy opyekal

/23/ Tedy woyth Szradzą

/24/ przyyaczol tych dzy-

eczy /25/ y sprzyswolenym

tych /26/ dzyeczy ma dacz

y postawycz gym opyekald-

nyką y gych gymyenyv

OrtOssol 92,4,w.14-26

powynyen ly ten opyekaldnyk sprawycz dlugy tych dzyeczy

ytey /22/ panyey a maly albo /23/ mozely szobye wząncz /24/ zyszk albo vrobek za /25/ szwoy trud czo vroby /26/ szgych gydaczym gymye/27/nym a maly tesz vpew/28/nycz gych gydacze gy/29/myenye szwym stoya/30/czym gymyenym albo /31/ czo gest o tho zaprawo

1. Kac

OrtOssol 92,3,w.22-31

azaly yvsz ysty ten... bes prawa zostal Slowye czescz straczyl

albo czo o tho /22/ gesth prawo y gynszy /23/ starzy przyszasznyczy /24/ cz tesz sznym otho sta/25/ly czo szą zatho prze/26/padly podlug prawa /27/ PRzyszasznyczy /28/ ortel czo tako na/29/lezon ysz nyewy

/1/astą szwym stoyaczym

/2/ gymyenym czo gey /3/ przymarlo

sprzyszwolenym gey blyszchych przyrodzonych moze czynycz... czo chcze

---

OrtOssol 80,1,w.21-29 -
80,2,w.1-3

tedy wyeszma obą rowny
dzal gego gymyenya
/12/ A kaszdy sznych ma to
/13/ vpewnycz stoyaczym
/14/ gymyenym ysz gdy/15/
by ktory blyszy przysz/16/
edl aby mv go od sta/17/
pyono podlug prawa /18/
PJszalyscze nam /19/ o ge-
den ortel /20/ czo przysz-
aszn/21/yczy wyrzekly tako
/22/ ysz nyewyasta szwym
/23/ od gey dzeczączą odv
/24/marly stoyaczym gy/25/
myenym przyszwo/26/lenym
gey przyrodzonych gdysz sz
nyą staly przed gaynym sa-
ndem

OrtOssol 79,3,w.12-26

tedy wyeszma obą rowny
dzal gego gymyenya
/12/ A kaszdy sznych ma to
/13/ vpewnycz stoyaczym
/14/ gymyenym ysz gdy/15/
by ktory blyszy przysz/16/
edl aby mv go od sta/17/
pyono podlug prawa /18/
PJszalyscze nam /19/ o ge-
den ortel /20/ czo przysz-
aszn/21/yczy wyrzekly tako
/22/ ysz nyewyasta szwym
/23/ od gey dzeczączą odv
/24/marly stoyaczym gy/25/
myenym przyszwo/26/lenym
gey przyrodzonych gdysz sz
nyą staly przed gaynym sa-
ndem

OrtOssol 79,3,w.12-26

tedy przyszasznyczy mayą naydz hy wyrzecz ktory sznych /1/ Gesth blyszy y temv /2/ maya dacz wyazanye /3/ a ten to wszdy ma to /4/ gymyenye vpewnycz /5/ stoyaczym acz by ktory /6/ blyszy przyszedl a by /7/ mv go od stapyl abą/8/dzyely rowno blyszy /9/ temv vmarlemv tedy /10/ wyeszma obą rowny /11/ dzal gego gymyenya

A kaszdy sznych ma to vpewnycz stoyaczym gymyenym

OrtOssol 79,2,w.30 -
79,3,w.1-11

1. Stać

Mozely opyekadlnyle sz przyszwolenym przyrodzonych blysszych tlych dzyeczy stoyacze gymyenye przedecz Art Mec 149(y)

1. Stać

Stojące imienie

Gyeden myeszczanyn v nasz vmarl y zosthawyl po szobye gymyenye stoyącze y nyestoyącze Ort. Mac. 104.

pewnye dlugy czo /21/ ony-
ch wye Opyekald/22/nyk al-
bo prawem ban/23/dze vpom-
ynan Tego dla /24/ nyecha-
ly blyschy przy/25/rodzeny
po thych tho dze/26/czach
moze przedacz y za/27/pla-
czycz ale szą ly bly/28/
szy przyyaczele tedy nye
/29/ moze stoyącze gymye
/30/nye przedacz przesz
woley /31/ thych tho dzye-
czy a the/32/dy ma tha rz-
ecz przedlu/33/szona bycz
do lath thych /1/ tho
dzyeczy sprawa----------

1. Stać!

OrtOssol 27,1,w.20-33 -
27,2,w.1

szye to /6/ wszythko przed-
luszycz asz /7/ tako dlugo
ysz by thy dze/8/czy latha
myaly albo czo gyesth Spra-
wa /9/ NA tho my przyszą/10/
sznyczy szmaydbur/11/kv mo-
wymy prawą /12/ Nyestly po-
trzebyszną a /13/ nyemaya
dla wyana /14/ czo zenye
nagydaczem /15/ gymyenyv
vwyanow/16/al Opyekaldnyk
prze/17/dacz dzyeczom gymy-
enye /18/ stoyacze Gyestly
oczczecz /19/ thych dzyeczy
szostal dlu/20/zen

pewnye dlugy

OrtOssol 27,1,w.5-20

----------17d

/10/ Geden czlowyek zalo
/11/wal na drugyego ysz
/12/ mv wynowath na wy/13/
mowyenyv dzyen nye/14/prz-
ewlczny a then dzyen /15/
yvsz mynal tho thako /16/
dlusznyk wysznal /19/ GEd-
en czlowyek myal /20/ gyd-
acze ystoyącze gym/21/yen-
ye y wyanowal /22/ swey
szenye sto grzy/23/wyeṇ
szwego gydacze/24/go gymy-
enya

OrtOssol 22,3,w.10-24

----------10c

/2/ Iako mayą dobywacz /3/ nakym dzyedzyczstwa a /4/ mayaly stego pyrwey dl/5/v-gy zaplaczycz nyszly wyano /7/ ZOltysz albo /8/ woyth albo gynego szlu/9/zebnyk ma przycz przed /10/ tho stoyacze gymyenye /14/ MOzely masz dacz swe/15/go gydaczego ydączego /16/ gymyenya swey zenye /17/ czo chcze ktory nyegest /18/ woythow De sentenciato iuramento in peremptorio tempore alyas /22/ wwyaszany czasz

---

OrtOssol 18,1,w.2-22

1. Stat

/2/ Gdy zaprzane y od/3/przyszazone gy /6/ Gdy komv sprawa /7/ przysząg̨ą zkazą o dlug /8/ albo o layanye /11/ Iako maya dokonacz /12/ nakogo krzywoprzystwą /13/ albo czo on za tho ma /16/ Umrzely czlowyek /17/ a zostawy poszobye /18/ rowno rodne dzyeczy /19/ ygymye ydącze y stoiącze /22/ Iako wyele lath /23/ mamyecz dzyeeszcza a /24/ wktorych leczyech /25/ mogą gye sandzycz /28/ MOgaly dzyeczy pra/29/wem przyczysznącz /30/ aby swe dzyeczycztwo /31/ przedal----------

OrtOssol 17,4,w.2-31

1. Stai

ony /11/ ✕ DAley gyesczye-
sczye nasz /12/ pytaly kt-
ho ma ranne lu /13/ dzy o-
gladacz /14/ De recenti iu-
dicio /15/ alias O goracz-
em /16/ DAley pytalyscze
maya /17/ ly gosczom podro-
sznym /18/ Albo myesczanom
albo /19/ gynym ludz-
om goraczy /20/ Sand ossz-
andzycz /22/ DAley gdy by
myescza /23/ nyn albo gos-
cz zalowal /24/ o rolą al-
bo o gynye sto /25/ yącze
gymyenye /28/ Daley gdy by
myescza /29/ nyn albo gos-
cz zawolal /30/ o rany al-
bo o glową etc

OrtOssol 11,2,w.9-30

1. Szac!

----------204a
zona...nyegest powynna s-
tego gydaczego gymyenya
dzyeczyennego dacz na po-
zywyenye

ale /26/ opyekaldnyk ma

zw/27/yedzenym gych bly-

szy/28/ch przyrodzonych

prze/29/dach gych stoya-

cze gy/30/myenye y stego

ge zy/31/wycz a ostatek

obroczicz /1/ Nagych vzy-

tek podlug pra /2/ GEden

zyd zalo/3/wal szye na

/4/ krzesczyanyną ysz gy

la/5/yal y naszwal gy kvr

/6/wym szynyem

Tego szye wysznakl krzes-
czyan

OrtOssol 102,4,w.25-31 -
103,1,w.1-6

1. Stać

Tycz opyekaldnyk nyechcze
dacz zenye they
rze/20/kącz ysz nyemam
thych /21/ dzyeczy czym
odprawy/22/acz szlowye
zywycz mo/23/zely opyeka-
ldnyk sprz/24/yszwolenym
przyrodzo/25/nych blyszy-
ch tych dze/26/czy stoya-
cze gymyenye /27/ przeda-
cz a stego thy dz/28/ye-
czy zywycz y they ze/29/
nye ostatek wyaną /1/ Za-
placzycz zgydaczego gy/2/
myenya albo y stoya/3/
czego
czego zgydaczego nyedost-
anye

OrtOssol 102,3,w.19-29 -
102,4,w.1-3

----------202d

/23/ Tedy powod mussy to
/24/ przyyacz a ma ge ta
/25/ko dlugo dzerszecz w
/26/ zacladze asz ortelem
/27/ dobadze ysz moze prz
/28/edacz wszwem dludze
/29/ podlug prawa may/30/
dborszkyeg prawego /1/
GEden czlow/2/yek myal
gyd/3/acze y stoyacze gy-
mye/4/nye y wyanowal sz-
wey /5/ zenye stho grzy-
wyen /6/ szwego gydaczego
gym/7/yenya

OrtOssol 102,2,w.23-30 -
102,3,w.1-6

1. stać

----------202c

Wyznaly ktho ysz wynowath na kthory czasz nyeprzewloczenye

aten czasz /13/ mynal nyemaly goto/14/wych pyenadzy a chcze/15/ly powodowy zastaw/16/ycz stoyacze gymyen/17/ye wzacladze tako do/18/bre yako gest ten dlug /19/ Czo lezy wthem ze pra/20/wye Szlowye wthem /21/ woythowstwe czo kte/22/mv sandowy szluscha

Tedy powod mussy to przyyacz a ma ge tako dlugo dzerszecz w zacladze asz ortelem dobadze

1. Stac

OrtOssol 102,2,w.12-22

----------151c

Cykogo sprawa albo podlug prawa maya maczycz oczkoly bandcz

pir/17/wey nyszly bandze p/18/rzewyczaszon y sprawa /19/ oszadzon podlug prawa /20/ MOzely wyle/21/ ganyecz y ge/22/go dzyeczy albo besz sp/23/rawny czlowyek Szlo/24/wye czo prawa nye /25/ ma Swe stoyącze gy/26/myenye albo gydacze /27/ besz szwych panow prz/28/edacz czyly nyemoze /29/ albo czo o tho gest zaprav

---

OrtOssol 82,3,w. 16-29

1. Stać

a maya ly to sprawnye dacz tako dlugo
nakaszdy /7/ dzen rok az gysczysna /8/ wroczą nyelyczącz ro/9/cznych wysczyna albo /10/ czo gest prawo podlug XXXX /11/ MOga dobrze /12/ stoyacze gym /13/yenye albo gy/14/ne nyestoyacze wza/15/kladze komv zastaw/16/ycz przed gayonym /17/ Sandem zawynyone /18/ zawymyenyone py/19/enadze
szlowye zadradzyesczą lubo za dzyesacz mnyey albo wyaczey grzywyen

---

Ortossol 81,2,w.6-19

/1/ STOyacze gymye/2/nye czo czlowyek /3/ ge sam zarobyl /4/ y gydacze moze przed /5/ gaynym szandem za zy/6/vothą dacz komv chcze /7/ a przyrodzeny gego ny/8/emoga przeczyw themv /9/ ale gdy by oddal stoy/10/acze gymyenye czo na/11/yn odvmarlo przeczyw /12/ temv moga bycz gego /13/ blyszchy przyrodzeny acz othem wyedzely a wolnoly gym bylo tamo przydcz w rok y dzen

---

OrtOssol 81,1,w.1-13

1. Stad

/1/ STOyacze gymye/2/nye
czo czlowyek /3/ ge sam
zarobyl /4/ y gydacze mo-
ze przed /5/ gaynym szan-
dem za zy/6/vothą dacz
komv chcze /7/ a przyro-
dzeny gego ny/8/emoga
przeczyw themv /9/ ale
gdy by oddal stoy/10/acze
gymyenye czo na/11/yn od-
vmarlo przeczyw /12/ temv
moga bycz gego /13/ bly-
szchy przyrodzeny
acz othem wyedzely a wol-
noly gym bylo tamo przyd-
cz w rok y dzen

OrtOssol 81,1,w.1-13

1. Akt.

/25/ Gdy by przysze/26/dl
czlowyek /27/ przed gayony
sand szwa /28/ zona a dal
by thv pr/29/zed gayonym
szandem /30/ szwey zenye
albo szwe/1/mv przyyaczy-
elowy /2/ albo czvdze Swe
sto/3/yacze gymyenye albo
/4/ nyestoyacze pogego
/5/ szmyerczy dzeczynne
/6/ myecz asznym vczynicz
/7/ y nyechczacz nyechacz
/8/ czso by chczal
yako dzedzycz thym obycz-
agem a on wsdy thym gymy-
enym wladnal yako szyw

OrtOssol 80,3,w.25-30 -
80,4,w.1-8

1. Stac

Dzyeczy moga szwa oczczy-
sna... rowno myedzy szobą
dzyelycz
ale /4/ nyzadne znych mo-
ze /5/ gymyenye czo mv na
/6/ gego czascz od vmarlo
/7/ komv oddacz albo prze
/8/dacz przesz drugych
dzye/9/czy przyszwolenya
po/10/dlug prawa prawego
/11/ GĘden myescz/12/ąnyn
vnasz /13/ vmarl a zosta-
wyl po /14/ szobye gymye-
nye stoya/15/cze y nyes-
toyacze wtho /16/ gymye-
nye wyąszal sz/17/ye ge-
den myesczanyn

1. stać

OrtOssol 77,3,w.3-17

gyma tesz... nakaszdy Rok lyczbą dacz... poko dzyeczy lath nyemayą /4/ aby wyedzaly gdzye /5/ szye gych gymyenye /6/ podzyewą ale ostoya/7/cze gych gymyenye n/8/yetrzebą gych opyeka/9/ldnykowy vpewnycz /10/ Bo stoyacze gymyenye /11/ samo szye vpewny /12/ podlug prawa pravego /13/ Gdy ktho od /14/ nasz chcze /15/ przyszasznykow ku Sz/16/wyadzeczstwu owszda/17/nye rolyey albo ow/18/yąsszanye

---

OrtOssol 76,1,w.4-18

1. Hac

/12/ Gdy czlowyek /13/ zastawy ge/14/den drugyemv rolą do/15/m albo ktore kole gyne /16/ stoyacze gymyenye prz/17/ed szandem a zapysze to /18/ gemv lysthem przysza/19/ sznyczyem podlug pyą/20/ czączy ktory sznych ma /21/ lepsą tey roley albo /22/ domv obroną ten ly czo /23/ ge gemv zastawyl

acz on zostal wthey y zapyszal albo zastawyono yzapyszano ten ly czo gye zastawyl acz on zostal

---

1. Stat

OrtOssol 73,4,w.12-23

----------120c

Gdze dwa czlowyeky albo wyaczey pospolu gedcn dom maya

albo /5/ Szukyenny kram

albo /6/ gyne stoyacze

gymye/7/nye moze geden druge/8/mv przyczysznacz aby /9/ szye sznym dzyelyl po/10/dlug prawa prawego /11/ Gdy czlowy/12/eka ozalu/13/yą o glową albo o /14/ czyąszkye Rany a ten /15/ czlowyek postawy po/16/ranką ku prawu agdy /17/ nyestanye

albo go nye postawy ku prawu

OrtOssol 70,1,w.4-17

Gdy dwa czlowyeky albo
wyaczey pospolv mayą
stoyacze gymyeny/23/e Ja-
ko Svkyenny kr/24/am albo
czo kolye ta/25/kyego gy-
nego moze/26/ly geden
drugego pra/27/wem przy-
sznacz aby /28/ szwą ozą-
scz przedal al/29/bo by
szye sznym dzy/30/elyl
czo o tho zapra/31/wo po-
dlug prawa /1/ Gdze dwa
czlow/2/yeky albo wya/3/
czey pospolu ge/4/den dom
maya
albo Szukyenny kram

A. Stoi

OrtOssol 69,4,w.22-31 -
70,1,w.1-4

Tedy naczwartem sandze
maya powodowydacz wyaszanye w tho sthoyacze gymyenye
atako zyszkuyą za/21/stawyone stoyacze gym/22/yenye podlug prawa /23/ Zazluzone my/24/to y ystny dlug /25/ mayą pyrwey zapla/26/czycz szgydaczego gymye/27/nyą nyszly wyano /28/ ale wyanowal gey na /29/ stoyaczem gyemyenyv /30/ Tedy mayą napyrwey /1/ wyano o prawycz zapla /2/czycz nyszly gyny kthory /3/ dlug podlug prawą

OrtOssol 68,2,w.20-30 -
68,3,w.1-3

dzyeczą... moze szwe gydacze gymyenye oddacz procz szw/30/ych opyekalnykow /31/ ale przymarle dzye/1/czyczstwo y stoyacze gy/2/myenye ma dacz spr/3/zyszwolenym szwych /4/ przyrodzonych ytesz /5/ mogą tho dzyeczą pr/6/zyczysznacz od powye/7/dacz oczkolye bancz /8/ przed prawem yako /9/ gest prawo sprava prave /10/ MOgaly dzyeczą /11/ prawem przi /12/czysznacz aby dzyedzycz/13/stwo szlowye oczczyszna przedal

1. stac

OrtOssol 67,3,w.29-31 - 67,4,w.1-13

nyechczely na przeczyw
themv od powyedacz they
na kogo then dlug zaluyą
nablysze /31/ przydacze
sandy Jako /32/ przednymy
powod za/1/luge y to dzy-
edzyczstwo /2/ zapowyeda
wszchem dlu/3/gv Tedy ma-
ya to stoya/4/cze gymye-
nye podacz te/5/mv czo
zaluge oszwoy /6/ dlug w-
trzech blyszych /7/ szan-
dzech pothem sampi/8/erz
szlowye na kogo zalu/9/yą
nyemoze yvsz
oten dlug odpowyedacz

OrtOssol 68,1,w.30-32 -
68,2,w.1-9

pothem sampierz szlowye
na kogo zaluyą nyemoze
yvsz
oten /10/ dlug odpowyeda-
cz wye/11/dzaly o thych
zalobach /12/ a nyeby la-
ly gemv za/13/wada szlo-
wye acz by /14/ gemv bylo
wolno przy/15/dz y odycz
kthym to san/16/dom Tedy
naczwartem /17/ sandze
maya powodo/18/wydacz wy-
aszanye w /19/ tho <u>stho-</u>
<u>yacze</u> gymyen/20/ye
atako zyszkuyą zastawyone
stoyacze gymyenye podlug
prawa

OrtOssol 68,2,w.9-20

A vmrzely potem tha matka wszythko gey gymyenye od vmrze

na gey blysze /15/ przy-
rodzone bancz pogego /16/
oczczv bąncz pogey macze
/17/rzy szą blyszy gey
przy/18/rodzeny ytesz thą
math/19/ką za zywothą s-
takym /20/ gey od vmarlym
y gy/21/daczym gymyenym
mo/22/ze czynycz y nyech-
ącz /23/ czo chczę ale
gey takye /24/ od vmarle
stoyacze gy/25/myenye
nyemoze oddacz przesz prz-
yszwolenyą gey blyszych
przyrodzonych

OrtOssol 67,2,w.14-25

Stych dzyeczy vmrze gedno

A zaly gego czasz /12/
gymyenyą Bandcz gy/13/da-
cze albo nyegydacze /14/
tho gest stoyacze od vm
/15/rze ly na gego mathka
/16/ Asz ona szwymy przy
/17/rodzonymy moze sthym
/18/ czynycz y nyechacz
czo /19/ chcze A ktorzy
szą albo /20/ mogą gey
bycz blyszy /21/ przyro-
dzeny

y tesz kyedy by wszytky
dzyeczy vmarly na mathką
wszythkyego gymyenyą gych
od vmrą

OrtOssol 67,1,w.11-21

tako nayn dokonano krzywoprzysząstwą /1/ J straczyl szwa czescz J pravo /2/ a gesth zostal besz prawą /3/ Wmrzely czlow/4/yek a zostawy /5/ poszobye rowno dwo/6/gye dzyeczy rodne albo /7/ wyaczey y gymyenye /8/ gydacze y stoyacze aty /9/ dzyeczy mayą mathką /10/ Stych dzyeczy vmrze /11/ gedno

A zaly gego czasz gymyenyą... od vmrze ly na gego mathka

1. stoić

OrtOssol 67,1,w.1-11

albo po/22/szluszenstwo yle
thych /23/ czo nyevczynyly
poszlu/24/szenstwa wzancz
szwa /25/ braczą alb o szy-
ostry al/26/bo szwogymy pr-
zyro/27/dzonymy szwyeczkymy
/28/ cząscz oczczyszny ma-
cze/29/rzyszny albo gynych
/30/ przyrodzonych gymye/31/
nye bandz stoyacze ba/32/n-
dz nyestoyacze row/33/nye
sznymy Jakokto/34/re czyly
nyemoze albo /35/ czo gest
prawo mayd /1/ Mnyszchy cz-
o ma/2/yą lathą y czo /3/
vczynyly poszlu/4/szenstwo

1. Stan

/26/ odmowycz podlug pra
/27/wa prawego maydb /28/
NA tho my przysza/29/szny-
czy Smaydb/30/orku mowymy
/31/ prawo kto gest prawy
/32/ opyekalnyl szlowye
/1/ Przyrodzony ten moze
/2/ przymarle dzeczynne /3/
stoyacze gymyenye p/4/rze-
dacz y wszdacz besz /5/
wszey odmowy ale /6/ byl ly
by ten opyekal/7/dnyk nye-
przyrodzony /8/ kthemv op-
yekaldnyaz/9/stwu ten nye-
moze dze/10/dzynne stoya-
cze gym/11/yenye przedacz

OrtOssol 50,3,w.26-32 -
50,4,w.1-11

1. Stoi

/26/ odmowycz podług pra
/27/wa prawego maydb /28/
NA tho my przysza/29/szny-
czy Smaydb/30/orku mowymy
/31/ prawo kto gest prawy
/32/ opyekalnyl szlowye
/1/ Przyrodzony ten moze
/2/ przymarle dzeczynne /3/
stoyacze gymyenye p/4/rze-
dacz y wszdacz besz /5/
wszey odmowy ale /6/ byl ly
by ten opyekal/7/dnyk nye-
przyrodzony /8/ kthemv op-
yekaldnyosz/9/stwu ten nye-
moze dze/10/dzynne stoya-
cze gym/11/yenye przedacz

Ort0ssol 50,3,w.26-32 -
50,4,w.1-11

A. Stal'

/10/ na przeczyw gysthym
/11/ przyszandze a myastv
/12/ kuczczy y ku vszyth-
kv po/13/dlug prawa praw-
ego /14/ Moszely opyeka
/15/ldnyk przedacz /16/
albo oddacz poko stogy
/17/ gego opyekaldnystwo
/18/ Stoyacze gymyenye/19/
thych dzeczy czo szyą gy
/20/my opyeką besz wszey
/21/ odmowy poko dzeczy
/22/ lath nyemayą Czyly
/23/ moze kto tho zawadz/
ycz albo od mowycz a /25/
kto tho albo kako ma /26/
odmowycz

/17/ NA tho my przyszą/18/
sznyczy Smayd/19/borku pr-
awo mo/20/wymy Czo koly
ten vmar/21/ly szwych rze-
czy albo gy/22/myenyą dal
swemv to/23/warzyszowy za-
szywotą /24/ szwego wracze
y myal to /25/ wdzyerzenyv
tho gemv /26/ ma zostacz
ale zostawyl /27/ ly ten
vmarly poszobye /28/ sto-
yącze albo nyestoyacze /29/
gymyenye czosz myal we
/30/ szwem dzyerzenyv Asz
do /31/ szwey szmyerczy

1. Stać

ORTOssol 49,1,w.17-30

1. stać

Taco mÿ pomoſzy bog † Jaco to |
ſwacczø[a]) iſz Czewleÿ ſtoyans[b]
y ſwy|ſchachem[b]) wroczech y yonl[a])
iego | kmecza — — —

[a]) *L. 2428*: swatczø, yorol.
[b]) *Hube 47*: swatczø, stogans, swys

V (Kur. czyta stojąc)

1399 kościan nr 141

----------46c

/7/ daley chcząly opawczy
/8/ myesczanye o myescz/9/
ka rzecz szysskacz czosz
szą /10/ szwyathczyly wgay-
nem /11/ szandze albo czo
szye dzya/12/lo przed gayo-
nym szą/13/dem przysząszn-
ym swy/14/adeczthwem [Tedy
przy/15/sząsznyczy maya sz-
wy/16/athczycz podwoythow
/17/szka pyeczączą a to gdy
/18/ nyestoyą szamy przed
/19/ gayonym szandem szw/20/
yathczycz oczywyscze] a /21/
tho gest Sprawa prawego

OrtOssol 38,1,w.7-21

Tow. d. Sim. Ort Mon 42

1. Stać

Alye yze then tho w szadke stoyącz mylnyl przerzeczone pyenyądze ... bicz zaplaczone

Sul 51

in iudicio constitutus

H 120 Dział d

1. Stać

Jakom ne wsząl dzeszanczora scotu w dzeszanczy grziwnach czso stalo, 1420 cnPKy II, 300.

i takye dw konu za tresca ~~grziwen~~ *grziwnen

cf. AKPr VIII a 147...

w. 107

1. Stać

~~Zastawa nye stała za thy pyenyądze.~~

Aczlyby zastawa nye stała za thy pyenyądze, w ktorychby była zastawyona (minoris valoris inveniantur), tedy ma ymyecz dosyc na tey zastawie Dział. 20.

1. Stać

332 (26) Jaco ſmi bili poſli [[d]] ot zegoti do micolaẏa | otmawayą[1] rancoyemſtwa a ſcot yeſcze | wyego dworze ſtat[1] yto ſmi vidzeli

1411 Kol. nr 332

1. Stać

(Yako) na liszcze stal(o)

1421 Spr TNW. VIII 27 2,

Łomża

J. Ф

co znaczą nawiasy?

tenere

----------97b

y /12/ czo naydą albo vczy
/13/nyą rowno staczy dzer
/14/zęcz a tesz gdy by sz-
ye /15/ przyszasznyk starz-
al /16/ albo rosznyemogl
ta/17/ko az by nyemogl w
/18/yączey wprzyszaszny/19/
cztwe szyedzecz albo czo
/20/kole mv gynego za/21/
wadzylo albo gdy my/22/szl-
yl bythem do gyne/23/go my-
asta pocz y dacz /24/ by
mv pokoy a tho /25/ gesth
Sprawa prawego

OrtOssol 60,4,w.11-25

Stać

Sim. Ort Moc 18

/18/ DAley pytalyscze /19/ nasz gdy by m/20/yesczyanyn albo goscz za/21/lowal by o rola albo /22/ o stoyacze gymyenye etc /23/ NA to my przyszasz/24/nyczy Smaydbur /25/kv mowymy pra/26/wo my-esczanyn albo go/27/scz kt-ory rolą albo stoya/28/cze gymyenye sządzą al/29/bo woythem zapowye/30/dzal al-bo przymarle sto/31/yacze gymyenye prawy /32/ then muszy tho prawicz /33/ prz-ed prawem gdy Sąn/34/dzą szyadzye na dzyen /35/ po-loszonego prawą----------

OrtOssol 27,3,w.18-35

/18/ DAley pytalyscze /19/ nasz gdy by m/20/yesczyanyn albo goscz za/21/lowal by o rola albo /22/ o stoyacze gymyenye etc /23/ NA to my przyszasz/24/nyczy Smaydbur /25/kv mowymy pra/26/wo myesczanyn albo go/27/scz ktory rolą albo stoya/28/cze gymyenye sządzą al/29/bo woythem zapowye/30/dzal albo przymarle sto/31/yacze gymyenye prawy /32/ then muszy tho prawicz /33/ przed prawem gdy Sąn/34/dzą szyadzye na dzyen /35/ poloszonego prawą

1 Stad

OrtOssol 27,3,w.18-35

1. Stać

421 Tako nam pomozi bog iſwanti | †
iacoſzmi vyednali Marczina | zye-
rantem a Marczin wtem neſtal |
Alii iurabunt ad perhibendum testi-

1400 Pan m 421
Srch VI nr 8

1. stać

Tako mi pomozi boog. ÿ ſwanti † | ÿz. przetom cupil. ten ſkoth. vwo|-czecha zelaſzka ÿz mÿgo bilo trze|ba {kumeÿ potrzebe} ale ne tego dla. ⟦abÿmÿ pe|nądzÿ thich. mal czekacz ÿſdrugÿᵐ | penądzmÿ⟧. ÿzbÿ dalÿ ſtacz {tym penadzem} nÿſz|-⟦lÿ kſweÿ potrzebe⟧ {ſdrugimi ſ czſzomÿ} ⟦kmey po|trzebe⟧ {bil} — — —

1418 Kośćian m 688

1. Słać
słoi

O tem koronowaniu albo otej koronie stoi tako pisano wkantykach, czuż wpieśniach Salomonowych: Rozm. 829.

1. Stać

A to rzekł i rzuciwszy sie miedzy je ku miłemu Jesucristowi i rozciął wszytki więzy (vązy) (826) albo powrozy, ktoremi był związan, aże stał prozn (poszn). Rozm. 825—826.

1. Słać

Kiedym widziała mego miłego syna tako okrutnie i tako niemiłościwie wiązać, stałam ame ciało namnie wszytko było ze[s]chło; Rozm. 821.

1. Stać

Dziewica błogosławiona Marja na to wszytko trudne i barzo przykre wiązanie stała żałościwem sercem patrzący, jakoby (821) to sama ona powiadała (!) swej przesławnej słudze świętej Brygidzie tako rzekący: Rozm. 820-821.

1. Płać stało

Niektorzy płakali, patrząc na jego wielikie udręczenie i żałość jego matki, przy ktorej stało barzo wiele pań, miedzy ktoremi były jego ciotki (bylo yedo cznotky) Marja Cleofe, Marja Magdalena i Marta i ine rozmaite panie; Rozm. 816.

1. Słać

O tem, jako miły Cristus barzo nielutościwie był zwleczon i stał nag przed wszytkim ludem. Rozm. 815.

1. Stać przed kim = stare

Żydowie ustawicznie stali przed Herodem, pomawiając mi tego Jezusa [stabant... constanter accusantes eum Luc. 23,10] Porm. 797.

1. Stać

Mieli to w ich zakonie napisano, gdzieś
stoi: przeklęty, który wisi na drzewie Rom.
774.

1. Stać!

Ale to, isto (! pro: iż to) dalej mowi Ewanie-
lista, ... ni w jednym proroce nie stoi albo
nie pisano Rom. 766.

1. Stać

Jakokoli to nie stoi wszytko ani w Jere-
miasza ... ani w Zachariaszowych księgach...
wszakoż święty Maciej podobniej chciał poto-
wić Jeremiasza niżli Zacharyjasza przez
dwojaky rzecz Rom. 766.

1. Stać nieprzestając = persevero

I gdyż są oni stali nieprzestając pytali jego, wznowszy się miły Jesus rekł [cum ergo perseverarent interrogantes eum, erexit se, et dixit eis] Rom. 465.

1. Stać w udręczeniu

. Dziewica Maja... rekta ku świętej Marji
Magdalenie: widzisz, jako nędznie stoi
w udręczeniu mój syn miły Rozm. 758.

1. Stać

Mienili to silny grzech wnidź w dom pogański. Przetoż nie weszli w dom pogański, ale stali przed domem Rozm. 748.

1. Stać

Niewiasty, które stały we drzwiach, ...
uźrąc dziewicę Marją ... poczęły k niej mowić
Rozm. 747.

1. Stać

Panie stojąc we d[r]zwiach ... pytały dziewice
Maryi, co by się jej działo Rom. 747.

1. Stać

To usłyszawszy dziewica Maja i rzekła tym, którzy stali około jej Rom. 736.

1. Stać

A tu się jemu poczęli naśmiewać ... rzekąc: ...
Już stoj, jako masz stać Rom. 733.

1. Stać

Był tako medł, iż jedwo na nogach stał

Rozm. 730.

1. Stać na nogach

Nie mogł stać na nogach od wielkiego udręczenia i od wielkiej młodości Rozm. 701.

1. Stać (= stanąć?)

Tu nie mogli w dom wnidź, iż było zamknio-
no, ale [sc. dziewica Marja] stała [w] wiel-
kiem zamęcie płaczęcy Rom. 697.

1. Stać (: trwać)

Krol Dawid chcąc rozmnożyć służbę Bożą i ustawił... dwanaście popow... Ale potem wszytko było skażono, ależ Ezdrasz, krol izraelski, to naprawił, iże stało aż do Heroda Rozm. 667.

1. Stać

Baczy tu miłosierdzie zbawiciela naszego, jen za nas był jako łotr jęt, z łotry sądzon, jakoż potem. stoi w ewanieljej, iże był Barabasz łotr Rozm. 651.

1. Stać nad kim

A rzekłszy to miły Krystus długą chwilę milczał, stojąc nad nimi, aż sądobre odpoczęli i zaspali się Rom. 611.

1. Stać przeciw komu

Rada jednegonacie radce, jen wszą-
(swą) mocą stał przeciw miłemu Jesucristo-
wi Rozm. 588.

1. Stać = permaneo

A wy iżeście ostali abo stali se mną w pokusach i przeciwnościach moich, a ja sprawiam wam stałym królewstwo wieczne [vos autem estis, qui permansistis mecum in tentationibus meis et ego dispono vobis... regnum] Rozm. 559.

1. Stać za co = valeo

Biskupowie... namienili jemu [sc. Judaszowi] trzydzieści pieniędzy śrebnych, co każdy stał za dziesięć pieniędzy pospolnych [illi triginta denarii valebant trecentos usuales] Rozm. 511.

A. Stać = persevero

Ale k[t]o stoi aż do końca, ten będzie zbawion [qui autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit] Rom. 487.

1. Stać = sto

Pirwego dnia podniesie się morze ośmdziesiąt łokiet nad wysokość gor, stojąc na swym miescu jako mur [stans in loco suo quasi murus] Rozm. 478.

1. Stać około kogo = circumsto

Alem rekł przed tem ludem, który
około mnie stoi, aby wierzyli, iżeś Ty
mnie posłał [sed propter populum,
qui circumstat, dixi, ut credant, quia
tu me misisti] Rolm. 439.

1. Stać = sto

A gdyż ujednał robotniki ... użrał ine na targu stojąc prożne [vidit alios stantes in foro otiosos] Rozm. 392.

7 Stać = sto

Są tu niektórzy z nami stojący, którzy nie ukuszą śmierci, ależ widzą syna człowieczego przychodzącego w jego królestwie [sunt quidam de hic stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant Filium hominis venientem in regno suo] Rom. 365.

1 Stać = sto

Tako niewiasta... stojący stylu u jego świętych nog i poczęła łzami jego święte nogi umywać [stans retro secus pedes eius] Rozm. 319.

1. Stać = substare

Jordan rzeka stała a nie ciekła dalej, dokąd w niej Jesucrista krzczono [quod fluminis unda subsistisset] Rocz. 789.

4. Stać

Zęby jego były silno białe, nie iżby k sobie nierównie stojące... ale wszytki dostatki mające [et non inequaliter ab invicem distabant] Rozm. 151.

Stać

A gdyż stali przed żydowskiem sędzią,
miły Jesus... sam tako mlod odpowie.
dał mądrze, iż się wszyscy dziwowali
Rorz. 147.

1. Stać

Jesus ... począł prosto stać, a chodzić ... nie podług obyczaju pospolnych dzieci, iż pierwej poczną tarić, potem staw na nogi drią nogama i rękoma Rozm. 98.

stary

Stać-

stalbij

(resipiscat ca 1428 Pr. fil. I 489.

glOssy około r 1428

MAL. Zab j. polsk. №2503 Bibl Jag

Praca Fil. t. 1 str, 489

3426.

L. 44 a B

stać

Jacob stał postawani kone Philipowi w dom

8411 Kościan nr 450

Stać przed kimś

Pilat... siadł na stolcu a mi Jezusowi dał stać przed sobą. Rozm. 775.

stać
stali

Przed tym jego biczowanim stali żydowie, rozmaicie jemu łając azłymi słowy barzo sromocąc, a takoż dwojako był biczowan, a to prze to, by sie pismo napełniło, iże szatan biczował dostojnego Jopa (823) trudnemi ranami a jego żona biczowała ji trudnemi słowy i cirpiał boleść wciele od biczowania szatanowego a boleść smętka miał wsercu od biczowania języka swej żony. Rozm. 822—823.

Stać przed kimś

Kiedy stał miły Jesus przed Pilatem, wyrzekli
mu żydom na dwor Rom. 790.

Siedzieć ?

Stać ?

Yako prawye ne stdal na zakupnom, a gyda precz polosil goscine podlug prawa voytowy Sczekarzowicz

1418 AKPr. VIII a 143

Ks. w MPKJ 298: ... ne sedal na zakupnem ...

Stać! sup. 148 Vtoc.!

(trzeba dodać)← gdzie?

V ~ w jednej mierze stać 'jednakowo oceniać, jednakowo traktować': Szwe poczwy nath luczmy stroya, a wszdy w yeney *myerza stoya, morza sządzye y pothszanthky, zadam gym vyelykye szmathky De morte w. 328.

Zastać, Istoi - subsistere ładne na ne wangle,

W ogień porzuczy ye; w nędzach nie stoją 139, 11.

Wuj - nie wytrwają

in miseriis non subsistent

2. Stać

~~Ssat~~ Sstać = subsistere czy po prostu stoją?

W nędzach ne sstoyą Fl. 139, 11 (in miseriis non subsistent)

2. Stać, się [illegible]

Bo duch przedze w nem y nye stogy sze (Fl: ne ostane)

Puł 102,15

non subsistet

2. Stać się - subsistere ~~stać się~~ (?)

Bo duch przedze w nemy nye

stogy ~~Ze~~ Puł. 102, 15.

Puł.

102. 15.

3. Stac

ſtaffſzy
Exurgens autem Maria abiit in montana } cum
rocze
festinacione in civitatem Iuda

XV med. Gl Wroc 57v

Luc 1, 39

3. Stać = surgo

A stawszy przyszedł ku swemu ojcu
[et surgens venit ad patrem suum] Rotm.
386.

3. Stać

Kto wstąpi na gorę boszą albo kto stane
na mescze swętem iego .

Fl 23,3, sim. Puł

qui stabit in loco

3. stać,
~~stanąć~~ zająć pozycję

Kto wlezije na gorą panową? albo
kto stanije na gego swijątey gorze?
nijewinni rokoma (!) a czistego syercza,
... ten czy, dzije, wezmye przesegnanije
ot pana

k XV R. XXII, 244.
med.

Quis stabit in loco sancto eius

Psal 23, 3

3. Stać

wyj. - stanęli

A gisz sę podle mne bili, obdal stali

Fl 37,12, sim. Puł

de longe steterunt

3. Stać "zatrzymać się w miejscu"

Na gorach stanął wody

Fl 103,7, sim. Puł

stabunt

3. Stać

Vsc. bog)

Y rzekl yest by ye rozproszyl albo zatracyl, by nye Moyszesz wybrany yego staal w rozlomyenyv przed nym

Fl 105,23, sim. Puł

si... stetisset

glosa

Wuj - by był... nie zostawił z:

3. Stać

Rzekl yest y stal duch welnny y powyszyly sǫ se welny

Fl 106,25, sim. Puł

stehl

Vuj - powstał

3. Stać

Sstala gest rzeka *czekocza

Fl Moys 8

Puł: stala

Ex 15, 8

steht unda fluens

3. Stać

'zatrzymać się

Stala gest woda plynącza, sgromadzeny sąą

głąbyny poszrzod morzy XXxXxxxxx

BZ Ex 15,8

stetit unda fluens

3. Stać

Wynydze dyabel przed noghy gego, stal gest
y merzyl gest szemǫ

Vn. Bog

Fl Hab 8

Puł: stal

steht
Hab 3,6

Wij - stengt

3. Stać "zatrzymać się"

Gydzy k nyemu..., owacz winydze k wodam, a
stanyesz w podkanyu gemu na brzegu rzecznem

BZ Ex 7,15

stabis in occursum eius

Vsc. faraon

3. Stać

Wszǀwszy popyola s komyna y stalasta (sc. Mojżesz i Aaron) przed ffaraonem

BZ Ex 9,10

steterunt coram pharaone

3. Stać

Y rzekl pan ku Moyszeszowy:... Gydzy a yacz stanę przed tobą na skalye Oreb

BZ Ex 17,6

ego stabo ibi coram te

3. Stać

Stanyeta oba, gichze to prza iest, przed panem

BZ Deut 19,17

V (stabunt ambo)... ante dominum

3. Stanąć

Gdisz napominasz blisznego swego..., nye wnidzesz w gego dom... ale stanyesz przed nim [illegible]

BZ Deut 24,11

Stabis foris

3. Stać

Y wzyawi syǫ pan gima tam w slupye oblokowem, genze staal wesczu (leg. w weściu) stanowem

Deut

BZ 31,15

stetit

Wuj - stanął

3. Stanąć

A ia winydą, stanę podla oczcza mego na polu

BZ I Reg 19,3

Stabo iuxta patrem

3. Stać

Tedi poslal krol asyrski Tartana a Rapsacena... do Ierusalema. A gdiszsta ~~iawszi y~~ przisla do Ierusalema, stawszi nad wodą... y wezwalasta krolya

BZ IV Reg 18,17

steterunt ~~iuxta~~

Vsz. Tartan i Rapsacen

3. Stanąć

Nyechacz stanǫ wodzowye wszego sebranya

BZ II Esdr 9,12

stent praepos. fi.

3. Stać

Stanyecye v broni myesczkyey tey noci

BZ Judith 8,32

Stabitis vos od portam

3. Stanąć (zatrzymać się)

Staną, zagyną = deficient

1471 MPKJ: V, 90
lub ϕ

crescet aqua de mari ... et deficiunt flumina

Is 19, 6

39v

3. Stać.

Stal anyol podług ołtarza konsolnego.

M.W. 121 b.

stetit

Ap 8, 3

wiz- stanął

3. Stać

Przyaczelye mogy y blyszny mogy przeczywo mnye przyblyszyly szye y staly

Puł 37,11

Fl: sta⟨li⟩ sǫ

stetemnt

Wij - stanęli

3. Stać

Stala yest krolyowa na prawyczy twoyey

Puł 44,11

Fl:przistǫpila crolewna na prawiczǫ twoiǫ

ashh7

3. Stanąć – asto

stanąła yest – astitit regi-
na a dextris eius

~~1/2~~ XV, SKY V 2 75

med.

k. 267v

Psal 44, 10

wiesp.

3. Stać

Stala gest krolyowa na prawiczi twogey w odze⟨niu po⟩zlaczanem (in vestitu deaurato Psal 44,10) XV p. post. JP XXXVI 350

3. stać
~~Stanąć~~ ‘zatrzymać się’

Cunctaque durato stringet arva gelu,

gl. inhibat

Flesit, stanął, ~~[illegible]~~ XV, ~~[illegible]~~ P I. III 287.
p. post.

in adversus membrorum mole viator
gl. cursor

→

4. 131a

3. Stać

Stanąć

A otho angyol boszy stanął
wedla gych.

Ew. ex. XV JF XIII 292

EW Zam

~~gwyasda, chtorą wydzyały na wschod slonca,
wprzedzala gye, asz gdy przyszedwszy stala ?
na wyrzchw, gdzye bylo dzyeczą, ib. 294~~

ecce angelus domini stetit iuxta illos

Luc 2, 9

3. Stać

A otho gwyasda ... vprzedzala gye, asz gdy przyszedvszy stala na vyrzchv, gdzye bylo dzyeczą

Ew Zam 294

dum veniens staret

Mat 2, 9

Wyj - stanęła

3. Stać (stanę) = sto zatrzymać się

Marta stanęła przed mistrzem Jezusem Luc 10,40
i rekła k niemu (stetit et ait) Rom. 333.

Która wyjęta Marta stanęła przed mistrzem
Jezusem y rekła k niemu

3. Stać

Y staal Fynees, y vkogil, y przestalo trzo-
senyee

Fl 105,30, sim. Puł

stetit

Wuj - stanął

3. Stać = sto
~~n p s~~
Ecce alia bestia similis urso in parte stetit
(na poli / talo (na poły)
(in ~~parte stitit~~)
~~ca~~ 1461-67. Serm. 150. v.

~~1424/108 VI Mns. K. 150 v.~~

~~Sermones r. 1461-67~~ 296
~~Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta~~

Dan 7, 5 Wuj - stanęła

3. stać ~~Stanąć~~

wuj - legać łgonie

być dokon

Stanye = accubabit

1471 MPKJ.V.92
sim lub.

civitas... dimittetur quasi desertum
ibi pascetur vitulus et ibi accubabit et
Is 27, 10 consumet summitates 40r
eius

3. Stać ~~Stanąć~~. V(leg. ukaż się)

Ukaj syeV(~~...~~) nam bycz mathką

lasskawą nyechay sthanyemy.

bocz V obrona thwoia

P.M.W 101 b.

V(pro pod ?) [tak pod obrona]

3. Stać

Sloyncze y myeszyącz staly w przebytku swoym

Puł Hab 17

#2 ϕ

steterunt

Hab 3, 11

Wuj - stanęły

3. Stać = stawić się

... Tekdi gdi stala ossada pane bytgostkey hy Paskowa, tedi poslali comornika hy vosnego do Paney hy do Paska/ ~~prossącz gych~~ przebok aby gim othpuscili prissangą hy kgnew pirwey nisli posli hy ius copczi poczęti snamonowacz za nimi...

1398. Bibl. Warsz. 1861. III. 34.

(Tęczyńskie)

3 Zstać (= *zstangi'

Quod

Laurencius ... Jacobum szstal omnes termi-
nos 1399 Pap. IV, No. 2056.

tres super Johannem ... pro vulnere sibi
per eum illato

3. Stać
~~Stanąć~~? stawić się

Thomas dixit: domine Mathia, non habetis quidquam mecum facere, quia mecum penam vallatam et interpositam habetis, et hic iam satis est super te scriptum est niestanal. ~~Et~~ Et Mathias dixit: Notarius tu super me scribe non tantum niestanal, sed et centum diabolos ~~1346~~ ~~[illegible]~~.

VI, 3. 1426 (?) Mac Praw

(Ścisłość odpisu G. podejrzana)

3, Stać

Yako tho swyadczą, yako Wyaczencz nye kazal

wzyącz czlowyeka zabytego dȣ wszy, any szye

Zamowil z Mycolayem o thego czlowyeka w

postwolstwye

~~postwolstwye~~ stacz

1426 Pyzdr nr 813

w postwolstwie 'razem, solidarnie' (?) (s.v. Pospólstwo)

3. Stać

stanąć

Kola – astitit d. stal terminos aliquot de et super Adam

1435 A92 XII 5

Sim. 1445 A92 XII 139, 1446 ib. 149. 151, 1447 A92 XIV 235. 240, 1448 ib. 253

3. stać

Culekowicz stal in termino primo

1438 Ag 2 XI 140

3. Stać

Lunradus actor termino
non parvit al. nye stal.

1440 Aq2 XII 80

3. Stać

Domina Nastazia ... secundum terminum stala contra nobilem Alexan Zelconem

Ursa 1446 A92 XII 151

Sim. 16

3. Stać

794. (1028) Oktori rok pyotr nawisslawa szstal oten ge ya vyednal atho mely trzimacz poddzszacza kop zacladu. — Jacom ya przitem <byl> ktory rok pyotr nawisslawa szstal oten ye vyednano atho mely trzimacz poddzeszacza kop zacladu. — Jaco ya to wem ktori rok pyotr na visslawa ssztal oten ye [1] vyednano atho mely trzimacz poddzeszacza kop zacladu.

1446 Zap Warsz nr 794

3 Stać Mymo tho wszdi (2

nie stała 'absens'

strona, kthora nye stała, ... wthoore trzykrocz zawolanaa nye dbacz bandze przistampycz, Thedi skazana bącz. Sul. 25

= Stanąć

sim. Dział 13

pars, quae fuerat absens

H 57-8

3. Stanąć
nie stanę 'contumaces'

Paknyąły kmyecze bandą krzywy a pozzwany nye stanąą, kaszdi... yanym woleem bąącz począądzaan. Szul. 30.

stanąć

citati contumaces

H 67-o
dział 9

3. Stać

stanąć w sądzie

Bil-li-bi kto, genby nyal ... prawo w dzedzinye ...., aby... przyszedl a stal ku vkazanyv a bronyenyv prawa swego

Sul 39

Dział 28: aby stanął

veniat et compareat

H 89

3. Statut

pozewnym dano yawny rok, na ktorem tako ma
stacz, acz kto ma mowycz czso ktey dzedzynye,
abo ysz by byla gego abo ktore prawo w nyey
ma, aby stanął tego dnya thv abo tv na rokv
vkazonem praw swa vkazal abo poloszyl. Paknyą-
ly tako pozwany na te ystem pyrwem rokv nye
stanye, vstawyamy, aby sadza tym rokyem dze-
dzyną skazal stoyączemv na rokv pyrwszem.
Gdykoleby potem chczal nyestoyączy na rokv
pyrwszym zdanye sądowe odnawyacz abo wzdzy-
racz, tedy gemv ma bycz vloszono wieczne

/29/ Gdy by geden /30/ czlowyek za/31/lowal na drugyego o /32/ glowa o czyaszkye rany /1/ albo ocz o gynego nye/2/sprawnego a ten czlo/3/wyek nyebylby doma /4/ any by thu oczwyscze /5/ stal przy zalobye mo/6/ze tego czlowyeka na /7/ them myesczye przydz/8/wyerdzycz dacz gy kv pra/9/wu trzykrocz

anye stanyely zkazacz gy yako szbyeklczą Acz powod nayn nyedoszwyatczy mogą ly mv trzy dwie nyedzely rokv albo kako dlugo

---

OrtOssol ~~85,3,~~w.29-32 - 85,4,w.1-9

3 Stać

Gdyby yeden człowyek zalowal na drugyego o głową, o czyaszką raną ..., a ten człek nye byłby doma, any by tu oczywyszcze stał przy załobye, może tkego człowyeka natkychmyastku przytkwyerdzyez Ort Mac 116(g)

3. Stać

Stawać
stawić się, wziąć udział w rozprawie

Golisz wrzątk solthysky zawszdy
Skrzebny gest a [na wolyę panow
swogych stacz abo czynycz sprawnye
powinyen gest (sz. sołtys)

Sul 52

ad nutum dominorum suorum
stare et facere iure teneantur

4 123 [illegible]

3. Stać

= stanąć

in termino concitacionis quem astiti alias stalem

1491 A G Z XVIII 508

primum terminum astiterunt alias sstali

1480 ib. 203

3. Stanąć –

Przyvyedzy mye przed oblycze szynaczka
tkwego, gdy stana w groznem szandrye //
nav. 69.

825

3. Stać rok

Albertus... Flg. vstal sen stal rok sen roku super Katherinam 1415 Kr. Maz I. nr. 2527.

3. Stać

Jaco Mikolay ne prilubil smovi...
ale podług prawa roku stał

1404 Tyzdr nr 235

3. Stać

Dominus Cristinus astitit, stall roku, super *Thomkoem

1418 TPaw VII ~~VI~~ nr 176

~~sto~~ 3. ~~5~~ stać

stacz roku

comparare termino

1488 Prfil.V,39.

~~Zalsk. XVI Nb 1488/9~~

Br. śr. st. p. 88 ~~89~~ 39

Brückner Prfil 5,39 r 1488

Brückner Prfil 5,39 r 1488

1599

3. stać

Tako my etc. Jaco Pawel Roſzek
przÿ|wÿodl Jandrzeÿa przeth prawo
aby ran|komÿe poſtawil abÿ praw
ſtal gdze | prawo ſcaſze|aon nÿech-
czal ÿ otho w|ſaczon wtewerdzą

1425
~~1425~~ Kościan m/1228

kszandu thy mo/9/ze woyth
zarączycz aby /1o/ prawu
staly przed szwym /11/ Sa-
ndzą albo przed praw/12/em
alle bandzely kthory /13/
czvdzy czlowyek wgora/14/
czey rzeczy wktorem szlem
/15/ vczynku wffaczon then
/16/ muszy przed naszym Sa
/17/ndzą vnasz y prawem
/18/ mvszy bycz praw may
/19/ Woyth nyem/20/oze v-
pewnicz /21/ nykogo ktho
zaluge na/22/ kogo gynego
gymyenym

OrtOssol 47,1,w.8-21

/25/ Dzyedzyczny woyth /26/ nymoze nyzadney zysz/27/kacz albo wzancz procz /28/ gayonego sandv /31/ Dadzaly komv kv ga/1/yonemv szandw /3/ Sąszyeczszkye ludzy /4/ czo nyeszluszą yąku na/5/szemv szandv thy moze /6/ voyoth zaraczycz aby pra/7/wu staly /10/ Woyoth nyemoze ny/11/kogo vpewnycz ktho za/12/luge nakogo gymyenym /13/ czo nyelezy pod yego raką /15/ Czo moze bycz zwano /16/ chromotha albo czyaszkye rany

2. Stad

OrtOssol 15,1,w.25-31 -
15,2,w.1-16

----------101c

Tedy rze/28/kl ten ozalo-
wany czlo/29/wyek Gdysz
ya gemv /30/ stal ku pra-
wu a on /1/ Podlug prawa
y wasze/2/go szkazanya
namyą /3/ nyedowyodl yvsz-
lym /4/ proszen odnyego
albo /5/ czo gest prawo
podlug /6/ prawą mayd-
borszkye /7/ ORthele thy
czosz /8/ ge wyrzekly
szą /9/ prawe

a then czo zalowal mogl
wthem Sandze thy szwe
szwyathky poszwacz

OrtOssol 62,3,w.27-30 -
~~62~~,4,w.1-9

3. Stać

Toc. 0

3. Stać

Thedy rzekl ten obzalowany czlowyek, gdysz ya yemu stal ko praw, a on podlug prawa y waszego szkazanya na nye dowyodl, yuszly ya prozen od nyego Ort Mae 81(śr)

Sul 60: pakryąłyby się sądowy okazacz
nye chczal

3. Stać

48a

dan sąd na sprawienye. A gdyby nye chczal stacz kv sadv, ale kryiącz syą po stronam zemyanom schkody bądze czynyl, tedy gego grody y myasta y wsy nam mayą bycz przyłączony, a gynsze gymyenye pospolite myedzy namy y ryczermy naszymy na poli ma bycz rozdzelono. A gdyby byl yąt przez kogo naszego a nam wydan, tedy ten ma bycz na naszey lascze, telko przyaczele tako yatego temv, czso gymye a nam vyda, nygedney lsczywosczy nye mayą czynycz any nyeprzyiasny tagemney

Dział.61

si ... iuri parere noluerit

H 146

3. Stać

Albertus ... judicialiter aquisivit vlg. stal roki pro septem peccoribus

1386 TPaw III w 118

Stać

357 Jacom przitem bil iaco pan Sandziwoy | mal poflacz lawnikÿ pitacz prawa do | kalifcha a przitem margorzatha mala | bicz yneflal a potem ofadzil prawo | iftal roky na margorzathą[1]

Ceteri ad testimonium.

[1] *Hube 96*: margorzathó.
Ul. 156.

1411 Kal m 357

3. stać

793. (1027) Jacom (ya) mnye spyotrem othen pozew vyednano oktori namya oktori namya (s.) roki (przedxadzem) < stal > poddzeszacza kop roku zacladu (!) sszstal.

1446 Zap Warsz nr 793

3. Stać

127 Czom ſtal roki na Dreſka okon | ten ſtal za ſzecznaſzcze grziwen
et alter in testimonium:
Jaco to ſwadſø.[1])

1391 Pozn. nr 127
Lehr I nr 1048

3. ꝑstać

Taco mi pomoſzi bog † czſo mi |
micolay nechal pomocz prawa |
Sſwimi ludzmi czſo beſzeli gwal|tem
namø dzedzinø wmoy dom | otom
ſſtal roky nanẏ ymam | oto ſzcodi
dwadzeſzcza grziwen |

Solus iurabit pro decem et testes pro

Piek. 588.

1404 kościan nr 222

3. Stać

362 Takomi pomoſzi bog † iako ſandziuoÿ | ſtaroſta wmovil medzi mnø amedzi | ſczepanem eſz nemal namø niyednego | roku ſtacz. niſz przettimi pani czſo ſø | nameneni

1398 Pozn nr 362
Lekn I nr 2611

3. Stać

Jacosm vcinil roc medzi Czasle-
nem a medzi Jaroslauem, ys ne
mal rocu nan stac, czo gy
ustal

1398 Pyzdr nr 66

3. Stać

Yakom ja nye ranczil Janowi Komorniczskemu

za pana Pyotra Burczka, abi nye myal stacz

roku na pana Comornyczskego wtenczasz, kegdi

gyz sstal

1430 Pyzdr nr 957

3. sstać

Jacom przitem bili kedi heỳ|nich Tworzianski [[fl]] Sdzetrzi|chem wmowil rok napøtek anye naſobothø, áten yeſm | rok ſſtal[a])

[a]) *Piek. 737*: Tworzyanski, stal.

1404 Kościan ms219

3 Stać

130. yacoſmi przitem bili yako derſzek naſpøglewo | ſtal ſprawni rok obøtnaſcze grziwen

1405 Kal nr 130

3 Stać

132 ÿako [Jaſz] Jacuſz ſtal praui rok
na | yødrzeÿa

Zapiska skreślona w rkp.

1405 Kal nr 132

3. Stać

Ysz Jan [s] ne smanal cum pincerna nullum terminum nimo prawo, ale caso stal swoy rok, to stal prawi rok

1405 Pyzdr ur 270

Stać

265. ⟨T⟩aco nam pomoſzy bog etc. Jacoſmi bil⟨i ... | medzymi⟩colayem amedzÿ alexandrem yſze yedna ⟨... | ...⟩ wÿprawa aſzwatcow neſtaw amimoto ſzalexan⟨drem⟩ | ſtal na micolaÿa roc wpraw

Quatuor vere in testimonium.

1408 Kol nr 265

3. stać

764 yſſz wyſſzotha [newſzal *centum*]
ten rok ſprawedliwe ſtal | ,Jaſka
Ralewſkeko czſo gÿ | wxãgach ma

1420 Kal nr 764

3. Stać

Tyethko... astitit terminum quartum al. stal rok super schachnonem

1445 Ag2 XIV 159

3. Plāć

Nobil. Nicolaus ... existens pars adversa super
gsam. Dominicellam Nawoyka .... tanquam
super actricem astitit terminum alias
stal rok

1474 ℔ 92 XVIII 78

Stać

Jacosmij bili przytem jaco Jan
osadził sond, a ławnicy wołali
Boguszа ku prawu a ku prawu
nestał, tegdi Jan sstał prawo na
Boguszа

Przed Brzesk 1398-1408 BiblWarsz 1857 II
796 przyp.

3. Stać

Jacosmy bili przytem jaco Jan osadził
sand a lawniczi wolali Bogusza
ku prawu a ku prawu nestal, tedgi
Jan sstał prawo na Bogusza

(~~Przed. Brzesk.~~) 1398-1408 Bibl. Warsz. 1857 II 796 przyp.

3. stać

Jacom wyranczyl coyn od gruden-
czewe Grzim|kow, oktoriff byl rok
nayn ftal wpoznane

1424 Kościan 1224

3. Stać

stać na rok = parere termino

Ego scio, quia

(Parui, vulgariter stallem na solany rok contra

te

1428 Mon Jur. V 136

3. Stać-assistere

Pan tego kwyeczya przed sandem staacz ma (circa judicium assistere debet) Sul. 88.

circa iudicium debet assistere

(+ 273

----------87a

/20/ PJtalysczye tesz /21/
nasz o prawo /22/ thymy
slowy Jan /23/ Szelgen [an-
na stala prz/24/ed gaynym
szandem zgey /25/ rzeczny-
kyem] y od powye/26/dzala
temv gosczowy /27/ tako
panye woycze o/28/wo sto-
gy pany anna /29/ y ya od-
nyey szlowem /30/ y wysz-
nawa ysz then /31/ masz
przynyosl pyeną/32/dzę
pod szwa pyeczączą /33/ a
yako wyele gych bylo/1/
Tho wye

OrtOssol 56,2,w.20-33 -
~~56,~~3,w.1

3. Stać Stens

sim. OrtMoc 60

----------8c

/5/ Pytalyczye nasz opra/6/ wo pany anna Stala /7/ przed Gayonym sandem /8/ szgey rzecznykyem /10/ Pytaly O prawo Jan /11/ Segel geden goscz swym /12/ rzecznykyem panye wo/13/ycze kasczye panyey anne /15/ Daley wasze py/16/tanye gest takye opra/17/wo albo gdze y syne ra/18/ny maya bycz zwany /19/ albo Smyertelne /22/ Daley gdy by kto vczy/23/ nyl nagla rzecz nad /24/ Syrothą albo nad gosczem /25/ De orbato alias syroth/26/ nem filio post obitum patris

OrtOssol 16,3,w.5-26

3. Stac

----------175c

/6/ Wnaszchem /7/ myes-
czye /8/ geden przypowye-
dal /9/ szyę kv polv mv-
rowy /10/ swego sząszyada
a gd/11/ysz s ta stala o-
ba Sam/12/pyerzą przed
prawem /13/ Rzekl powod
tego mvrv /14/ gest polo-
wycza mego /15/ atho ch-
czą dokazacz te/16/dy rz-
ekl Sampyerz ka/17/ko on
tho moze albo /18/ chcze
dokazacz

tedy on rzekl powod Jsz
tho chcze dokazacz przy-
szasznymy ludzmy

OrtOssol 91,4,w.6-18

3. Stać

W naszem myeserye yeden przypowye-
dzyal szye ku polowyczy murowy swego
szą szyą da, a gdysz tha stala oba
szapyesza przed prawem, rzekl powód:
tego muru yesth polowycza moya
Ort Mac 126(g)

3. Stać

(3

Alye o dlug ... pozwani, rzecz stracili nye staw na trzeczyem roku

Sul 10

H 11 b

3. Stoi:

Gdi ktho pozzywaa do sądu kogo..., thedi (acz sąmpyerzs na roku zawy-theem nye stanye, powodd zyscie myenyoney dzedzyni)

Sul 21

si... non parebit

sim. 16. 64

H 47

/9/. O dzedzina w sasyedstwie.

/G/dyazby kto przed sąd pozwal nyekogo o dzedziną w pienyądzoch zastawioną, a gdyby go kv sądv przyzwal, a zatym gdyby sampyerz na rocze zawytnem nye stał, tedy powod abo gysczecz dzedziną otrzima, pyenyądze sampyerzowy wroczywszy.

/10/. Rosąnd o granicze.

/C/zastokrocz myedzi naszimi poddanimi o granicze gadky bywayą, myedzi ktorimi nakład straw y szylnych roboth rostargnyenya bywayą.

Dział.7

3. Stać

Ostawyamy, ysz kedy kto ... poswan bandącz nye stanye ... na roko jemv *sdanemv ..., thedi ... skoran ma bicz

Jul 32

si ... non comparuerit

1+ 72-4

2. Stać

odpowyadanyv na szalobą dowoda /s/ a tento nye
stanye, tegdy dla gego nyeposlvszenstwa na trz
czem roky ma byc szdan, a powodowy ma byc
przysądzona wlostna drzerszawa y ma byc dano
gemv w dzedziną wwyąszanyo a sąmpyercza yvsz
ma odstąpyc szy straczyc owszeyky przez przy-
sądzenya naszego sądzey. Acslibi byla szaloba
o dlug abo o zastawą, a poszwan pyrwo, wtoro y
trzeczo, a tento by zamyeschkal abo stacz nye
chczal kv wyprawienyv zastawy, todi sądza ma
przysądzic wszystko, czso gest zastawioro

rokv sapyerz stanye a powod nye stanye, tedy sąpyercza ma bycz wyzwolon od rzeczy przez powoda poswanye; aczby tesz sapyercza nye stal sam abo przez posla, tedy dla nyeposlvszenystwa ma bycz zdan w wynye dw wolv.

/37/. O zastawie dzedziny patrz. /

20/ /R/ychla rzecz w nyektorych sztvkach gest potrzebna abo tesz nyepotrzebna, a wszakosz przy sądzech a rozgodzenyv rzeczy rychlosczy nye ma bycz dzerszana. Przeto chczem, gdyby nyekto byl pozwan pyrwe, wtore, trzecze kv

3. stanąć

pozewnym dano yawny rok, na ktorem tako ma staczs, acz kto ma mowycz czso ktey dzedzynye, abo ysz by byla gego abo ktore prawo w nyey ma, aby stanął tego dnya thv abo tv na rokv vkazonem praw swa vkazal abo poloszyl. Paknyąły tako pozwany na te ystem pyrwem rokv nye stanye, vstawyamy, aby sadza tym rokyem dzedzyną skazal stoyączemv na rokv pyrwszem. Gdykoleby potem chczal nyestoyączy na rokv pyrwszym zdanye sądowe odnawyacz abo wzdzyracz, tedy gemv ma bycz vloszono wieczne

dul in.

3. Stanąć - parere
yąsz

O pyemocz na trzeczem roku stanęły abo stanęły.
przyszągą dotliknyoną vczynyą Sul. 74. ~~Przyszedł~~
a ~~stał ku bronyenyu prawa swego 39. Rzecz straci,~~
~~nye staw na trzeczyem roku 10.~~

si paruerit

H 306

3. stać

Jaco to ſwadczimi twø Chiłø |
[d] gdi vmarl buguſlaw teti woy-
czech | ſtal ſnim [p] wpraue od-
czirzi grziwni

L. 1967.

1397 Kościan nr 80

V pro cupye

3. Stać - constare

V Czim mnye czasu policzil bi, tim mnye cupey V
~~[illegible]~~ staney V (constabit) BZ Lev. 25, 16.
emptio

V pro stanye

V Czim wyączey lyat ostalobi po mi-
losciwem lyatu, tim wyączey roszz
bądze y naem, a 7405

3. Stanąć

Wuj - któraby (sz. gorączki) poraziła oczy wasze
BP - które niszczą wasze oczy

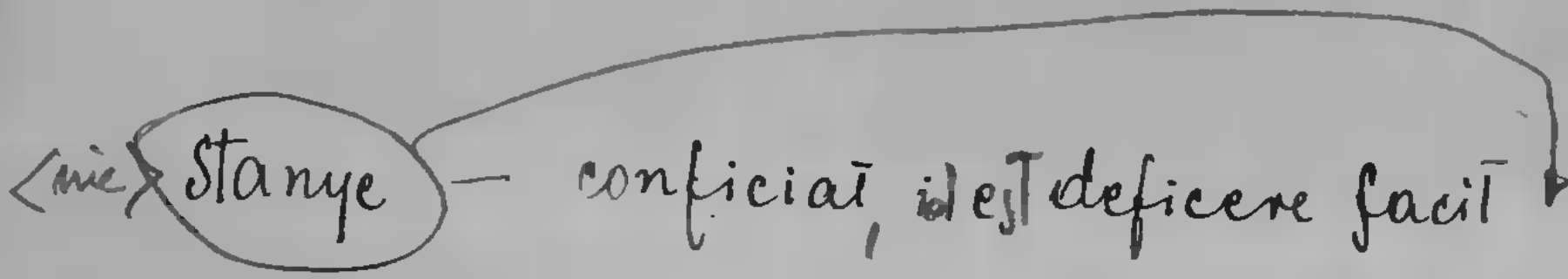

<nie> Stanye — conficiat, id est deficere facit

14 HMPKJ V 24
lub ϕ

visitabo vos velociter in egestate et ardore,
[qui conficiat oculos vestros]

Lev 26, 16

k 115

3. Stanyć

wyj. nie ostanie

Nye stanye = et non subsistit.

1471 MPKJ:V 90

war. lub. rp.: nye stanye aut nye ostanye (k, 52v)

in tempore vespere et ecce turbatio, in matutino et non subsistet, sc. populus 39v

Is 17 14

3. Stać

Vzrzy, yze pomdlyala ręka a zatworzony

tesz nye staly a drudzy ~~xxx~~ potrawyeny są

Puł Deut 52

clausi quoque deficerunt

Deut 32,36

3. Stać

Za

Jakom petroui ne ſdzil trziri(ch)[2])
koni, (preſz prawa) ani gemu oto
nigdi za ſchodø ſtal — — —

1396 Poſn nr 193
Sekn I nr 2183
Hube Zb nr 278
JA IV 186

3. Stać

V(leg. staješm mu)

419 Tako mu pomozi bog yſwanti | †
iaco czſom ſlal. po Benaka wtheÿ
dro{d}[c]ze[1]) neſtaleſzm{u}\zaſzko-
dø[1]) |

1400 Pozn w 419
Piek VI w 2

3. stać

czfo wøcencewi kon ſdechl ſatom |
mu ya zaſzcodø neſtal

Piek. 934.

1405 kościan nr 270

3. Stać

Jakom ja Jacussowi za szkodą
nie stał za jego koń

1425 Ks. Mazur nr 1217

3 Stać

629. (321) Oktory kon Swanthoslaw namyą zalowal tegom ya vnego newypozyczal anym gemu zasczodą (!) stal. — Jako ya byl przithem okthory kon Swanthoslaw na Marczyna zalowal tego vnego newypozyczal any gemu zascodą stal.

1434 Zap Wawz nr 629

3. stać

Tako mi pomozi boog ÿ ſwantÿ[5] |
Jako panÿ[6] Swąchna[7] ÿ kach|na
ſtalÿ mÿ. zakonſkǫ ſkodą[8] | tegom
Ja {tam} ſkodzen. Jako trſzi|dzeſz-
cÿ[10] grziwen. tako[11] wele tich[12]
trſzÿdzeſzczÿ[13] grziwen czſzo[14] na-
gich | czanſcz przÿdze[15].

1416 Kościan ms 603

3. stać

2stać

Tako gim etc. Jako panÿ Sbich|na Brodſka ỳ Jan[6] Paſſikon[7]. | [[ſtal]][8] Benakowÿ. ſtalÿ zakonſką[9] | ſkodo. atam ſkodÿ wſzol. Jako | trſzidzeſz[[d]]czÿ[10] grziwen. tako[11] we|le tich trſzidzeſzczÿ[12] grziwen[13] czſo[14] | nagich czanſcz przÿdze[15].

1416 Kościan nr 604

3. Stać

Eze

Dobek Jacussowi za skodą ne stal za yego kon

1425 Ks. Mąż. II nr. 1217.

sim. 1434 Zapłacił w 629

3Stać

720 Tako my pomoſzy etc. | yakom
Ja nyecaſal mycolayewi | cupicz
konya zagedenᵃaſcze grzi|wen groſzy
ſzyrokich na moyø | potrzebą anim
gemu zan zaſzco|dø ſtal a ny wmem
domu ten | kon bil anim go vittą!

1428 Kal m 720

Sul 71: nye ma... ktore skody czynycz

3 Stać non debet... aliena damna [illegible]

50a

dzerszano, ysz acz kthe raczy za przyaczela swego pewne pyenyadze, a gdyby nye zaplaczyl a czas abo rok przydze, dla tego nye ma gemv stacz na schkodze any na sskasye any na gospodze na zawadze stacz; ale gestly maly dlvg, ma mv dan bycz zaklad, a gestlyby wyelgy, tedy rakoymya ma syą mv wwyazacz w gymyenye yako dlug gest wyelgy, a onemv dacz, komv wynyen.

/158/. O gygranyv kostek.

/A/lye ysz gygranye kostek wyele sprawyedly-

Dział.64

168

Sul 71: nyema do gospody w za-
logą wyechan

3 Stać non debet ad hospitium in ob-

50a

dzerszano, ysz acz kthe raczy za przyaczela swe-
go pewne pyenyadze, a gdyby nye zaplaczyl a czas
abo rok przydze, dla tego nye ma gemv stacz na
schkodze any na sskasye any na gospodze na zawa-
dze stacz; ale gestly maly dlvg, ma mv dan bycz
zaklad, a gestlyby wyelgy, tedy rakoymya ma syą
mv wwyazacz w gymyenye yako dlug gest wyelgy,
a onemv dacz, komv wynyen.

/158/. O gygranyv kostek. narażać na straty

/A/lye ysz gygranye kostek wyele sprawyedly-

Dział.64

+ 168 stapium subintrare.

ktora ma bycz wyeczna y dobra w wadze, aby tym
64/ wyaczey byla wdzaczna i przygozna. / 1/

/156/. O wyna panyską kwyecz nye ma bycz czadzan

/8/ prawa beszego gest, ysz zlescz gednego nye ma bycz schkodna drugemv. Vstawą tą ma byez dzerszane, ysz o wyna albo rakogemstwo panyskye kwyecz nye ma bycz czadzan, ale gestly czso pan abo slachta konv wynyen, ma zaplaczycz z wlesnego.

/157/. O rakoyny nyewybawyenem przez dlvzsnyka.

/I/sz z laczneszczy obwyązanya kv wyelgya schkodam lyvdze przychodzą, ma s prawa byez

dodał pisarz już na brzegu "Pro

3. Stać-

Stać na zawadzie - in obstagium subintrare

Nye ma gemu... na gospodze na zawadze stacz Dział. 64

3. Stać
~~Stanąć~~ z stare do walki

Bęcz f nem (sc. w boju) vstanieczna, a gacz s tobą stanę na fsech meszczech Gr. gl. 170, a.

constans esto, quia ego tecum sum

3. Stać

Kto stane se mnǫ przeciwo ~~zgłaskǫ~~ czihǫczim lichotǫ ?

Fl 93,16, sim. Puł

quis stabit mecum adversus operantes iniquitatem

3. Stać

Stój - stańcie przeciw jemu, n. Babilonowi, wokoło, a żaden nie ujdzie

Spolv słoyczie — consistite

walczyć razem

14 H M PKJ V 101

sim. lub.

annuntiate in Babylonem plurimis, omnibus, qui tendunt arcum, consistite adversus eam per gyrum et nullus evadat

Jer 50, 29

44r

3. Stać - resistere

A kako morzecye stacz przed geniu sluszebnykem [I] slug pana mego namnyeyszich? BZ IV Reg. 18,24.

V leg. z slug

Wuj - jako się możecie oprzeć

7407

quomodo potestis resistere ante unum satrapam de servis domini

3. Stać = wstać = odejść z roli

330 Jaco to ſwaczimi Czo Staſzek ſtal od | dzerſka to fſtal iſz mu rola za oral | czo mu dzerſkof oczecz za ſtauil

1397 Pozn nr 330
Lekk I nr 2494

3. Stać

Alye bandzely ktho w szastawye dzivzaal kthorą dzedzyną, wstawylysmi, ysz gdi nye stanye alybo nye bandze zastawcze, kaszdi gego przyrodzoni ... vczinycz ma .. swyadeczstwo ..., ysz rzeczona dzedzyna ... gest zastawyona

Sul 35

ipso obligatore non existente vel deficiente

H 81 dziś i nawet

3. Stać
Nie stało - brakło

1464

Bp Pyenyądzi nye stkalo (Wisł. Nr. 783.

3 Stać

mi[redacted]stać.

~~[illegible]~~

Deficientibus autem carnibus

gdy nyestalo myassa] fecit

omnes caseos

~~Brückner Kaz. Śrw. 3.~~

~~Rozpr. 65, str. 177~~

R. XXV, 177.

XV p. post.

~~Ossol. 414. R. 222.~~

2318

3. Niesiac

1891. (W 8, 41 r. 1500) — — »Vestra (est) tali factione (facitis) (damnum? tibi) < granicierum > szbassowalybyszcze[1] nasz y gymyena by nam nyesthalo y szyy« — —

1500 Zap Wars nr 1891

3. Stać

Djabeł... wiedział, iże po teli (czyebye!) dni nie stało wody w obiecane[j] ziemi, kiedy łaczniono [sciebat tot diebus aquas diluvii effusas, exploratam terram promissionis] Rozm. 194.

jakie kartka matrycowa?
(pod Niestoć)

3. Stać 2 art. s. 17

~~Nie stał~~ Nie staje = deficit

A jako wina nie stało, dziewica Marja rzekła ku swemu synu Jesu kristusowi, o miły synu, wina już ni mają [et deficiente vino dixit mater Jesu ad eum: vinum non habent] Rozm. 207.

gdzie [illegible] [illegible]?

3. Stać

40

Colligite, sbyerzcye, que superauerunt staly

(Jo 6,12)

ca 1500 JARp X 2v

Rozm 348 - coć ostało

R XXIV 7-2 - zbierzcie ostatki

Wuj - które zbyły

mis tot.

3. Stać się

Jaco me Janussz stal do Kelera,
bi przijal cu zaplacze, dojąd
sse scoda ne stala

1391 Stube 26 64

3 Stać

254. Taco nam pomofzi etc. Jaco to Swatczimi Jaco | Margorzatha michalowich conÿ nefzaczowala | ani mu fane fza fzkoda ftala

1407-Kal nr 254

3. Stańsis

A

109. Jaco to ſwacza Is eſm poſlem bił ot | Pyotra do Jacuſza ado thomi is bÿ | [ye] geli do koſczana na ffdane aonÿ | nechali owolwark/negoleffki pirwe | niſz ſzø{ti}wini ſtali

Item in testimonium:

Jaco to ſwacza Jaco | piotrek ſall do thomi ado Jacuſa iſ|by gal na ffdane do koſczana aonÿ | nechali pirwe niſz ſza wÿni ſtali.

1391 Pozn nr 109
Lelsz I nr 988

3. Stać się

A [coliszcy szą vącz gest tho biło stało,
yszecz szą iusz thy tho dny szą ony
były popełniły

Su 176 a

factum est

Luc 2, 6

3. Stać się

I stało się yest, gdy były tamo, napełniły się dni, yżeby porodziła

Ew Łuk 292

Łuc 2, 6

3. stać się

A [tocz szǫ gest bylo ⁊ ten tho czasz stalo] gdiscy mu gest gǫ on byl ... poleczyl

Su 180 b

3. Stać się = fieri

Stał się gest bog = [factum est proelium] Gn. gl. 148, C.
~~Toż się gest było / tentho czasz stało Gn. 180, C.~~

3. Stać się

Blogoslawoni gospodzin Bóg Israhel od weka y na weky, stan se, stan se!

Fl 40,14, sim. Puł

sim. Fl i Puł 71,20. 88,51

fiat, fiat

3. Stać się
Taco...

(Twaterimy, ez ssę to taco sstalo (1402) SKJ III, 194.

3. Stać sis

594 Tako gim pomozi bog yſwa{ti} | † Jacoſmi ſzÿednali Potraſz | Gorzeczſki | Smachnø oÿmene | tako dobre Jaco Trzidzeſczi | krziwen, ÿtoſmi gø vÿednali | ÿſzaplaconeſø ſtalo | ÿ otogo | prozna puſcila

1406 Pozn nr 594

Pieh VI nr 1025

3. Stad stać

Yako gdi sze swada stala medzy Sechnǫ

a Marczynem,przy temem byl

1417 Pyzdr nr 489

3. Stać się

Przeto szło stala swada myedzi pastyrzmy

BZ Gem 13,7

facta est rixa

3. Stać się

(Niż są stane ~~a~~ ~~to~~ ~~tego dla~~ priusquam)

XV in. R. XXIV, 73.

fiat ~~ut cum factum~~

~~fuerit~~ ~~Rozpr. 24 str. 73 pocz. w. XV~~

gag. nr. 129, 7 (K. 42)

Br. Kaz. Srw. I. 36.

1203

Jo 14, 29

Et nunc dixi vobis, priusquam fiat, nisz są stane, ut cum factum fuerit credatis

3. Stać się

by szą tho szthalo, czosz
ządami w milego pana
boga, rzeczicze wszeri amen

c. 1420 R. XXIV, 79.

~~Jag. nr. 1299 k. 1.~~

Br. Kaz. Śrw. I 42

Rozpr. 24 str. 79 pocz. w. XV

okładka z nieczyt. 1929

3. Stać się

Day, aby ta obyatha... bandz tobye przyyemne... [aby szą szmylowal] y slutowal [na wyeky weczne stayn szye (~~praesta ut sacrificium... sit tibi acceptabile... sit te miserante propitiabile~~ (in saecula saeculorum amen)

VI. XII. XIV:

1424 Msza 3 s. 67 III

Stan szą ~~XVI~~

(inne d)

3. Stać się

Day aby tha offyara... bacz tobye przyemną... aby sza szmyloval aby sza thy szluthowal... wyecznye stan szą (praesta ut sacrificium... sit tibi acceptabile... sit te miserante propi= tiabile in saecula saeculorum amen)

1456 Sksza 6 x 264 VI

III: stayn szye 3 VIII

sim. XII. XIV

3. Stać się

Lubo bądz thobye swątha Troyczya szluszba szluszyenya myego y szycz, aby tho obyatha offyera, yasz ... offerowalem, bądz thobye przyemnya, .. aby szǫ szmylowal, bądz szluthowyanye nya wyęky wyecznye, stan szǫ, amen ca 1431 Msza XII s. 225

3. Stać

Placeat tibi, sancta Trinitas, obsequium seruitutis mee ... te miserante sit propiciabile, Lubo badz tobye, swyata troczczą, slusbą szluszenyą mego ... aby sze szmylowal, aby sza thy szlutowal vyecznye, stan są 1446-7 Msza XIV s. 188

3. Zstać się
Zstać się

sstań się = amen

tesz)

Jen szywesz y Kroliuyesz z bogem oczczem
w gednosczy tegosz ducha szwyątego, bosze.
na weky weczne sstayn sze. I 1/2 XV Mal. Dod. 66.

Msza III !

3. Stać się

Uczyn mę zawszky twemu [pos] (possluszenu przykazaw... bosze na weky weczne sstayn szye (fac me tuis semper inhaerere mandatis... Deus in saecula saeculorum amen) 1424 Msza ~~3~~ III s. 66

stan sza ~~6~~ VI

3, Stać sis

1353

Berza to kumey czczi gduſy yku | ſzamnyenu myemu Jaco wten czaſz | mya pany Gorzewſka zaſzadzila za | zadza nyazawitem rocze napawla | Jadrzeyewi otrzi rany ktores ye^{n}mu | ſkazal zaplaczicz atam wten czaſz | Jadrzey zadal racoyemſtwo[1]) bymu | to pawel obraczil arzacza paney | gorzewſkyey rzekl bracze chczacziya | obraczicz kupaney rakam hyſzchą[1] | tobye zaplatą ma ſtacz pole prawa

V bez, niż się

1430 Pozn no 1353
Przyb 22

3. Stać (się)

Która <u>bi</u>sza szkoda dala <u>sthala</u>, tho nye yest Pelcyna skoda, ale... Thomcova

nr 139

1430 - 2 Ks Nwarsz I ~~29~~

3. Stać się

wg ks NWarsz I

Tomek ma|dacz 3es grossos (y czyrdzeszczy)...; a|gdyby nye|dal sztho grosy, tegdy po|godzech wąsanye dacz w|swoy dom sze|wszytkymy vszythky, czokole tham ma; a ktora|bi|sza szkoda sthala, tho (nye|yest [1]) pelczyna skoda, ale onego, Thomcova

1430 - 1432 JP XXXV, 35

= ks NWarsz I n 139

1. Dopisano

3. Stać się

kartka ciąg. 2 stać

Dzaal, gen szą sstaal przed przyiacyelmy,...
ma bicz moczen.

Sul 18

divisio facta coram amicis

H 30

3. Stać się

Wszytko, czokolyebi się stało alyto
osądzono bilo gyndre, tho...
nyyaney ma myeecz mocznosczy

Sul 26

quidquid factum fuerit

458-9 Dział i nauki

3. Stać się

Ostać się - committi

Przeto

Chcemy, aby gdzie grzech szstal szą, onym prawem... kthorego ona wyesz pozywalaby ma bicz sządzon Sul. 43.

ubi crimen est commissum

Dział 33: chcem, aby gdzie kto zgrzeszy.

H 99

V° sz. Falka

3. Zstać się - fieri
Skargą położył Jdzyk przeciwko Falkovy, ysz

[gdy... W domu (pego V° szstala szą była swada, Sul. 45.

Falek ... swyecą sgasil]

cum ... facta fuisset... contentio

Dział 35: gdy... sstala syą swada

H 104

myal kym doswyatczycz, o taką schtvką sskazalysmy Falkowy sye odprzysyąndz.

/78/. O zagaszenyv swyecze.

/I/dzyk szalowal na Falka, ysze gdy w wyeczor w domv Idzykowem sstala syą swada, przyszedwszy Falko gest swieczą zagasyl, s ktorego zagaszenya swiecze w tey sswadze Gydzyk nye wye, kto gemv zadal raną. Falko aczkoli poznal, ysze swieczą zgasyl, ale zaprzal, yszby Idzyka vranyl abo vrazyl. Tedy my Gydzykowy sskazalysmy przyssyądz, yako nye wye, kto gy vrazyl. A ysze

Stojać się

3. Stać się – fieri

Gdzie zaprawdę, yesz syąn nye stan ~~[illegible]~~, chłop... gwałt vcziniczki Swyal słyachczyancze ma bicz karań głowi sczyanczym Sul. 90. ~~Komo [illegible]~~

U tedi nye

T gynęn vynęn

U yeno

Quod absit

(+ 283-4

3 stać

Niestać się

Nyestan szyą [absol.] pp. XV, R. XVI, 349.

3 Kstac się

gdi tho iste wsdanye V° stanye syąn V ten, gen wsdana...

Sstać się – fieri ma polozicz rąnkoyemstwo o tho, że

V Nygdi gros ktorich ma czinicz ... any gabacz czlowyeka, ktoremu wsdanye tho V sstanye syąn V Sul. 96.

~~Dzaal szą sstaal przed przyiaczelmy 18.~~

V iste

Sn 6,

V° (sc. barci)

V resignatione ... facta

V resignatio facta fuerit

Cf. Stać się

B 425 Resignans

a b c ć d e f g h ch i j k l ł m n ń o p r s ś t u w z ż ź

3. Stać się = nascor

~~stańe się~~ stanÿelyszą stanÿssa ~~swądy przywÿeczcze~~; quid natum fuerit quaestionis referetis ad eos, ~~310(8)a.a.~~ XV Spr. I. 310.

(p. pr.)

~~Spr 1,310; I poł. XV~~

207 Quadr.

Ex 24.14

3. Stać się

Domine, factum est, stalo sza gest, ut imperasti (Luc 14,22)

XV med. RRp XXIV 375

k. 205r

Orsal w 1946 excerpty +

3. Stać się

~~[illegible]~~

futurum erat myalo-
szą stacz

~~Brückner Kaz. [illegible] w. 8.~~
~~Rozpr. 25, str. 154~~

~~Pr. I. 475. [illegible] 66.~~

~~połowa w XV~~

1107

pol. XV, R. XXV, 154.
med.

3. Stać się – fieri

~~thosze stalo zbozego zgyedna-nya – deo disponente ita fieri debuit 256.~~ k. 78r

Stan sze – fiat (lux) ~~257~~

(Gen 1, 3) k. 79r

B2: bądź ~~XX~~ XV SKY V. 257

med.

3. Stać się

Ffiat, nyechay sze stanye, lux (Gen 1,3)

ca 1500 JARp X 140r

3. Stać się

Othcze moy myly Krolu nebyeszky
mozelysze tho stacz odal then
kelych ode mnye / A wszakosz
stan sze V wolya twa a ne moya
1451 Mac Dod. 105.

V fiat Luc 22, 42
Rozm 604: stany

3. Stać się

Czo kole my chczesz kaszacz,
pothwey woly maszą tho stacz.

Aleksy W. 49

3. Stać się

Ez szą stało wgyeden czasz,
wstal szobrasza mathky boszey obrasz;

Aleksy W. 107

3. Stać się

Y stalo sze gest tako

BZ Gen 1,7

sim. ib. 1,9. 11

factum est ita

3. Stać się

Y stalo sze[illegible]z wyeczora a s yutra, dzen trzeczy

BZ Gen 1,13, sim. ib. 1,19. 23, , etc.

factum est vespere et mane

3. Stać się

Wzpomyonǫ na wyeczni szlyub, genze syǫ stal myedzi bogem a myedzy wszelkǫ ż zywǫ duszǫ

BZ Gen 9,16

[wod pactum est]

3. Stać się

Kartka mag. Zstać

Bog tego nye day any syą to mosze sstacz

B2I Reg 20, 9

Biblia taborska: ani sie to može stati

neque enim fieri potest

3. Stać się

Konyecz thych praw stal szye w ponye-
dzyalek, w oktawą trzech krolow,
w szkole szhalszhyey roku thyszyacznego
y pyączszethnego od bozego narodzenya
Ort Mac 142 (śr)

k. 65 v

in quo foetum manifestum efficitur

vchą tho /5/ nyegest ochromyenye a/6/ny moze thym szwyath/7/czycz nyządney czyaszky/8/ey rany ale gdy komv /9/ czały vczątho członek sz /10/ palczą albo czale vcho al/11/bo nosz vsta nogą oko /12/ albo mądze Tho zowye/13/my chromotha podług /14/ prawa maydborszkye /15/ Zaluge goscz/na gosczyą /17/ Sczudzey zemye przed /18/ prawem gdze szye tą /19/ rzecz dzyala albo stalla zagoracza

OrtOssol 47,2,w.4-19

2. stać się

5. Stać się

Zakuyely. goscz na goscyą s czudzey
szyemye przed prawem, ydzye szye rzecz
tka sthala ze goracza, ma napyr-
wey w them gysthym prawye szye zelowecz
Ort Mac 57 (śr)

Ortmoc 137: czo tyc przed czynny stanye

----------199a

druga rzekla ysz ona mnye zostawyla tho odzenye w-mem czynszu woyth rzekl Ja znam

/28/ ysz ona zastawylą to /29/ odzenye do przysczyą /1/ Swego maza [maly ta/2/ kye woythowo wysz/3/nanye mocz albo wgy/4/nych rzeczach takych czo /5/ szye przednym staly pro/6/cz przyszasznykow] albo /7/ mogaly przeczyw temv /8/ mowycz przed gaynym /9/ sandem albo czo o tho /10/ gesth zaprawo podlug

---

OrtOssol ~~100,4~~,w.28-29 - 101,1,w.1-10

3. Stać się

m... causis coram ipso gestis

3. Stać się

Mały takye wyznanye woytowo mocz albo w gynnych rzeczach takych, czo szye przed nymy stanye przesz przyszyasznykow Ort Mac 137 (ol)

~~d. i. s. s.~~

3. Stać się Actum et datum,

szthalo szye ydano, ~~dt.~~ Cracovie

1460 PrFil.V,38.

~~Jag. Nr. 1943~~

Br. Śr. Ś. p. Sto. 38

Brückner Prfil 5 38 r 1460

~~1587~~

Fot.

3. Stać się

Jusz drugye szye stalo, ostathka bog wchoway ~~2 1/2~~ XV katuzn. 288.

p. post.

na końcu Jure (?)

3. Stać się

facta est

Boczyem otho [gdy stal szya
yest glos pozdrovyenya thvego
wszv moych, radovalo szyą... dzye-
czyatkko w szyvoczye moym

Zam. Q. № 1119

(leg. w uszu) Br. Kaz śrw 1 str 59

Rozpr 24 96 kon XV

Vat facta est vox 3632 Ew Zam 289

Luc 1, 44

3. Stać się

I stala szyą yest boyaszn

na vszysthky sąszyady gych

Ew Zam 290

(factus est timor super omnes vicinos eorum
Luc 1, 65)

3. Stać się

A dnya thrzeczyego svadzba stala szyę yest w Chanye galylyeyskyey

Ew Zam 303

nuptiae factae sunt in Cana Galilaeae

~~[illegible]~~, Jo 2, 1

3. Stać się

O Jhesu myly, ...

Veyrzy ną nąsz myly [~~[illegible]~~] pąnye

[nyechącz szya yosz thako sthąnye

XV ex. GlWp 29

3. Stać się

W Sządomyrzą czo szą thesz sthalo
przesz Thatary placzlywe dzalo. ~~Mac. Dod. 139.~~
~~Rod.~~ XV Mac. Dod. 139.

3. Stać się

y stało szyą e V, ysz czy trze .....
za się(?)
vbogaczyły szą/szą szyą Vadama
(ex XV) MPKJ II, 317/18

V(leg. jest)?

k. 2r

3 Stać się

Dum sentencia sunt lata, gdys sza stalo skazanye, iussit (sc. Pilatus) buccinas resonare

ca 1500 JARp X 181r

3. Stać się

Y stal sye naagle z nyeba zwank. ca 1450 Pr. Fil. IV 577.

Factus est

Act 2, 2

3 Stać

113. yacom przitem bil ẏaco | Bninſkÿ ſzapouedzal micknowi ſwø veſz | gdeſzø malo prawo ⟦prziſluchacz⟧ {ſtacz}

Et alii protestando.

1403 Kal w 113

3. Stać

1172 yako to ſwaczą, yako potraſz woy |
nowſky oczecz potrow nedąl latąm |
wynicz aſz ſzaſwąl pravem Myco |
layą gwaſdowſkego opąnczdzeſząd |
grzyven groſſy, alemuſſza prawo |
nemoglø ſtącz yſze byl ſzeme wy |
vąl

1424 Pozn w 1172

3. Stać się

736 Tako gemu pomozi bog y ſwanti † iaco wmey dzedzine wbalczu ſtaloſzø prawo {*wincencio*} oÿego czloweka.

1403 Pozn nr 736

Pieh VI nr 486

3. stać
55tać?

Tako mi etc. Jakom przitem bil. kedÿ Jacub. | Cothowefzkÿ. dal przoth dwe rane Sandzi|woÿewÿ lypp[cz]ni{cz}fkemu. ÿottegnalgo ot p[ra]wa | [ytam mufze p[ra]wo neftalo] *Et testes*: Jako tho fwatczą ÿz Jacub — — —

1421 Kościan m/774

Quia tu... statuere homines tuos debuisti... et non statuisti; qua

3. Stac nontenuicione... concordie... per procuratorem tuum

[Ius hoc non est factum ob. ne stazlo cum hominibus tuis]

(sic)?

1455 [AGZ.XI, 450

3.
Stać się

Od gospodna stalo se to y gest dzywno
w oczv naszv

Fl 116,22, sim. Puł

a domino factum est istud

3. Stać 3

Jedi * szi zaloba stała ot pana

Sandeczego

1402 Mark 118

3. Stać się 'contingere'

aczli zaprawdą ... gwałt nyekłorey pannye, ... od nyekłorego slyachczycza ... sstałbi syan] ledi ... ten isti gwałtownyk takyey dzyewiczi, ... człirzi grziwni bandzye vinowath. Sul. 90-91

si ... violentia ... contigerit, war. facta fuerit

4 284

3. Stać się

Hoc fecit Joseph propter tria. Primo quia deo disponente ita fieri debuit; tho sze stalo z bozego zgyednanya, ut virgo Bethleem vadens ibi Xpm pareret

XV med. sky v 25 c

k. 78r

3. $stać

Jaco to ſwatczø Jaco Jan nechodzil do adama doburgmiſtrza otpana medzirzeczſkego yneſzandal bimuſzø | gwalth neſſtal oỳanczcza *Johannes audiat testes a proconsule.*

Piek. 951.

1405 Kościan m. 281

3. $stać

Jaco to ſwatczø Jaco Hanek rc
man[a]) Ja|noui neſſlubowal bi mu ſ
gwalth | neſſtal wgego domu oyanc
cza ani | gego radø ani kafzn

[a]) *Piek. 953*: Roman.

1405 Kóciam nr 282

3. sstać

Jaco

Jan nye chodzil do Adama do burgmistrza ~~oth~~ oth pana Medzirzeczskego y na szandal bi mu gwalt (sc) nye sstal o yanczcza.

1416 Kościan nr 589

3. Ytać się

917 Tako nam pomofzý bog etc. ÿako | fza ftala fzamąną dzedzÿną przefz | othcza paną pyotra Tharchalÿ maleg⟨o⟩ | wÿffothfzką zapolwelgego Jancow⟨a⟩

1425 Kal nr 917

3. Stać się

Czło się stało, to się stało

za jej pośrednictwem

1418 Rydz nr 325

3. Stać (się)
(2x)

Yako prsi tem bil, yako pyrzwey Scarbek rany

dal Yanowy y czso szye stalo, tho szye stalo

za yego początkem

1420 Pyzdr nr 672

3. Stać się

Crso ssre stalo, tho sse stalo za gego

^ bocranthkem (to)

1423 AKGr. VIII a ~~[illegible]~~ 156

3 Stać (2x)

1383

Taco mẏ pomoſzbog | † Jacom ⟦przitel⟧ przitem byl Jſze | Thoma kxaginſky Szamodzewath | (84) przibyegl gwaltem mocza napana Bor | coff dom ynaſtrẏya yego ybyl nadom | ymordowal yſlachcziczu wdomu ranyl ydrz | wi ſchekl yokna ypilatiky wdom cziſkal | ato czo ſza ſtalo y comu, doſtalo to ſcha ⟦ſtill⟧ | ſtalo zayego poczathkem. *Testes:* yaco yaco | to ſwacza — — —

1482 Pozn w 1383

3. Itać

1386

Taco my pomoſz | bog † Jacom przitem byl Jſze | Thoma kxaginſky Szamodzewyath | przibegl gwaltem mocza nąpana | Borkow dom ybil mordowal wdom | yflachczicza wdomu ranyl ydrzwi | ſchekl yokna ypylatiky wdom | ciſchkal ato czoſcha ſtalo to ſchą | zayego poczanthkem wyego|wdomu ywſtriyewem *Testes:* Jaco to ſwacza — — —

1432 Poznań 1386

a b c ć d e f g h ch i j k l ł m n ń o p r s ś t u w z ż ź

3. Stać się

~~Jże~~ Jze Fso zalowal kmecz o rany na *sotissa (sic). thy szą stali rany za kmeczowem początkem

1441 ~~Stpp~~ Stpp. II № 3003

~~Krak 1441~~

~~777~~

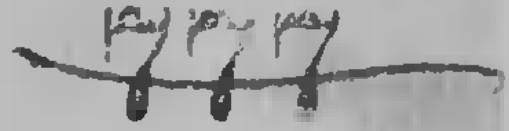

3. Stać się

196 [Jako Jakusz] Czo viſzocze ſzaiønthi | købili[1]) tich Jakuſz vſzitka nema

(159) (Jako ſtaſzek wiſzedl nevczinil ſzwemu ope|kadlniku) | [panu] nigedne prauiſzni agwald ſze | mu nigeden neſtal, to berzemu na naſzø | przisſzøngø yønſz mi vczinily. *Scabini iurabunt sic et scultetus super crucem.*

1396 Poz nr 196
Lelm I nr 2187
ŻA IV 184

3. Stać się –

On, komu się gwalth sthal – ma wneth
... oskarzicz onego gwalthownyka
[damnum passus et violatus debet accusare ... invasorem violentum] 1498. ~~Mac Ilys~~ Mac Prew VI. 272.

B 449 1

3. stać

Taco mÿ pomoſzy bog y ſwanti |
† ⟦Jaco mÿ Ramſz taco wele |
ſwonl trzidzeczſcze złotich apoſ-

ta|wecz Camch a poncz grzywen
aza|moſtrzali a zadla⟧[a]) [czſo my
ſze koly[a]) ſchkody ſtalo to | myſze
ot Ramſza ⟦dzalo⟧ ſtalo]

[a]) *L. 2481: Tekst skreślony opuszcza,*

1400 kościan nr 151
sim. ia nr 152

3. Stać się

Yze (Aczby szą stali które rany Dobkowi Coslowskemu, thibi szą staly za jego poczan-thkem

1423 AKGr. VIII a+ ~~1023~~ 163

3. Stać

1309

Taco nam pomoz bog † | Jbyerzem
to [a] nanaſcha ſtara | przifchaga
Jſze wten czaſch | ſchedzelifmy
wzagayonem | veczu kedy maczek
Sbrun | owa zalowal namycolaya
vilka oſla, ſlowa atamſchamu |
doſzicz ſtalo |

1428 Poznań 1309

3. Stać się

Przes tkako wyeliki czasz nye bilo
szą gemv wszystko spelna stalo
zaplacenye

Sul 3 f

non fuerit sibi totalis solutio facta

H 86

pyaczdziesyąt grzywien, a druge pyenyądze słu-
byl gemv zaplaczycz na pewne roky. Potem Ian
nyedoplaczywszy ostatka pyenyądzi za dzedzyną
Franczkowy, dzerszal s spokogem dzedziną za
cstyrzi lyata, potem na konyczy czwartego lya-
ta Ian kladl ostatek pyenyądzy Franczkowy. Te-
dy Franczek gdyss my zyą take dlugo[1] zaplata
nye sstala konyeczna, chczal targ wzrsvczyez.
Tedy my chczącs pokoy myecz myedzy senyany,

1/ Tu pisarz wypisał wyraz "wlokło", który jednak podkropkował jako błędny.

3. stać

Czemuscye nye chowaly bogow naszich, aby sye gym ta nyeczescz nye stala?

Błaż 321

3. Stać się

Ani syǫ nad nim (sc. uciekłym) smilugesz y [od-
nyesses nyewinnǫ krew Israela, acz syǫ
dobrze stanye tobye

BZ Deut 19,13

ut bene sit tibi

3. Stać się

kortka mą, 2 stać

Ale dasz gey vcz ('ujść'), dzerzy gey dzeczi, acz syą dobrze sstanye tobye a bądzesz ziw za dlvgy czasz

BZ Deut 22,7

Biblia taborska: atˇ sie dobře stane

ut bene sit tibi

3. Stać się

Kartka mag. Zstać

Takesz syą sstan y tym, panye, gisz vfaią w swą wyelykoscz

BZ Judith 9.9

Biblia Laborska: takež sie staň

sic fiant et isti

3. Stać się

~~XX~~

Nyestanschią tobye = absit a te

1471 MPKJ.V.'27

war. lub. rp.: nye stanye szą tobye (k. 30v)

qui dixit: Absit, non morieris

~~XX, 2~~

I ~~Reg. XX~~

I Reg 20, 2

itr

3. Stać

Lyubo nyewynnye drapyesstwo
przeczyw gym sza sstalo

Sul 22

indebite rapina per eos comissa

H 50-2
Dział. inaczej

3. Stać

Stan syǫ pozegnanye nad twǫ gospodinyǫ

BZ Tob 9,10

dicetur benedictio super uxorem tuam

3. Stać się

Alye o drzewkach, kedy qe ktho bądze myal ~~alyba~~ alybo qych ~~o~~othvmne, stany są yako y pirwey gest *vsta-wyno

Sul 67

fiet

H 160-1

Dziesin

3. Stać się

Glos apostolsky... dzywy, yesz sze staly w Zydoch wzpomynayączy

Puł 104 arg.

3. Stać się

(sie) gest

Bo on rzekl y stala sǫ, on kazal y stworsona sǫ

Fl 148,5

Puł: stala sze sǫ

facta sunt

3. Stać się

Y [stanye sehą = et erit

1471 MPKJ.V.91
gim. lub,

potestatem tuam dabo in manu eius
et erit quasi pater habitantibus
Jerusalem

Is 22, 21

38v

3. Stać się

Vsc. słowo

Tho (sc. słowo) było na prothko v boga, [v szystko przes nye V szyą stało; a bes nyego stało szyą nycz, cno szyą stało

Ew Ian 285

omnia per ipsum facta sunt et sine ipso factum est nihil, quod factum est

Jo 1,3

3. Stać się

factus est

Na szvyeczye byl

a szvyath przezen stal szya

yest | ~~[illegible]~~

Zam. Q. № 1119 Ew Zam 285

Br. Kaz śrw 1 str 58

Rozpr 24 95 kon XV

mundus per ipsum 3491

(factus est)

Jo 1. 10

3. stać się

Po mnie przyszedł mąż, który przede mną stał się, bo pierwszy mnie był

Ew Łuk 301

qui ante me factus est

Jo 1,30

3 Stać się

Filius dei stal sze gest cloveken. ~~Lxvi~~
~~Pr Fil.~~ IV 568.
Pf

ca 1450

data? to p. Solve 7

3. Stać się

Nthoszmy szyeszthaly

poszromoczeny

M.W. 80 b.

Por. Psal 122, 3-4

1/.

3 quia multum repleti sumus despec-
tione, quia multum repleta est
anima nostra opprobrium abundan-
tibus et despectio superbis

3. Stać się.

yz then owocz stal szye
krolem y kaplanem.

M.W. 88 a.

3 Stać się

Criste

Panye Jezu... yenzesz szye sztal szprawcza zbawyenya naszego. MW. 97a.

3 Stać się

Szdrowa bandz, Anno szwyatha, kthora sye nyebem sthala! MW. 101a.

3. Stać

A gdy szyć stał (sc. Jesus) lyath

dwanaszye

Ew Łuk 2 42

cum factus esset annorum duodecim

Luc 2, 42

3. Stać

Paklibi vbogy bil a sgodney vroczicz nye mo
glbi, stanye przed kaplanem a czoszbi on sgodl,..
da

BZ Lev 27,8

stabit coram sacerdote

3. Stać = stanąć

Dusza scela vilecela

w. 68 ne zelone lacze stale

w. 69 stawsy sylno barzo rzewno zaplekale

~~IV p. post. Sob. III 346~~ Skarga Wrocł. w. 68-9

Skarga Wroc

3. Stać

Bog stal we zborze bogow

Puł 81,1

Fl: *stat

Stetit

Wuj- stanął

3. Stać stanąć, zająć pozycję

Po stronye a ut po walv staly per crepidinem.

1471 MPKJV 56

Sim. lub.

Omnes paraverunt se pariter ad pugnam contra filios Israel et venerunt per crepidinem montis usque ad apicem

Judith 7, 3

25r

3. Stać

Wistąpyw duch y stal przed bogem rzekącz

BZ III Reg 22,21

stetit coram domino

tymsze obyczagem zskazvgem, gdy kthe w gynney zyemy gest a bądze pozwan na rok zdany stacz. Paklyby tak za ty nyedzelye nye stal, tedy sądza kv zdanemv zkazanyv na pods, nyedbayacz tegote pozw. etc.

-o- stać 67

3. Stać - se sistere

Będzie pozwana na rok, zdany stacz; pakłyby ~~Pakłyby~~ nye stal, tedy sądza ku zdanemu skazanyu ma podz Dział. 66.

3. Stać

Jako Mscrischek stal na sdanem myesczczu prziglądayącz swyathkow, a swyathkowye stali, alye preth poludnyem prziszącz nye chczyali

1446 AKPr VIII 49.

3. Stać = adstare

Dominus Johannes...

Astitit alias stal, contra ipsum, ducem 1468 Kod Maz L. 241, 243. 238

(Sim. 16.

? stać Sul 64: namyenywszy gemv... rok kv stanyv 39a

mayą prawo, nye mogą bycz pozwany, gedno lystem naszym abo starosti naszego; ale na dworze naszem abo przed sadem sadzy naszego pospolitego, moczą naszą abo starosty, kromye lystv na gospodze mosze pozwacz. Ale kromye dworv naszego abo sadv, gdy kto ma bycz pozwan listem przez sluszebnyka, a to tento pozywa abo slvgą swym, dawszy mv rok, przed kym stacz a kyedy; aczlibi pozwany na pyrwem y wtorem rokv nye stal, tedi sądowy pokypy osmy skoth, a gdy na trzeczem

Dział. 49

stanąć

assignato... termino comparendi

4 155-6.

3. Stać Stanąć 51d

tymsze obyczagem sskazvgem, gdy kthe w gynney zyemy gest a bądze pozwan na rok zdany stacz. Paklyby tak za ty nyedzelye nye stal, tedy sądza kv zdanemv skazanyv ma podz, nyedbayacz tegote pozw. etc. Dział 67

-o-

Abl Pr II 270, 169 ϕ

Sil. m.

3. stać

† Tako my pomoſzy bog y ſwãthy † | czoſz ſtal Rog na Bawora o dambyna | tych bylo[a]) LXXX y trzy — — —

[a]) *L. 2142*: Woycech, byla.

1398 Kościan m 103 102

~~Stanąć~~
3. Stać

Stanąć przed Thobą = assistunt tibi

1471 MPKJ. V. 49
sim. lub.

ecce divisiones sacerdotum et levitarum in omne ministerium domus domini assistunt tibi

I Par. ~~XXVIII~~ 28, 21

22r

non component

---120c

Gdze dwa czlowyeky albo wyaczey pospolu geden dom maya

albo /5/ Szukyenny kram

albo /6/ gyne stoyacze

gymye/7/nye moze geden

druge/8/mv przyczysznacz

aby /9/ szye sznym dzye-

lyl po/10/dlug prawa pra-

wego /11/ Gdy czlowy/12/

eka ozalu/13/yą o glową

albo o /14/ czyąszkye Ra-

ny a ten /15/ czlowyek

postawy po/16/ranką ku

prawu agdy /17/ nyestanye

albo go nye postawy ku prawu

OrtOssol 70,1,w.4-17

----------159c

moze tego czlowyeka na
them myesczye przydzwyer-
dzycz dacz gy kv prawu
trzykrocz

anye sta/10/nyely zkazacz

gy yako /11/ szbyeklczą

Acz powod /12/ nayn nye-

doszwyatczy /13/ mogą ly

mv trzy dwie /14/ nyedze-

ly rokv albo ka/15/ko dl-

ugo Sprawa /16/ BAndzely

kto oza/17/lowan o glowa

/18/ albo o czaszkye /19/

rany albo ocz koly gy/20/

nego

czo mv gydze o szyyą albo
na raka za goraczey rzeczy

OrtOssol 85,4,w.9-20

3. Stać

slowye ysz gey mazą vrazą
albo zabya albo dzyeczom
oczczą
a then /20/ tho vrazony a-
lbo zaby/21/thy nyema ro-
dzyny al/22/bo przyrodzo-
nego przya/23/czela mas-
czyszną tako /24/ ysz wo-
yth tho ma fol/25/drowacz
a then owyn/26/yony stą-
nye kuprawu /27/ gothow
odpowyedacz /28/ athemv
sprawa naydv /29/ od przy-
szancz szye Mvszy/30/ly
woyth thy przysza/31/gy
wzancz
a mozely Takyemv myrv wzl-
omczy odpusczycz
OrtOssol 91,1,w.19,31

3 Stać

~~Stanąć~~ 3. Stać

Gdy kogo zarącza o głową albo
o czyaszkye rany, a gdy nye stanye
albo go nye postawya. Ortelec 93(śr)

3. Stać

Gsi. Nicolaus et Zebrzyd... existentes partes adverse {astiteru}nt terminum staly rok condempnab. {super} illustres duces

1475 A G Z XVIII 118

3. Stać

Jaco then Srzeyp czofz micha|lowa
810 [pofchiwa] Stala røky | namego
oczcza wyfka thama | yeft moya
maczerzyna

1423 Kal nr 810

rocze nye stanye, rzecz, o ktorą poswan, straczy, wyną pokvpywszy. Aczlyby sapyercza na pyrwem rocze sam abo przez posla swego nye stal, tedy rzecz, o ktorą pozwal, straczy s wyną syedm grzywien.

/121/. O poswanyv nyerzadnem.

/Z/akazugem chczacz to nyecz, aczby naszy dwerzanye abo ktorzy gynszy na naszem dworze pozwany abo zastany abo przy naszen sądzy / 50/ nyenawyszczyą abo chitroszczą, tedy nye ma-

Dział. 49-50

aczli-

bi pozwany na pyrwem y wtorem roky nye stal,
tedi sądowy pokypy osmy skoth, a gdy na trzeczem

3. Stać

odpowyadanyv na szalobą dowoda /s/ a tento nye
stanye, tegdy dla gego nyeposlvszenstwa na tr
czem rokv ma bycz zdan, a powodowy ma bycz
przysądzona wlostna drzerszawa y ma bycz dano
gemv w dzedzinę wwyąsanye a sąmpyercza yvsz
ma odstąpycz y stracżycz owszeyky przez przy-
sądzonya naszego sądzey. Acżlibi byla szaloba
o dlug abo o zastawą, a pozwan pyrwe, wtore y
trzecze, a tento by zamyeschkal abo stacz nye
chczal kv wyprawienyv zastawy, tedi sądza ma
przysądzicz wszystko, csso gest zastawioro

3. Stać

Gdyby poszwany stacz nye dbal V...,
oszmy skoth.. ma zaplaczyc, a na
trzecem roku nye stanyely V°, rzecz straczy

Sul 64

V si citatus comparere noluerit

V° si non comparuerit

H 155-6

mayą prawo, nye mogą bycz pozwany, gedno lystem naszym abo starosti naszego; ale na dworze naszem abo przed sadem sadzy naszego pospolitego, moczą naszą abo starosty, kromye lystv na gospodze mosze pozwacz. Ale kromye dworv naszego abo sadv, gdy kto ma bycz pozwan listem przez sluszebnyka, a to tento pozywa abo slvgą swym, dawszy mv rok, przed kym stacz a kyedy; aczli-
bi pozwany na pyrwem y wtorem roky nye stal,
tedi sądowy pokypy osmy skoth, a gdy na trzeczem

Stać

680. Tako nam pomoſzy bog yſwyan|-
tha Ewangelia yakoſmy bili przi|-
tem gdi kzandz [pr Bu] probofcz |
nyechczÿal chowacz marczyſza na|-
ÿego konÿu any mu chczal za
ſzcodø ſtacz

1423 Kal nr 680

3 Stać

681. yakoſmÿ bili poſli ot kzandza pro|-
boſcza do marczyſza yſz go nÿe|chal
chowacz na yego konÿu | anÿ mu
chczal zaſzcodø ſtacz

1423 Kal m 681

— Wydawnictwo.

3 Stat

682. Jako tho ſwyadczø yako kzandz | proboſcz nyechczal chowacz marczi|ſza na yego konỳu any mu | chczal ſaſzcodø ſtacz — — —

1423 Kal nr 682

— Wydawnictwo.

2

3. Stać

Paknalyby byla zaloba personna ..., a ... poswany.. omyeszka stacz na roku trzeciem

Sul 32

si... neglexerit parere

H 72-4

3. stać

1767 a. (371) Jako my tho vgyednaly Jacvba Scorabyova o poswy kthoremys go byla poswala osbycze y oysze (!) rzeczy y nanyesz Rok stala a nyemyalasz sthavacz Thako my pomozi bog.

1494 Zap Warsz nr 1767 a

Stać komuś ku śmierci

Pilat... rzekł...: Ani Herod mógł nań którejś winy... najdź... i żałowaliście nań, jakoście chcieli, a wszakoż jemu nic nie stało ku śmierci [et ecce nihil dignum morte actum est ei Luc. 23, 15] Rozm. 805

3. Stać

Pilat... rzekł im: co żałujecie na tego człowieka? A gdyż Pilat nie polibił ich słów, poczęli jego tegodla prosić: prosiemy waszej miłości, aby jemu kazał prze[d] twą miłością stać

Rozm. 751.

3. Stać (=stanąć)

Tedy są żydowie poczęli prosić rzekąc: Prosiemy waszej wielebności, a by jemu kazał stać przed twoj stolec Rozm. 750.

3. Stać (= stanąć)

Jako ji pomawiali pred Pilatem ... a kako prosili, by stał pred Pilatem Rom. 749.

3. Stanęć = sto

Jednegonaście, dnia wstaną z martwych
kości umarłych i staną na grobiech
[Undecima surgent ossa mortuorum et
stabunt super sepulcra] Rom. 479.

} Stać, stanę

Będzie li Satan sam w sobie rozdzielon, kako stanie królestwo jego? [Si autem et satanas in seipsum divisus est, quomodo stabit regnum eius] Rozm. 299.

3. Stać (stanę) = surgo

Co łacniej rzec (rzecz): odpuszczony będą ci twoje grzechy, czyli rzec: stanisz, chodzisz? [quid est facilius dicere: dimittuntur tibi peccata tua; an dicere: surge, et ambula?]

Rozm. 293.

3. stać.

1371 Taco my pomofz bog † Jfzem byl | prawa nyemocza {nyemoczen} od- boga fzlozona | tedy kedym mal rok othmowyacz | ftany ktoris pan virzbantha ftal | — — —

1430 Pozn nr 1371

3. Stać

444. Tako nam pomozi bog yſwanti | † iacoto ſwatczimi yze Orſula Mat|ka Stroniflauiney [[e]][1]) Dobeflawa Qui|leczſkego nenagabala opoſak Chwa|lini ani ſznim wroczech ſtal trzi | lata minøla |

1400 Pozn nr 444
f. ēlc VI nr 43

3. Stad

rocze nye-stanye, rzecz, o ktorą pozwan, straczy, wyną pokvpywszy. Aczlyby sapyercza na pyrwem rocze sam abo przez posla swego nye stal, tedy rzecz, o ktorą pozwal, straczy z wyną syedm grzywien.

/121/. O pozwanyv nyerzadnem.

/Z/akazugem chczacz to myecz, aczby naszy dworzanye abo ktorzy gynszy na naszem dworze pozwany abo zastany abo przy naszem sądzy /50/ nyenawysczyą abo chitrosczą, tedy nye ma-

Dział.49-50

si... comparuerit

Sul Φ 1156

3. Sstać

Yakom ja nye ranczil Janowi Komorniczskemu za pana Pyotra Burczka, abi nye myal stacz roku na pana Comornyczskego wtenczasz, kegdi gy sstal

1430 Pyzdr nr 957

OrtMoc 10r: gdysz sznya stalo

---144b

nyewyasta szwym od gey
dzeczączą odvmarly stoya-
czym gymyenym przyszwolenym
gey przyrodzo/27/nych gdy-
sz sznyą staly /28/ przed
gaynym sandem /1/ mogly v-
czynycz czso ch/2/czely
ten ortel layal /3/ przy-
szasznyk geden pr/4/zyszą-
sznyk szwym prz/5/yrodzo-
nym przyyacze/6/lem kogo
thyka tarzecz /7/ kthorych
thu gystne /8/ tesz oczy-
ywysczye stal /9/ y przy-
szedl podlug pra/10/wą na-
lawyczą y rzekl
ten ortel ya layą

OrtOssol 79,3,w.26-28 -
79,4,w.1-10

3. Stać qui coram iudicio presentia-
liter assisterent

3. Stać

Then ortel hayal gyeden przyszyasznyk
szwym przyrodzonym przyyaczyelem, kogo
thyka ta rzecz, kthorysz tho yste
oczywyscze tesz stal y przyszedl po pra-
wa na lawyczą Ort. Kac. 107 (sw)

mayą rąkomstwo przyącz a
rakoymya ma gy postawycz

napyr/26/wszy sand acz
nyemo/27/ga myecz slowye
vp/28/roszycz dalszego
rokv /29/ wpowoda zwoytho
/30/wym przyszwolenym /1/
A to gest podlug prawa
/2/ Gdy by czlowye/3/k
zaczwyerdz/4/on szlowye
gdy by kv /5/ prawu nyes-
tal a prze/6/to by wynon
o glowa /7/ y o czyaszkye
rany
albo o gyna nyesprawna
rzecz

OrtOssol 94,3,w.25-30 -
94,4,w.1-7

3. Stac!

gdysz ten przyszasznyk kv
prawu przyszagl
y szgynymy przy/9/szaszny-
ky ortel nalaszl /10/ ten
czo gy przyszaszny/11/czy
wyrzekly nyegestly /12/
ten wyedzacz przeczyw /13/
szwey przyszadze yaw/14/no
vczynyl Gdy szwym /15/
przyyaczelom na prze/16/
czyw przyszasznemv or/17/
telowy stal azaly yv/18/sz
ysty ten gest krzywo/19/
przyszaszczą y bes prawa
/20/ zostal Slowye czescz
/21/ straczyl
albo czo o tho gesth prawo

OrtOssol 80,1,w.8-21

nyewyasta szwym od gey
dzeczączą odvmarly stoya-
czym gymyenym przyszwolenym
gey przyrodzo/27/nych gdy-
sz sznyą staly /28/ przed
gaynym sandem /1/ mogly v-
czynycz czso ch/2/czely
ten ortel layal /3/ przy-
szasznyk geden pr/4/zyszą-
sznyk szwym prz/5/yrodzo-
nym przyyacze/6/lem kogo
thyka tarzecz /7/ kthorych
thu gystne /8/ tesz oczwy-
ywysczye stal /9/ y przy-
szedl podlug pra/10/wą na-
lawyczą y rzekl
ten ortel ya layą

OrtOssol 79,3,w.26-28 -
79,4,w.1-10

----------104a

mogl ly by gey tako mąsz
dacz... yako wthem lyscze
stogy

gdy to gymye/20/nye pothy-
ch dzeczech spra/21/wnye
nanyą wmrzecz /22/ myalo
czyly czo gest spra/23/wą
przeczyw temv rze/24/kl
geden czlowyek prze/25/
czyw temv czo wyban /26/
wybran dzyeczom ytey /27/
panyey wopyekald/28/nyka
Gdysz ten vmar/29/ly czlo-
wyek sdrow stal /30/ przed
gayonym sandem
y dopytal szye pyrwey or-
tela mozely szwe zarobyone
gymyenye dacz komv ohcze

OrtOssol 63,3,w.19-30

3. Stać

Sim. OrtMac 83

3. Stać

Ipse Bernardinus tanquam actor eundem terminum astitit alias sthal

1494 AGZ XVIII 520

~~starosz~~ 3. Stoi s

2650. Nobil. Johannes .. actor in ter-
mino concitatorio cum interrogacione
astitit alias stal eundem terminum
super nobil. Stanislaum .. pro decem
marc.

1494 AS2 XVII 304

Archiwum bernardyńskie. T. XVII
Zap. sądów Przemyskich
R 1494. sti 304.
211

3. Stać

Johannes Spicznik... citta verat... Andream Bilina... pro propinquitate bonorum Volczkow. Bilina stal et Spicznik recessit al. othstąpił a propinquitate

1453 AQ2 XII 229

3. Stoć

Cola... parvit ius vlg. stal

1441 A92 XII 97

sim. 6.

3. Stać

Kola ... indicio astitit ab.
stal

1435 Aq2 XII 5

3. Stać

Nobilis domina Anna consors Iwaskonis, Katherina et Veronica sorores germane primum terminum staly per suum procuratorem Iwaskonem 1445 AGZ. XII, 142.

Archiwum bernardyńskie. T. XII

Najd zapiski sadów hal

R 1445 str 142

381

3. Stać

Nobilis Mathias ... et Solecky...
terminum tercium attemptaverunt
et. stati

1442 AQ2 XI 203

3. Stać

1130 Taco my pomoſz bog etc. yſze czſo
parz | iſz y Micolay vczynily rok
opomoſzene | prawa kmothouiczu
ſkomornyk tegoſz | ya dopomogl
atam kmothouicz ſtal | aprawa ne-
chczal ſluchacz |

1423 Pozn nr 1130

3. Stać

roky sapyerz stanye a powod nye stanye, tedy sąpyercza ma bycz wyzwolon od rzeczy przez powoda poswanye; aczby tesz sapyercza nye stal sam abo przez posla, tedy dla nyeposlvszenystwa ma bycz zdan w wynye dw wolv.

- /37/. O zastawie dzedziny patrz. /

20/ /R/ychla rzecz w nyektorych sztvkach gest potrzebna abo tesz nyepotrzebna, a wszakosz przy sądzech a rozgodzenyv rzeczy rychloscz nye ma bycz dzerszana. Przeto chczem, gdyby nyekto byl poswan pyrwe, wtore, trzecze kv

3. Stać

rokv sapyerz stanye a powod nye stanye, tedy sąpyercza ma bycz wyzwolon od rzeczy przez powoda pozwanye; aczby tesz sapyercza nye stal sam abo przez posla, tedy dla nyeposlvszenystwa ma bycz zdan w wynye dw wolv.

/37/. O zastawie dzedziny patrz. /

20/ /R/ychla rzecz w nyektorych sztvkach gest potrzebna abo tesz nyepotrzebna, a wszakosz przy sądzech a rozgodzenyv rzeczy rychlosez nye ma bycz dzerszana. Przeto chczem, gdyby nyekto byl pozwan pyrwe, wtore, trzecze kv

dlywie dzeczkowany, kromye szkodi y obrasze-
nya ma wroczycz a dacz na rakoymye, rok pewny
gym poloszywszy na sprawą abo dokonanye swey
nyewynnoscsy. Paknyali dokonayą swey nyewynnos-
czy, tedi sadza albo podsądek za kaszda perso-
ną albo kmyecza tako dzeczkowane, panowy tych
kmyeczy pokvpy abo przepadnye vini rzeczone
pyacznadzesscza.

/36/. Powod ma pozwacz sampyercząą.

/P/owod ma pozwacz sapyercząą, a gdy na

3. Stanąć

powiedzenyv przypozwan, dayąez gemv pewny rok y nyeszczesz a gdy nye stanye kv odpyranyv, tedy sądza podlvg szaloby powoda na skazacz a tego nyestalego zdacz,

/33/, O dzeczkowanyv dw wolv,

/D/owiedzelysmy syą, kako gdy nyekteri ziemyanyn o nyeposluszenstwo zdan bądze na dzeczkowanye, tedy gdzeby myano wząez szesez wolow, thv wezmą trzydzesseczy abo czterdzeseczy, a nyszli ge przywyedą tam, gdzeby z prawem myeli staez, tym ge myedzy sobą rozerwąs przeto

3. Stać

Sampyesz... pozwani nye stanye-ly, powod w dzikenye... puszczon na bicz

Sul 10, sim. i t. 21.
32, etc.

citatus non parens

H 11

3. Stanąć comparere'

(sc. pozwany)

Gysz gdi nye stanye, Thedi gego nyebyczym ⊔ nyeprzekazaayącz ku rozsprawyenyu... przes osszandzenyee poszcyee ma bicz. Sul 29

⊔ alybo nyestanym

quo non comparente

4 66-7

in iudicium ipsius venire debet

----------63d

/24/ DAley goracze /25/ rz-
eczy czo slu/26/szą ną Gro-
czszkye pra/27/wo tho ma
besz odw/28/loky groczszky
szandzą /29/ szandzycz ale
*bąndely /30/ kto zaraczon
ku burg/31/rabyego szandv
ten /32/ mą thamo knyemv
/1/ Przycz y stacz anygdze
/2/ gyndze podlug prawa /3/
prawego Smaydborku /4/ Kt-
ho bandze /5/ wybran przi
/6/szasznykyem then przy
/7/ szostawye poko zyw
nyszly gdy by gy przewyny-
ly wczem podlug prawa

3. Stać

OrtOssol ~~45,4~~,w.24-32 -
46,1,w.1-7

fim. OrtMor 54

3. Stać

Mscziskek stal na sdanem myesczczu, przi-
glądayącz swyathkow, a swyathkowye stali, alye
przeth poludnyem przisząc nye chczyali

1446 Spr T.N.W. VIII 2, 39

Warka

Wg Akt. VIII a 79

3. Stać

Orǫduycze za myǫ przed Ephronem,... acz my da yaskynyǫ..., ges to ymam... za pyenyǫdze, ges to stanǫ przed wamy ku pogrzebu

BZ Gen 23,9

(zły przekład)

pecunia digna tradat eam mihi coram vobis

3. Stać

stać na roku = ~~st~~ parere termino

Coram domino duce

(Zemak ... paruit, wlgariter stal, deputato termino, wlgariter na sdany ~~(m)~~ ~~[pro: sdanym]~~ roku [ ] contra ... iudicem

1428 MonJur. V 135

Matricularum ducatus Masoviae ad Włodarski
t. I

3. Stać Sul 29: wyszły na myesczcze przypadkowy

powiedzenyv przypozwan, dayącz gemv pewny rok y myesczcze; a gdy nye stanye kv odpyranyv, tedy sądza podlvg szaleby powoda ma skazacz a tego nyestalego zdacz.

/33/. O dzeczkowanyv dw wolv.

/D/owiedzelysmy syą, kako gdy nyektori ziemyanyn o nyeposluszenstwo zdan bądze na dzeczkowanye, tedy gdzeby myano wzącz szescz wolow, thv wezmą trzydzesszczy abo czterdzesczy, a nyszli ge przywyodą tam, gdzeby s prawem myeli stacz, tym ge myedzy sobą rozerwą; przeto

ad locum debitum

H 62-9

3. Stat

pozewnym dano yawny rok, na ktorem tako ma
stacz, acz kto ma mowycz czso ktey dzedzynye,
abo ysz by byla gego abo ktore prawo w nyey
ma, aby stanął tego dnya thv abo tv na rokv
vkazonem praw swa vkazal abo poloszyl. Paknyą-
ly tako pozwany na te (w) ystem pyrwem rokv nye
stanye, vstawyamy, aby sadza tym rokyem dze-
dzyną skazal stoyączemv na rokv pyrwszem.
Gdykoleby potem chczal nyestoyączy na rokv
pyrwszym zdanye sądowe odnawyacz abo wzdzy-
racz, tedy gemv ma bycz vloszono wieczne

3. Stać

stanąć

Petrus... et... Wlotliko... receperunt terminum... sic, quod si non fuerint concordati, illo die ambe partes debent parere in termino et ad proposita respondere al. roszprzyecz szye, nullo modo evadentes sed finaliter stacz a roszprzyecz szye

1453 A92 XIV 390

3. Stać 5

I przynyos... wszytko... ku dzwyrzom stanowym, gdzyeszto wszytko ~~gdysz~~ stalo sy... rzecze Moyszesz

BZ Lev 9,5

cum omnis multitudo erstaret

zepsuty pisz

----------161a

MOgaly szye beszprawnye rzeczy wyaszany czassz prawowacz a ortele wyrzecz nato czyly ny/18/emoga podlug prawa /19/ czyly czso gesth prawo /20/ NJemoze szye pra/21/wowacz o besz /22/prawne rzeczy /23/ wyąszany czassz czoszą /24/ stalo votworzony czasz /25/ ale vczynyly kto ktora /26/ nyesprawna rzecz wy/27/azany czasz tego nye /28/ bronyą

wyąszane czassy bandzely wffaczon za goraczą wthakych rzęczach mogą ortel naydcz J wyrzecz podlug prawa

---

OrtOssol 86,2,w.17-28

3. Stać się

/14/ Czso szye /15/ stanye wprawie /16/ przed Sandem /17/ y przed przysząsznyky /18/ tho ony moga szwy/19/athczycz pod thą przysz/20/agą czo kv prawu pr/21/zyszagly ale chczely czo /22/ szwyathczycz czo szyą /23/ stalo o procz sandv al/24/ bo wyedzely kthemv /25/ szwyathczycz mvsszą /26/ o szobno przyszancz po /27/dlug prawa prawego

---

OrtOssol 98,3,w.14-27

----------199c
czokoly wyszna to ma mocz

/24/ przetho kakoly woyth
/25/ wysznawa albo wysz
/26/ną to ma mocz bo ka
/27/kokoly szye przed nym
/28/ stalo y wktorey mye-
rze /29/ odzyenye to zas-
tawyla /1/ Podlug woytho-
wszkye/2/go wysznanyą ta-
ko ge /3/ ma rosprawycz
podlug /4/ prawa maydbor-
szkye /5/ Pytalysczye /6/
nasz oprawo /7/ Geden cz-
lowyek przyw/8/yodl dru-
gyego wkloda
a Szklody przywyodl gy
przed gayony sand

OrtOssol 101,1,w.24-29 -
101,2,w.1-8

3. Stać się

/14/ Daley myesczanyn czo
/15/ szyedzy wlyczy y prze-
dawą /16/ chleb albo czso
gynne /19/ Daley starzy Ra-
czcze no/20/we wybyerayą
Tedy no/21/wy przyssandcz
maya p/22/przed Starymy
/25/ Daley wsswyeczaly /26/
kogo szmyasta sscheszcyą
pyenądzy /29/ Czokoly Sta-
rzy Raczcze /1/ Wysznawayą
ysz szyą przed /2/ nymy stalo
to nowy maya przyąncz
/5/ A tesz gdy Raczcze cz-
so /6/ wysznawayą nyetrze-
ba /7/ gym ktemv przyszan-
dcz

3. Stać się

OrtOssol 14,1,w.14-29 -
14,2,w.1-7

3. Stać się

Thedy tho daly przyszyasznyczy czyscz
przed nymy y pythaly obudw stronu,
thakoly szye tho szthalo Ost ellac 65 (str)

3. Stać <się> ?

+6

Gdy kogo ozalnya o głową, ~~o czyeszkye~~ ~~rany~~ ..., a stałoby by tho przesz nocz, mały tego poszwacz poszel, czyby nye ma Ort Mac 125(d)

Ort Ossol 81, 3: czo szyę zęszło przesz nocz

K. 56 r-v

2

3. Stać się

tho sza stalo przeth pany radczyamy

1478 RKJŁ VII 59

3. Stać się

Ale my nadaly sǫ, by on byl, gense by wyku-
py<l> Yzrahel
a nyne nadto s wseczko trzeczi den gest
dnes, *yakż sǫ to stalô.

ca 1425 EwK Rey[42] (Luc 24,21)

quod haec facta sunt

cz. yakżż se to stalo

3. Stać się

----------54a

/8/ nyszly gdy by gy prze
/9/wynyly wczem podlug
/10/ prawa prawego ma /11/
MAly ktho kr/12/amna komo
/13/rą albo dom Rolą czyn
/14/szową temv gey szye
/15/ nyetrzeba odrzekacz
besz /16/ gego woley ally-
sz by ge/17/mv zaplaczono
atesz /18/ panszkye czyn-
szę czo ge /19/ sząszyad
szaszyedzal mo/20/gą pocz
wzaplatą zatą /21/ rolą a-
gdy szye stanye /22/ zap-
latha otymy panszkymy czynszmy

OrtOssol 46,1,w.8-22

/28/ gayą any szadny Sand
/29/ sstara obyczaya gayly
/30/ ale tako przesz gayo-
ne/31/go szandu przednymy
/32/ szye prawowano aony
/1/ tako szyedzely y szwy
/2/athczyly· ą woyth tesz
/3/ ku prawu nyeprzysz/4/
agl a tako gego szan/5/du
szwyathczenye szę /6/ sta-
nye w zapowyedzą/7/ny cza-
sz myedzy dw/8/yema myes-
czanyno/9/mą a o gydacze
gy/10/myenye a ony nye szą

Ort0ssol 48,1,w.28-32 -
48,2,w.1-10

3. Stać się

Szthalnyely nye kthora nyerzadna rzecz, o kthorą by czynycz gorączy rzad, tedy mogą thego zlomczą myerv obzalowacz nazayutrz Ort Mac 85 (dr)

~~[illegible]~~ 3. stać się

Mozely woyth bez gaynego sządu
rok odlozyc do yutra, gdy szye
stanye bezprawna rzecz przed pol-
noczą Ort Mac 130(y)

3. Stać 5

czo szye stanye w prawye przed sządem
y przed przyszyasznylyem, tho ony maya
szwyaderyer pod thą przyszyągą ..., ale
cherą ly czo szwyaderyer, czo szthala
przesz sządv albo wydryely k themu
szwyadeertlw, musza oszobno przyszyadz
Ort Mac 136 (g)

3. Stać się

f b

Eze cu Micolayowey ręce ręczono Micolayui penędze y one mi opsilał, ano szę mu zaplata ne chczala

* stał

1402 Hubert 103

2

(sier.)

3. Stać się

A otho będzyesz nyemy... asz do dnya, chtorego szyą tho stanye

Ew Zam 287

usque in diem quo haec fiant

Luc 1, 20

maly go powod doszwyatczycz a kako a mozely szye mymo zwyaky zaprzecz albo czo /10/ gesth o tho zaprawa /11/ Dla przegygra/12/nyą nykkth /13/ nyema komv /14/ gego czo wzancz an/15/y wyazacz Stanye/16/lyszyą to awysznaly /17/ kto to albo zaprzyly /18/ szyę ktho tego a ban/19/dzely to nayn doko/20/nano.

Tedy on muszy za to czyrpyecz czo gest prawo a Szandzą szlowye woyth to mą szandzycz

---

OrtOssol 74,2,w.9-20

----------182c
na to ten czlowyek przyszedl zaszyą kswemv prawu wesweschech myeszczech
a nykth /22/ mv moze przyganycz /23/ podlug prawa
Jako /24/ gest prawo maydbor /25/ MOzely wy woyth
/26/ besz gayonego /27/
sandv rok odlo/28/zycz do
zayvtrzą gdy /29/ szye
stanye beszpraw/30/na rzecz przed polnoczą /31/ ysz
kogo zabya albo /1/ Czyaszko vranyv albo /2/ oczkoly takyego
ocz by myano goraczy sand
sandzycz albo gaycz

OrtOssol 94,2,w.21-31 -
94,3,w.1-2

/14/ Czso szye /15/ stanye wprawie /16/ przed Sandem /17/ y przed przysząsznyky /18/ tho ony moga szwy/19/athczycz pod thą przysz/20/agą czo kv prawu pr/21/zyszagly ale chczely czo /22/ szwyathczycz czo szyą /23/ stalo o procz sandv al/24/ bo wyedzely kthemv /25/ szwyathczycz mvsszą /26/ o szobno przyszancz po /27/dlug prawa prawego

3 Stać się

OrtOssol 98,3,w.14-27

----------199b

/11/ Zapowyedanye /12/
czo czyny przy/13/szasz-
ny woyth /14/ Sprawa sz-
lowye podlug /15/ prawa
Jako nany za/16/lezy y
zawyeranye gy/17/myenya
y zakladv p/18/rzednym
polozone y ge/19/dnanye
y zlvbowa/20/nye czo sz-
ye przednym /21/ stanye
kyedy przydze /22/ przed
sand ko czokoly /23/ wy-
szna to ma mocz
przetho kakoly woyth wy-
sznawa albo wyszną to ma
mocz

OrtOssol 101,1,w.10-23

3. Stać się

3. Stać się - inferri
Panu oney wszy albo
√ Komu szkoda szą stała, zapłaczysz na Sul. 46.

cui damnum est illatum

1+ 108 Dzień 6

3. Stać się

Y sstal syę boy tego dnya

3Z III Reg 22, 35

Biblia taborska: stal sie gest

comissum est ergo proelium

negligentiae exinde fieri possunt

----------24a

albo gy/19/myenye zapowye-
dacz /20/ albo luczką rze-
cz mowicz /21/ a tho wszy-
tko nyemoga /22/ rowno do-
konacz a thakosz /23/ szye
moze stacz zamyeszka/24/
nye albo czo yest Sprawa
/25/ NA to my przysząsz
/26/nyczy Mowymy pra/27/
wo pospolny poszel /28/
Moze dobrze Rzecznykyem
/29/ bycz Gdy szye ostrze-
sze acz /30/ nyezamyeszka
tego wrze/31/czy czego
szye podyal

OrtOssol 28,3,w.18-31

sum. OrtMac 25

3. Stać się

3. Stać się

Stań się = amen

Bogu... wschistka czescz y chwala na wschythky vyeky vyecznye, stan szφ (~~Deo... omnis~~

~~1/2 XV M PKJ II 316~~

~~honor et gloria~~ (per omnia saecula saeculorum amen)

1426 Msza ~~4~~ IV. 316; sim. ~~Msza 6~~ VI. XIV

I. VIII: szaprawda ~~[illegible]~~

III: day ~~[illegible]~~

VII: amen ~~[illegible]~~

3. Stać

Per ipsum ... est tibi deo patri omnipotenti ... omnis honor ... per omnia secula seculorum, amen, przeszen ... yest tobye bye bogu oczczv wszechmocznemv ... wszythka częscz... przesz vyeky abo na wyeky vyecznye, stan sze

1446-7 Maza XIV s. 185

3. Stać się Stań się = amen

~~Miłosczy zapelayeny bichom bili~~

Day... przesz tego pana naschego, stan szo ~~1/2 XV [illegible] II, 315.~~ (per eundem Christum Dominum nostrum) (amen)

1426 Msza ~~4 s.~~ IV 315

inne mne ϕ

3, Stać się

Da, mylosciuy pokoy wye dnych naszchich ... y tesz od grzechow bychom aby szawszdy wolny ... przesz tegosz panya nyaschego ... kthory s tobo szywye y krolyvye przesz swythky wyeky wyecz-ne, thako day albo stan szo, amen

ca 1431 Msza XII s. 222

i nne msze

3. Stać się Factum est, stało są, in die octavo venerunt circumcidere puerum

stało są = factum est R. XXIV, 75.

XV i m.

~~Jag. nr. 1297 k. 96~~

Br. Kaz. Śrw. I 38

Rozpr. 22 str. 75 pocz. w. XV

1635

Luc. 1, 59

3. Stać się

Myecze twardoscz pokoyą y lasky abyscze gothovy byly naszwyathimi thayomnyczamy bozimi stanszą

1456 Msza 6 s. 263, 264
VI

(amen)

Sim. XIV

(pozostałe 6)

3. Stać ↓

Habete vinculum pacis ... vt apti sitis sacrosanctis misteriis Christi. Amen, ymyeycze twardosz pokoyą ... abyscze gothowy byly naszwyathimi thayemnyczamy bozimi. Stan szą

1446-7 Msza XIV s. 187

3. Stać się

Poswaczenye czala y krwye pana na=
sz<e>go... Zyvothu vyecznemu odtrzy=
manyv srządzenye dostoyne stan sze
(consecratio corporis et sanguinis domini
nostri... fiat... in vitam aeternam
praeparatio) Amen 1456 Msza ~~6 c~~ 263
VI

tim. XIV

XII : tholko się stan

3. Stać

stać się

Bądz nyam swythkym przymuǫczym szba-

wenye duszye y czyela y tesz na wyeczny

szywoth otrzymyanya szdrandzyenye

szbawyenya, thako szǫ stan ca 1431

Msza XII s. 222

3. Stać się

Fiat hec sacrosanta comixtio ... omnibus accipientibus nobis preparacio ad vitam eternam. Amen, bacz tho barszo szwyathe szlaczenye ... wszythkym przymvyaczym nam srzadzenye na wyeczny zywoth. Stąn sze

1446-7 Msza XIV s. 186

3. Stać się

Czyn mye twim zawsdy poluchacz przykaszanyv... boze na wyeky vyecznye stan sza (fac me tuis semper inhaerere mandatis... Deus in saecula saeculorum amen)

1456 Msza 6 ~~s.~~ VI 264

~~sstayn sze~~ ~~III~~

sim. XIV

III: sstany szye

XII: stan sza thoko

3. Stać się

Panye, szynye bozy, ... vczyn myą nyaą twym poszlusznym przykaszanym ... yen szywyesz y kroluyesz sz bogyem oczczyem ... bozye nya wyeky wyecznye, stan szą thako, amen

ca 1431 Msza XII s. 223

3. Stać się

Libera me ... a cunctis iniquitatibus meis ... qui viuis ... cum deo patre ... per omnia secula seculorum, amen, sbaw myą ... od wszech slosczy grzechow moych ... yen szywyesz„s bogem oczczem ... na wyeky vyekom, stan sa 1446-7 Msza XIV s.

3. Stać się

~~S~~twarzo czesnego bacz nawsze =
kradztwo wyczesnye nowyczky
na oyeky
wyecznye stanyą.

VI
1456 Ksza 6 Ks. 264
~~1453. XXV. 8~~ .
Jym. XIV

~~A~~ de numero temporali ~~fr~~-ad no=
bis remedium sempiternum (in
saecula saeculorum amen)

(inne mn ...)

3. stać się

Quod ore sumpsimus ... et de munere temporali fiat nobis remedium sempiternum in vitam eternam, amen, yesz czyalo vsty panye przyalysmi ... a sz darv czesznego badz nam lekarstwo vyecznye na wyeky vyecznye, stan szą

1446-7 Msza XIV s. 188

3. Stać ½

1229 Taco my pomoz bog etc. yaco nye-
bila to czelądz | Jarognewſkego
Jąna czſo nan pyotr onye ſza | lo-
wal adalim przethtim rok otpuſcze-
nye nyſz | ſye tho pobranye ſtalo
anyſzø ſgrodu ſdrayma | zgely any
zaſza wyachali any tego Jan vſzith |

1426 Jozu nr 1229

3. Stać s

1230 Taco my pomoz bog etc. yako nyebila tą[1]) czeladcz | Jarognewſkego Janą[1]) czſo nan pyotr onye zalo | wał oftø[1]) grziven tey czeladzy Jan przethtim rok | othpuſczene dąl nyffchą[1]) to pobranye ſtąlo[1]) anv[1]) | ſgrodu ſdragvma ſveli anv

1426 Poza rw 1230
Przyb 19

3. Stać się

Dwa z uczennykow ... gydechu do mesta, ...
thedy moluili spolu otem offsem, gesto
sę stalo (quae acciderant,

ca 1425 EwK Rey 41/ (Luc 24,14)

3. Stać się Stań się = amen

Bąncz czescz bogu oczczu y schynu bozemu y duchv szwyathemu v troyczy yedynyemu. Amen. Sthąn scha.

ex. XV Pam Lit XXIX 117.

Zstać się 3. Stać się

Sstać się

Agdy bogo dosza drął dal
thoszą wyelky dzyw sstal

Aleksy w. 194

Et subito facta est cum angelo multitudo milicie celestis exercitus laudancium deum et dicencium a tako nagle

3. Stać się = fieri

√ Stało sze wyelge poruszene | R. XXIV, 359.

XV med.

rzyschey wyebyeszkey chwalącego pana a rzekącz

Luc 2, 13 mikr. k. 63 r (głosy nieczyt.)

3. Stać się do. hisolacio fecha est

----------100b

thy zaloby /28/ szą povma-
rley rączą /29/ Gwar szye
stal slowie /30/ aby wyą-
czey albo w/31/yszey nye
nyezalow/32/an Tedy od po-
wyedzal /1/ Ten ozalowany
czlow/2/yek pytayącz tak
Gdysz /3/ on zalowal po v-
mar/4/ley raczcze Azaly
nyema /5/ tego doszwyath-
czycz al/6/bo dowyescz po-
dlug pra/7/wa szkazanego
ysz ma /8/ daley pytacz A
kako to /9/ ma dokonacz a-
lbo doka/10/zacz

OrtOssol 62,1,w.27-32 -
~~62,2,~~w.1-10

3. Stać się

Thedy zaloby po vmarley rącze gwar
szye stal, szlowye aby wyączey albo
wyszey nye zalowal Ort Mac 80(i-r)

tedy ten rzecznyk gest wynowath a ma woythowy pokupycz wyną y straczyl prawo szlowye ▪ zostal beszpra /9/wa anye moze wyaczey /10/ rzecznykem bycz Sprawa /11/ Gdy woyth w/12/oldruge o glo/13/wą o czyaszkye rany al/14/bo o ktorakoly beszpra/15/wna rzecz Syrothna czo /16/ szą cz stalo nyewyescze /17/ slowye ysz gey mazą /18/ vrazą albo zabya albo /19/ dzyeczom oczczą a then tho vrazony albo zabythy nyema rodzyny

---

OrtOssol 91,1,w.8-19

/18/ Gdy woyth foldruge
/19/ o glowa czyaszkye rany
/20/ albo oktorakoly bezpra
/21/wą rzecz syrothną czo
/22/ szye stalo nyewyesczye
/23/ ysz gey mazą wrazono
/24/ Gdy kogo owyną o /25/
glową o czyaszkye ra/26/ny
albo oczkoly gynego /28/ W-
naszem myesczye /29/ geden
przypowyedal /30/ szye kv
polv murowy /31/ szwego
szaszyada

OrtOssol 21,1,w.18-31

2. Stać się

Vma być szyk: tego zabitego człowieka przyjaciel albo te(n, ko) mu się stało

----------71d

A ma o/8/stacz przesz wsz-
ey sprawy/9/edlywey odmowy
pod/10/lug prawa maydborsz
/11/ Pytalyscze nasz /12/
o prawo thym/13/y szlowy
Gdy by /14/ ktho koko za-
byl wmyescz/15/kyem prawye
albo gyne /16/ czo nyesp-
rawnye vczynil /17/ y szl-
osczywe albo czo szle /18/
go a tego szabytego czlo/19/
wyeką albo temv szye /20/
stalo nyeszprawnye czo /21/
szlego przyyaczyel nye
/22/ chczalby tego fordre-
wacz

3. Stać się

OrtOssol 49,3,w.7-22

3. Stać się

Psalm Dawydow... o czlowyeczem oprawyenyu,
yesz szye stalo w pyrzwą sobotę

Puł 23 arg.

3. Stać się

Y stanye seka = et erit

et erit in die illa, dicit dominus

1471 MPKJ. V 87

Jer 4, 9

poddaly szye tako przed
szyedzączą radą tedy prz-
epadnye... Szlowyenszką
grzywną
/26/ A staryelyszye tho p
/27/rzed woythem tedy m
/28/v przydze zato osszm
/29/ szelagow sprawa pra
/30/wego maydborszkyego
/1/ Kyedy by wn/2/asznym
mye /3/ myeszczye czlow/4/
yeka zatwerdzono slo/5/w-
ye poraką albo gynym /6/
kthorym obyczagem al/7/bo
ytesz gdy szwan ku pra/8/
wu A nye przyszedl
a oth banthowan szlowie
szkazan
OrtOssol 72 A,
w.26-30 - 73,1.w.1-8

3. Stać się –

~~Otcz thy mnye gospodnye przyvytasch, tedy bandzye y sthanye szye mogyey dv-schy Naw. 125~~ Raczyz my thodacz... abych szye w thobye kochala a thy ve mnye... sthan my szye tho, amen. 139.

823

3. Stać ξ

A gdysz to twogy bogowye byly, czemusz tego, czso sye gym stalo, nye wyedzely?

Błaż 322

(quid iis facere volebamus)

3. Stać się = fieri

Jesus rzekł k niej: stani sie tobie, jakoś uwierzyła [= Jesus ait: fiat tibi sicut credidisti] Rozm. 223.

8. Stać się = fieri

Y rzekł mily Jesus centurjemu: idźi a jako uwierzył, tako sie stani [et dixit Jesus Centurioni: Vade, et sicut credidisti, fiat tibi] Rom. 287.

3. Stać się = fieri

Tako nasz miły zbawiciel dotknął się ich powiedzeniem: podług waszej wiary stań się wam [secundum fidem vestram fiat vobis] Rom. 298.

3. Stać się = fio

Tedy odpowiedziawszy miły Jesus i rekł jej:
O niewiasto, wielika jest wiara twoja, stani
się tobie, jako ty chcesz [O mulier, magna
est fides tua: fiat tibi sicut vis] Rom. 358,

3. Stać się = fieri

Jesus rekł jemu: Dzisia temu domu stało sie i dano wszytko zbawienie t. hodie salus domui huic facta est] Rom. 406.

D. Stać się = fieri

Od Boga się to stało a jest dziwnego przed naszymi oczyma [a Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris] Rom. 411.

3. Stać się

Tłuszcze wielkie luda ... słyszeli wkrzeszenie Łazarzowo, które się stało przezeń Rozm. 44 f.

3. Stać się

Nie ostawią w tobie kamienia na kamieniu tegodla, iżeś nie poznało czasu nawiedzenia swego, ktore się k tobie od Boga stało Łuk. 448.

3. Stać się = fieri

A gdyż było śrzod nocy, stało się wie-
likie wołanie [media autem nocte clamor
factus est] Rożm. 48f.

3. Stać się

Stań się podług woley twoiey Rom.

505.

3. Stać się = fieri

Jest li podobno, oddal ode mnie ten kielich, ale sie stani podług wolej twej [fiat ~~f~~ voluntas tua] Rozm. 610.

3. Stać się nad kim

Vidział oczyma twego bostwa wszytko, co się miało stać nad tobą Rolm. 613.

3. Stać się

Ach, co się wiele złego stało przeciw stwo-
rzycielowi przez łaskę świętą! Rom. 685.

3. Stać się-

Apostołowie ... powiedzieli ... : O Maryja ...
nasz miły mistrz jęt a nam cie wielika
ciężkość stała Rom. 694

3. Stać się

Piotr... rekł: Biada mnie nędznemu, bych był pirwej umarł, niż mi się to stało Rom. 738.

3. Stać się.

Wstał jeden fałszywy świadecznik i rekł: ... Stanie li się nam to nieszczęście, iż by ji puścił król, lud zebrawszy się nas samy i żony i dzieci nasze pogubi Rozm. 743.

3 Stał się

Wszedszy w radę kupili ... rolę figulową ...
i dali ją na pogrzeb pielgrzymom, które
się stało bożym przezwiskiem Dom. 763.

3. Stać się

Kako by to mogło być, iż by Jeremiasz mowił a tego nie czciemy w Jeremiaszu, ale w Zachariaszu?... Duchem świętym sie to stało, a by ukazano, iże prorokiem jeden duch jest mowiącym Rozm. ~~[illegible]~~ 765.

3 Stać się = fieri

Owoż ja sługa Boża, stani mi się podług twego słowa [fiat in me verbum tuum] Rozm. 50.

3. Stać się = perpetrari

Taka działa (taka cziala)... czynił w swej młodości, ktoreż... nie stały sie przed wiernymi albo dostojnymi ludźmi [nec coram fidelibus fuerunt perpetrata] Rozm. 162.

2. Stać się = fieri

Co sie stanie nad t[w]em ciałem,
ktorej ostanie? [quid de dulci corpore
tuo, quod manebit, fiet] Rorm. 169.

3. Stać się = fieri

Słowo Boże stało się nad Janem,
synem Zacharjaszowem, na pustyni
[factum est verbum Domini supra
Ioannem Zachariæ filium in deserto]
Rokm. 175.

3. Stać się

Czcienie o krzczeniu Jesucrysta, ktore sie stało od świętego Jana Rozm. 185.

3. Stać się

Ale jeszcze jest wątpienie, kiedy się to stało o Judaszu: ~~[illegible]~~ albo przed pokonaniem Boym, które się stało u Pilata..., albo potem Rom. 767.

3. Stać się

Święty Augustyn mówi: ... trudno dociec, którego dnia albo którego czasu się to stało albo przygodziło Rom. 767.

3. Stał się

Jakoż dobrze święty Augustyn, iże się
kupienie roku stało po wstaniu z mart-
wych miłego Jezucrista Rom. 768.

3. Stać się

Czemu miły Jezus przepuścił, iże ten zdrajca jego taką śmiercią swój żywot skonał? K temu odpowiedają, iże przez trojaką rzecz to się stało Rom. 769.

3. Stać się

Ku ubaczeniu tego, bysmy wiedzieli, kako
sie jedno po drugiem stało albo wiodło, mamy
tako wiedzieć, iże duchty Jan wiele opuścił wy-
pisania umęczenia Bożego, co ini trzej Ewange-
liści napełnili Rom. 789.

3. Stać się

A takoż przysądził, iżby się mi[a]ła stać prośba żydowska o Barabasza, ktorego są prosili, i puścił im tego, ktory był prze mężobojstwo wsadzon w ciemnicę, a Jesucrista podał ich woli. Rozm. 814.

3. Ptać sis

a to sie stało przeto, by sie pismo napełniło, ktore pisano o onem dostojnem Jopie, iże od piętnej (!) nożnej aż dowirzchu głowy niebyło wnim zdrowia, czuż niebyło miesce, ktoreby nieurażono, bo wkażdą ranę dziesięć razow uderzono. Rozm. 822.

3. Stać się
stało sie

Ale podług świętego Augustyna iże święta głowa jego jego (!) słodka trudno pchającem tarnim boską wolą stało sie, iże tako ukoronowan, aby sie tym ukazan, iże on jest mocarz wyciężny nadnieprzyjacielem bojującym, jakoż to zjawił świętemu Janowi wtajemnicach niebieskich, gdzież tako stoi: Rozm. 830.

3 Stać (się)

Yakom przod dzelil Byenka z braczą,nysz

szye tho rancoyemstwo (s) stalo

1422 Pyzdr nr 706

3. Stać (?ý)

Ysze przod dzelon Byenek z bracza,nysz

szye tho rancoyemstwo (a) stalo

1422 Pyzdr nr 707

3. Stać ś
~~Stanąć~~

Nye odwraczay twarzi twey ot nyszadnego ubogego, bo tako syą stanye, isze y ot cyebye nye bądze odwroczona twarz boza

BZ Tob 4,7

ita enim fet

Miedzi wszemy grzesznymy skotky

3. Stać się

Nyczs nyeoslepy richley iako nyeczystota..

aczby teesz kromye grecha

sye stalo V- ~~Kz XV. Bibl. Warsz. 1873 III.~~

~~Glog. facs~~ Gloger

Vyakow malszenstwie prawym

obrzą [...]

3. Słać się "fieri"

A łhakesz mowymy, kedyby przełh słarosłą naszym tho szą ssłało. Sul. 64

si... hoc factum fuerit

4 154-5 Dziełin

3. Stać się

Dwa z uczennykow ... gydechu do mesta, ... thedy moluili spolu o. Tem o ttsem, gesto są stalo, V

y stalo są, V kdys mowily sobe ..., thedi Jezus przybliyzyw są gydze ze s nymy (

~~(Et factum est)~~

ca 1425 Ew K Reg 41 (Luc 24,15) 14-5

V factum est

V quae acciderant

quod promissio dom facta non sit coram iudicio banito

----------70b

/21/ ato wysznanye wszął
/22/ yawnye pyszmo sthy/
23/my szwyathky czo przy
/24/ them byly Tedy nye
/25/moczny vmarł Tedy /26/
tego vmarlego przyya/27/
czele rzekly Tho daro/28/
wanye y sąwyaszanye /29/
nyestalo szye przed gay
/30/nym Sządem yako gest
/31/ prawo albo my mya/32/
lo bycz Tedy rzekl ten
/33/ zywy towarzysz Jam
/1/ Szye sznym darowal y
/2/ sząwyąszal

OrtOssol 48,4,w.21-33 -
~~49,1~~,w.1 sim. 16 53,2 etc.

3. Stać się

sim. OrtMoc 60

/12/ y od powyedcz obvdw
/13/ bylo popyssano Tedy
da/14/ly tho przysszaszny-
czy /15/ czyscz przeth nym
ypyta/16/ly obudw stronv
Tako /17/ ly szye Tho sta-
lo Tedy /18/ od powyedzely
zobv stro/19/nv na to mamy
wtk/20/em doszycz pothem
yąw/21/no rzecznyk procz
szandv /22/ na drodze rze-
kl przyszą/23/sznyczy nye-
sprawnye/wczynyly Jsz ony
wya/25/czey gedney stronye
az/26/daly Szwogych vsth
odpowyedcz gego popyszacz

OrtOssol 53,2,w.12-26

3. Stać sie

Gdyby kogo ktho zabyl... a thego zabytho człowyeka albo thego komu szye sthało nyeszprawnye czo szlego

Art Mac 61 (góra)

3. Stać się

Co schią ma stacz s tego = quod facto opus ~~est~~ sit

quid?

1471 MPKJ. V, 34.

sim. lub

ferte sententiam et in commune decernite quid facto opus sit

Jud 19, 30

k. 15r

3. Stać się

Stała się = factus est timor R. XXIV, 76.

super omnes vicinos eorum

Jag. nr. 1297 K. 96 XV in.

Br. Kaz. Sim. I 39.

Rozpr. 24 str. 76 pocz. w. XV

1659

Luc 1, 65

?. Stać się

Factus est, stala sua, timor magnus super vicinos eorum.

XV mod. RRp XXIV 360

k. 1320

Luc 1,65

mikr.

3. Stać się

I stało szyę yest V, gdy kaplanstwa poszyval Zacharias ... vyszedl, aby kadzydlo kladl

Ew Zam 287

factum est autem

Luc 1, 8

3. Stać się

Hii duo principes ... protraxerunt, ~~przedluzali, oczakawali~~ usque ad festivitatem Pascalem, ad quam omnes nobiles ... conveniebant, quo facto, gdy sye tho stalo, mox eam obsiderunt, quod nullus exire poterat XV p.post. GlDom 75

3. Stać się

Ps⟨alm⟩ Dauid⟨ow⟩... za boze zmartwychwstanye, yesz rano stalo szye yest

Puł 2½ arg.

3. Zstać się
Sstać się

A gdyż tho sye zsthanye, thak...

...thedy ma byczi obleczon ~~y przyath~~

Reg.
1484 ~~Rafil. IV~~ 707

quibus sic premissis

3. Stać się

Tho sza <u>sthalo</u> przed gayonim szadem, ysz dal Pyotr trzy grzywny

1478 R K J Ł VII 59

3. Stać się

To vypyszanye pyrve stalo szyę yest
od przeloszonego Syryey Czyryna

Ew Zam 292
(haec descriptio... facta est)

Luc 2, 2

3. stać (2x)

1271. Byerza to kuſwey duſchy ykuſwe-
mu ſza | mpnyenu Jſzem gyeſdzil
ſkmethowiczem | dokxadza dzeca-
nowey wſy dokuczcowa | zadayacz
prawa aby muſza prawo ſtalo |
atam muſza neſtąlo |

1427 Pozn nr 1271

sstać

Jaco ten ſlodzey czſo mi nagrod[a])
vczekl | aſnim mi ſzø p[ra]vo neſſtalo
ten mi | taco vele pobral chanſebnø
rze|czø iaco dwadzeſzcza grziuen

[a]) *Piek. 1259*: u ogrod.

1408 kościan nr 361

3. stać ś

Tako gim pomozi bog ÿſwanti † | Jako tho ſwatczo. Jako Thomiſlaw | Turewſki *cum duobus tam bonis sicut* | *est solus et XX inferioribus.* Gwal|tem otbÿl Starſzego ÿ Soltiſſza. | pana pÿotraſzewego ſbraczo otpra|wa. hÿ tam ſpozeſzczo prawo mu ſze neſztalo etc.

a) *Cała zapiska skreślona.*

1415 Kościan nr 533

3. stać
(z)stać

Tako gim[6] etc., ÿz pan przibiſlaw Jeſz|dzil[7]. do[8] Welena[8] zandacz prawa v | xandza Opatha na Oczka Mlÿnarza[9] | zadzeſzancz[10] grziwen groſſow[11] ſzÿro|kich. rąkoÿemſtwa. atam[12] muſze p[ra]|wo vxandza[13] opatha. neſtalo[13]. ſztÿm | Mlinarzem.

(IV 497) [1]*add.* strenuus vir.— [2–2]ab

1419 Kościan str 749

swego wynowacz/33/czą ma
gemv szandzą /1/ Sandzyos
a prawa po/2/mocz poko
szye gemv /3/ nyestanye
podlug prawa /4/ Maly v-
nasz xą/5/zą albo pan /6/
naffaszego myesczany/7/na
zalobą czosz szluszą /8/
ku waszemv praw ny/9/emy-
eczszkyemv tho ma /10/ on
zalowacz wszandze /11/
przed waszym dzedzy/12/
cznym woythem tha/13/mo
gyste nadzedzynye /14/
wgego woythowstwe

3. stać się

OrtOssol 47,2,w.32-33 -
47,3,w.14

a yego blyszy n/3/yechcze
tego zalowacz /4/ Tedy mo-
ze to Sandza /5/ albo woy-
th zalowacz /6/ przeto a-
by ta glowa p/7/rzesz pr-
awa nyeprzeszla /8/ ale
stanyely szye komv /9/ czo
szlego nyespraw/10/nye Ja-
ko roszboy Czyą/11/szkye
vranyenye albo /12/ czo
kolye takyego komv /13/
Wolą ly ten nagwalth /14/
szlowye nyestoycze ya/15/
ko by myasto zaloby

Stać się

OrtOssol 49,4,w.2-15

3. Stać się

Sztanye ly szye komu czo szlego, nyeszprawnye, thedy
moze on szwey szkody zamylczecz Ort. Mac. 61.

3. Stać się

Y vpsza (!) sze mv otplata stane a deo. ca 1450
Fil. IV 576.

3c Stać (się)
2x

atam acz bÿ ſzye czſo ſtałlo
684 *Jaroſlaowÿ tho ſzye ſtalo | zaÿego
poczøtkem yſzy pyrzwe | ranÿl

1423 Kal m 684

3. Stać się

Jake ten gisti Jassek zobical sę
yest, esz ma za to prawicz..., gęzes
+ki mu cnigwda stale w gego hyme-
nu

XV in. Małk 118

3. Stać się

212. czo Jakup[2]) ſzaloual na | ⟨Sz⟩big-
newa, vtem gẏ potwarſzil seſze-
gemu to | ⟨ne⟩ ſtało

1396 Pozn nr 212
Lelen I nr 2273
Hube Zb nr 302

3. Stać się

Acz thy mnye, gospodnye, przyvy-
thasch, tedy bandzye y sthanye szye
mogyey dwschy

Naw 125

3. Stać się = fieri

To mi se ~~(26 b)~~ sstallo,

ize sprawie dliwosczi twogich szukalem

[Haec facta est mihi, quia iustificationes tuas exquisivi].

M W. 26a-6 ~~26 b~~.

Psal 118, 56

3. ~~staje~~, stać się

Yusz czy nye vyem, czocz my sza
slego stalo

~~MPKJ I. 192~~, 369.

~~D. osm. 363 369~~

De morte 4,

3. stać się Grosza czebye, ostap malo, bocz

Nye vyem, czocz my szya stalo

~~MPKJ. I. 184~~/98.

~~[illegible] 98~~ De morte w.

3. Stać się

li w obyczay swiadeczstwo odrzvczacz, ktorym odrzvczenym czynya sylne vczysnyenye prawdze. Przeto o takye odrzvczenye tako vstawiamy: kyedy ktoby swiadeczstwo wyodl a temv by to odrzvczano swiadeczstwo klątwą, tedi ten, komv syą the sstanye, kromye obraszenya swey rzeczy mosze gynsze swiatky wyescz, acz ge ma. Paknyaly nye mosze myecz gynszych swiatkow, gedno czso są abo badą w klatwie, tedy chczemy, aby ten, od kogo clyątwa wydana bądze, pod dobrym rąkoyemstwem abo pod przysyęgą

Sul in 4 fg-o inny

3. Stać się

Otho służebnyczka bosza, stan
my szya podług słowa twego

Ew Zan 288

fiat mihi

Luc 1, 38

3. Stać się.

sethan myszą podług szlowa

*Ahwyego

~~Wa~~ IV R. XXV. 221.

p. post.

3. stać się

Stany my sza podlvg szlowa thwego

2 ~~pot.~~ XV p. post. S. K. J. I, 147.

/2/ szą̨wyą̨szal tako Jako mye/3/dzy namy na pysszano /4/ wyawnem pyszmye prze/5/tho nasze darowannye y /6/ zawyaszanye ma stacz /7/ Bo tho szye stalo myedzy /8/ namy szdobrey woley y /9/ szvmyszlu poczwyerdzono /10/ a szprawem nygdy przecz/11/ yw temv rzeczono any /12/ szgynaczono do yego szmy /13/erczy kthory thu myedzy/thymy ma sprawnye 0 /15/dzerzecz tego vmarlego /16/ rzeczy albo gymyenye

3. stac się

OrtOssol 49,1,w.2-16

3. Stać się

1

Stała ssą umowa meczi Jassekem a meczą .. Gerantem

~~1402~~ gratk. 118.

IV n.

Stać - stare albo starożć

tedista oba wodla ossadø albo opole ...

Tegdi, gdy stała ossada pane bytgostkey 1402 Małk. 117.

Wg. Bibl Warsz 1861 III 34

Stać
Jaco ta

Tossna ⌴ ta yest stała na Mieolaioue szemi 1415
Akt H. III, 250.

Kalisz

wg Kal nr 488

⌴ iasz iest wszantha de Przedwoyowego
domu,

stać się.

Czemuscye nye chowaly bogow naszich,

Waż. ~~Apil.~~ 5/321.

Vaby sye gym ta nyeczescz nyestala? ~~[illegible]~~ (Toc. 12.)

Vego czso sye gym stalo nyewyedzely? ~~[illegible]~~

Waż. ~~Apil.~~ 5/322.

V° A gdysz to twogy bogowye byly, czemusz

V° (quid iis facere volebamus)

Stać

Proszyli Boga za tho, .. by mu mogły lysth othyącz, eszby ale posznali malo, ezoby na thim lyscze stalo R. XIX, 108.

Aleksy

Stać ?

Stały ?

<k dobremu>

Święta kat[er]ina nemeskacy i[esc] stala, ne zlem ne lezala Kriw. br 39.

364

stać
stojący

sponda est pars lectuli vel scrinij,
eyn sponbeth, stoyacze loze

c. 1500 Erz. 101

Stać się

nyebądzyesz mogł mowyc asz do dnya,
chthorego szyą tho stanye.
EwZam ~~Ew. ex. XV 87 XIIII~~ 287

stanmy szya podług słowa thwego. ib. 288

~~A gdy szyą stał byath dwanaszye. ib. 296~~

po mnye przyszedł mąsz, chtory p(r)zedemną
stał szya yest. ib. 301

~~I stała szyą yest bogaszn na wszysthky sąszyady.~~
ib. 290

swadzba stała szyą yest ~~wch~~ cochanye. ib. 303

I stało szyą yest, gdy kaplanshkwa poszywał
Zacharias. ib. 287

Stać

on stał podlya yeszyora Genezareth.
~~Ew. ex. XV – JF XIII~~ EWZom 306

drugyego dnya Gepak stał Jan y
zwolenykow yego dwa. ib. 301

gwyasda... wprzedzała gye, aszgdy przyszedwszy
stała na wyrzchu, gdzye było dzyeczą. ib. 294 ?

(stanął ib. 292)

EWZom

Luc 5,1

Stać stare

yestem Gab[ri]el, chtory stoyą przed bogyem. Ew. ex. XV PF XIII 287

okazal mu szya Angyol bosy, stoyaczy Na prawycy ołtarza. ib. 287

wydzyal dwije lodzy stoyacze podlya yeszera, ib. 306

Ew Zam

Stać

Stal roky na margorzatkę

14 II Hube. Kol. 57

~~14 ,Przyb. Kość.~~

Kol nr 357

Stać

Vyednano Marczina z Yera[n]tem, a Marczin w tem ne stal 1400 Piek. 4.

Pozn nr 421

Stać się

W mey dzedzine w Balczu stało szą prawo Wincencio o yego czlowieka 1403 piek. 147.

Pozn nr 736

Stać

Tho szitho, czo go dobil Maczey na Paulo, to stalo sza dzewącz grziwen.

Kościan 1400 Lokaz. II, № 2715.

Kościan nr 208

Stać

Ten kon... stał z sześcznadzcze grziwen

Pyzdry 1406 Piek. ~~Kość~~ 303.

Kościen w 294

Stać w prawie

Gdi umarł Bogusław, teti Woyczech stał s nim w prawe o dczirzi grziwni 1397 Teksz. II, № 1967.

Kościan nr 90

Stać za szkodą

Pozn. wr 193

Jakom Petrowi ne sdził ~~koni~~ pr[z]esz prawa ani gemu nigdy za ~~szkodę~~ stał 1396 Lekszt. I, № 2183.
~~Czso Vęcencewi kon sdechł, sa tem mu ya za szcodę~~
ne ~~stał 1405 Piek. 268.~~
Kościan wr 270

Stać

H.... wmowił rok na pątek a nye na sobotę,
a ten yesm rok stał.

1404 Piek. ~~Kośc.~~ 216.

Kośćan nr 219

Stać się

Ne slubowal, bi mu szą gwalth ne sstal w gego domu o yanczcza.

1405 Piek. Kość. 272.

Kościan nr 281

Stać się

Ten slodzey... mi u ogrod vczekl, a ~~sa~~ s nim mi szą pravo ne sstalo.

1408, Piek. Kość. 362.

Krośnien w 361

Stać się

Czso my sze koly schkody stalo, to my sze ot Ramsza stalo

400 II 2481.

Kościan w 151

Stać za co

Pozn. nr 22

Ten scot, czso mi ranczil Prandotha, ten stal za sze[s]cz grziwen 1387 Lekn. I. No 203. To stalo pandz krzewen 1402 Piek. 90. Pozn 547

Pozn.

Stać za co "być wartym"

Mayą gee oszącowacz zacz by stało
~~2 pol. XV~~ Ort. Br. VII 566
za podobne pyenadze zacz tho
zymyenye stogy
Ort. Br. VII ~~ib.~~ 573

Stać

Panye woycze, owo stogy pany Anna ...
y wysznawa, ysz then masz przynyosl
pyenądze

Ort. Kat. 142

~~II ½ XV Sitz ber. C XI 142~~

Stać

Tedy pyta daley: Moga by tako stoyącz strofowacz ortela?

Wydadzą, mv: Możesz słoyacz.

Ort. Kał. 197

~~II 1/2 XV Sikber. CXI 197~~

Stać

Panye woycze,..., pytam mogą by wnycz
w lawyczą, iako tu stayą [pro: stoyą]
y chodzą?

Ost. Kat. 199

~~II 2 IV Sekber. CXI 99~~

Stać

Gedna nyewyasła... yest swe gymyenye y szwa
rzecz wszdała... y vczynyla szwego
bratha opyekadlnykyem kv dokonanyv
gey wszdanyv, iako stogy zapyszano...
w... reystrze

Ort. Kat. 300

~~II 7/2 XV Sitzber. CXI 300~~

Stać

ten stoyaw thuta a wkasz ysz masz

~~2 pol. XV~~ Ord. Br. VII 556

~~Stać~~ ~~Stojące~~ Stać imienie

na szwem stoyaczem albo nyestoyaczem gymyenyv

Ost. Osr. VI 370

~~II 1/2 XV JA VI 370~~

Stać

~~Niestojący~~

Wszdaly gey tesz czo swego yle stoyaczego ~~yle nyestoyaczego~~ gymyenya przed... szą dem, tho tesz gey przydze,... a ku gynemu gymyenyo swego maza obroną nye ma

~~Ort Kat 181~~

Ort Br Rp 29, 4

sin. Ort Mac 27

~~II 1/2 XV Sitz ber. C XI 181~~

~~Stać~~: ~~Sb~~ stać jące imienie

Then mvszy thym dzyeczom gych gymyenye gydacze vpewnycz szwym nyegydaczym gymyenym to gest stoyaczym

~~2. pol. XV~~ Drt. Br. VI 385
sim. ib. 391

~~II½ XV JM VI 385~~

Stanąć

Goly czlowycka ozaluyą o glową... a ten czlowyek postawy poranką ku prawu, a gdy nye stanye albo go nye postawy, czo o tho poranka ma czyrpyecz?

Ort. Kal. 305

~~II 1/2 XV Sitzber. CXI 305~~

Stać w sądzie

Sąszyeczkye ludze czo nye szluchayą
kv naszemv prawu ... thy może woyth
zarączycz aby prawu stały przed
szwym sandzą Ord. Br. VI 359

~~II 1/2 XV JA VI 359~~

Stać

Anna stała przed gaynym szandem z gey rzecznykyem.

Ord. Kab. 142

~~II ½ XV Sik ber. CXI 142~~

~~Stanąć~~

Stać ku prawu — stangi

gdy by ku prawu nyestal a przeto by wynon o głowa

~~2. pół. XX~~ Orl. Br. VII 559

Stać 'uważać się'

Gdy szye kto ... spuszczy na szwyadrecz-
thwo szyedzączey rady czo ony koly
wysznayą to ma ... stacz mocznye za
prawdzywye szesznanye

Ord. Br. VI 356

~~II½ XI JA VI 356~~

Stać (są dowe)

Nyegestly ten wyedzacz przeczyw szwey przyszadze yawno vczynyl gdy szwym przyyaczelem na przeczyw przyszasznemo ortelowy stal

O.S.Br. VI 376

~~II 2 XV JR VI 376~~

Sta:

gdysz sta stała obu Sampyerzy

~~z. pol. XV~~ Ort. Or. VII 549

Stać

Tho woyłhowstwo dwa opcza człowye-
ky mayą gee oszączowacz, zacz by
stało.

Ost. Kat. 212

sim. Ost. Br. VII 566

~~II 7/2 XV Sitzber. CXI 212~~

~~Stać~~ Stać Stojące imienie

Myesczanyn..., ktory... stoyacze gymyenye
szadzą... zapowyedzal, albo przymarle
stoyacze gymyenye prawy, then muszy
tho prawycz przed prawem

Ost. Kat. 135

Sim. i b. 302

II 7/2 XV Libber. CXI 135

Stać

Stać : Stojące imienie

Ale stoyacze gymyenye, yako dzyedzyna, nye mosze wszdacz, abysz szam oczwysczye [s.] bandze podlug prawa ~~II 1/2 XV~~ (brł.) Vrtel 119.

Stać

Stać Stojące imienie

Czo masz szwa zoną zarobyl, tho zenye po nyem szostanye; a wszda ly gey tesz czo swego yle stoyaczego gymyenya przed gayonym sządem, tho tesz gey przydze ~~II 1 XV~~ (Art.) Vrtel 118.

~~Stać~~ : ~~Stojące~~ stać imienie

Mozely opyekaldnyk ... they zenye ostatek wyaną zaplaczycz z gydaczego gymyenya albo y stoyaczego czego z gydaczego nyedostanye

Ort. Br. FI 391

~~II 2 XI JA VI 391~~

Stać sie

Gwar szye stal

Osl. Br. VI 365

~~I 2 XI JA VI 365~~

Stać sie

Tego szabytego czlowyeką albo temv szye stalo nyeszprawnye czo szlego przyyaczyel

Ost. Br. VI 360

~~II 1/2 XI JA VI 360~~

Stać się

Gdy szye słanye zaplatha s. łymy
panszkymy czynszmy podlug tego
yako szacz stogy.... tedy moze pan
vczynycz sz nya... czo chcze

Ort. Br. VI 358

~~II 1/2 XV J/H VI 358~~

Sta~~ną~~ć sie

Stanye ly szye tho przed woythem, tedy mv przydze za to osszm szelagow.

Ost. Kat. 296

~~II 7/2 XV Sz2ber. CXI 296~~

Stać się

Ony maya ludze przed prawo poszwacz, albo gymye-
nye zapowyedacz, albo luczką rzecz mowicz, a tho wszy-
tko nye moga rowno dokonacz, a thakosz szye moze
stacz zamyeszkanye ~~II 1 XV~~ (Ort. Vrtel 118.

----------63c

/9/ Gdysz mv szą wszyth
/10/ky rowne dzyeczy age-
st /11/ sprawa prawego ma
/12/ TEsz nyemay/13/v ny-
kogo wi/14/szey zaraczycz
nyszly za/15/cz √stoyą tho
gest podlu/16/g yego pl
zaplathy /17/ wyyawschy
nyszly/18/by gy zaraczono
wp/19/yenąsznych dlugow
/20/ Tedy moze zarączacz
/21/ podlug pyanądzy czo
/22/ gye wynowath pod/23/
lug prawa prawego

Stać

OrtOssol 45, 4,w.9-24

√zam. stoji

----------11d

/18/ Kyedy by wnasz/19/em
myesczye czlowyek /20/ za-
czwyerdzon slowye /21/ po-
ręką /24/ Umrzely nyewya
/25/stą a ponyey nyszadne
/26/ dzyeczą nyezostanye
/27/ komv przydze gey gy
/28/dacze [gydacze] gymyenye
/30/ Gdy by czlowyek m/31/
yal nakogo szwyadecz/32/ny
lysth o dlug szgay/33/nego
sandv a then czlo/34/wyek
rzeklby tako /2/ Gdy by ge-
den czlowyekv /3/ drugemv
zastawyl rola /4/ albo
kthore √stagye gy

OrtOssol 18,4,w.18-34 -
19,1,w.2-4

Stać

stające imienie

√zam. stają(ce) ji(mienie)

aya sam /7/ Ten koyn zapo-
wyedzal /8/ tedy to moge
√zapowye/9/dzenye str[a]czy-
cz mocz mye/10/cz natho
waszey nav/11/ky proszymy
kthory /12/ thv ortel mo-
ze szye ostacz /13/ podl-
ug prawa pravego /14/ NA
to my przyszą/15/sznyczy
Smayd/16/borku mowymy /17/
prawo nyemaly woy/18/th
szwyadzecztwa szwego /19/
zapowyedzenya swego /20/
poszla pospolnego czo /21/
ku prawu przysząg l

Stać cf. Stracić

OrtOssol 40,4,w.6-21

√ma być: zapowiedzenie (moie) str[a]cz[y[cz] mocz
myecz 'zapowiedzenie moie stać i moc mieć'

----------55c

yago szem gy na/22/yąl czy
czo gest prawo /23/ na tho
odpowyedzal /24/ andrzey
Gdysz moya /25/ zoną nycz
moze vczyn/26/ycz przesz
mey woley /27/ bo ya ges-
them gey pra/28/wy opyeka-
lnyk ma/29/ly ten nagem
stacz te/30/dy gdy szyą
stalo przesz /31/ mogey
woley czyly /32/ nyema My-
edzy gych /33/ obvdwu rze-
czy ten ortel

Stać się

OrtOssol 42,1,w.21-33

zam. 'rzeczą'

----------105c

ten czo to vczynyl vczekl
tako asz szą goraczey rze-
czy nyevchopyon

albo nyevlapy/24/on o to

by o zalowano /26/ wednye

szlowye przed /27/ noczą

mozely themv mi/28/rv zlo-

mycz wyaszany /29/ cząsz

othen szlowye zka/30/zacz

y vczwyerdzycz czyly /31/

nyemoze albo czo gesth /32/

prawo prawo maydbor /1/

TTanyelyszye kto/2/ra nye-
/3/
vrzadną rzecz

o ktora by czynycz goracze
prawo to gesth sand

OrtOssol 64,1,w.23-32 -
64,2,w.1-3

Stać się

Stać

~~Stawić~~ = mori

Stawschy = moriens | 1466 | R. ααη, 11.

Sic faciens iuste nullum tu dilige plus
in ceteros homines
cuiuscumque condicionis
In alios qualescumque tue dileccionis
non debet esse
Affectus non tamen effuerat (?) vt erga te ipsum
... recedens stawschy
Stans affectus tepidus sit debilis sgasztoby
Moriens intempescat

k. 89

Ystać

Ystać się - fieri, esse

~~Bog tego nye day, any syę to mosze sstacz. BZ. I Reg. 20,9.~~
~~Acz syę dobrze sstanye tobye ib. Deut. 22,7.~~ Takesz syę
sstan y tym, gisz ufaią w swą wyelykosz ib. Judith 9,9.
~~Ystal syę boy tego dnya a krol izraelski stal na~~
~~swem wosze ib. III Reg. 22,35.~~

7398

Stać się - fieri

Pozn 109

~~Ony nechaly o wolwark Negolefski pirwe, nisz szą ti wini stali 1391 Lekcz. I, No 988.~~ Janussz stal do Kelcza, bi prziyal cu zaplacze, doyąd sse scoda ne stala 1391 Hube Zb. 64. ~~Gwałd sze my nigeden ne stał 1396 Lekcz. I, No 2187.~~ Pozn 196 ~~Mikolay~~ ~~Tedi szi zaloba stala ot pana sandczego 1402 Małk. 118. Ma za to prawicz hy glovicz szą, gczes szi mu crziwda stala w gego hymenu 1402 Małk. 118 Cu Micolayowey ręce ręczono Micolayeui penądze, y a ne mi opsitał, ano szą mu zaplata ne chczala stał (!) 1402 Hube Zb. 103. Szaplacene są stale 1406 Piek. 290.~~

Pozn 594

Stać roki a. rok ± a. roku

Judicialiter aquisivit wlg. stal roki 1386 Tpaw. III, No 118. ~~Yacosm vcinil roc medzi Czastauem a medzi Jaroslauem, ys ne mal rocu nan stac, czo gy ustal 1398 Lekn. II, No 737. Jan ne smawal cum pincerna nullum terminum mimo prawo, ale czso stal swoy rok, to stal praw rok 1405 piek. 263.~~ Pyzdry nr 270 ~~Micolay ne przilubil smovi, czso Jan vmaval od Sandziuoya, ale podlug prawa roku stal 1404 ib. 212. Cristinus astitit stall roku a super Thomcenem 1418 Tpaw. VII, No 176.~~

różne znaczenia

Stać = stare

Wignani są, ani mogli stacz Fl. 35,13. Dyabel stoy na prawy (sic!) yego Fl. 108,5. Stoyącze były nogi nasze w palaczoch twogych Fl. 121,2 (stantes erant) polosz... drzwy okolo stoyącze wargam mogym Fl. 140,3 (pone... ostium circumstantiae) Stoyącze w domu panowem Fl. 133,2 (statis). Błogosławoni mąsz, ien... na drodze grzesznich ne stal iest Fl. 1,1. Y staal fyness y vkogil Fl. 105,30 (stetis). Przyaczele mogi... przibliszili są se y stali są Fl. 37,11 (steterunt). Noga wem moia sstala iest na prawem Fl. 25,12 (stetis). Sstala gest rzeka czekocza (!) Fl. Moys 8 Poklonymy są na mescze, gdze są stały nogi gego Fl. 131,7 (steterunt). Y rzekł yest, by ye rozproszyl... by ne moyszesz wybrany yego staal w rozlomenyv przed nym Fl. 105,23.

Stać = astare

Stal yest na prawyczy vboghego Fl. 108,30. S za rana bądą stacz przed tobą Fl. 5,4 (astabo).

Stać się = fieri

Ot gospoda stało se to Fl. 117, 22. On rzekł, y stała się Fl. 148, 5 (facta sunt).

Sta[illegible]i = stare

~~Kto stane na mescze swętem? Fl. 23,3 (stabit).~~
Na gorach staną wody Fl. 103,7.

Stać - stare

~~Byskup aye dopuscył zastąpom, ab. odeszły, ktorzi na kozdi tydzen stacz (succedere) myely BZ II Par. 23, 8.~~ Zyw gost pan wszech zastąpocz przed gegosz oblyczim stoią (sto) ib. III Reg. 18, 15. ~~Przecz tu... stogysz?~~ ib. Gen. 24, 31. ~~Przyszedł oney dzewky brat do onegoto sługi a on stogi u wyelbłądow~~ ib. Gen. 24, 30. ~~Stoysze przed Faraonem~~ ib. Ex. 8, 20. ~~Stoyczye a wydzczye wyelmy wyelyke dzywy bosze~~ ib. 14, 13. ~~Przizowy Jozue, a stoytasz w stanu~~ ib. Deut. 31, 14. ~~Stoią przed starszimy Dekier... poczynye powyadacz~~ ib. Judith 6, 12. ~~Stoyącz myedzi martwymi a zivimi, prosił iest za lud~~ ib. Num. 16, 48. ~~Uzrzał anioła boszego, stoiącz myedzi nyebem a myedzi zemyą~~ ib. I Par. 21, 16. ~~Uzrzał sludnyczą na polu, a trzy sta owyecz stoyącz około gey~~ ib. Gen. 29, 2. ~~Usrzał mąża przecziw sobye stoyącego y dzirzączi nagy myecz~~ ib. Jos. 5, 13. ~~Nalyazł... osła a twa soiące podle oyala~~ ib. III Reg. 13, 28.

7403

Stać - stare ~~stare~~ 132

~~Y wzyavi syą pan gyma tam w slupye oblokowem, genze staal [w] weseru stanowem ib. Deut. 31,15.~~
~~Stal (instabat) [illegible] nad zenci gysz snopi wyązaly ib. Judith 8,3.~~ ~~Skrzynya boza... stala (mansit) tam ib. Jos. 6,11.~~ ~~Nuidą wszistezi prosto z myasta, gdze są stali ib. 6,5.~~ ~~Gego iest viszvolil pan bog... aby stal a sluzil ymyenyu pana boga ib. Deut. 18,5.~~
~~Przisela [Tartan a Rapsacen] do Jerusalema, slawszi nad wodą ib. IV Reg. 18,17.~~ ~~Dal genen pan bog gego swyatlosez... abi stalo (ut statueret) Jerusalem ib. III Reg. 15,4.~~

7404

~~Byskup nye dopuszczal zastąpom, abi odeszly, ktorzi na kozdi tydzen stacz (succedere) mycly ib. II Par. 23,8~~

Stać się – fieri

Tak syą stanye, isze y ot cyebye nye bądze odwroczona twarz boza (BZ Tob. 4,7.) Odnyesies nyewinną krew z Israela, acz syą dobrze stanye (sit) tobye (Deut. 19,13.) Stan syą pożegnanye nad swą gospodinyą (Tob. 9,10.) Wzpomyoną na wyeczni szlyub, genże syą stał myedzi bogem, a myedzy wszelką zyną duszą (Gen. 9,16.) Przeto szą stała swada myedzi pastyrzmy (Tob. 13,7.) Y stało sze z wyeczora a z yutra dzeń trzecy (Tob. 1,13.

7410

Sta[illegible]

Jan wzorią ge [illegible] (skabant)

Bz Tz. 48, 13

(stanąć)

Sta[illegible]ć - ~~stare~~

A ia winydo, stanę (słabo) podle oczcza mego BZ. (Reg. 19, 3.)
~~Stanyesz przed nim a on tobye vinyesze ib. Deut. 24, 11.~~
~~Stanye przed kapłanem ib. Lev. 27, 8.~~ Stanyecye v bro-
ni myesczskey ib. Judith 8, 32. ~~Nyechacz stanę wo-~~
~~dzowye ib. II Esdr. 9, 12.~~ Stanyeła oba ib. ~~Deut. 19, 17.~~
~~Wistąpyw duch, y stał przed bogem ib. III Reg. 22, 21.~~
~~Stała gest woda płynącza, sgromadzeny sąd głę-~~
~~byny poszrzod morza ib. Ex. 15, 8~~

7416

Stać - assistere

A gdisz geseze przi tem gestn stal, zawarti
są broni BZ Neh. 7, 3.

7406

Stać - valere

Czso żądasz, stogy za cztyrzysta zawazy ssrzebra. Za toczbi stało. Ale za czczokoly stogy, myey ge sobye BZ Gen. 23,15.

7409

Stać

Foldrugyely woyth szyrothna głową, cząszkye rany ..., a stanyely, komu wyna dana, a bądzyely mu szkazano odprzyszyadz szye tką przyszyągą, tho ma woyth przyyacz Ort Mac 125(g)

stać

Gdyby kthory czlowyek myal woythow-
sztwo dzyedzyczne w prawye myeszkym,
kthorego woythowsztwie pozywa z mly-
now, czynszow besz wyny, ... a on dzye-
dzynny woyth chczyalby czyrpyecz
sz myasthem, ma z myasthem na szoszye
y na gynszym myeszkym placzye zarówno
z gynnymi myesczany [stacz] Ort Mec 73(d)

Stać cf. Dostać

Stać cf. Nastać

Stać cf. Zestać

Słać cf. Słajać

Niestający
Niesłojący

Stać cf. Niestan-

Niestana

Staé cf. Niestany

Stac cf. Niestojcie

Stac' cf. Odlewstac'

Stać cf. Odstać

Odstając

Stać cf. Ostać
Ostajać

Stai cf. Postac'

Stać cf. Powstać

Stać cf. Przestać

Przestawać

Stać cf. Przystać

Przystając

Przystawać

Stac' of. Rozstac'

Stac' cf. Zstac'

Stać (2)

Vide: Staty (2) Ksw.

Stać cf. Stany

Stać v. Stojące imienie

Stać cf. Ustać

Stac' cf. Wstac'

Stać cf. Wystać

Stać cf. Zostać

Stać cf. Zostać

Stać cf. Zstać

Stadko

Jacyem zgrzeszył... To stadko (sc. lud izraelski) czso złego zasłużyło?

(Iste grex quid commeruit?)

[redacted]

B2 I Par
21,17

Stadliwość

Stadliwoscz stabilitas

1449 R XXV 166

Stadło

Przes szescz swyathkow tho maa wczynycz rowney dostoynosczy, czczi y staadla, kthorego sznaan yest bicz sandzą (similis dignitatis et status, cuius noscitur fore index)

Sul 19

Stad T_0 = status

~~Swamonuge szę stadło Gn. gl. 161, a. Kake stadło (qualem statum habuit) Gn. gl. 168, b. Proszyc...~~ za nyewyastky ~~plodem~~ plodem obczyązone vedlug stadla malzenszkyego Gn. ap. 1, b. ~~I swem stadle mala gest trogaky clonek Gn. gl. 169, a~~

XVI w.

Stadło

~~I svem~~

Quod ita virgo tria habuit in statu suo, rosumecz, iscy f svem stadle mala gest trogaky clonek, videlicet prudenciam

videlicet prudenciam, fortitudinem et mundiciam

Gn gl. 169 a

Stadlo

Ostendit beatus Johannes quatuor.
Primo qualem (kake) beata Katharina
habuit statum stadlo

Ugn gl. 1686

Stadło

krolestwa naszego a na ymyą polskyego chogego stadla, geden z drvgym poczesnye byl, a geden drvgego nye vraszal, ale sprawiedlywosczy 2/ dopomagal, przetho / z osobney rady wyelebnego oczcza, ksyądza Yaroslawa gnyesznyenskiego kosczola iarczybiskvpa, y tesz prelatow y stolnykow, woyewod, ryczerzy y pospolstwa sylachty naszey y ziemye polskyey, kv wieczney pamyączi vkład albo statuta vstawylismy, ktoresz podpysmy chcząc, aby ge wziąli w zemy polskyey wszytczy zachowali pod narvszenym naszey mylosczy.

Dział. 1-2

(cuiuscunque status aut conditionis existant)

Jul 6: Karymysz..., Krol polski ... znamyonvgemi tako zandaycz, abi poddani naschi!.., kthoregokoli stadla biliby y czci, czestne zyli

nye bylo sklonyono, tedi zgoda y pokoy myedzi lvdzmyby zgynaly, a kaszdy, czsoby syą gemv lvbylo, vczynyl; ale ysze nawiącezsza dobrocz gest od lvdzi na swiecze sprawiedlywoscz mylowacz, czvdzego nye drapacz opczego, a swego podlvg boszey woley y mylosczy vszywacz, przeto aby nyezgodny vczychnali a zgodny przespyeczneoscz myeli, vkladi y prawą są przez rącze boszę vst wyony.

[Kazimirz z Boga mylosczy krol polsky, wyznawyamy thymto pysmem, chcząc aby poddary

Dział.1

Sładło

Kazimirz ... krol polsky, wyznawyamy thymło pysmem, chczącz aby poddany krolestwa naszego a na ymyą polskyego obogego sładla, geden z drugym poczesnye byl

Dział 1

Stadło

Vstawyamy tesz, ysz kthorykole drzewyczą, ktoreykole czczy ~~albo~~ abo stadla by była ... gwaltem vsylil

(cuiuscumque status vel condicionis exstiterit, Dział 55: ktoregokoly stadla)

Sul 58

Stadło - conditio, status

Ten, gego obwynyla, sz szescza swego stadla luczmy, szebye oczyszczy Jul. 58. ~~Oprzes szescz swyathkow tho maa wczynycz rowney dostoynosczy, czczi y stadla staadla 19.~~

(cum sex suae conditionis hominibus, Dział 56: szesczą swiathkow takych, iako sam)

Stadło

Ysz prze nyewdrącznoscz przes dzeczy
oczczv vczynyoną a prze ponyxenye
stadla (et propter depressionem status
sui)... myedzy oboyą stroną
myrzączką a gnyew pochodzy...,
vstawyamy Sul 75

Stadło-

stadło

condicio + ca 1428 Profil. I 486.

glOssy około r 1428

MAL. Zab. j. polsk. №2503 Bibl Jag

Prace Fil. t. 1 str, 486

195

Stadto

I ~~2~~ XV p. pr.

Stadlo zakon [dignitas] R. XXII. 335.

Stadto = conditio

Condicio - stadto. XV med. Zab. 518.

Stadto = conditio

Condicio – stadlo. P.P. XV Lab. 520.

Stadło (cuiuscumque sit status et condicionis)

dalono, aby gdy ony kogo pozową albo / ge kto pozowie na nyektori rok albo prawo, tedi chczem, aby sądza swego podsadka abo gynszego namyestnyka tey panyey y s gey sampierzem do gey gospody ma poslacz, przed ktorymszetho rzecz ma poleczycz swą swemv rzecznykowy abo rząndczy abo komv syą gey bąndze lvbycz.

/18/. O pospolnem rzecznykv.

/I/sze gdy wszelky czlowiek sam swey rzeczy drugdi nye mosze przewiescz, przeto chczemi, abi kaszdi czlowiek ktoregokoli stadla bąndz,

Dział. 11

Sul 24: Wstawyami, aby w sandrech Krolewstwa naszego kaszdi czlowyek, kthoregodye stradla bądącz..., morze... myecz swego... rzecznyka

przed sądem sobie rzecznyka zrządzyl, czsoby gego rzecz przewiodl.

/19/. O rozgodzenyv sadzy.

/I/sze rozmagiczi sądze rozmagicze ortel wydawayą, a rzeczy czastokrocz podlug swey woley rosądzayą, przeto chczem, aby sadza geden pewny osobny a wybrany byl w Kracowie a drugy w Sadomyrzv; a gdi my w ktorą zemyą przerzeczoną wgedzemy, tedi sądza y podsadek tego powiatv na naszem dworze mayą bycz vstawycznye, mocz sądow y rzeczy przed namy wyznawayąncz, a o

(quod si aliquis alias bonae famae in iudicium pro quibuslibet violenciis evocetur)

Stadło

15b

zastawą w myesczech w pienyądzoch, tedy gemv sądzą przysądzy pyenyadzi dopelnycz; aczlyby tesz zastawa wyączey, nyszli thy pyenyądze, w ktorych zastawyona, tedy ostatek ma wroczycz temv, czyya byla pyrwey.

/38/. O doswyathczenyv gwaltu.

/P/rzeto aby potwarz drogy nye myala, chczemy, aby ktoregokoly 21/ stadla nyeporvszony swey czczy czlowiek o kakykoly gwalth przed / sąd bylby pozwan,] tedy nany dobrym

Dział.20-21

1 Sul Ø

Stadło

[...] ostapcze swe(go) stadla a (za)konv
apostata
1461-6f. Serm. 248. v.

(qui dicit regi: Apostata, qui vocat duces impios Job 34,18)

Job 34, 18

Stadło

W ~~nyey~~ ney sye sthadło* koszdy [s.] ma kochacz.

MW. 62a. , z ney cznot przyklady bracz

Sładło — conditio

Thedy mynisthrovye... maya onego wsthapvyaczego sthadlo vrząd y polozenye obezczye y obyczaye... vypyłaczi (eius officium, statum et condicionem solerter explorent)

1484 Reg. 706

Stadło · conditio

A może byczi syostram dozwolono podług pokory gych albo tez gych Stadla 1484 Rfil. IV Reg. 709

dalej ~~[illegible]~~ niewolne tłumaczenie

sim. 708

(circa vero humilitatem panni et pelliciorum ipsarum sororum iuxta condicionem cuiuslibet earundem ac locorum consuetudinem poterit dispensare)

Stadło

Jesthlyby ktory pan ... nagabal braczią
y tez by czynyl na przeczyw gych przyvileyom
albo na przeczyw gych bydlenyu y stadlv... ~~[illegible]~~ ministrowye albo prelaczy
(~~thego braczthwa~~) mayą sye o tho vczyecz do bysskupow

Reg.
1484 ~~Profil~~ IV 716

(contra ius et contra eorum privilegia)

stadło

Gnus. Nicolaus ~~de Szyemoschowa~~ Iudex terre Sanoc. glis. constituit camerarium nobil. Stanislaum ~~de Thurzepole~~ iudicare sicut et ipsius condicioni a~~tiar~~ stadlo convenit. 1492 ZAGZ. XVI. 244.

~~: ArchB. XVI.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XVI
Zap. sadów sanockich
R 1492 str 244

Stadło - condicio

Skazviemy, is yeslibi .. zyemyanyn.
kthoregokolwie sthadla albo polozenya
bądączy smialbi wnicz .. do miescza
szą dowego zbroino ..., theoli takowi ...
zaplaczicz ma wyny dwie decernimus, quod si
aliquis nobilium, cuiuscunque condicio=
nis fuerit .. cum armis .. intraverit
locum iudicii .. extunc talis solvet penam
... duarum sexagenarum
1498 Mac ~~Hipo~~ Vh 273.

Stadło

Mająçz panny.. stadla szwego obronyenye (R. XIX, 57. XV p. post.)

Mayącz panny uczyesz⟨e⟩ne,
stadla szwego obronyenye.

stadło, 4

Si genus queris; Ebrei sumus, si condicionem, stadla, servos Jesu xpî se fatemur

condicionem

stadla XV p. post. R. XXV, 181.

Brückner Kaz. śrw. 3.
Rozpr. 25 str. 181

296

Ossol. 414. k. 296.

2790

Stadło = status

Vezryavschy [= wezwawszy] Jozefa na stronę jęli jego pytać o stadle... tego miłego dzieciostka [ab ~~ex~~ eoque de pueri-statu perscrutantes] Rozm. 77.

Stadło = status

Jako to sworo przyrodzenie albo elementa
... cialo swego stworzyciela [w] wielb:
ym stadle wykładały (wykładam)
[in bono statu creatoris corpus positure]
Rom. 157.

Stadło

Davam szya vynyen bogv wszechmogocemv s pyą czy szmyszlow czyala mego grzessnego, czom szgrzessyl...., szromoczvcz tako dobre duchovne stadlo, yako y szvyeczkye ~~ex. XII Spr. I 149~~

Spaw 3.

Stadło : status

Jesus... w dziecięcem stadle tako się
wodrił, iż by wszytkie przeszedł
swym żywotem a swoimi wielebnymi
obyczajmi [nam in statu puerili se
puer gessit ita, quod excessit univer-
sos moribus et vita] Rokm. 120.

Stadło = status

A takoż był jako lilia nadobny w jego stadle dziecinnym [unde sicut lilium in statu juvenili candebat Jesus] Polem. 148.

Stadło = status

Bog obeźrał i usłyszał twe modlitwy, ... bo
cie chce w tem dziewiczem stadle [in statu
virginali] Aczm. 38.

Stadło

Nemini dantes vllam offensionem;

vt non vitupere tur ministerium (gl. apostolatus) nostrum

abij nije bijlo poganbyono vrzęd, stadło kaznodzeijskije, apostolskije;

(II Cor 6, 3)

XV med SKY, 1.72, ~~1/2 XV~~ w.

Stadło

V 4

Nyeczin grzecha neczistego czala
ayzercza twego ~~b~~ croma stadła (mal=
szenskyego,

Dek V 4.

~~[illegible]~~

(Dek III 1-6. 10-13. 15-18. 20. 22. 24-30, VI: urzędu, Dek III 14:
malszenszthwa)
war. cf. urząd.

Stadło – status

Statum stadlo, matrimonii esse licitum, dostoyne, et sanctum voluit nasci ex coniugata s. malzonky

stadlo -- dostoyne -

statum (matrimony) -- licitum

~~1/2~~ XV med. Sky V 256.

77v

14 : (vir quidam sibi desponsavit uxorem, quae patrona hereditaria et mobilia bona habet)

22a

ozalowany czlow/17/yek mogl szye wypraw/18/ycz acz gyesth praw prawa /19/ Pytalysczye nasz /20/ o prawo thy/21/my Slowy [Gdy by (jeden) /22/ mąsz poyal zona wstą /23/dlo malszenszkye] a thą /24/ zoną myalą oczczyszna /25/ y gydaczye gyemyenye /26/ A wtą gey oczczyszną al/27/bo dom przyszedl knyey /28/ then masz a then tho dom /29/ byl drzewyany yszgo/30/rzal

Stadło

OrtOssol 27,4,w.16-30

sim. Cartulac 23

----------1c

/2/ Pytalysczye nasz opra
/3/wo [Geden masz po/4/yal
zoną wstadlo mal/5/szensz-
kye]a tha zoną mya/6/lą o-
czczyszną /9/ Daley gdy
dobry Czlo/10/wyek czosz
mv sprawnye /11/ nyethu
przygany podey/12/mye sz-
ye ludskye reczy /14/ Da-
ley mozely pospol/15/ny
poszel przed prawem /16/
luczszkye rzeczy oprawy
/17/acz czyly nyemoze /20/
DAley geden czlowyek /21/
myal szwe zarobyone /22/
gymyenye Rolye etc

Stadło

OrtOssol 11,3,w.2-22

NDPT-WS Zam. 519/66 T-10 60

(vir illegitime natus)

----------26b

/3/ Tho przydze gey brat-
hu /4/ Sprawego prawa ya-
ko /5/ gemv szyostra wszd-
ala y szapysala /6/ Daley
py/7/talysczye nasz o /8/
prawo thymy slowy [gdy/9/
by maszczyszna wylega/10/
nyecz, czo nye stadla mal
/11/szenszkyego szye naro-
dzyl /12/ poyal zoną vro-
dzenya /13/ stadla malsze-
nszkyego]a /14/ ma gymye-
nye krothko /15/ albo dlu-
go czo zarobyl /16/ szwo-
ya zoną

Stadło

OrtOssol 29,3,w.3-16, sim.

ortMacc 27

1 ~~ortMacc 2~~

----------1d

/24/ DAley gedna nyewya/25/ stą przed gayonym Sądem /26/ swe gymyenye yswa /27/ rzecz wsdala y vstawyla /28/ y tho zapyssano ysz v-czy /29/nyla swego bratha opie/30/kalnyka /2/ DAley [gdy by Maszysz/3/na wylega-nyecz, czo nye /4/ Stadla malszenszkyego /5/ poyal zoną ssztadla /6/ malzensz-kyego]/10/ DAley Gdy by ge-den czlowyek staradawna /12/ przysedl wnaszą zye-mya /13/ anayn gdy mowya ysz/14/by byl wyleganyecz

Stadlo

OrtOssol 11,3-4,w.24-14

----------1d

/24/ DAley gedna nyewya/25/ stą przed gayonym Sądem /26/ swe gymyenye yswa /27/ rzecz wsdala y vstawyla /28/ y tho zapyssano ysz v-czy /29/nyla swego bratha opie/30/kalnyka /2/ DAley [gdy by Maszysz/3/na wylega-nyecz, czo nye /4/ Stadla malszenszkyego /5/ poyal zoną ssztadla /6/ malzensz-kyego /7/ /10/ DAley Gdy by ge-den czlowyek staradawna /12/ przysedl wnaszą zye-mya /13/ anayn gdy mowya ysz/14/by byl wyleganyecz

Stadło

Ort0ssol 11,3-4,w.24-14

---26b

/3/ Tho przydze gey brat-
hu /4/ Sprawego prawa ya-
ko /5/ gemv szyostra wszd-
ala y szapysala /6/ Daley
py/7/talysczye nasz o /8/
prawo thymy slowy gdy/9/
by maszczyszna wylega/10/
nyecz czo nye stadla mal
/11/szenszkyego szye naro-
dzyl /12/ poyal zoną vro-
dzenya /13/ stadla malsze-
nszkyego a /14/ ma gymye-
nye krothko /15/ albo dlu-
go czo zarobyl /16/ szwo-
ya zoną

OrtOssol 29,3,w.3-16

Stadło

ortMkcz K tac. K

(esset quod aliquis suam nacionem seu legittimitatem testificare deberet)

----------57b

czo onye /23/ tesz szludzmy przyszagl /24/ takyemv nyemoze po/25/magacz przysząncz oczecz /26/ Any przyrodzony brath /27/ albo kthory kolye przy/28/rodzony przyyączel a/29/ny gego chlebogedczą /30/ alle [gdy by kthory my/31/al vkazacz szwoge rodzy/32/ną albo malzenszkye /33/ stadlo] temv moze kaszdy /1/ Przyrodzony gego przy/2/yaczel y gynszy opczy /3/ ludze pomocz przygacz /4/ yako gest prawo sprawa

Stadło

OrtOssol 42,4,w.22-33 - 43,1,w.1-4

sim. ortMac 40

Stadło

gdy ktho myal wkazacz swoy rod
albo malzenszkye sthadlo themu
moze yego kaszdy przyrodzony przyya-
czyel y gynny obezy ludzye pomocz
pomocz przyszaycz Ort ekac 49 (ir)

(fuerit quis ... deprehensus in adulterio et in stupro in facto manifesto)

Agdy by gedna stroną sznych
szlo/17/wye geden wysznal
szę /18/ tego przed szandem vczy/19/nka albo przed szyedza/20/czą radą
szam szwymy /21/ vsthy
szwym rzecznyk/22/yem albo czo gesth o /23/ tho
prawo podlug pra /24/ [BAndze (dz) ktho na/25/leszyon
wnye/26/malszenstewye,/27/
szlowye ysz przestapy /28/
stadlo malzenszkye]/29/
bandz masz bandz nye/30/
wyastą
a gdy nayn Strzegą

Stadło

Ortossol 71,2,w.16-30

Ortilac 96: w przestąpieniu małżeństwa

Stadło = status

Jesus miłe dziecie stał sie [pro: ściał sie]
w swej młodości ... a w stadle męskiem
rost we cnotach a w dobrych obyczajoch

Rkm. 143
(sic Jesus puer claruit etati puerili,
sed magnum post emituit in statu juvenili;
virtutibus et moribus profecit adolescens,
in laudem et in gloriam dei patris crescens)

Stadło.

Sthadło swe wdowye chuna
swyątha panu bogu w pokorze
offyerowała.

M.W. 83.a.

Stadto = status

Status attus - visrokaye stadlo. XV med./ Lab. 518.

Stadło

Primus est ab originali culpa ad *ſtadło newyn-*
noſczy
cencie, quod fit in baptismo

XV̄ med. Gl Wroc 39r

Stadło

Y ty, ⟨giż⟩ v błądnem stadle
leżały, ty iesc swoią naukę
otwodila

Kśw br 40

Święta Katarzyna [Kdobremu] nie mieszkaci jeść stała, we złem nie leżała, asi i ty [... jeż są] w błędnem stadle leżały, ty jeść swoją naukę otwodziła, jakoż się czcie w je świętem żywocie.

Stadło

Otbąd, prawi, stadła grzesznego Ksiw. br 7.
~~Y ty, [gdzie] w błądnem stadle leżąc, ty i jesz~~
~~swoją nauką [illegible] br 40.~~

363

Stadło

Primo ergo notetur eius status, sna-
monuge szó stadło, securus

Vgn gl. 161a

Stadło.

Apostmerczy domesczy nasz

stadła nebeskego

c. 1420. R. XIV. 229.

Stadło

Na nyevyescze stadlo vitam. ~~II~~ ~~I~~ XV p. post. Prof. III
290.
quia longa coma non pertinet ad clericalem vitam, sed ad muliebrem, ~~pertinentes szluszayacze~~ na nyevyescze stadlo, ~~vitam~~ et equinam

285a

3) Stadlõ 'stālus, vīta'

stālus, eyn wesen, vel vita, stadlo

ca 1500 Erz. ~~Stow~~ 100

Stadło = status

Czcienie o stadle dziewice Marje
[po] poczęciu naszego zbawienia
[de statu virginis post conceptionem]
Rozm. 57.

Stadło – conditio

A zaly placzesch czlowyeczego stadla nadze – An forte ploras humane condicionis miseriam?

~~1/2~~ XV med. SKY V 260.

83r

ſtadło

159v pr Supergreditur virginitas condicionem humane nature
(*condicio ſtadlo supergreditur przewyſzy*)[1]

XV̄ med. Gl Wroc 159v

3) Stadlo 'conditio'

conditio id est lex, factum, opportunitas vl. euentus, stadlo, ~~vl. eciam condicio~~

ca 1500 Erz. ~~Stow~~ 100

III 1

Stadło

Ne poszǫday szony yego, tako napelnysz urzǫd[v] stadla[v] yego. ~~1399 Mac. Dod. 34.~~

[v] (war.: rząd, zakon)

Dek III, 1

((Dek III 7: malszensztwą)

(cum realis distinctio personarum habeatur)

Stadlo 36d

zwany, dawnosczą mogą odbywacz.

/113/. O dawnoscy maszskyem.

/G/dysz rownosez myedzy stadlem gest rozmatosez, bo nyektorzy są wolnyeyszy, drudzy to st maszowie nyszly szenysczyzny, przeto aby szdy o swey rzeczy abo dzedziny doskonale mogl ynycz, krothcosczy nyemayącz w dawnosczy, vstaamy, aby kaszdy mąsz myal dawnosez za trzy lya- ś a dla krechkosczy pannyeyskyey wdowa ma myecz wnosez za szesez lath ale maszathky, ktore my w sobye wolne, dawnosez mayą myecz za

Dział.46

Sul &

Stadło - status matrimonialis

Rownosc myedzy stadlem gest rozmagytosc (realis distinctio personarum habetur), bo są wolnyeyszy maszowye nyszly szenyszczyzny Dział. 46.

Stadło

(nyszly yą poyal, szlowye w stadło y spal sz nyą)

Zawyodl ly ktho dzyewką then ma gey dacz wyano y poyacz yą w stadło malszyenskye (et habebit eam uxorem. Ex 22,16) XV p. post. Kałużn. 285

(si seduxerit quis virginem nedum desponsatam dormieritque cum ea, dotabit eam et habebit eam uxorem Ex 22,16)

Stadło

Zawyodl ly ktho dzyewką, nyszly yą poyal, szlowye w stądło y spal sa nyą, then ma gey docz wyano y poyacz yą w stadło małszyenskye [Ex. XXII 16]
~~2 1/2~~ XV p. poet. Katwin. 285.

(si seduxerit quis virginem necdum desponsatam dormieritque cum ea, dotabit eam et habebit eam uxorem Ex 22,16)

Stadło

Ktory opuści żonę swoję, wymieniając
cudzołostwo, ten czyni swą żonę cudzo-
łożnicą a przyprawia ją ku złemu stadłu
[omnis, qui dimiserit uxorem suam, excepta
fornicationis causa, facit eam moechari:
et qui dimissam duxerit, adulterat] Rorm.
269.

1) Stadlo 'coniugium'

coniugium, ~~xi~~ id est matrimonium, elich leben, stadlo

ca 1500 Erz. ~~Stow~~ 100

Sładło

Bandze ktho naleszyon w. nyemalszen-
stewye szlowye ysz przestapy sładlo
malzenszkye ... a gdy nayn strzegą

~~2. pt. XI~~ Ord. Br. VI 371

Szwoye nodzyną albo malzenszkye sładlo
i b. 354

~~XI 1/2 XI Ord. VI 371~~

Stadło

Maszczyszna wyleganyecz, kzo nye stadla malszenszkyego szye narodzyl ~~II 1/2 XV~~ (brł.) Vrtel 118.

Stadło

Gdyby mąsz poyal zona w stadło malszenszkye

~~I LKV~~ (bn.) Ortel 117.

a b c ć d e f g h ch i j k l ł m n ń o p r s ś t u w z ż ź

Stadło

przetho wszelky od szwego szthadla poszdrow ya onem angyelszkyem poszdrowyenyem, ysz nąm vproszy dar ducha szwyathego (am Rande später hinzugefügt: mnye kv wymovyenyv a wam szobye kv otrzymanyv etc.) Rzekacz Szdrowa maia myloszczy pelną etc.

Br. Ält. pln. T. Arch, X 392

ze zbiorów Hubego, karta rkp. in 8° z pocz. XVI w.

Exordium (wstęp do kazania)

5

Stadło

pominąć! tekst wieski

ja Piotr... wystrzeham gse protyw nassem
pralatom stadla duchowneho mnoho-
uroznym panom stadla szwyeczkyeho
gy gyegich poddanym kyerzy neygsu
poszlussny nayasznyeysseho knyezatha

1491 Sl. Arch. I 168

ja Mykvlasch... wystreham sya lysthem
themtho naprzeczyw... kraly Wladzyslawowy...
naprzeczyw yeho myloszczy poddanym sthadla
oboyeho thak swyeczkym yako dvchownym
ib. 163

Stadnik

Stadnik emissarius

1437 \ Wisł. №228.

KATAL RĘKOP. Bibl, Jag
№ 228 Isnàcensis, r 1437

3 1 2

Stadnik

Stadnyk (sponsus generalis) ~~pp.~~ XV p.pr. R. XVI, 340.

Stadnik

qui pascebat equiream ~~alias~~ Stadnika 1460 AGZ. XII. 381.
dictum Vasil ~~: ArchB. XII.~~

Cittacio: quia tu violenter recepisti sibi servum, qui pascebat equiream al. stadnika, dictum Vasil

Archiwum bernardyńskie. T. XII
Najd. zapiski sądów hal
R 1460 str 381
804

Stadnik

stadnyk

5/455. DA. 14. 489.

Łac. X

154

~~ARCHTOMXIV str. 489~~ ~~ok. r. 1455~~

Stadny

A powstaw Elijazib... y bracya jego kaplany, y vdzalaly bronę stadnę (et aedificaverunt portam gregis)

BZ Neh 3,1

Tys: Bramy Owczej
Zyj: bramą trzody

Printed in Poland

Stadny - gregis

~~A powstaw Elyazib... y bracya gego kaplany, y udzalaly broną stadną BZ Neh. 3,1.~~ Myedzi wyeczerzadlem kątovim a myedzi broną stadną dzalaly rzemyąslnyci ib. 3,31.

(inter cenaculum anguli in porta gregis aedificaverunt aurifices)

Zuj: w bramie trzody budowali złotnicy

7412

Stadny

Adam Kromidowsky reposuit terminum ...

... racione recepcionis cynorum vulgariter Stadna 144 AGZ. XII. 86.

Archiwum bernardyńskie. T. XII

Najd. zapiski sadów hal

R 1440 str 86

245

Sładny

Hrynko... recognovit, quia...)

bendidit... suum patrimonium... pro sedeam equabus, alias swyerzepycz sładnych

1456 AGZ XIX 496

Slaviny

Johannes Hermanowsky ... villam suam ... vendidit ... pro sexingentis marcis ... et pro duodecim equabus equireabilus, alias slavnych, cum uno polladko

1462 AGZ II 167

Stadny

nr 752

Johannes ... recognovit, quia tōlam suam parlem ... nobili Cleophas ... pro quinquaginta equabus equirealibus alias kobyl stadnych ... vendidit

1475 A 92 XVIII 115

Stadny

vir ... impulit ... sex equas equireales alias stadnych.

1475 AG2 XIX 26
1499 ib. XV 566 — brak słowa stadnego!

Sīadny

Stans... Stachno ipsum Philippum ... condemnavit et hoc pro eo quia ipse Philipus subīraxit sibi Sīachno sex equas equireas alias sīadne

1488 Ag 2 IV 25

florny

(sc. florenis)
pro quibus obligatus est solvere et dare
equa m alias surszopa stadna, que va-
leret tres florenos

1494 fg 2 XVIII 523

Stadny

(sc. tribus florenis)
in quibus obligatus erat dare equam stadna
~~post festum nativ Christe proxime elapsum,~~
~~quam non dedit pro quibus te citavit~~

1496 AGZ XVIII 376

Stadny

Stanislaus...

vendidit... quatuor equas equinealas

alias stadne

1500 Reg 2 XIX 468

Stado

Ne wezmę z domu twego cielęt
ani s stad twich korlow

Fl 49, 10, sim. Ps

Printed in Poland

Stado = grex

Wibral dawida... a wyol (pro: wyǫl) gi v stad
owecz Fl. 77,76., sim. Pul

(et sustulit de gregibus ovium)

Stado

pro gregis pascac. stada 1400 Appp. VIII, № CCCXII (17)

Prepos. Swerziciensis cum Strasch. de Kosczelniki terminum ad coll. pro gregis pascac., stada

450

STAR. PR, POLS pomn, T8
Ulan, Libri iud crac r 1400 № CCCXII (17)

Stado

Stogneus prepositus ... conuentus monasterii de Swerzyneez [nomine]

gregem equinum wlg. stado

Iidem ambo ex utraque parte gregem equinum vlg. stado dictum, simul inter se ad pascendum, usque ad festum ste Trinitatis singulis annis temporibus perpetuis, ubi ex antiquo pascebantur, habent et habebunt submittere ac compellere et utilitates ex odem grege totum per medium suscipere et post festum Ste Trinitatis [illegible], quilibet pro se diuisim, dictum gregem habebit pascere

1403 Sapp.

Helcel II № 1008 super sua hereditate

Krak 1403.

237

1403 SAPPP II nr 1008

stado

Jaco tho fwatczą ÿz pan Dobrogoft (19) Colenſkÿ *cum sex ita bonis sicud solus | et uno inferiori* ÿachal na Staniſlawową | zydowcziną dzedzÿną na Rogaczewo | ÿzaÿął yego ſtado ygego Soltiſa gwal|tem moczą wząw cztirzÿ Scopÿ ÿfnadl | ge

1420 Kościan nr 783

Stado

Equirea stado coni

ca 1420 Wok Tryd nr 199

sim.

Stado

Stado koni equirea

1437 \ Wisł. №228 s. 86

KATAL RĘKOP. Bibl, Jag
№ 228 Isnàcensis, r 1437

316

Stado sim

~~K S~~

stado kony

Ca 755. UA. 14. 489.

148

~~ARCHIVUM V str. 489 ok r. 1456~~

Itado

Yakom tego konya,czso na myą Micolay on

szalowal,puscziłesm (j)y w to stado,gdzo

on kasal

1421 Pyzdr ur 701

Stado

937 *Item* Tha ko mÿ pomoſÿ bog † | ÿſze[m] {Marczÿn ſwÿ|mÿ pomocznÿkÿ} neſzabÿl ÿrzebcza ÿako | dzeſſancz grzÿwen ſzÿeko ſtada | [y] chaſebna rzecza nocznym cza|ſem Boguſowÿ

1426 Kal nr 937

Stado

Yako tho swyadczǫ,yako tha kobila,o ktorǫ szalowal pan Milay na pana Mycolaya,tha cebila nye bila pana Milayewa,ale iest pana Mycolayewa,s yego stada a yego prawe vchowanye

1428 Pyzdr nr 910

Roan Hist XV244

Stado A

Filii ... domini Kole ... recognoverunt ...,

quomodo inter se fecerunt fraternam divisionem in aquireo ~~vulgariter~~ vlg. stadem, peccoribus cornutis et omnibus rebus domesticis et apibus.

1442 ArchB. XII, 105

Archiwum bernardyńskie. T. XII
Najd. zapiski sądów hal
R 1442 str 105

278

Stado

Equirea uel equaria uel equaricia sunt greges equorum proprie stado cony

1444 RozPaul 89r.

Stado

Ustawyamy, aby zona ... tylko przy them oprawyenyv, czso gest domowne ... ostala, viyąwszy scarb, yako szą pyenyądze... konye wyllęgą wszisthka harnasz albo bron y stada szwyerzepycz

Sul 75

(thesauro, videlicet pecuniis et argento, equis magnis, omnibus armis, equireis exceptis, quae omnia ad pueros devolvantur)

magnis cum omnibus armis, D I. P II; - magnis cum omnibus arnatiis, et equireis

Stado świerzepić – equirea

Vstawyamy, aby zona, przy... oprawyenyv... ostała, viyąwszy scarb, yako szą pyenyądze... bron y stada swyerzepycz

Sul. 75.

Stado

ſtada
qui habebat multa armenta pecorum

XV med. Gl Wroc 81 v

Stado - grex -

Swego stada - (custodientes)

73v gregem suum 253

~~stadem - (super) gregem~~

Et pastores erant in regione eadem vigilantes ~~261~~

et custodientes gregem suum swego stada

(Luc 2, 8) ~~1/2 XV SKJ V~~

Stado

Et pastores erant in regione eadem, ~~hoc est uno longe a Bethleem nisi unum miliae~~ vigilantes et custodientes vigilias noctis super gregem, stadem, snum

custodientes vigilias noctis super gregem, stadem, snum

XV med. SKJ V 261

83v

Printed in Poland

Stado

A Abel tesz pyrzwego przyplotka swego (leg. 2 swego) stada dzetowal matthusthsze (de primogenitis gregis sui et de adipibus eorum)

BZ Gen 4,4

Printed in Poland

Stado

A lepak Loth ... nyal stada anyecz
az Abramanye staini (sed et Loth ... fuerunt
greges ovium et armenta et tabernacula)

BZ Gen 13,5

Stado

A sam byeszral ku stadu (ad armentum cucurrit) a wrół czyelyą Huste

BZ Gen 18,7

Printed in Poland

Stado

Otocz zydre ... Rachel s stadem swim (cum grege suo)

BZ Gen 29,6

Printed in Poland

Stado

Nye gest godzyna gnacz stad
do chlewow (nec est tempus, ut reducantur ad caulas greges)

BZ Ger 29,7

Stado

Poydąłycz gednego dnya wyelye, zemrócz my stada wszitka (morientur una die cuncti greges)

BZ Gen 33,13

Stado – grex

~~Jęto gest stado bosze BZ Jer. 13,17 (Prfit. 4,300)~~
~~Abel tesz pyorwego przyplotka swego stada~~
~~obyetowal natlusthsze ib. Gen. 4,4. Byeszal ka~~
~~stada ib. 18,7. Godze... Rachel s stadem swim ib. 29,6.~~
~~Zemrącz my stada wrzitka ib. 33,13. Nye gest go-~~
~~dzyna gnacz stad do chlewow ib. 29,7~~ Odpuscyl
Saul... Agagowy y nalepszim stadom owyecz
ib. I Reg. 15,9. (optimis gregibus ovium)

~~Gen 13,5~~

7413

~~III Reg 20,27~~

Tys: Saul i lud ulitował się jednak nad Agagiem
i nad dobytkiem trzody i bydła

Stado

Sinowye israhelsci ... wigely przecyw gym iako dwye male stadze Koz (quasi duo parvi greges caprarum)

BZ III Reg 20,27

Printed in Poland

Stado

Nobilis Hryczko ... recognovit, quia ... commutavit hereditatem pro hereditate talitei, quia recepit ab ipso Mykone equiream ~~alias~~ stado hereditatem quindecim equas

1456 A92 XIX 494

Stado

Eadem domina ...

recognovit, quia equirea alias stado, (que est et fiat in curia in Hermanov), illa est domini Swathkonis

1462 A 92 VII 100

sim. stado

equirea ~~alias~~ stado

Eadem domina ... recognovit, quia
equirea al. stado, que est et erit, ... est
ipsius Johannis tota

1463 AGZ. VI. 80.

Archiwum bernardyńskie T. VI
DYPLOMATARYUSZ
R 1463 str 80

51

Sīado

Andreas Odrowąnz ... generosam Elenam ...

pro equirea ~~alias~~ o sīado swyerzepycz intercessit ~~alias~~ zassyedl.

1464 A 92 XV 434

Stado

Gnus. Leonardus de Pobyedne Trib. Sanoc.
actor przypoviedal sya super nobil.
Nicolaum Radvan pro septem stath
et de quolibet grege duodecim agnos
in valore septem marc. et totidem
dampni 1468 AGZ. XVI, 52.
; ~~ArchB. XVI~~

Archiwum bernardyńskie. T. XVI
Zap sadów Sanockich
R 1468 str 52

77

Stado

Nobilis Paulus ... recognovit, quia nobili Jachne ... quinquaginta marcas dotalicii ~~[illegible]~~ peccudum, iumentorum indomitum ~~alias~~ stadem <reformavit> in medietate curie, orrei, peccorum,

1469 AG 2 XIX 342

Stado

Generosus Nicolaus Corithco ... recognovit, quia ... Barbarae ~~assignavit~~ centum viginti marcarum dotalicii assignavit ..., et super medietate equirea al. stada Kobil et poladsotum

1471 AGZ XVIII 26

Printed in Poland

Stado

Maarka per commutacionem perpetuam suas totas partes... Iwaskoni pro equirea al. za stado et pro additamento sexaginta marcarum commutavit

1471 AGZ XVIII 32

Stado

Andreas ... postulabat ministerialem ... ad conspiciendum dominium villarum ~~hec est~~ ... equirearum, apium et ~~gregum~~ gregum ~~alias~~ Stada et omnium superlectillium domuum

1475 AGZ. XII. 368

; ~~Archiw. XII,~~

Archiwum bernardyńskie. T. XII
Najd. zapiski sadów hal
R 1475 str 368

784

Stado

nr 883 ~~Nobilis Byedrych~~
quas (sc. marcas)...
(super medietate tocius sue equiree
alias stada... reformavit (sc. Byedrych)

1476 A GZ XVIII 134

~~1471 ib. 26~~

Stado

Nobilis Johannes... recognovit, quia nobili Matuscha... centum marcas...

super medietate molendini, ... , medietate equirere alias na pot stada reformavit

1478 f 9 X XVIII 160

Stado

Juchno... recognovit, quia villas suas...
et cum equirea ~~alias~~ stadem ... [leg. z [illegible]] ~~Imso (Raphae-~~
~~li...~~ vendidit

1482 A G Z XVIII 230

Stado - armentum

Item de armento al. sthado equando se fratres recognoverunt nulli fuisse in excepcione equorum fuisse iniuriam, solum dnus Balthazar debet percipere pro se duos equos

De armento alias sthado

1485 ~~Alons~~ Ac deop. I Nr. 1095.

Stado "equirea"

pecora et pecudes dividere debent per medium, equiream alias sthado per medium

1489 Reg L XVIII 277

~~pro equirea~~ alias za stado

~~1471~~ ib. 32

Stado

1741. (72) Jakosz thy mnye popasl syano wbrogv wogrodzenyv gwalthem sthadem swoyem nalacze(!) rzeczonem laczką naymyenyv Blysnem Thako etc.

1493 Zap Warsz nr 1741

Stado

Idem Vaczlaw recognovit se recepisse in tutelam suam eiusdem pueri in titulo (duo equiree ~~alias~~ sthada et numero viginti capita et)

1495 AG2 XIX 230

Stado - grex

(Pl: zrzodło)

* Przewyodl ye yako stado w puszczy

Pul. 77, 57.

(perduxit eos tanquam gregem in deserto)

~~Deut 20~~
~~49, 10~~

Pul. ~~77. 57.~~

Stado

Postawyl gy nad wysoką zyemyą, aby yadl owocz polny...

... Maslo z stada, a mleko z owyecz, z tłustoszczyą baranow y skopow synow bazan (constituit eum super excelsam terram, ut comederet fructus agrorum, ut sugeret mel de petra oleumque de saxo durissimo; butyrum de armento et lac de ovibus cum adipe agnorum et arietum filiorum Basan (Deut 32, 44)

Put Deut 20

Stado

~~(S) positum cum consonantibus~~

: Stado, Sługa, Sboszni, ~~Strus, Smød.~~

2½ XV cnPky. II 410.

~~2. p. XV~~ Park. 410

Stado = grex

Niedaleko pasiono stado wieprzow [krope locum illum porci pascebantur] Rocz. 219.

Stado = grex

Tu istne pasiono stado świni albo wie-
frow [grex porcorum] Rorm. 291.

Stado

stado kobylne 'equirea'

Equiream alias stado kobilne.

~~1458 SPos XXII nr 7, 3~~

1458 SAU XXII 7 s. 3

Stado

Wiwyedze <oko me> lzą, bo ięło gest stado *bósze (quia captus est grex domini).

BZ Jer 13, 17

Stada

Maledictus fructus ventris tui et fructus terre tue, armenta, id est stada, boum tuarum et greges, strzędy, ovium tuarum.

~~Stada~~

do korekty!

(Deut 28,18)

XV p. pr. R Rp XIII 344

W: Przeklęty owoc żywota twego i owoc ziemie twojej, stada wołów twoich, i trzody owiec twoich

K. 311 v

Stado

Tho cobila... iest pana Mykolayewa
s yego stada Pyzdry 1486-1493
Roczt list. XV 244.